

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

25'inci Toplantı
6 Aralık 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1369)

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/1369) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında şahsına satışmasına ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

25'inci Toplantı
6 Aralık 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.06'da açılarak dört oturum yaptı.

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1369) maddeleri üzerindeki görüşmelere devam edildi.

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/1369) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında şahsına sataşmasına ilişkin bir açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.26'da toplantıya son verildi.

6 Aralık 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

(Oturum Sözcü Abdullah Nejat Koçer tarafından açıldı)

BAŞKAN – Komisyonumuzun 25’inci Birleşimini açıyorum.

Herkese günaydın, güzel ve huzurlu bir gün dilerim.

Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahibi, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli temsilcileri, bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi Komisyonumuz adına saygıyla selamlıyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1369)

BAŞKAN -Gündemimizde Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve 7 milletvekili tarafından verilen (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Görüşmelere 27’nci maddeden devam ediyoruz.

27’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 27- 27/10/1999 tarihli ve 4457 sayılı Türk Akreditasyon Kurumuna İlişkin Çeşitli Hükümler Hakkında Kanunun 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türk Akreditasyon Kurumu, Türkiye’de uygunluk değerlendirme faaliyetlerini akredite etmek üzere yetkili tek kurum olup, başka hiçbir tüzel yada gerçek kişi Türk Akreditasyon Kurumunun görev alanına giren kalibrasyon, deney, tıbbi deney, belgelendirme, muayene, doğrulama, yeterlilik testi sağlama, referans malzeme üretimi, numune alma ve diğer uygunluk değerlendirme faaliyetlerini akredite etme konusunda faaliyette bulunamaz, uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite edemez, akreditasyonla ilgili doğrudan veya dolaylı olarak hizmet sunumuna yönelik beyanda bulunamaz. Kurumun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlarca yürütülen faaliyetler bu fıkra hükmünün dışındadır.”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bilgi alabilir miyiz Sayın Altunyaldız?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Değerli Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; ben de hayırlı bir sabah, verimli bir gün dileyerek hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk Akreditasyon Kurumu 1999 yılında kurulmuş ve uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite eden bir otorite olarak faaliyet göstermektedir o günden bugüne. Avrupa Akreditasyon Birliğine üyedir. Bu nedenle de Avrupa Birliği ve onun organı olan komisyonun akreditasyonla ilgili

tüm birincil ve ikincil düzenlemelerini de benimseyerek hem ülkemizde hem de bölgede akreditasyon olmayan ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite etme faaliyetlerini başarılı bir şekilde sürdürmektedir.

Son dönemde özellikle bazı dernek ya da kuruluşların yetkili olmadığı hâlde uygunluk değerlendirme yapmasına dair birtakım faaliyetlere girdiği ve bunun da uluslararası birliklere üyelik başvurusunda bulunduğu gözlenmiştir. Bu nedenle de Avrupa Birliğinden tarafımıza bu tür faaliyetlerin olup olmadığına dair soru tevcih edilmiştir.

Bunun şeyi şu: Bir ülkede akreditasyon değerlendirme kuruluşlarını akredite edebilecek tek bir otorite var tüm Avrupa Birliği ülkelerinde böyle, bizde de böyle. Eğer birden fazla otorite olursa sizin yetkinizi, Avrupa Birliği ilgili komisyonlarının askıya alması söz konusu olabilir. Bu nedenle de tek yetkili kuruluşun TÜRKAK'ın olduğu ve başkaca bir kuruluşun olmadığına dair bir madde ihdası öngördük.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde müzakere başlatıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önce kurumdan da görüş alabilir miyiz?

BAŞKAN – Kurumdan temsilci var mı bu konuda?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Var.

BAŞKAN – Öne gelip bize bilgi verebilir mi bu konuda?

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk Akreditasyon Kurumu, Türkiye’de laboratuvar, belgelendirme, muayene gibi “uygunluk değerlendirme faaliyetleri” dediğimiz faaliyetleri gerçekleştiren -ki bu faaliyetleri gerçekleştiren kuruluşlar kamu kurumları da olabilir, özel teşebbüsler de olabilir- kuruluşları denetleyerek, ilgili uluslararası standartlara uyup uymadığı noktasında denetleyerek bu kuruluşları akredite eden bir kurumdur. Akreditasyon, bu saydığımız test, muayene, belgelendirme gibi faaliyetlerin güvenilir ve standartların gereklerini teknik açıdan karşılayıp karşılamadığı hususunda diğer taraflara güven veren bir faaliyettir. Akreditasyon faaliyeti hem gönüllü alanda söz konusudur hem de birtakım, gerek Avrupa Birliği tarafından yürürlüğe konulmuş gerekse ülkemiz içerisindeki düzenlemeler yoluyla zorunluluk arz eden durumlarda da söz konusu olabilmektedir.

Ülkemiz için zorunluluk boyutundan örnek vermek gerekirse muayene faaliyetleri, ansör muayeneleri gibi veya araç muayenesi gibi ya da “CE işaretlemesi” dediğimiz birtakım Avrupa Birliği düzenlemelerine göre ürünlerin sağlık, güvenlik şartlarını karşıladığına ilişkin faaliyetleri yapan uygunluk değerlendirme kuruluşlarını, diğer bir adıyla, onaylanmış kuruluşları akredite etme noktasında zorunlu alan diyebileceğimiz uygulamalardır. Zorunlu alanlarda veya gönüllü alanlarda olabilmektedir. Burada hem gönüllü alandaki hem de zorunlu alanlardaki akreditasyonun mutlaka Avrupa Birliği...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gönüllü alan ne olabilir?

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – Gönüllü alan ise bir test faaliyeti veya kalibrasyon dediğimiz, bir fabrikadaki ölçüm yapan terazinin...

BAŞKAN – Yani zorunlu olmayan kuruluşların kendi rızasıyla gelip “Ben akredite olmak istiyorum.” demesi.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – Aynen Sayın Başkanım.

Herhangi bir uygunluk değerlendirme faaliyeti yürüten kuruluşun yaptığı faaliyetin güvenilirliğini ve kabul edilebilirliğini artırmak amacıyla akreditasyon talebinde bulunması da gönüllülüğün bir örneğidir. Burada Avrupa Birliğinin 765/2008 sayılı bir düzenlemesi var, tüzüğü. Bu tüzüğe göre, bu tüzüğün kapsamına giren her ülkenin yalnızca tek bir akreditasyon kuruluşunun bulunması gerekmektedir. Ülkemizde, biraz önce teklif sahibi sayın milletvekilimizin de ifade ettiği gibi, son yıllarda özel bazı derneklerin akreditasyon faaliyetinde bulunma teşebbüsleri bulunmaktadır. Bu teşebbüsler, üyesi bulunduğumuz Avrupa Akreditasyon Birliğinin yetkilileri tarafından da izlenmektedir. Genel Kurul toplantılarında ve toplantıların dışında da bize bu konuda sorular yöneltilmiş durumdadır. Şu ana kadar hem bu faaliyeti haber aldıktan sonra böyle bir faaliyetin detayı hakkında bizden bilgi istenmiştir hem de genel kurul toplantısında bu konu toplantıya katılan arkadaşımıza da yüz yüze sorulmuştur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir müeyyidesi olacak mı? Yasaklıyor ama devam ederse ne olacak?

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – Şu anki teklif edilen kanun taslağı yasalastığı takdirde böyle bir faaliyetin gerçekleştirilemeyeceğine dair güçlü bir ifade kanunlaşmış olacaktır. Müeyyidesiyle ilgili yani en azından bunun, bu faaliyetin durdurulmasına yönelik ilgili mülki amirlere bir yetki verilmesi veya yasal takip, işin savcılığa bildirilmesi hâlinde de faaliyetin durdurulabilmesi mümkün hâle gelecektir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Faaliyet gösteren dernekler hangileri? Bir listesi var mı şu anda?

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – İsimlerini vermek uygun olur mu Sayın Başkanım, bilmiyorum. Şu an itibarıyla 2 derneğin bu alanda yetkileri olmadığı hâlde akreditasyon faaliyetinde bulunduğunu biliyoruz.

BAŞKAN – Onlar açık açık yapıyorsa burada konuşmamızın bir mahzuru yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne sakıncası var? Bulunsalar ne olur?

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – Eğer faaliyette bulunup...

SALİH CORA (Trabzon) – Soruyor, soruyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cevap versin, bir şey söylesin, ne sakıncası...

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – Bu kuruluşların akreditasyon faaliyetinde bulunmaları hâlinde, öncelikle, Türk Akreditasyon Kurumunun Avrupa Akreditasyon Birliğiyle olan Çok Taraflı Tanıma Anlaşması'nın askıya alınması söz konusu olacaktır. Bu faaliyet durdurulmadığı takdirde ise bir sonraki adım olarak tamamen Çok Taraflı Tanıma Anlaşması'nın iptali söz konusu olacaktır. Bunun sonucunda ise...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2 dernek mi var?

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – 2 dernek var. Bu derneklerden biri İstanbul'da faaliyet gösteriyor, adı ULAK (Uluslararası Akreditasyon Derneği) adında bir kuruluş; bir diğeri Elektrik Mühendisleri Derneği adlı

bir dernek. Bu derneğin, özellikle de son söylediğim derneğin internet sayfasında akreditasyon adını kullanan bir birim oluşturarak kendi içerisinde, faaliyet gösterdiği, akreditasyon başvuruları aldığı yönünde bize ulaşan bilgiler bulunmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok sayıda mı akreditasyon var?

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – Şu anda akreditasyon henüz verilmiş değildir ancak başvuru almış durumdadır. Akreditasyonda süreç, önce başvuru alınıyor, daha sonra denetim yapılıyor, uygunluk değerlendirme faaliyetini standartlara uygun şekilde yürütüp yürütmediğine dair; bir sonraki aşamada da akreditasyon verilerek kamuoyuna ilan ediliyor. Şu anda verilmiş bir akreditasyon bulunmadığı için kamuoyuna ilan edilmesi söz konusu değil. Ancak burada önemli bir nokta, uluslararası akreditasyon birliklerine üyelik yapmış durumda ve üyelikleri ilan edilmiş durumda. Bu, ülkemiz için çok ciddi bir tehdit oluşturuyor. İhracatımızın baltalanması ve...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son bir soru daha sorabilir miyim?

BAŞKAN – Son bir soru alalım, peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani Avrupa’da böyle tek bir akreditasyon kurumu mu var, bütün ülkelerde örneği var mı? Bunun dışında çoklu akreditasyon...

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETER YARDIMCISI AHMET GÖZÜKÜÇÜK – Avrupa’da 2010 yılından itibaren bütün ülkelerde yalnızca tek bir akreditasyon kurumu bulunmaktadır. 2010 yılından önce bazı Avrupa ülkelerinde birden fazla akreditasyon kurumları bulunmakta idi fakat biraz önce bahsettiğim 765/2008 sayılı regülasyon yürürlüğe girdikten sonra tüm Avrupa ülkeleri akreditasyon kurumlarını tek çatı altında birleştirerek tek tüzel kişiliğe dönüştürmüştür durumda, bunun hiçbir istisnası yoktur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili müzakerelere başlıyoruz.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ya, ifade edildiği gibi, bu TÜRKAK’la ilgili bir tekel oluşturuluyor ve yine kurum temsilcisi de ifade etti “Dünyada böyle bu. Bu böyle olmazsa ortaklar çıkar ve bu da Türkiye’ye zarar verir.” dedi. Ama yani tam olarak da anlaşılmadı, ne zararlar verecek, bunu bilmiyorum; bir. Bu konuyu teklif sahibi arkadaşımızın, üyelerin konuşmasından sonra biraz daha açması gerekir bu konunun anlaşılması için.

İkinci bir konu: Siz tabii yasa teklifi hazırlarken bütün maddelerin sonunda “Cumhurbaşkanı”ni eklemeyen yapamadığınız için bu maddenin sonuna da “Cumhurbaşkanı”ni eklediniz. “Kurumun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlarca yürütülen faaliyetler bu fıkra hükmünün dışındadır.” Burada da ne demek isteniyor? “Tek otorite var, olması gerekir.” filan dediniz. Bu ayrı otoritelerde ihdas etmiyor mu yani? Tek otorite var ama “Bizim Cumhurbaşkanımız bütün otoritelerin üstündedir, her şeyi bilir, akreditasyon işinin de en iyisini kimin yapacağını o karar verir.” gibi bir şey çıkarılabilir art niyetliler tarafından; biz çıkarmıyoruz, yanlış anlaşılmasını değerli arkadaşlarım.

Bunun için acaba bir yasa düzenlemek gerekiyor muydu yani bir yasal düzenleme gerekiyor muydu? Yoksa, zaten yetkili olmayan birtakım kurumların, derneklerin çıkıp “Biz bu işi yapıyoruz.” demeleri... Niye insanlar gidip akredite olmak için onlara başvursunlar? Yani ne avantajları olacak da firmalar gidip diyelim ki işte, işine yaramayacaksa kalibrasyon yaptırmak için yok işte asansör için, araç şeyi için niye yetkili olmayan firmalara gidip onlara bu işi yaptırıyorlar? Bu konu da anlaşılmadı. Yani bir kolaycılık mı yapılıyor? Şimdi ben bir şey söyleyeyim: Bu kurum, böyle rakip olmazsa, rekabet olmazsa belki de hani bildiğimiz devlet kurumlarından klasik bir kuruma da dönüşebilir. İşte emirle, “Şuna ver, şuna verme.” diyecek bir kuruma da dönüşebilir, bu şekilde de düşünülebilir. Yani sakıncası bize tam olarak anlatılmadı, anlatılması gerekir diye düşünüyorum. Bu tekelin gerçek sebebi ne? Yani “Avrupa Birliği” filan dendi de yani Avrupa Birliği neyi şey yapıyor bunu açık olarak bir daha anlatın.

Tekrar ediyorum, Cumhurbaşkanı niye bu maddeye dâhil edildi? Mecbur musunuz her yere “Cumhurbaşkanı” yazmaya? Yani Cumhurbaşkanını büyütüyorsunuz ki bu şekilde ya, Cumhurbaşkanına zarar veriyorsunuz. Her şeyi bilen bir Cumhurbaşkanı, her konuda iş yapabilir. Kanun çıkar, işler yürür ama onun üstünde bir otorite var. Kardeşim, Tanzimat’ta bile bu iş böyle yürümedi ya. Fiilen böyleydi, padişah bozabilirdi ama bozmadı. yani uygulamada bozmadı; Meclis ne yapıyorsa oydu. Orayı da geçtik yani yüz elli sene sonra arkadaşlar biz monarşiye gidiyoruz sanki. Her şeyde Cumhurbaşkanını koyuyorsunuz, bu nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim bir sorum daha var aslında, yalnızca onun için söz aldım.

Şimdi, bir tekel oluşacak, zaten öyleymiş, dernekler faaliyet gösteriyormuş. Şimdi, bu tekel olma durumunda bu akreditasyon ücretlemesi konusunda nasıl bir rahatlama sağlayacaksınız, nasıl bir açıklama yapacaksınız? Yarın siz diyebilirsiniz ki: “Arkadaş –malîyetini bilmiyorum da- bunun malîyeti 10 bin lirayken biz 100 bin lira yaptık.” O zaman tekel olmanız durumunda bunu kim denetleyecek yani sizi kim denetleyecek bu anlamda? Nasıl kararlar alıyorsunuz? Yani bu konuda bir açıklama yaparsanız, kayıtlara geçerse bu da iyi olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, buyurun lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın üyeler, şimdi Avrupa Birliğine yollama yapıldı ama yasanın başlığını siz bile zor okudunuz, herhâlde yeni bir kanun kategorisi oluşturuluyor. Adsız kanunlar, Avrupa Birliğinde böyle bir kanuna rastlamadığım gibi...

BAŞKAN – Hiç zor okudamım, çok rahat okudum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, adı yok, uzunca ve adsız bir kanun.

BAŞKAN – O ayrı bir şey tabii.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bırakın Avrupa Birliğinde Tunus’ta, Fas’ta bile yasama sürecine katıldım, böyle bir kanun tekniğine rastlamadım. Hani sayın teklif sahibi ve ilgililer özellikle Avrupa Birliğine yollama yaptıkları için, bunu tekrar belirtme gereği duydum. Böyle bir kanun olmaz, torbanın da ötesinde bu.

Tabii, maddeye gelecek olursam, maddeyle ilgili olarak bir kısmı belirtildi ama ilk cümle “... bulunamaz... edemez... bulunamaz”la devam eden uzun cümleden sonra gelen cümle: “Kurumun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlarca

yürütülen faaliyetler bu fıkra hükmünün dışındadır.” Şimdi, yukarıda bu kadar bir tekel niteliğinde bir kuruluş oluşturulduktan sonra öyle bir sapma; nerede başlıyor, nerede bitiyor belli olmayan, sınırları belli olmayan bir sapma, bir tür derogasyon hükmünün konulmasını anlayamadım yani anlaşılır gibi değil çünkü zaten tekel biçiminde bir düzenleme söz konusu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tekel olsun diye düzenleniyor zaten.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, işte belli zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Avrupa Birliğine uyum sağlansın diye yapılıyor zaten.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tamam, işte ben şimdi tekrar ona geleceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir dinleyin ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlayamıyoruz, İbrahim Bey’le konuşuyoruz, anlamaya çalışıyoruz. Hocamızdan istifade etmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar bir dakika, bakın, bir münazara yapılıyor, bu tür ufak tefek şeyleri bu kadar şey yapmayın.

Sayın Aydemir...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın üyeler, benim de zaten vurgulamaya çalıştığım, birinci kısmı o kadar kapsamlı düzenlenmiş ki hatta burada bu düzenleme tarzından hareketle benim görüşüm, Avrupa’daki örneklerini de dikkate alarak “Türk Akreditasyon Kurumu” yerine “Türkiye Akreditasyon Kurumu” dersek eğer, o zaman, “Acaba başkaca dernekler olur mu, bu tekelle yarışmaya çalışan?” diye o sizin endişe duyduğunuz şey de bertaraf edilebilir. Hani, çünkü Türkiye Akreditasyon Kurumu, bu tekelci bir şeydir devletle, devletin adıyla özdeşleşen Anayasa’nın ilk 3 maddesinde olduğu üzere. Benim birinci kısımda gördüğüm başlıca eksik o. O tamamlanırsa o zaman birinci cümlemin içeriği daha iyi yansıyacak ve birinci cümlemin içeriğinde dile getirilen amaç daha bir hedefine yönelik olarak gerçekleşecek.

Şimdi, bu konudan sonra bana göre -çünkü bu, bir yasaklayıcı ve açık emredici bir hükümdür- ikinci cümleye gerek yok. Zaten bu, kurumu bütünlüğüyle düzenliyor. İkinci cümle, birinci cümleyle öngörülen amacı şu anda öngöremeyeceğimiz, bilemeyeceğimiz biçimde zedeleyecek birtakım gelişmelere, düzenlemelere yol açabilir. O nedenle, bence bu ikinci cümlemin çıkarılmasında yarar var. Türk Akreditasyon Kurumunun birinci cümlesinde öngörülen, çizilen çerçeve Avrupa Birliği amacıyla düzenlendiğine göre, bu amaca varmasını arzu ettiğimize göre ikinci cümlemin hiç gereği yok. Bu ikinci cümlemin çıkarılmasını öneriyorum ben, iç tutarlılık ve amaca uygunluk açısından.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Ben de hayırlı sabahlar diliyorum tüm Komisyon üyelerine ve tüm katılımcılara.

Burada ben de ikinci cümleyle ilgili bir tereddüdümü ifade etmek istiyorum. Şimdi, ikinci cümlede, kurumun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlarla yürütülen faaliyetler bu fıkra hükmü dışında tutuluyor. Burada, bu kapsama girenler bakımından çoklu bir akreditasyon söz konusu mu o zaman? Mesela, örneğin Helal Akreditasyon Kurumu bu kapsamda ve bu Helal Akreditasyon konusunda bizim kurduğumuz kurum dışında bir başka dernek örneğin akreditasyona yetkili olabilir mi? Eğer öyle bir şey varsa, burada onu da düzenlemek lazım. Kendi yasasında belki...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Genel Akreditasyon... Malum geçen yıl kendi yasasını çıkardık. Orada hem doğrudan tek otorite olduğuna dair hükümler var, münhasır bir alan orası. Dolayısıyla orayı burada düzenlemeyi çok şey buluyorum.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Tamam, Helal Akreditasyonun kendi yasası var, doğru ama onun dışında Türk Akreditasyon Kurumunun kapsamına girmeyen, yine...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Bir de TÜSEB var.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – ...şu ana kadar da yine yasayla düzenlenmemiş –Helal Akreditasyon Kurumu gibi- başka boş alanlar var mı? Yani çıkıp da bir dernek “Şu alan, şu görev ne TÜRKAK’ın görev alanındadır ne de Helal Akreditasyon Kurumunun görev alanındadır. Dolayısıyla ben bu alanda faaliyet yürütürüm.” diyebilir mi, böyle bir boşluk var mı? Varsa bunu da gidermek gerekir anlamında bunu ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aksu.

Sayın Öztürk, buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, burada, TÜRKAK’a tekelcilik yetkisi veriyoruz, tek kurum oluyor. Sayın TÜRKAK yetkilisi de dedi ki: “Avrupa ülkelerinin tamamında da bir kurum yetkili.” Ama ben bir hatıramdan hareketle bir şey söylemek istiyorum: Daha önce önemli bir şirketin Genel Müdürüyken bize parça geliyordu, Silahlı Kuvvetlere ürün üretiyorduk ama Türkiye’de akredite olmuş bir kurum olmadığı için, uluslararası alanda bu ürünü satabilmek için yurt dışındaki akreditasyonu olan kurumlarda test yaptırıyorduk çünkü oradan belge almamız gerekiyordu ve ciddi de paralar ödüyorduk. Hâlâ Türkiye’de bazı ürünler için test merkezleri yok. Mesela otomotivde de yok, bildiğim kadarıyla uğraşılıyordu.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Kurulmaya çalışılıyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, hâlâ çalışılıyor ama kaç yol oldu bak, ben üç yıl önce politikaya girdiğimde, milletvekili olduğumda Yenişehir’de 500 milyon dolarlık bir yatırım öngörülmüyordu Bursa’da -bilmiyorum durumu nedir şu anda- ama yapılmadı hâlâ.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Devam ediyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, yani Türk sanayicisi eğer sadece TÜRKAK’a mahkûm kalacaksa -ifadesini kullanmak istemiyorum, tırnak içinde kullanayım- bazı mecburiyetlerden uluslararası alana çıkmak için özellikle ihracatta akredite edilmiş uluslararası kuruluşlar isteniyor. Mesela TÜRKAK bütün dünyada tanınıyor mu? Şimdi, TÜRKAK’ın verdiği, onayladığı ürünler bütün dünyada geçerli olabilecek mi?

Bu ikinci cümleyle ilgili de sanki “Ay gökyüzündedir.” veya “Güneş gökyüzündedir.” tarifi gibi bir tarif yapılmış yani buna gerek var mıydı? Hukukçular var aramızda ama zaten malum, malumun ilamı derler ya, buna gerek var mı, bilmiyorum. Siz bu konuda bir açıklama getirirseniz. “Kurumun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlara yürütülen faaliyetler...” Hangi kurumlar? “...bu fıkra hükmü dışındadır.” Zaten hükmü dışındadır, buna gerek var mı ki yani bilmiyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanının oraya girmesi gerekiyor, onusuz olmaz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama Cumhurbaşkanı demiyor, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yeni hükümet sisteminin şeyi de... Bu, zaten var yani var, bunu tekrar yazmak...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hiç gereği yok, hukuken gerek yok.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hukuk tekniği açısından diyorum ben, hukuk tekniği açısından gerekli mi?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ben de onu söylemek istedim, hukuken gerek yok.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani ben hukukçu değilim, konumumu aşmak istemem, haddimi aşmak istemem de hukuk tekniği açısından beyaza “beyaz” demek gibi bir şey bu. Zaten var şu anda bu ama takdir tabii Komisyonumuzun.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kısa bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun kısa bir soru için Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kurum Başkanı da cevap verebilir, teklif sahibi arkadaşımız da.

Şimdi, şöyle bir olay var: Rize Valiliği ile Rize Belediyesi bir araya gelmişler ve bu konularda çalışmak üzere bayağı ciddi masraflar yaparak laboratuvar kurmuşlar, değişik testleri yapıyor işte çevreyle ilgili, fabrikaların kalibrasyonu, standardizasyonu ile ilgili çalışmaları yapıyor. Sonra yürütememişler işte şey olmuş, onun adamı, bunun adamı; neyse satmaya karar vermişler ve özel bir şirkete satmışlar. Şimdi özel şirket bu işleri yapıyor orada. İsmi de var ama ismi önemli değil. Yani bundan sonra o şirketler de bu işleri yapamayacak mı bu yasadan sonra?

BAŞKAN – Sanıyorum o şirketle bu farklı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Farklı mı?

BAŞKAN – Yani akreditasyonla kalibrasyon...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama işte fabrika kalibrasyonu, baca gazına bakıyor, işte orada fabrikada kullanılan...

BAŞKAN – Onun cevabını alalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...makinelere standartlığını muayene ediyor, test ediyor; bir sürü şeyler, çok geniş yani gittim, merak ettim ben nedir diye bu.

BAŞKAN – Onun cevabını alalım, evet.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Acaba bunlar da dâhil mi bu işe? Mesela o arkadaşlar bayağı bir parayla satın almışlar, kapatacaklar mı bunu?

BAŞKAN – Bunu not alın, arkadaşlar, bunun cevabını alalım. Not alın. Sayın Bekaroğlu'nun sorusunu not aldınız mı?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Kalibrasyon diyorsunuz, değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kalibrasyon demedim efendim, kalibrasyonun ötesinde, Rize’de Rize Valiliği ile Rize Belediye Başkanlığı bir şirket kurmuşlar ve bu alanlarda çalışan bayağı bir laboratuvar kurmuşlar, ciddi masraflar yapılmış burada. Kalibrasyonun ötesinde, işte, fabrikalara alınan makinelere standardizasyonunu yapıyor, çevreyle ilgili çalışmalar yapıyor, baca gazı...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Anlaşıldı, izah ederim ben onu.

BAŞKAN – Evet, bazı illerde var bu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir sürü şeyler yapıyor, laboratuvarları var ve daha sonra bunu işletemedikleri için satmışlar. Bir vatandaş gelmiş, yatırım yapmış. Şimdi, bunlar kapanacak mı? Bunlarla da ilgili bir şey midir bu?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Tamam Sayın Vekilim, teşekkür ederim, anlaşıldı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani bilinsin ki mahkeme konusu olacak, bu maddeye bağlı olarak mahkeme konusu olacak, bakılacak yani yasa yapıcı ne murat etmiş filan. Bu bilinsin, bu konuyla ilgili bir açıklama yapın.

Teşekkür ederim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Anlaşıldı, tamam.

BAŞKAN – Evet, teşekkürler Sayın Bekaroğlu.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son bir sorum var, bunu yalnızca Sayın Altunyaldız’a soruyorum: Rekabet Kurumundan görüş aldınız mı? Hani tekel olma konusunda kaygılarımız var ya, işte fiyatlama nasıl olacak, şu, bu...

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz daha sessiz lütfen. Arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir Rekabet Kurumu raporu olması iyi olabilirdi diye düşünüyorum. Bence, bir Rekabet Kurumuna başvurulup -bilmiyorum, başvurmadınız herhâlde ama- bir görüş alınması iyi olabilirdi diye düşünüyorum. Başvurdunuz mu Sayın Altunyaldız?

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben de sayın vekile bir soru sormak istiyorum bu akreditasyonla ilgili: Şimdi, bu TÜRKAK bir regülâtör kurum mu, düzenleyici bir kurum mu? Şimdi, eğer düzenleyici kurumsa biraz bilgi verebilir misiniz, nasıl bir idari yapısı var? Çünkü düzenleyici kurumlar esas itibarıyla bağımsız olması gereken kurumlardır ve bu kurum da bağımsızsa eğer nasıl bu bağımsızlık sağlanmış; bağımsız değilse de neden bağımsız değil, regülâtör kurum olarak bağımsız olması lazım? Bununla ilgili bir açıklamada bulunursanız sevinirim ben de.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz kısmen o açıklamaları aldık siz yokken ama tekrar yapsınlar.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Öyle mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bağımsızlık konusunda vermedi.

BAŞKAN – Tamam, tekrar yapsınlar.

Evet, Sayın Altunyaldız, sözü size veriyorum, buyurun.

Daha sonra da sorularla ilgili TÜRKAK temsilcisi...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Kalan kısım ile ilgili, Sayın Başkan, takdir ederseniz arkadaşımız da teknik bilgi verebilir.

BAŞKAN – Tamam.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Ben teşekkür ediyorum sayın Komisyon üyelerimize katkıları için.

Öncelikle, müsaadenizle, yine hoşgörünüzde de sığınarak bir açıklama yapmak istiyorum, o da şu: TÜRKAK bir kamu otoritesi olarak piyasa faaliyeti yürütmüyor; bir ücretli, gelir karşılığı bir şey yapmıyor, kâr amacı da gütmüyor; yasında da bu açıkça yazılmış. TÜRKAK, piyasa faaliyetinde bulunanları akredite ediyor. Yani piyasada şu an 1.700 civarında akredite ettiği kuruluş var Sayın Bekaroğlu. Dolayısıyla sizin bahsettiğiniz Rize'deki oluşumda onun faaliyetleri TÜRKAK'tan akredite olmuşsa faaliyetlerine devam edecektir, onun herhangi bir sıkıntısı yok. TÜRKAK piyasa aktörü değil, TÜRKAK piyasa aktörlerini akredite eden... Hem Avrupa Birliği kurallarına göre hem de TÜRKAK'ın uluslararası çok taraflı anlaşmalarla tanınırlığı var. Hem AB'de hem uluslararası diğer coğrafyada TÜRKAK'ın yaptığı, akredite ettiği kuruluşlar ve o kuruluşların uygunluk verdiği ürünler o standartlara sahiptir, böyle kabul edilir aksi sabit oluncaya kadar. İşte, yok der, bilmem ne der, süreç başlar ama normal şartlarda uygunluk verdiği ürün, evet, bu standarda sahiptir ve dünya da bunu böyle kabul eder.

Dolayısıyla bu boyutuyla baktığımız zaman -Sayın Paylan'a da söylemek istiyorum- bir rekabet sorunu yok, herhangi bir kamu kurumu gibi bu da bir kamu kurumu ya da kamu kuruluşu. Piyasada faaliyette bulunmadığı için rekabette bir çatışma, bir "konflikt" yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fiyat belirleme yetkisi olarak...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Ona geleyim. Fiyat belirleme işi piyasa aktörlerinin -TÜRKAK'tan arkadaşımız da bu konuda bilgi verebilir- işi. TÜRKAK, Avrupa Birliği normları çerçevesinde Avrupa Akreditasyon Birliğinin belirlediği uygunluk denetimi yapan kuruluşları değerlendirirken o çerçevede bir akreditasyon ücreti alır, küresel bir düzenleme vardır orada. Ayrıca TÜRKAK'ın faaliyetleri Sayıştay tarafından da denetlenir, kâr amacı da gütmaz. Piyasadaki aktörler ürünleri değerlendirirken onlar ücretlendirir ve onlar yarışır. Dolayısıyla burada TÜRKAK bünyesinde bir yarışma yoktur. Dolayısıyla işin bu boyutu böyle. Uluslararası anlaşmalarla tanınırlığı var dedik, tüm dünyada geçerli.

Bunun yanında, TÜSEB ve HAK tarafından akredite edilen alanlardan çok farklı burası. Burada belgelendirme, test ve muayene var. Biliyorsunuz, HAK'ın görev alanı sadece ürünlerle ilgili, gıda ürünleriyle ilgili helal akreditasyonu verecek, uygunluk denetimi yapacak kuruluşları denetleyen ve yetkilendirilen bir kuruluş. TÜSEB de sadece hastaneleri akredite ediyor. Dolayısıyla görev alanlarında da bir çatışma yok.

Bunun dışında söyleyeceklerim sanırım bu kadar. Bilmiyorum, karşılamadığım soru oldu mu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Son cümleyi kaldıralım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Cemal Bey'in sorduğu soru bir soru var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Benim sorum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Cemal Bey'in sorduğu soruyla ilgili de aslında şöyle: Orada yine Türkiye'de TÜRKAK'ın bazı ürünlerde akredite ettiği kuruluşlarda ürün uygunluk denetimi yoksa Avrupa Birliğinde bu alanda uygunluk denetimi yapan kuruluşlardan uygunluk belgesi alınıyor. Eğer TÜRKAK Türkiye'de faaliyette bulunan bu alandaki uygunluk denetçisi kuruluşları akredite etmiş olsaydı yurt dışından bir uygunluk denetçisi aramak zorunda kalmazdı. Dolayısıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya, ben sorumun cevabını ilk açıklamada aldım.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Evet, ben öyle düşünüyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – TÜRKAK bu kurumları akredite ediyor yani ürünleri değil, kurumları. Kurumlar olduğu için sorun tabii yok.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Evet, aynen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Benim soruma cevap vermediniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İkinci cümleyi de...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – İkinci cümle şu: Bu, bazı Türkiye’de o ürünleri akredite eden kurumlar olsa bile uluslararası kurumlar diyor ki “Sen işte şu firmadan geçemezsin.”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Cemal Abi, önüne çek cihazı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çok özür diliyorum.

Şimdi, Sayın Ziya Altunyaldız Bey’in ilk açıklamasında ben sorunun birinci cevabını aldım çünkü TÜRKAK Türkiye’de...

1.700 küsur dediniz değil mi?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Evet, evet.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – ...kuruma yetki veriyor ama bunların her biri muhtelif sektörlerde. Ama bazı ürünlerin akreditasyonu için yerli firmaları istemiyor, kabul etmiyor uluslararası kurumlar.

Mesela ben BMC Genel Müdürüydüm. Biz BMC’nin o, Kirpi denilen aracını üretiyorduk, hâlâ üretiliyor. Şimdi, cam ithal ediliyordu. Camı üretmiş Türkiye’den bir firma ama ben de dedim ki: “Bana akreditasyonla ilgili siz test sonuçları getireceksiniz ki ben bunu Silahlı Kuvvetlere kabul ettireyim. Sadece Türk Silahlı Kuvvetlerine değil, bütün uluslararası...” İhracatta yapıyorduk. Türkiye’de getirdiler fakat NATO “Uluslararası standartlara göre Hollanda’nın bilmem ne firması tarafından ben kabul ediyorum.” dedi. Biz Hollanda’da yaptırdık sonra onu ilgili firmaya; getirdi adam, testi onaylattı. Getirince bu sefer yerli tedarikçiler almaya başladı. Bunun gibi otomotivde çok sıkıntı çekiliyor, özellikle otomotivde çünkü ihraç ediyorsunuz.

Türk mucitler çok şeyler üretiliyorlar ama uluslararası tanınırlığı olan, bilinirliği olan bir firmadan istiyor, söz gelimi Uluslararası Otomobileciler Birliği. Türkiye’de otomotiv endüstrisi çok gelişmiş, yan sanayi çok gelişmiş ve hatta onun da ötesinde otomotiv test merkezi yapmaya uğraşıyoruz biraz önce Sayın Ziya Bey’in dediği gibi uluslararası alanda. Ama TÜRKAK’ın bunun üst kurumu olduğunu ben şimdi anladım yani orada açıklamada TÜRKAK bunları vermiyor, TÜRKAK’ın yetki verdiği firmalar veriyor bunu; ki 1.700 küsur tane var.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Aynen.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Demek TÜRKAK’ın yetki verdiği firmaların uluslararası tanınırlığı yok bu durumda. Sizin söylediğinizden böyle çıkıyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Olan var, olmayan var.

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, tekrar bir sözünüz mü var?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Siz cevaplayacak mısınız?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Şimdi, kurumsal yapı dediğiniz değil mi, onu soruyorsunuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, yani nasıl bağımsızlığı sağlıyorsunuz? Kritik olan o çünkü.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Şöyle ifade edeyim: TÜRKAK 5018 sayılı Kanun’un 2 sayılı cetvelinde yer alıyor, düzenleyici bir kurum ve bu çerçevede regüle eden ve küresel kurullarla alanı düzenleyen yani kendinden menkul değil yani küresel “acquis” dediğimiz Avrupa Birliği normlarına tabi ve bu denetimleri de onlar yapıyor. Aksi hâlde hem Avrupa Komisyonu hem de Avrupa Akreditasyon Birliği TÜRKAK’ı üyelikten düşürür ve denetleme yetkiniz de kalmaz. Dolayısıyla işin bu boyutu var. Burada herhangi bir sıkıntı yok.

BAŞKAN – Sayın Vekilim...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Son bir şey ifade etmek istiyorum Sayın Başkan.

Eğer sizce de uygunsuzsa biz son cümlenin bir önergeyle çıkarılabileceğini değerlendiriyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederiz, böyle.

BAŞKAN – Evet, önergeniz ulaşmadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önergeyi siz veremezsiniz yalnız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Ben ama özellikle özenli kullandım fark ettiyen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama “Önergeniz gelmedi.” dedi Başkan da.

BAŞKAN – Bekliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, oradan bekleyemezsiniz, şuradan beklersiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sonradan değerlendireceğiz diye öyle dedi.

BAŞKAN – Ya, önerge gelmedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Önergeniz gelmedi.” dediniz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, yani bu kadar... Allah aşkına, yani...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam ama yani ne olduğunu biliyoruz da bari hani şekil olarak...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Valla, bütün incelikleri takip ediyorsun, tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın üyeler, Sayın Vekil; şimdi bakın, bu, TÜRKAK’la ilgili olarak söyledikleriniz doğru gibi geliyor insana fakat bence hadise tam böyle değil. Bir kere bütün akreditasyon kurumları arasında rekabetin parçasıdır çünkü aynı iş kolundaki iki firma piyasada daha fazla pay kapabilmek için akreditasyon kurumlarından onay almak durumundadır. Birine verip birine vermezseniz eğer, bu, doğrudan doğruya vermediğiniz piyasadan çekilip gitmesine neden olur. Dolayısıyla da bu tür regülatör kurumların önemi bağımsızlığıyla ilgili bir şeydir yani bağımsız davranışına kanaat getirmemiz lazım.

Fakat Sayın Vekil, ben size şunu söyleyeyim: Bu salonda çokça konuşuldu bu, hayır benim biraz da uzmanlık alanım olduğu için söyleyeceğim fakat Adalet ve Kalkınma Partisi hemen hemen bütün –“bütün”ün altını çiziyorum- bağımsız kurumları, regülatör kurumları kendisine veya bakanlıklarına bağladı. Şimdi bu da aynı şekilde. Şimdi, bakın, ben size şunu söyleyeyim, bu kadar kutuplaşmış ve bölünmüş bir toplumda bu tür kurumların gerçekten anlam yüklediğiniz işlevini yerine getirebilmesi için, mutlaka ve mutlaka oraya gelmiş olanların, orada karar verici olanların gerçekten bağımsız olacağını garanti etmeniz lazım; eğer bunu garanti etmezseniz, ben size söyleyeyim, Akreditasyon Kurumu istediği gibi, istediği sektörde rekabeti bozar herhangi bir firma lehine veya firmalar lehine.

Dolayısıyla da kusura bakmayın ama ben ikna olmuş değilim ve özellikle partinizin bugüne kadarki yaptıklarından giderek söyleyebilirim ki bir tek bağımsız kurum bırakmadınız, Rekabet Kurulu dâhil olmak üzere, bağımsızlığını yitirmiş vaziyettedir şu an kurumlar. Bunu ben söylemiyorum, bunu açın, dosyalarından görürsünüz. Zaten buraya geldiklerinde de bakanlıkların yanı sıra bütün bağımsız kurumları temsilen başkanlar buraya geldiler. Nasıl bağımsızlık bu? Yani dolayısıyla da arkadaşlar, birbirimizi aldatmayalım. Bunun anlamı şudur: Bir güç elde edecektir iktidar bununla birlikte çünkü iktidar atayacaktır yönetim kurullarını ve iktidar istediklerine akreditasyon verip istediğine vermeme gücünü elinde bulunduracaktır. Bunun başka yolu yoktur. Dünyada da bu işler böyle olur zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Katırcıoğlu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yönetimini Cumhurbaşkanı mı atıyor Sayın Başkan?

BAŞKAN – Divanımıza bir önerge ulaştı, önergeyi okutuyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne çabuk yazdınız ya.

BAŞKAN – Hadi önergeyi okuyun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Söz istiyor Sayın Başkanım, söz istiyor arkadaş.

BAŞKAN – Kim?

Efendim, önergeyi okutuyorum şu anda.

Plan Bütçe ve Komisyonu Başkanlığında

Görüşülmekte olan 2/1369 esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 27'nci maddesi ile 4457 sayılı Kanun'un 22'nci maddesine eklenen fıkranın ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Uğur Aydemir

Erzurum

Manisa

BAŞKAN – Söz alacak mısınız, gerekçeyi okutayım mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gerekçe.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çelebi'yi de yazın da Cumhurbaşkanı üçünüzü de çizsin bir dahaki seçime.

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyun.

Gerekçe:

Türk Akreditasyon Kurumunun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlarca yürütülen faaliyetlerin bu fıkra hükmünün dışında olacağına ilişkin hüküm madde metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir cevap vermedi ama vekil.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben bir şey sormuştum, cevap bekliyorum vekilden. Ya nasıl sağlıyorlar bağımsızlığını? Allah aşkına, bunu bize anlatmadan olmaz ki bu iş yani.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kararnamesinde yazıyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – E, anlatsın o zaman nasıl sağlıyor?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, burada da söz isteyen var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – BDDK da bağımsız, güya Rekabet Kurulu da bağımsız ama...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bağımsızlık demek ayrı bir cumhuriyet, eyalet demek değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değil tabii ki, o anlamda değil ama bağımlı olduklarını biliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, sizin olmadığımız bölümde kısmen anlatıldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, bağımsızlık anlatılmadı.

BAŞKAN – Ziya Bey de bu konuda bilgi verdi. Buna benzer birçok kurumumuz var bizim tabii. Türk Standardları Enstitüsü, Türk Patent, TÜRKAK; bunların hepsi değişik alanlarda görev yapan birbiriyle eş değer kurumlar. Yani onu sorguluyorsanız, o konuda tekrar bilgi alabiliriz, bilgide bir sıkıntı yok, versinler bilgiyi arkadaşlar.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yani en azından bağımsızlığı nasıl garanti ediyorlar kanunda? Ben kanunu okumadım, onun için soruyorum zaten. Kanunda bu nasıl sağlanıyor, bunu merak ettim. Eğer Cumhurbaşkanı atıyorsa nasıl bir bağımsızlık olacak bu mesela, sonuç olarak soruyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bir cümle de ben söyleyebilirim bu konuda tamamlayıcı olarak.

BAŞKAN – Maddeyi oyladık arkadaşlar, ek bilgi talebi varsa Ziya Bey’den alalım.

Sayın Katırcıoğlu, talebiniz var mı?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, ben sordum.

BAŞKAN – Buyurun Ziya Bey bu konuda.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Katırcıoğlu şunu söyledi, tabii bunun altını çizmeden edemeyeceğim, dedi ki: “Burada bağımsız kuruluşların başkanları da oluyor, bu nasıl bağımsızlık?” Hatırlarsanız ben Komisyon çalışmalarımızın ilk gününde de bahsetmişim, değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti’nin tüm kurumları Türkiye Cumhuriyeti’nin meselelerini çözmekle yükümlüdür. Eğer bir mesele Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmişse ve orada bir yasa yapılıyorsa, o yasa herhangi bir bağımsız kuruluşun alanına da giriyorsa o bağımsız kurul burada olmak zorundadır, burada olması onun görevidir. Geçin, onun bağımsızlığına halel getirmesini eğer bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisine gelip meselesine sahip değilse asıl o zaman sorun vardır. Yani dolayısıyla lütfen bu işleri mecrasında tutalım.

İkinci husus şu: Bir defa bu konularda Avrupa Akreditasyon Birliği bu konuları mütemediyen denetliyor. TÜRKAK da bugüne kadar bu alanda böyle bir sorun yaşamadı.

Üçüncü konu: Akreditasyon kararlarında da bağımsızlık garanti edilmiş ve başvuru herkese açık olduğu için 92 üyeli danışma kurulunda tarafsızlık konusunda mütemediyen inceleme yapılmaktadır.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Kendi kendini denetliyor yani.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Dışarıdan danışma kurulu. Özel sektör ve kamudan karma oluşturulan danışma kurulu için bu boyutunu mütemediyen denetlemektedir, Avrupa Birliği de denetlemektedir. Dolayısıyla bugüne kadar da TÜRKAK’ın böyle bir sorun yaşadığını doğrusu ne duydum ne ulaştı. TÜRKAK’ın bu anlamda da bağımsızlıkla ilgili algısında en ufak bir sorun da ortada yok ne sektörde var ne de küresel alanda var.

Dolayısıyla işin özü Sayın Başkan, bu konuyla ilgili söyleyeceklerim bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Vekil, bağımsızlığı çok devletçi bir şekilde anlattınız bize, böyle bir şey yok. Bağımsızlık gerçekten devletten de bağımsız olmak anlamına gelir. Maalesef... Ama sizi anlıyorum bizim idare hukukumuzda zaten bu böyleydi, 1990'lı yıllarda burada bir değişim gerçekleştirildi bu tarz kurumların kurulmasıyla ama 2010, 2011'di yanılmıyorsam Sayın Cumhurbaşkanı o zamanlar Başbakanı, bütün bu kurumlara ilgili bakanlıklara bağlayarak esasında merkezileştirdi. Türkiye ekonomisi ve Türkiye toplumunun temel sorunu budur. Bu kadar merkezileşmeyi taşıyamayız. Yani bu -hep söyleyip duruyorum- İbni Haldun'dan beri bir gerçektir.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir cümle söyleyebilir miyim?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, bu 27'nci maddenin yeniden ele alınmasıyla ilgili... Yani Sayın Katırcıoğlu'nun sorusuna cevap verilmediği için, yeni cevap veriyor, Sayın Altunyaldız bir cevap versin o ikinci cümleyle ilgili bu önergeyi de ondan sonra oyalayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Oylama geçti, ne diyorsunuz ya?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Çünkü benim anladığım kadarıyla “Ben cevabımı aldım.” derken ben ilk cümleyle ilgili cevabımı aldım. Yoksa maddenin ikinci cümlesiyle ilgili cevabımızı almış değiliz henüz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Verdi “Çıkaralım.” dedi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Onun için, onu oylamadık.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama cevabını almadı ama.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır “Çıkaralım.” dedi, ne oldu ya?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, ben TÜRKAK'ın tek başına akreditasyon için yani test için yetkili olup olmadığı konusunda sormuştum. O konuda da TÜRKAK Başkanı dedi ki: “1.700 tane firmaya biz yetki veriyoruz.” O cevabı aldım ben yoksa öteki cevabı almış değilim.

O bakımdan, eğer uygun görüyorsanız 27'nci maddenin yeniden müzakereye açılmasını, hatta önergenin müzakereye açılıp oylanmasını istiyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Karar verildi artık, öyle olmaz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu usul tartışmasıyla ilgili söz istiyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu, ben Ziya Bey'e “Cemal Bey'in sorusuna cevap verdiniz mi?” dediğimde Cemal Bey “Cevabımı aldım.” dedi ama o ikinci sorusuna cevap alamamış, hâlbuki o ilk sorusuna cevap almış.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Birinciye aldım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ziya Bey ikinci soruya da cevap verdi, “Haklısınız.” dedi. “Bu maddenin çıkartılması için bir önerge yazılması bence de uygun olur.” dedi Ziya Bey.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani maddenin yeniden önergeyle birlikte görüşülmesini talep ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Eğer başka bir yerden telefon falan gelmemişse biz sorun yok arkadaşlar, yolumuza devam edelim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Telefon falan nereden gelecek, gözünüzün önünde duruyoruz burada.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne bileyim, Komisyon Başkanından falan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yapar.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Ziya Bey, maddenin çıkarılmasıyla ilgili demedi ki önergeyi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, tutanaklar ortada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, ben soruyu sordum...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İzin verir misiniz, usulle ilgili bir söz istiyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu, ikinci cümleyle alakalı Cemal Bey'in sorduğu soruya cevap alamadık dedim ben, Cemal Bey de “Cevabı aldım.” deyince ortada kaldı. Cemal Bey de ilk sorusuna cevap almış.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, bana da orada bir telefon geldi.

CAVİT ARI (Antalya) – Kime geldi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama başka bir telefon yani.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Nereden?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Espiye Belediye Başkanımızdan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Devam edelim mi arzu ederseniz?

BAŞKAN – Maddeyle ilgili müzakereler sonuçlandı arkadaşlar.

Bir sonraki madde olan 28'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 28- 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanunda ve diğer mevzuatta Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine yapılan atıflar, Türkiye Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketine yapılmış sayılır.”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, malumunuz olduğu üzere, 25/5/2017 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7020 sayılı Kanun’la tasfiye hâlinde çıkarılan banka, bundan sonraki faaliyetlerinin Türkiye Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketi unvanı altında devam ettirecektir. Bu sebeple, bankanın unvan değişikliği nedeniyle karşılaşılabileceği sorunların önlenmesini teminen bir atf maddesi hazırlanarak 4603 sayılı Kanun’a eklenmesi amaçlanmıştır.

Teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Uygunur.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bunda bir şey yok yani.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Atf maddesi, bir şey değil yani.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 29- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 20/A maddesinin birinci fıkrasına “alt yapı oluşturulmasına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetlerinin Kurulca gözetimine yönelik altyapı oluşturularak raporlama yapılmasına,” ibaresi eklenmiştir,

BAŞKAN – Bununla ilgili bir bilgi alabilir miyiz Sayın Altunyaldız?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, yine, Komisyon üyelerimizin bildiği üzere, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu’yla Emeklilik Gözetim Merkezi, bireysel emeklilik sisteminin güvenli ve etkin biçimde işletilmesini sağlamak ve katılımcıların hak ve menfaatlerini korumak amacıyla emeklilik şirketlerinin, bireysel emeklilik aracının gözetim ve denetimine yönelik altyapıyı oluşturmakla görevlendirilmiştir.

Şimdi, burada, Emeklilik Gözetim Merkezinin bireysel emeklilik fonlarının değerlendirilmesi aşamasında portföy yatırım şirketleri, fonlar bu aşamanın güvenle yatırımcıları mağdur etmeden değerlendirilebilmesi noktasında bir denetim altyapısı ve denetim kolaylığı sağlıyor. Bu kapsamda hem yatırımcılarımız bir anlamda güvenle gelirlerini elde etmiş olacak hem de piyasa bu çerçevede regüle edilmiş olarak denetlenen ve tasarrufların hakkıyla değerlendirilen bir sistemin oluşumuna hizmet edecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Teklif sahibi arkadaşımızın ifade ettiği gibi bu maddeyle Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu’nun 20/A maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılıyor. Gene ifade edildi, yapılan değişiklikle Emeklilik Gözetim Merkezine, Sermaye Piyasası Kurulunun portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetine yönelik gözetim yetkisinde kullanılmak üzere gerekli altyapı kurma, analiz ve raporlama yapma yetkisi verilmektedir.

Teknik bir madde gibi gözüküyor, bir kolaylaştırıcı madde gibi gözüküyor, öyledir de. Ancak birkaç cümle söylemek istiyorum bireysel emeklilikle ilgili. Bu konuda, bireysel emeklilik konusunda herhâlde Türkiye’den başka bireysel emeklilik sigorta şirketlerinin zarar ettiği başka bir ülke yok. Bu niye böyle? Yani bu konu araştırılıp gerçekten daha radikal, kalıcı, yapısal tedbirler alınması mı gerekiyor, yoksa böyle her sefer birtakım palyatif değişiklikler yapılarak mı gidilecek?

Sigorta şirketleri buraya geliyor, güçlü lobileri de var, onların lehine değişiklikler yapılıyor. Biliyorsunuz, geçtiğimiz yıllarda torba yasalarla yine sigorta şirketlerinin lehine ama müşterilerin aleyhine, üçüncü şahısların aleyhine düzenlemeler yapıldı. İşte kazalarda zarar gören üçüncü şahıslara ödenen tazminatlarla sınırlamalar getirildi. Sürekli olarak sigorta şirketlerinin lehine düzenlemeler yapılıyor. Nedir yani?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Aksine, tam da dediğinizin aksine.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aksine değil. Aksine olduğunu düşünmüyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Denetim altına almak için yapılıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burada ciddi problem var. Bakın, zorunlu hâle getirdiniz; işte iki ay, iki aydan sonra ne kadarı geri çıktı, rakamları verin. Yüzde 60'ı geri çıktı. Bu büyük bir olay değerli arkadaşlarım. Yani aynen dün polis yardım sandığımda olduğu gibi, 300 bine yakın polis memurundan sadece 45 bini üye, şimdi zorunlu hâle getiriyoruz. Kanun zoruyla insanları sandığa koyuyoruz.

Aynı şekilde bireysel emeklilikte de insanları kanun zoruyla zorladınız ama hemen kanunun verdiği iki ay süre sonra yüzde 60'ı geri çekildi. Burada bir problem var, güvensizlik var.

İki tane şey var burada. Bunları aşacak düzenlemeler yapılsın, getirilsin Hükümet ya da bu işi bilen, teklif hazırlayan milletvekilleri, bakanlıkları gezen milletvekilleri. Ya güvensizlik var yani vatandaş diyor ki: “Bu bireysel emeklilik filan burada hiçbir çıkarım yok, güvenmiyorum bunlara, paramı pul ediyorlar, tuzaktır.” Ya da gerçekten insanların çok ciddi sıkıntıları var, zaten geçinemiyorlar ki emekliliğe baksınlar, bireysel emekliliğe baksınlar. Bu, değerli arkadaşlarım. Dolayısıyla bunları düzelterek, güvensizliği ortadan kaldıracak bir şey yapalım.

Bunların temel sebebi ne biliyor musunuz? Ekonomi iyi yönetilmiyor. Siz kriz kabul etmiyorsunuz filan ama getirmiş olduğunuz bütün yasalar, kanun teklifleri, maddeler filan bir krizle baş etmeye yönelik maddeler. Biraz sonra gelecek o maddeler arka arkaya. Böyle bir kriz var. Ama şöyle bir şey söylüyorsunuz: “Kriz var ama bizimle bir ilgisi yok. Dünyada şöyle oldu burada şöyle oldu ama...” Birkaç sene evvel işte 2008-2009 krizinde başbakanı Sayın Cumhurbaşkanımız o zaman “Teğet geçti filan...” Nedir şimdi? Bu işin gerçeğini kabul etmezsek, bireysel emeklilikle ilgili problemleri böyle bütün gerçeklikle yüzleşmeyi göze alarak kabul etmezsek yapacağımız bu palyatif değişikliklerle gideceğimiz hiçbir şey yoktur. Bunun temelinde güvensizlik var değerli arkadaşlarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öncelikle bir SPK temsilcisi burada mı acaba, arkadaşlarımız SPK'den mi?

BAŞKAN – “STK” derken...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – SPK.

BAŞKAN – Ha, SPK.

Evet, Sermaye Piyasası Kurulundan kimse var mı?

Buyurun.

Bir sorunuz mu var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır hayır, burada mı diye öğrenmek istedim.

BAŞKAN – Sorunuz yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sorum da olabilir, cevap da isteyebiliriz.

BAŞKAN – Buyurun, söz sizin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu portföy yönetim şirketlerinin uzunca süre gerçekten iyi denetlenmediğine dair pek çok şikâyet vardı biliyorsunuz.

Sayın Altunyaldız, size de tabii ki sormuş olayım.

Öncelikle görevini nedir?

BAŞKAN – Siz soruyu sorun da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, belki ona göre sorarım. Görevi nedir? Genel Sekreter mi, yönetiminde mi?

BAŞKAN – Bir tanıtın kendinizi.

SPK KURUMSAL YATIRIMCILAR DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI FUNDA UYAR GENECİ – Merhabalar.

Ben Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yatırımcılar Dairesi Başkan Yardımcısı olarak görev yapıyorum. Portföy yönetim şirketleri benim dairemın görev alanına giriyor. O yüzden sorunuza cevap vermeye çalışacağım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Sayın Başkan, tabii ki bir kadın bürokratin olması çok önemli burada ama Sayın Başkanın özellikle bir ilke kararı vardı ki kurumlardan başkan ya da başkan yardımcısı düzeyinde, eskiden de müsteşar düzeyinin dışında kimseyi kabul etmeme doğrultusunda. Görüyoruz ki gittikçe artık daire başkanı, daire başkan altı noktasında daha geri...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Müsteşarlık bitti ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bakın, şunu söylüyorum arkadaşlar: Komisyonumuzun bir duruşu vardı. Yani mutlaka ya başkan ya başkan yardımcısı ya da müsteşar boyutunda.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Müsteşarlık yok.” diyor işte.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, müsteşarın yerine neyse şimdi bakan yardımcısı veya her neyse veya kurumda başkan yardımcısı noktasında temsil edilmesi yönünde bir kararımız vardı. Şimdi görüyoruz ki kurumlar da artık...

BAŞKAN – Kararımızdan ziyade tavsiyemiz vardı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elbette ama bu konuda Başkan defalarca uyarıyordu kurumları ki “Arkadaş, buraya mutlaka şu düzeyde kişi gelecek. Bunun dışında kabul etmiyorum.” diye tutanaklarda var Başkanım biliyorsunuz.

Dün Sayın Bakan hanı daha kanun çıkmadan “tweet” atıp “Biz ikinci toplantıyı yaptık.” dedikten sonra kurumlar da “Arkadaş, nasıl olsa buradan bizim yasalarımız gelir geçer. Biz istediğimiz düzeyde temsil edebiliriz, ettirebiliriz.” diye bakıyor.

Arkadaşlar, bu gidişat iyi bir gidişat değil. Bakın, Meclisin saygınlığı anlamında iyi bir gidişat değil. Bu konuda Başkanlık...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Daha önce daire başkanlarından bilgi aldık ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Haklısınız. Bakın, ama bu temel bir kaideye dönüştü.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Genel müdürler var burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Mustafa Bey, bu gidişat gittikçe kötüye doğru gidiyor, o anlamda söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani daha önce daha çok genel müdür, müsteşar boyutunda bilgiler alırken şimdi artık onları çok daha az görüyoruz. Bu trend devam edecek gibi geliyor.

BAŞKAN – Bilginin makamı olmasın. Bilgi doğru...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, o zaman siz Süreyya Bey’le çelişmiş olursunuz. Onu siz Süreyya Bey’le aranızda halledin.

BAŞKAN – Olabilir, yeri geldiğinde çelişebiliriz tabii ki de.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eyvallah, ne güzel.

BAŞKAN – Bilginin makamı değil. Esas bu bölümün hanımefendininse belki doğru bilgiyi hanımefendi verecektir.

Sizin sorunuzu alabilir miyiz acaba?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Haklısınız, ondan şüphem yok. Bakın, ondan şüphem yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Soruyu sorsan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Ben başka bir şey demeye çalıştım. Asla hanımefendinin şahsiyetiyle ilgili bir şey söylemedim, başka bir şey söylemeye çalıştım. Bu gidişatla ilgili bir uyarı yaptım Başkanlık Divanına.

BAŞKAN – Tamam, tamam. Uyarınız alınmıştır.

Buyurun, sorunuzu alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, şöyle: Bu portföy yönetim şirketlerinin başı bozukluğu üzerine pek çok şikâyet oldu yani yönetim ücretlerinin yansıtılmaları, buradaki sınırları istedikleri gibi uygulamaları, vatandaş bilgilendirmeme konusunda SPK’ya düşen görevler yani riskli araçlara yönelme ve bir anda borsa düştü, şu oldu bu oldu, döviz fırladı konusunda ciddi zararlar etmeleri, bu bireysel emeklilik fonlarıyla ilgili geçen yıl özellikle bu finansal krizde ciddi zararlar etmeleri söz konusu oldu. Bu konuda elbette bir denetime ihtiyaç var. İlkel olarak bu maddeyi destekliyoruz onu öncelikle söyleyeyim. Ama bu denetimi nasıl yapacaksınız? Yani bir regülatör olarak devreye gireceksiniz ve bir denetim yapacaksınız ama esas mesele, dünyada bu emeklilik fonlarına giren vatandaşlar finansal okuryazarlıkları yüksek olan vatandaşlar. Yani bu konuda Türkiye’de finansal okuryazarlık da son derece düşüktür. Yani bilmez vatandaş, orada bir fon temsilcisi gelir portföy yönetim şirketlerinden “Bak, şu geçen yıl yüzde 50 getirdi. Sen buna girsene iyi olur.” der, vatandaş da “Aa, yüzde 50 getirmiş, ben buna gireyim.” der. Hâlbuki bir sonraki yıl yüzde 50 zarar ettirebilir o portföy yönetim şirketi. Finansal okuryazarlıktan bu kadar uzak vatandaşlarımız var maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu konuda Sermaye Piyasası Kuruluna düşen, öncelikle finansal okuryazarlığı yükseltmek yönünde alınacak tedbirleri belirlemektir. Yoksa “regülatör olayım, şunu olayım, şirketleri denetime alayım.” da elbette önemli bir boyutu bu işin ama diğer yönden, esas, vatandaşlarımızın bu konuda bilgilendirilmesi çok önemli. Özellikle de riskli alanlarla ilgili belki de finansal okuryazarlığı olmayan vatandaşlarımıza daha düşük riskli dışında yatırım yapamamasını belki sağlamamız lazım. Bakın, bireysel emekliliği zorunlu hâle getirdik belirli noktalarda. Oysa vatandaş geliyor belli fonlara, bir bakıyorsunuz, büyük zararlar edebiliyor. Bunları belki hep beraber regüle edecek bir yöntem, araç bulmamız gerekir diye düşünüyorum. Nasıl regüle edeceksiniz; nasıl analiz, raporlama, denetim yapacaksınız; bununla ilgili bilgi verirseniz belki tekrar söz alırım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Ben birazdan size söz vereceğim.

Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, sermaye piyasaları dalgalı denize benzer, tabii, orada herkesin gemisini yzürmesi zordur. Bu bireysel emeklilik sistemi Türkiye’de son yıllarda gelişmeye başladı. Bilemiyorum ama -biraz sonra yetkili belki bilgi verir- yaklaşık 80 milyarın üstünde de bir fonun biriktiğini ben hatırlıyorum bu bireysel emeklilikte. Zaten bunu cazip hâle getirmek için de bildiğim kadarıyla brüt asgari ücret tavanı kadar, onun dörtte 1’i kadar destek veriyor Hazine bireysel emekliliğine katılan kişilere. Yani sistemin iyi çalışması, Türkiye’de sermaye birikimine, fonlara büyük katkı olur çünkü gelişmiş ülkelerde son derece güçlü fonlar var burada. Bir aksaklık görüldü ki bu değişikliğe ihtiyaç hissedildi. Ne diyor? “Sermaye Piyasası Kurulunca portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetlerinin gözetimine yönelik altyapı oluşturularak raporlama işlemleri yapılabilmesinin sağlanması hedefleniyor.” Bu doğru bir yaklaşım, biz de bunu destekliyoruz.

Sayın Bekaroğlu’nun getirdiği tenkitler ayrıca düşünülebilir çünkü Türkiye’de her yeni teşebbüste olduğu gibi bu bireysel emeklilikte aksaklık var, doğru, bunlar düzeltilir. Sayın Paylan’ın dediğine ben de katılıyorum. Gerçekten katılımcıların bilgilendirilmesi... Yani burada fonlar var, fonların yönetimi... Bildiğim kadarıyla, 5 veya 6 defa o fonları değiştirme hakkı var yatırımcıların.

Ama ilk söylediğim söz tekrar etmek istiyorum: Bu dalgalı denizde yüzmek, bireysel yatırımcıların yapacağı iş değil, mutlaka kurumlardan destek almalı ve yatırımlarını öyle yönlendirmeli. Ama devlet burada yüzde 25 gibi bir destekle on yıl süreyle sistemde kalana ciddi bir katkı yapıyor. Türkiye’de sermayenin gelişmesi için, yatırımlara yönlendirilmesi için de önemli bir kaynak, önemli bir araç. Bunun düzenlenmesine yönelik bir teklif bu madde 29. Biz de bunu destekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altunyaldız, söz sizde.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Başkanım, müsaadenizle...

BAŞKAN – Önce size mi vereyim, SPK temsilcisine mi?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, eğer uygun görürseniz Emeklilik Gözetim Merkeziyle ilgili teknik olarak Murat Bey kısa bir bilgi verebilirse sonra ben soruları cevaplayacağım, hanımefendi de katkı verir.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bireysel emeklilik sisteminin temel yapı taşlarından bir tanesi de Emeklilik Gözetim Merkezi. Emeklilik Gözetim Merkezi, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu’yla oluşturulmuş bir merkezdir. 18 tane emeklilik şirketi bunun ortağıdır. Bunun yanı sıra da Hazine ve Maliye Bakanlığı da A grubu hisseye sahiptir. Merkezin faaliyetleri de yine Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından da sıkı bir şekilde denetlenmektedir, mevzuatı da yine Bakanlığımız tarafından çıkarılmaktadır.

Temel faaliyetlerine baktığımızda, sistemin güvenli ve etkin biçimde işletilmesini sağlamak en temel amacı. Bunun yanı sıra, katılımcıların hak ve menfaatlerini korumak amacıyla emeklilik şirketlerinin ve bireysel emeklilik araçlarının faaliyetlerinin gözetimini gerçekleştirmek, gözetime ve denetime yönelik altyapı oluşturmak. Bizim buradaki görüştüğümüz maddede de esas itibarıyla

bağlantılı, ilgili olan kısım burası. Gözetime ve denetime yönelik altyapı oluşturmak ve sonuçlarını yetkili kamu otoritelerine bildirmek. Yine bu bağlamda, gözetime ve denetime esas veri üretmek, sisteme ilişkin bütün bilgileri toplamak, bunları konsolide etmek, istatistikler ve raporlar oluşturmaktır.

Mevcut durumdaki görev alanı itibarıyla Emeklilik Gözetim Merkezi, sistemin yapı taşlarından olan emeklilik şirketlerinin ve bireysel emeklilik araçlarının faaliyetlerine ilişkin gözetim ve denetim altyapısına sahip ama zaman içerisinde sistemin gelişimine bağlı olarak emeklilik katkı paylarının, katılımcıların ödedikleri katkı paylarının yatırıma yönlendirildiği emeklilik fonlarının da bir şekilde bu sisteme, böyle bir, veri analiz, raporlama sistemine dâhil edilmesi planlanıyor. Mevcut emeklilik şirketleri ve bireysel emeklilik araçlarına ilaveten emeklilik yatırım fonlarının da belli performans kriterleri çerçevesinde takip edilmesi amaçlanıyor. Çünkü rakamlar itibarıyla baktığımızda, özellikle devlet tarafından sağlanan teşvik sistemindeki değişikliklerle beraber 2013'teki fon büyüklüğü 25 milyar iken bugün 90 milyar liralara konuşuyoruz, 2013'teki fon sayısı 237 iken bugün 408 adet fonu konuşuyoruz. Dolayısıyla burada mevcut görevlerine ek bir görev de verilerek şu anda Sermaye Piyasası Kurulu tarafından zaten gözetimi ve denetimi yapılan bir alanda bu gözetim ve denetime yardımcı olabilecek raporlamayı yapmak için Emeklilik Gözetim Merkezine bu yetkinin verilmesi amaçlanıyor. Dolayısıyla sistemdeki bütün yapı taşları, emeklilik şirketleri, bireysel emeklilik araçları ve portföy yönetim şirketleri tek bir yapı altında bunların raporlamaları yapılacak. Konu hakkında Sermaye Piyasası Kurulumuzda da müştereken çalışmalarını yürüteceğiz.

BAŞKAN – Evet, oradan da görüş alacağız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Birkaç soru sorabilir miyim bireysel emeklilikle ilgili Genel Müdürümüze?

BAŞKAN – Buyurun, sorun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bireysel emekliliğe katılım, belli yerlerde çalışanlarda, kişi sayısı 10'u geçtikten sonra zorunlu hâle geldi herhâlde, değil mi? Belli şartları var bunların. Şu ana kadar bireysel emekliliğe katılan kişi sayısı kaç kişidir? Bireysel emekliliğe katılan kişiler ne kadar durdu veya bireysel emeklilikten ayrılan kişi sayısı kaçtır? Yani katılım ne kadar, ayrılan ne kadar; bunu merak ediyorum. Elinizde bilgi var mı?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, bir alabilir miyiz, ona göre...

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Eğer yanlış anlamadıysam otomatik katılım sistemindeki katılım şeyini diyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zorunlu katılan veya gönüllü katılan kişi sayısı ne kadar ve gelinen noktada ayrılan kişi kaç, ne kadar kişi ayrıldı?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Bugüne kadar sisteme giriş çıkış yapan 18 milyon kişi var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 18 milyon katılan kişi var.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Şu andaki katılımcı sayısı...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hepsi mi çıkış yapmış?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Giriş çıkış; tabii, tabii, otomatik katılım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Giriş çıkış yapan” derken çıkış yapanlar dâhil mi?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Tabii, tabii, toplam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Giriş çıkış sayısı ayrı ayrı mümkünse...

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Evet, mesela, yürürlüğe giren sertifika sayısı toplam 15 milyon, cayma işlemi gerçekleşmiş sertifika sayısı 7 milyon 900 bin, sonlanmış sertifika sayısı 2 milyon 109 bin, yürürlükte bulunan şu an toplam sertifika sayısı 5 milyon 170 bin. Bu, otomatik katılım sistemindeki...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 15 milyona 5 milyon yani 5 milyon kişi kalmış.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Evet, yüzde 34’ler, 36’lar civarında.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bunun sebeplerini araştırdınız mı?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Onun sebeplerini araştırdık tabii Sayın Vekilim, o konuda ayrıntılı çalışmalar yapıldı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zorunlu katılan kaç kişi, gönüllü katılan kaç kişi, onu biliyor musunuz?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Şöyle: Bireysel emeklilik sistemi dediğimiz gönüllü emeklilik sistemindeki toplam katılımcı sayısı şu anda 6,8 milyon, yaklaşık 7 milyona ulaşmış durumda.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gönüllüler kaldı sadece demek ki, öyle gözüküyor.

BAŞKAN – Hayır, gönüllü ayrı sistem olarak.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – 2 sistemi ayrı ayrı değerlendirdiğimizde, hani, özel emeklilik dediğimiz, tamamıyla kendi...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi şöyle Sayın Başkanım: Piyasaya baktığımızda, bireysel emekliliğe arkadaşlar bugün giriyorlar, yarın çıkıyorlar, genelde öyle hemen hemen. Zorunlu, cezai müeyyideden kurtulmak için giriş yapıyorlar, ertesi gün de çıkış yapıyorlar.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Yani kişilerin her zaman çıkış hakları var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten 15 milyona 5 milyon dediğimizde de benim söylediğimi doğruluyor hemen hemen. 15 milyon katılım var, 5 milyon kişi kalmış.

BAŞKAN – Oranlamak gerekirse 15 milyon giriş, 5 milyon sonuç; ayrıca gönüllü 6 milyon, toplam 11 milyon mu demek?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Toplam katılımcı sayısı 11 milyon.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yalnız şu var arkadaşlar: Biz bireysel emekliliği daha böyle cazip hâle getirmeye çalışıyoruz değil mi? Bu sistemi kurduk ki...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şu anda sistemde kaç kişi var?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – 11 milyon.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zorunlu giren 15 milyon, kalan 5 milyon değil mi? Şu anda sistemde kalan kişi 5 milyon.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Evet.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şu anda bununla alakalı çok büyük şikâyet var piyasada.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şu anda 11 milyon kişi mi var?

BAŞKAN – Arkadaşlar, öyle herkes birden konuşunca kayıtlara girmiyor.

Size ben söz vereyim düzeltin onu, tam olarak açıklayın, ondan sonra soru varsa alalım.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Tamam.

Şimdi, Özel Emeklilik Sistemi, genel çatı olarak değerlendirdiğimizde bir gönüllü emeklilik dediğimiz bireysel emeklilik sistemi, 2000’li yıllardan beri uygulanmakta olan; bir de 2017 yılında yürürlüğe giren otomatik katılım sistemi yani çalışanların, iş verenleri aracılığıyla otomatik olarak bireysel emeklilik sistemine dâhil edildiği uygulama. Şimdi, her birini ayrı ayrı değerlendirdiğimizde şu anda “Gönüllü BES” dediğimiz bireysel emeklilik sisteminde yaklaşık 6,8 milyon katılımcı var; otomatik katılım sisteminde de 5 milyon katılımcı var yani ikisini topladığımızda 11,5-12 milyona yakın bir rakam var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ayrılma nedenlerini araştırdınız mı?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ MURAT KAYACI – Tabii, nedenlerini araştırdık. Bir kısım kişiler çoğunlukla ekonomik nedenlerle ayrılıyorlar. Ayrılan insanların bir kısmının hâlihazırda bir bireysel emeklilik sözleşmesi var. Ayrılma nedenlerinden bir tanesi de yine bazı kişiler o esnada çok yeterli bir bilgiye ulaşamadığı için sistem hakkında fazla bilgi...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Genel Müdürüm piyasaya baktığımızda girenlerin çıktığını görüyoruz. Bürokrasiyi artırdığımız kanaatindeyim. Yani herkes sistemine bakıyor, çalışanlara bakıyor, işte cezai müeyyidesi olduğu için herkes zorunlu olarak bir şekilde giriyor ama çıkmak serbest olduğu için de ertesi gün herkes çıkıyor. Yani kimler kaldı diye baktığımızda zaten 5 milyon kişi kalmış ve kalanların da ya 1 gün ya 2 gün ya da 1 hafta içerisinde kendisini bireysel emeklilikten kurtardığını görüyoruz. Bunu, öyle zannediyorum ki... Geçtiğimiz yıllarda biz burada bir sigorta düzenlemesi yapmıştık, genel sigorta diye; getirdik tekrar affettik arkadaşları, cezai müeyyideleri vardı gidip de kendisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Aydemir, tamamlayınız, mikrofonunuzu açıyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Buna derhâl bir çözüm bulmamız lazım. Yani bu gidişat bence -genel sigorta için diyorum, bireysel emeklilik için söylüyorum- iyi bir durum değil, iyi bir durumda değiliz. Ya bunu daha böyle cazip hâle getireceğiz ya millet orada kalacak veya zorunluluktan çıkaracağız; bir şeyler yapmamız lazım. Piyasa şartlarını çok zorladığımız kanaatindeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altunyaldız...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, Murat Bey’in de izah ettiği üzere, bu alan esasen SPK tarafından yapılan denetimlerin özellikle raporlamadaki daha detaylı raporlamaların yapılabilmesi, analizlerin yapılabilmesi için SPK’nin denetimini kolaylaştıracak ve etkinleştirecek bir altyapı

çalışması konusunda Bireysel Emeklilik Gözetim Merkezine yetki veriyoruz. O bakımdan, doğru bir madde, eğer arzu ederseniz –bilmiyorum madde de biraz uzadı ama- Hanımefendi de SPK'nin şu anki denetimleriyle ilgili fonksiyonel bilgi verebilir. Onun dışında, bu anlamda doğru bir şey yapıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Peki, buyurun size söz veriyorum.

SPK KURUMSAL YATIRIMCILAR DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI FUNDA UYAR GENECİ – Şimdi, öncelikle Menkul Yatırım Fonu Sistemi ile Emeklilik Yatırım Fonu sistemi'nin birbirinden farklı olduğunu söyleyerek başlamak istiyorum. Çünkü beyefendinin ilettiği şikâyetlerin önemli bir kısmı Yatırım Fonu Sistemi'nden geliyor. Bildiğiniz üzere 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Sistemi Kanunu'nda, Kurulumuzun ve Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetkileri ayrıştırılmış durumda. Biz, kurul olarak fonların kuruluşu, kayda alması, incelenmesi, denetlenmesiyle görevliyen kurucuların –ki bunlar emeklilik şirketi oluyor- kuruluş faaliyet esasları Emeklilik Gözetim Merkezi ve bu fonların pazarlanması, satışı ve dağıtımı, emeklilik şirketlerinin gözetim yetkisi altında ve bu da Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından denetleniyor. Bunu söylüyorum, çünkü siz biraz önce portföy yönetim şirketlerinin bu fonları pazarlarken ve dağıtırken yanlış yönlendirdiğini, yanlış bilgilendirdiğini, bundan dolayı şikâyetler olduğunu belirttiniz. Oysaki bu süreçte portföy yönetim şirketleri kesinlikle bir taraf değil, tamamıyla emeklilik şirketi ve katılımcılar arasında yapılan bir sözleşmedir bu emeklilik sözleşmesi. Portföy yönetim şirketleriyse sadece emeklilik şirketleriyle sözleşme yapmak suretiyle fon yönetimine dâhil olmaktadır.

Peki, kurul olarak biz emeklilik sistemine ne şekilde gözetim ve denetim yapıyoruz? Şu şekildedir: Emeklilik fonlarının varlıkları Takasbankta saklanmaktadır. Bizim görevimizse mevzuata tanımlanan şekilde fonların yönetilip yönetilmediği, saklanıp saklanmadığı, portföy sınırlamalarına uyulup uyulmadığını takip etmektir. Günlük olarak biz bunu yapıyoruz, Takasbank tarafından bize bildirim yapılmakta. Bizim eğer bir tespitimiz olursa şirketlerle ve fonlarla iletişime geçip gerekli önlemleri almasını sağlamaktayız. Bunun dışında da elektronik sistemlerimiz var, anlık ve dönemsel takipler de yapabiliyoruz. Yani şunu demek istiyorum: “Biz denetim yapmıyoruz” gibi değil daha çok bu, ileriki dönemlerde –sizin de tartıştığınız gibi- fon performanslarının, fon getirilerinin düşük olması, “Portföy yönetim şirketleri bunları iyi yönetiyor mu, yönetmiyor mu?” konusundaki tartışmaları daha iyi bir noktaya taşıyabilmek ve önlemlerle gelebilmek adına, biz emeklilik gözetim merkezine aktarılan bazı bilgiler var, ham veriler, bunların incelenmesini, analiz yapılmasını ve raporlanarak kurula sunulmasını istedik. Bu yönde çalışmaları beraber yürütüyoruz, ancak Emeklilik Gözetim Merkezinin de açıkça yetkilendirilme ihtiyacı olduğu belirtildiğinden bu kanun teklifinin sunulduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 30- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine “et ve et ürünleri için Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünden,” ibaresinden sonra gelmek üzere “çay ve çay ürünleri için Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden,” ibaresi ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“z) Ülkemiz tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyonlar ve toplantılardan Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenenler için bu organizasyonların ve toplantıların yürütülmesine yönelik olarak sorumlu idare tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları,”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bilgi alabilir miyiz Sayın Altunyaldız?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, maddenin düzenlenme metni ve unsurları son derece sarıh. Sizlerin de ifade ettiği gibi, madde metninden de anlaşılacağı üzere, ÇAYKUR’a -aramızda Karadeniz’den milletvekili arkadaşlarımız da var, onlar da konuya çok daha vâkıflar- özellikle kamu kurum ve kuruluşlarına doğrudan satış imkânı getiren bir madde. ÇAYKUR kendi tedariklerinde Kamu İhale Kurumuna tabi olmaya devam ediyor, sadece kamu kurumlarına çay satışında doğrudan alım yöntemine geçmesini öngördüğümüz bir madde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri; öncelikle herkesi saygıyla selamlıyorum.

30’uncu madde üzerinde konuşuyoruz 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 3’üncü maddesinin birinci fıkrasında bir değişiklik. Kamu İhale Kanunu’nun geneline baktığımızda aslında, çok şaşırtıcı bir şey değil, son on altı yılda ayda bir Kamu İhale Kanunu’nda bir değişiklik yapılmış. En son hesaplara göre 187 ayda 186 değişiklikti; bu yapılan kaçınıcı, onu bilmiyorum. Yani biz artık bu Kamu İhale Kanunu’nda yapılan değişikliklere yetişemez olduk. Şimdi de yeni istisnalar getiriliyor. Zaten en fazla değişikliğe uğrayan madde de 3’üncü madde yani “İstisnalar” maddesi. Benim aslında önerim: Oldu olacak her şeyi bir kerede istisna kapsamına alalım, İhale Kanunu toptan mülga olsun, hepimiz rahat edelim. Daha iyi olur diye düşünüyorum, en azından tartışmayız. Bakkal defterine döndü, alacak verecek hiçbir şeyin hesabı yapılmıyor, “onu istisna tut, bu ürünü istisna tut” nereye varacak bilemiyorum?

Uluslararası standartlardan uzaklaştı, 2002 yılında bu yeni Kamu İhale Kanunu’nun çıkarılış amacından da aslında uzaklaştı. Yani kendi yaptığınız kanunu yüzlerce kez kendiniz delmiş oldunuz; en sonunda yandaş, eş dost ve akraba kayırma aracına dönüştü. Şimdi bir ekle de yeni bir düzenlemeyle Cumhurbaşkanına yeni özgürlükler getiriliyor.

Anayasa Mahkemesi bu düzenlemelerin bütçe kanunlarında yer almasını Anayasa’ya uygun bulmayarak iptal etmişti ama tekrar tekrar önümüze getirilerek Cumhurbaşkanına yeniden, yeniden yetkiler getiriliyor. Yani buradaki şu tanım o kadar muğlak ki “Gerçekleşmesi önceden öngörülemeyen ve hazırlık için yeterli süresi bulunmayan uluslararası toplantılar...” Yani ne demektir bu “çok aniden hazırlanan toplantılar” “yeterli olmayan süre”nin tanımı nedir; üç gün müdür, beş gün müdür, bir ay mıdır, bir hafta mıdır? Yani bu muğlaklık tamamen Cumhurbaşkanına tekrar bu maddede bir yetki vererek aslında sınırsız bir yetki tanıyor, bir tanımı yok çünkü bunun. Bir adının koyulması lazım bu madde eğer burada olacaksa. Olmaması ve çıkarılması aslında bizim teklifimizdir özellikle bu eklenen bendin. Yani burada bu tanıma açıklık getirilmesi gerekiyor. Neden böyle bir ihtiyaç duyuldu, neden böyle bir madde eklendi, bugüne kadar yetiştirilemiyor muydu, yapılamıyor muydu bu çalışmalar yani biz uluslararası acil toplantılara hazırlık mı yapamıyorduk bugüne kadar? Yani, daha önceki maddelerde gördüğümüz gibi, aslında yine irade tek bir kişiye, tek bir adama, Cumhurbaşkanına bırakılıyor bu maddeyle de. Bunun bir açıklanması gerekiyor.

Biz bunu kabul etmiyoruz, buna karşıyız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Şimdi, maddede çay ve çay ürünlerini de kapsama alıyoruz, öncesinde et ve et ürünleri -gerçi Et Balıkın adı da değişti, burada değiştirmek gerekir mi bilmiyorum- yani bu iş uzayıp gidecek anlaşılın yani Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar açısından uzayıp gidecek. Ya bir genel hüküm koyalım... Yani şimdi çayı özel usulle alacak ama şekerini ihaleyle alacak gibi bir durum çıkıyor. Yarın şekeri de gelir, arkadan yine kamunun ürettiği diğer ürünlerde de benzer hükümler gelir. Yani maddeye bir şey demiyorum ama yani bir genel hüküm konsa sanki daha iyi olacak gibi.

Öteki (z) bendiyse zaten bütçe kanununda yer alan bir husustu. Anayasa Mahkemesi bu düzenlemenin bütçe kanunuyla yapılamayacağını ifade ettiği için şimdi kanuna konuyor. Onda bir mahzur görmüyoruz. Yani usulsüz değil, yine kanunda bu istisnai durumlarda uygulanacak usul ve esaslar ayrıca belirleniyor, ona göre...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – 31’de var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet, burada var. O açıdan bir mahzur görmüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; herhâlde Türkiye Cumhuriyeti tarihinde bu Kamu İhale Kanunu kadar darbe alan, bunun kadar ezilen, kolu bacağı budanan başka bir kanun yok. 2002 yılında çıkmış, bugüne kadar 53 kanun ve kanun hükmünde kararnameyle 190 kez değiştirilmiş değerli arkadaşlarım. En fazla da -arkadaşımız Sayın Emecan ifade etti- 3’üncü madde, “İstisnalar” maddesi değişmiş 26’ncı defa, şimdi 27’nci defa değiştiriyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde -daha evvel ifade ettim bu Komisyonunda, bir daha söylüyorum- birçok, tabii, faydalı kanunlar var ama adaletle hizmet eden 2 tane önemli yasa var: Bunlardan bir tanesi bu KPSS yani merkezî sistemle tarafsız bir sınavla memur alımı, ikincisi de Kamu İhale Yasası. İkisini de sanıyorum rahmetli Ecevit çıkardı. Öyle mi? Bir rahmet gönderelim yani hak ediyor, çok önemli idi bunlar. İkisiyle de Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin acayip başı dertte, problemi var, geldiği günden beri bunlarla uğraşiyor. Ya, sizin probleminiz... Yani adaletle ilgili problem var, bunun bir defa altını çizelim. Siz, bütün bu şeyler yani şimdi Cumhurbaşkanına -(z) bendiyle- uluslararası toplantılarda yetki filan... Nedir bu? “Bizim bildiğimiz bir tane firmaya vereceğiz bu ihaleyi.” Başka bir şey değil, bunu hepimiz biliyorsunuz. Her alanda... (z) arkadaşlar, (z). Bundan sonraki değişiklikler (2/a), (2/b), (2/c), (2/d) diye gidecek yani böyle komik bir durumla da karşı karşıyayız.

Yani arkadaşlar “Biz geldik, çoğunluğumuz var. Her şeyi de yaparız ve bunların hepsini de yasal kılıfa sokarız.” Haksızlık yapıyorsunuz, adaletsizlik yapıyorsunuz ve bunun yarasını çıkartıyorsunuz burada. Siz, uluslararası mesela İSEDAK toplantısını A firmasına, B firmasına, filan adamın yeğenine, filan milletvekilinin damadına, filan bakanın şeyine vereceksiniz, her neyse; bunun için biz burada yasa çıkarıyoruz değerli arkadaşlarım; bu, bunun dışında başka bir şey değil. Niye? Ne kadar güzel bir şekilde işte mimar mezun oluyor Türkiye’nin değişik fakültelerinden, merkezî bir sistemle o sınavlar da şimdi bayağı geliştirildi. Genel sınav da yapılıyor, yerel sınav da yapılıyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne yaptın, dün bana ne söyledin Sayın Bekaroğlu? FETÖ’cüler hep oralardan girdi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ona da cevap vereceğim.

Ondan sonra kim fazla puan almışsa o giriyor. Adalete bakın arkadaşlar, filanın yeğeni değil. Ha, “FETÖ’cü geliyor, ETÖ’cü geliyor, METÖ’cü geliyor.” Bunlarda devlet var, devleti yok ettiniz arkadaşlar, devletin kurumlarını, kurumsal yapılarını yok ettiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Devleti o dediğiniz yöntem yok etti.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devlet var, güvenlik soruşturması yapıyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi onu muntazam hâle getiriyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Güvenlik soruşturması yapıyorsunuz, kim FETÖ’cü kim değil, bunu anlamıyor musunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dediğinizin gerçekle alakası yok.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne zamanki savcılar, efendim, yolsuzluk operasyonu yapıyorlar, ondan sonra FETÖ’cülük çıkıyor. Yok mu bu devletin güvenlik kurumları, MİT’i ya da güvenlik soruşturması yapan şeyleri; mahkemeleri yok mu, karar vermiyor mu? Siz mi karar vereceksiniz buna? Siz istemediğiniz herkesi “Fılanın yeğeni, filan FETÖ’cünün kızının damadının bilmem nesi...” Var mı kardeşim yani modern hukukta var mı, Türkiye’nin hukukunda var mı, herhangi bir dinde var mı filanın yeğeni, filanın şeyi olduğundan dolayı insanları mahkûm etmek, işsizliğe mahkûm etmek, açlığa mahkûm etmek var mı arkadaşlar?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunu kim yapıyor? Kimsenin yaptığı yok. Bu iftira, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben ortaya söylüyorum; yapan varsa alsın, yapmayan varsa almasın. Değerli arkadaşlarım, “Bu FETÖ’cü, sildim.” Ya, FETÖ’cü, evet, güvenlik soruşturması yapılır, mahkeme kararları gelir, her neyse, alınmaz.

Ama bir daha tekrar ediyorum: Türkiye Cumhuriyeti tarihinde adaletle ilgili yani adalet duygusunu biraz zerre kadar ayakta tutan 2 tane yasa var, 2 tane yasayla da probleminiz var, 2’sini de delik deşik ettiniz değerli arkadaşlar. İstisnalar... Her şeye istisna getirdiniz. Bakın, yasa ortada, 3’üncü madde ortada, bakın (a)’dan başlıyor; daha geçtiğimiz birkaç sene içinde şu Komisyonunda torba yasalarla gelen en az 10 tane, 15 tane değişiklik var, aklımıza gelebilecek her konuda istisna getirilmiş.

ÇAYKUR’a gelelim. Değerli arkadaşlar, 1984’te çayda, Çay İşletmelerinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, lütfen tamamlar mısınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 1984’te çay piyasasında tekel kaldırıldı; özel sektörler, fabrikalar geldi; teşvik edildi, dünya kadar açıldı, edildi filan. Sonra ne olduysa işte orada da piyasadaki haksızlıklar işledi, küçükler filan -Cemal Bey bu işleri çok iyi bilir, günahı da var mıdır bu işlerde bilmem- gitti, 5-10 tane büyük şey kaldı, orada da bir özel tekel kuruluyor. Onlar borsayı da ele geçirdiler filan.

Şimdi, ÇAYKUR'da özellikle müstahsile yönelik işlerde, çay almada, işte, kota, kontenjan filan uygularken hep özel sektörün lehine işler yapıyor. Kapasitesi varken kapasitesini kullanmıyor, çayımızı almıyor. Şöyle bir şey var, çay depoya mepoya konulmuyor; çayı on gün içinde, on beş gün içinde kesmek mecburiyetindesiniz, taze filizdir, kesiyorsunuz ve o gün satmak durumundasınız; hadi o gün olmadı, ertesi gün mutlaka verilir fabrikaya gitmesi gerekiyor. Almıyor; 9 bin ton/gün kapasitesi var ama 6 bin ton/günü kullanıyor, 3 bin ton/gün kullanmıyor, almıyor ÇAYKUR çayı -2,45'ten ÇAYKUR çayı satın alıyor- gidiyorsunuz, 2 liradan; 1,90'dan -en son 1,5 liraya kadar indi- özel sektöre veriyorsunuz. ÇAYKUR hiçbir sebep yokken –dördüncü sürgün diye bir sürgün var, çay satılıyor- üçüncü sürgünden sonra kapatıyor fabrikalarını. Niye kapatıyor? Burada ÇAYKUR görevlileri var, söylesinler. Bu bir siyasi politika, sizin şeyinizde. Kapatıyor, dördüncü sürgünde 1.300 liraya... Bak, nisan ayında, mayıs ayında, haziranda, ağustosta, eylülde 2,45'ten sattığı çayı 1,40'a satmak mecburiyetinde kalıyor müstahsil. Yani şunu diyorum: ÇAYKUR düzenleyici bir kuruluş, denetleyici bir kuruluş diyorlar ama müstahsile geldiği zaman özel sektörün lehine kararlar alıyor ama almaya satmaya geldiği zaman ayrıcalık istiyor, ayrıcalık getiriliyor. ÇAYKUR devlet direkt olarak çayı satacak, ihale yapılmayacak yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin çay ihtiyacı olacak, ÇAYKUR'dan olacak.

Niye? O fabrikalar, onlar niye ÇAYKUR'dan olacak? Niye istediği fiyattan olacak? Ne oldu ÇAYKUR'a? ÇAYKUR Genel Müdürlüğü bir anlatsın, yıllardan beri devletten alıyorlar, ne oldu ÇAYKUR, niye ÇAYKUR zararda? Niye böyle bir maddeyle burada Kamu İhale Yasasını deliyoruz ÇAYKUR için? Ne oldu? Bu genel müdürler nerede, ÇAYKUR'u bu hâle getiren, böyle bir yasa çıkmasına sebebiyet veren genel müdürler nerede; kim bunlar, nerede?

Bir tanesi dokuz sene yaptıktan sonra DOKAP'ın başına getirildi, o sistemi de mahvetti, şimdi de Sakarya'ya Belediye Başkanı aday olarak gönderildi; hiç kimse buna hesap sormuyor. Öbürü birtakım soruşturmalar falan atlattı, hepsi de örtüldü; ondan da hiçbir şey sorulmuyor. Şimdi bunun şeyini ÇAYKUR'da yeni yeni oturmaya başlayan sistemin bozulması için şey geliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiyorum.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Ekrem Bey'e çatma ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ekrem mekrem, her kimse, benim isimlerle bir işim yok. Çayı ve ÇAYKUR'u mahvettiler, bunların bir sorumlusu olması lazım. İşte siyasi sorumluları onlar ama onun sorumlusu olması lazım.

Şimdi de rekabeti ortadan kaldıracak. Sordunuz mu Rekabet Kuruluna? Böyle bir şey olabilir mi? Ben de gireceğim, çok da güzel çay yapıyorum, ihaleye gireceğim, ben satmak istiyorum. Niye kanunla karşıma çıkıyorsunuz ya? Yani devlet kanunla insanların karşısına çıkmak mecburiyetinde mi? Böyle bir şey var mı değerli arkadaşlar? Böyle bir şey yok.

Şunu da söyleyeyim: Ben ÇAYKUR olmadan asla çaycılığın olmayacağı, Türk çaycılığının olmayacağına, Türkiye çaycılığının olmayacağına inanıyorum. Asla ve asla ÇAYKUR'un ortadan kalkmaması gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, teşekkür ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum.

2'nci maddeyle ilgili de, değerli arkadaşlarım “Ülkemiz tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyon ve toplantılardan Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenenler için bu organizasyonlar ve toplantıların yürütülmesine yönelik olarak sorumluluğu idare tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları” (z) bendi olarak geliyor; istisna, Kamu İhale Yasası'nın “İstisna” maddesine (z) bendi...

Bakın, Cumhurbaşkanı olmadan bir yasa çıkaramazsınız, mümkün değil yani. Burada da aynı şeyi getiriyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, sistem Cumhurbaşkanlığı sistemi ya. Hayret bir şey ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, böyle bir şey var mı arkadaşlar ya. Ya, bir uluslararası toplantıyı kimin yapacağına Cumhurbaşkanı karar verecek, böyle bir şey var mı arkadaşlar ya? O zaman dağıtın bütün devleti ya. Buraları muraları dağıtın. Böyle bir şey olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Uluslararası toplantıları en güzel bir şekilde, standart şekilde kim yapıyorsa bellidir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, bu Cumhurbaşkanlığı sistemini hiç okumadın mı?

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitireyim.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, ikinci konuşma hakkınızı da bitirdiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir cümle, birkaç cümle daha, bitiriyorum.

BAŞKAN – Efendim, bakın...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Meramımızı anlatıyoruz, hak diye bir şey yok ya.

BAŞKAN – Anlıyorum ben.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şurada arkadaşlarımızın çoğu yok zaten, meramımızı anlatalım.

BAŞKAN – Elbette, söz vereceğim, bir saniye.

Benim de uyarı yapma hakkım var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Eyvallah, tamam; aldım o uyarınızı.

BAŞKAN – Birincisini bitirdiniz, ilave söz verdim; ikincisini bitirdiniz, onu da söylüyorum haberiniz olsun diye.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, aldım haberi.

BAŞKAN – Buyurun açıyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Esası kaçırıyorsun, ondan sonra da zaman istiyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Cumhurbaşkanı takıntısından kurtulsa çok...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanı takıntısı sizin var değerli arkadaşlarım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bizim niye olsun?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani ödünüz koptu biraz evvel, acaba o ne der diye.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyin lütfen.

Sayın Aydemirler...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanı takıntısı sizde var. Neyse, o takıntı, bırakmayım. Ya, ciddi bir şey konuşuyoruz arkadaşlar.

Bu organizasyonları yapan, Türkiye’de toplantı organizasyonları yapan çok değerli, tecrübeli, çok ciddi firmalar var. Ben kongrelerle falan uğraştım, dernek yöneticiliği falan yaptım meslek örgütlerinde, biliyorum. İhale yapıyorsunuz, en iyisini en ucuz şekilde alıyorsunuz. Niye burada Cumhurbaşkanımı işin içine sokuyoruz? Şimdi ben düşünüyorum, niye Cumhurbaşkanı girdi? Acaba Cumhurbaşkanının bilmem nesine mi, akrabasına mı verecekler diye giriyorum işte ya da işte milletvekillerine sus payı olarak mı verilecek diye giriyorum. Niye Cumhurbaşkanımı şaibe altına sokuyorsunuz değerli arkadaşlar? Bunu yapmak zorunda mısınız?

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, teşekkür ediyorum, sağ olun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kapatalım mı, eyvallah.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Cemal Öztürk, buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) –Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, çay denilince, tabii, Sayın Bekaroğlu Rizeli, çay müstahsili olabilir ama ben de çay müstahsiliyim, Giresun’un doğu bölgesinde de çok ciddi çay üretiliyor, kaliteli çay üretiliyor 42 no.lu Tirebolu çayımız da dünyaca meşhurdur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani Rize’nin doğu bölgesinde kalitesiz mi üretiliyor?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bak, Tirebolulu bir hemşehrim de arkanızda oturuyor. Yani biz ürünümüzü de tanıtalım bu vesileyle.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Görele çayı iyi bir çaydır, ben de kabul ediyorum.

BAŞKAN – Ben Tirebolu’yu tercih ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tirebolu da iyi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ayrıca ben 1996-1997 yıllarında ÇAYKUR’da yöneticilik yaptım, Genel Müdür Yardımcılığı ve Yönetim Kurulu üyeliği yaptım. Yüksek lisans tezim de ÇAYKUR ve işletmelerinde maliyetlerin azaltılması konusuydu; aynı zamanda bir çay müstahsiliyim. Dolayısıyla da çay konusunda çok doluyum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her konuyu biliyorsun yani maşallahın var ya.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani Bekaroğlu, benimle aşık atamazsın o konuda.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Atarım, istediğin kadar atarım.

BAŞKAN – Efendim, onu başka bir alanda yapalım. Maddeyle ilgili...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Benim söylediklerim yanlışsa ben çekileceğim, benim söylediklerim yanlışsa tamam.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, tabii, söylediklerinde çok yanlışlıklar var çünkü olayın şirazesini kaybediyorsun, doğrular da güme gidiyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl kaybediyorum, nedir o şirazesini kaybetmek?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, değerli arkadaşlar, çay ve ÇAYKUR Türkiye’de önemli bir ürün ve önemli bir kurum. ÇAYKUR’un 46 tane üretim fabrikası var, bakın, o bölgede. Ayrıca Türkiye’de üretilen çayın da bildiğim kadarıyla yüzde 60’ını ÇAYKUR üretiliyor. Eğer ÇAYKUR üretimde olmasa müstahsil bu çayımı verebilecek özel sektör kapasitesi yeterli olmadığı için... Dediğim gibi, iki gün sonra o çay geçmişte denize dökülüyordu, şimdi de elhamdülillah denize dökülüyor.

Ayrıca, geçen Tarım Bakanlığı bütçesinde de söyledim, bu gidişle 2023 projeksiyonuna göre Türkiye net çay ithalatçısı durumuna düşecek çünkü çay üretim alanları hem verimsizleşiyor hem nüfus artıyor, çay tüketimi de giderek artarak şu anda sudan sonra Türkiye’de en fazla içilen içecek hâline geldi çay. Bu bakımdan, çayla ilgili konuşacağımız çok şey var ama bugünkü 30’uncu maddede getirilen konu Kamu İhale Kanunu’nda ÇAYKUR’a avantaj diyebilirsiniz. Yani bu, Rekabet Yasası’na aykırıdır, değildir, o ayrıca tartışılır ama et ve et ürünlerinde olduğu gibi çaya da Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğüne yani ÇAYKUR’a da bu Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kuruluşlara doğrudan alım imkânı, ihalesiz alım imkânı getiriliyor. ÇAYKUR için bir avantaj bu tabii. Biraz önce siz tezada düştünüz, hem bir taraftan ÇAYKUR’u savunuyorsunuz hem de diyorsunuz ki: “Özel sektör ne yapacak?” Mesela...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye tezat olsun?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, bu ÇAYKUR’un lehine bir olay, ÇAYKUR’un lehine bir olay.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anlattım olayı, ÇAYKUR müstahsile yöneldiğinde nasıl görüyor müstahsili ama almaya satmaya yöneldiğinde ne yapıyor; bunları anlattım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, arkadaşlar, Türkiye’de kamu iktisadi teşebbüsleri, KİT kanunlarıyla ilgili tartışmalar geçmişten beri devam edegeliyor. ÇAYKUR bir KİK’i, kamu iktisadi kurumuydu. Bakın, teşebbüs ile kurum arasında ben hep bu ayrımı yaparken de birçok uzman kişi bile bu ayrımı doğru dürüst yapamadık. İDT var, KİT var, işte iktisadi kuruluş var yani bunların arasındaki sermaye yapısı açısından tanımlamaları bile farklı ama ÇAYKUR bir zamanlar iki yanlı tekeldi. Yani tek alıcı ve tek satıcıydı 1984 yılına kadar. 1984 yılında çayda tekel kaldırıldı, ben de o yıllarda, 1988’de özel sektörde bir şirketin genel müdürüydüm, çay fabrikası kurduk ama 1992-1993 yıllarındaki kriz neticesinde birçok özel sektör fabrikası battı. Bunun sebebi olarak da -belki tartışılır, bu akademik bir konudur aynı zamanda- ÇAYKUR gösterilebilir çünkü ÇAYKUR tekel durumuna geldi tekrar, devlet tarafından desteklendi vesaire vesaire. Ama bugün, biliyorsunuz, ÇAYKUR’da yeni bir yapılanmaya gidiliyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Varlık Fonu’na devredildi yani onu demek istiyor arkadaş.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Belki KİK olmaktan çıkacak, bakın, kamu iktisadi kuruluştan anonim şirket hâline getirilebilecek. Bununla ilgili çalışmalar var ama ben onlara girmeyeceğim. Bu konunun özüne gelirse kanun diyor ki: “ÇAYKUR Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kuruluşlara ihalesiz ürün verebilecek.”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Belki de satılacak. Anonim şirket hâline gelip ondan sonra da satılacak belki de. Niye böyle bir ayrıcalık getiriyoruz o zaman?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Et ve Süt Kurumunda var, emsali var, et kurumunda var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anonim şirket mi Et ve Süt Kurumu da? Et ve Süt Kurumu da anonim şirket hâline mi geliyor?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Et ve Süt Kurumu, o da kamu kurumu, yüzde 100 sermayesi devlete ait.

BAŞKAN – Arkadaşlar, karşılıklı...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ÇAYKUR’un satılacağına dair dünya kadar hikâye var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Burada diyor ki: “Kamu İhale Kanunu’ndan...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Cemal Bey, karşılıklı olarak yapmayalım, açıklamanızı yapın, siz konuşmanızı bitirin lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Açıklamamı yapayım müsaade ederseniz.

BAŞKAN - Süreniz zaten bitti, ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Fındıkçı çayla uğraşırsa böyle olur.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, müsaade edin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Madde 30, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kuruluşların Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden yapacakları çay ve çay ürünleri alımlarının kanun hükümlerinden istisna tutulmasını öngörüyor. Ha, bu, rekabet açısından tartışılır, genel ekonomi açısından tartışılır, piyasa şartlarına uygundur, değildir, bu akademik bir konu, ben ona girmem ama burada Et ve Süt Kurumu madem bu kurumlara doğrudan, ihalesiz ürün verebiliyor, ÇAYKUR'a da bir avantaj sağlanıyor. Biz AK PARTİ Grubu olarak bunu destekliyoruz.

Benim söyleyeceğim budur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Doğru değil ama siyasi tercihimiz öyle diyorsun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Onu sen söylüyorsun.

BAŞKAN – Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Değerli arkadaşlar, yine bir İhale Kanunu istisnasıyla ilgili maddeyi görüşüyoruz. Bu dönemde Plan ve Bütçe Komisyonunda çalışmalar başladığı andan itibaren gündemimize gelen bütün metinlerde denetimle ilgili, İhale Kanunu'yla ilgili maddeler eksik olmuyor. Yani bu denetimle ve ihale kurallarıyla iktidarın ne rahatsızlığı var, onu da anlayamıyorum. Devlet varsa devletin usulüne, adabına göre işlemesi lazım, kendi içinde denge-denetim mekanizmalarını kurmuş olması lazım ve bu konuda da en önemli mekanizmalardan biri denetimdir, diğeri de ihalelerin yani kamu parası harcanırken bu harcamayla ilgili usul ve esasların belli prensiplere bağlı olmasıdır, dayalı olmasıdır. Ancak bu maddede de görüyoruz... Çay İşletmeleri hakkında bir şey söylemeyeceğim ama merak ediyorum, Cemal Bey, ÇAYKUR'un yönetiminde bulunduğunuz yıllar hangileriydi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 1996-1997 Refah-Yol Hükümeti zamanı.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir anımı anlatacaktım ama 1997'den sonraydı, onun için, sizinle ilgili olmadığı için geçeyim o zaman.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Siz de Maliye Bakanısınız o zaman.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir kere şunu bilmemiz lazım: Kamunun parası böyle rastgele ortaya çıkan veya havadan düşen veya banknot matbaasının çalışarak ürettiği bir para değildir; kamunun harcadığı para -her yıl burada bütçe görüşmeleri sırasında da bunu tekrar ediyoruz- halkın ödediği paralardır. Bu ülkede 81 milyon insan yaşıyor, bu insanlar içerisinde, yurttaşlarımız içerisinde çok yoksul, dar gelirli, evinin zorunlu ihtiyaçlarını karşılayamayacak düzeyde milyonlarca kişi var. Bunlar da dâhil, ekmek alırken, peynir alırken, zeytin alırken, tuz alırken KDV'dir, ÖTV'dir diye vergi ödüyor, telefonlarıyla konuşsun, konuşmasını sürekli vergi ödüyor, arabasına doldurduğu benzinden, traktörüne yüklediği mazottan vergi ödüyor, hatta fiyattan daha fazla vergi ödüyor. Bu vergiler toplanıyor bütçeye giriyor ve bütçe-hazine ilişkileri içerisinde kamu harcamaları buradan karşılanıyor. Baktığımız zaman,

bütçede vergi gelirlerinin gayrisafî millî hasılaya oranı yüzde 20 civarında, merkezî yönetim bütçesi dışındaki vergi ve diğer gelirleri de dâhil ederseniz aşağı yukarı toplam kamu gelirlerinin millî gelire oranı yüzde 25 civarında. Yani bunun anlamı şudur: Her vatandaşımız yıllık gelirin dörtte 1'ini devlete teslim ediyor. “Bunu düzgün harcayın, kamu görevini düzgün yapın, parayı harcarken de usulsüzlük yapmayın, israf yapmayın, doğru harcayın ve namuslu harcayın.” diye teslim ediyor. İşte, her vatandaşın yıllık gelirin dörtte 1'ini devlete emanet ederken duyduğu bu hassasiyeti, duyguyu gerçekleştirebilmenin bir yolu var, o da nedir? Harcamaların kurallara göre, usule göre ve yolsuzluğa elvermeyecek prensiplere göre harcanmasıdır. Bunlar delinirse de güçlü denetim mekanizmaları kurulmak suretiyle kamu harcamalarının doğru harcanmasını sağlamaktır. Bakın, iyi niyetle hiçbir şey olmaz. “Biz dürüst insanız, iyi niyetliyiz, asla yetimin malına elimizi sürmeyiz, yetim hakkı yemeyiz.” demekle olmaz bu işler. İnsanların önüne milyonları koyacaksınız, milyarları koyacaksınız, yüz milyarları koyacaksınız sonra da her türlü denetimden, her türlü usulden, kuraldan muaf tutacaksınız “Al bu parayı, harca.” diyeceksin. Böyle bir harcama ortamında yolsuzluk yaygınlaşır, usulsüzlük artar, keyfilik ayyuka çıkar ve vatandaş soyulur netice itibarıyla. Bir vatandaş çocuğuna küçük bir harçlık verdiği zaman takip ediyor “Bu parayı nereye harcamış?” diye. E, biz cebimizdekinin yüzde 25'ini veriyoruz, sadece biz değil, her bir vatandaş veriyor, asgari ücretli de veriyor, işsiz de veriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ödediği bu parayı denetlemesi lazım veya bu paranın doğru harcanması lazım. Şimdi, çıkarıyorsunuz, bilmem “İhale Kanunu”ndan bu iş muafır.” diye. Yani niteliği itibarıyla bu maddede düzenlenen muafiyet ne kadar hakkaniyete uygundur, değildir diye tartışmıyorum. O kadar çok değişiklik yapıldı, o kadar çok İhale Yasası'na istisna getirildi ki bu istisnalar içerisinde onlarla karşılaştırırsanız “Eh, bu da mütevazı bir istisnadır.” diyebilirsiniz ama mantık yanlış. Sürekli bu istisna maddelerini artırmanın bir mantığı, gereği yoktur. Üstelik de daha önceki sistem ile bugünkü sistem farklılaşmıştır. “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” diyorsunuz, sürekli vurgu yapıyorsunuz “Bu sistemi anlamadınız.” diyorsunuz, bana kalırsa, bir de tersten baktığımız zaman, sizin de bir tersten görmeniz gereken yerler var. Nedir? Daha önceden bakanlar vardı, Bakanlar Kurulu vardı, çok sayıda ita amiri vardı, merkezileşmemişti, her bir bakanlığın bünyesinde denetim-denge sistemleri vardı, Parlamento vardı, yargı vardı, şimdi bunların hepsi Cumhurbaşkanının bütün erklerle hâkim olduğu bir sisteme dönüştü. Bu kadar çok yetkiyi vereceksiniz ve bu yetki arttıkça buna da uygun sorumsuzluk vereceksiniz, bu olmaz.

Bakın, paranın doğru harcanması için yetkiler ne kadar artıyorsa denetimlerin ve kuralların da o kadar artması lazım. Kuralları, denetimi azalttıkça, yetkiyi verdiğiniz yerde bir ton usulsüzlükler olur. Bakın, böyle bir düzenleme yapmak suretiyle bu parayı harcayanları günaha sokuyorsunuz. Uzaktan bakınca Sayın Cumhurbaşkanını sevdiğiniz zannediliyor. Hayır, kötülük yapıyorsunuz, günaha teşvik ediyorsunuz. Biz aksine Sayın Cumhurbaşkanının ve etrafındakilerin, parayı harcayanların günaha girmesini önlemek için kuralları savunuyoruz. Siz de “İlla biz günaha sokacağız Sayın Cumhurbaşkanını ve perişan edeceğiz.” diye mücadele ediyorsunuz ya. Yazıktır yani. Kuralları beraber düzgün koyalım. Madem yeni bir sisteme geçmişiz, yasamanın daha güçlü olduğunu iddia ediyorsunuz -ben aynı görüşte değilim- güçlü olduğunu beraber bir gösterelim. Baştan sona harcama kurallarını gözden geçirelim. Temel, aradığımız şeye de uygun olan budur.

Onun için, yani, buraya kanun teklifiyle gelen arkadaşlar lütfen bu denetim sistemini çökerten, harcama kurallarını yok eden maddeleri buraya getirmesinler. Burası yasama organı. Sanki parayı ve millî gelirin dörtte 1'ini burası harcayacak gibi... Hâlbuki, buranın görevi denetlemek, harcamayı

kolaylaştırmak değil. Eğer güçler ayrılığı olsa, Parlamento'ya Cumhurbaşkanını hâkim olmasa kurallar azalmaz, artardı, denetim mekanizmaları artardı. Eğer burada kurallar azalıyorsa, para harcamayla ilgili kurallar yok ediliyorsa ve denetim tasfiye ediliyorsa bil ki bu ülkede sizin tanımladığınız bir sistem değişikliği olmamıştır, sistem çökmüştür, tek bir güç Türkiye'deki bütün erkler hâkim olmuş demektir. Bu da ülkenin felaketi demektir. Bu felaketi adım adım görürüz. Bakın, bu krizin, yaşadığımız ekonomik sıkıntının sebebi de sistem değişikliğidir. Siz doğru çalışsanız sistem değişikliği de ekonomiye zarar vermez. Birlikte, el birliğiyle çalışması lazım muhalefetin veya Hükümet partisinin. Biz bir şeye "hayır" diyoruz, siz "evet" diyorsunuz; siz "hayır" diyorsunuz, biz "evet" diyoruz ya.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Niye öyle oluyor?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Böyle bir Parlamento olmaz bu sistemde.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O zaman gözden geçirelim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Eğer erkler ayrılığı varsa böyle bir sistem olmaz. Oturup baş başa Parlamentodaki işlerin nasıl yürüyeceğiyle ilgili diyaloglarımızı artırmamız lazım. Biz de istiyoruz ki ülkede iyi şeyler olsun. Zannediyorsunuz ki siz iyi şey yapmaya çalışıyorsunuz, biz kötü şey; biz de zannediyoruz ki siz kötü şey yapmaya çalışıyorsunuz, biz iyiyi zorluyoruz zannediyoruz.

Evet, saygılar sunuyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Siz değil de arkanızdaki Mehmet Bekaroğlu öyle bir şey yapıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepimize selamlar.

Şimdi, sevgili arkadaşlar, sizlerle diyaloglarımız ve buradaki konuşmalarımızdan bir şeyler düşündüm ve sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bakınız, şimdi, biz muhalefetiz yani esasında size bir tür ayna olmaya çalışıyoruz. Sizin önerdiklerinizin, yapmak istediklerinizin bir başka tarafını da düşünmeniz için çaba gösteriyoruz. Sizin gibi düşünmediğimizden, size, sizin düşündüğünüzün dışarıdan nasıl bakıldığını yansıtarak, esas itibarıyla size yardımcı olmaya çalışıyoruz. Fakat ben anlıyorum ki -ki bunu buradaki yapı itibarıyla söylüyorum, buradaki derken Parlamento'yu da kastederek söylüyorum- buna "demokrasi" diyor musunuz meğerse yani -siyasetçilere, ben kendimi daha çok akademik gördüğüm için söyleyeceğim ama- bunun demokrasiyle bir ilgisi yok hakikaten, bu ayrıca tartışılması gereken bir konu ama ben suraya getirmek istiyorum: Bakın, bütün yasaların altında "Cumhurbaşkanı" geçiyor. Sayın Kaboğlu burada, kendisine sorabiliriz ama ben bunun üstelik doğru olduğunu düşünüyorum çünkü şöyle bir şey var: Bu sistemde anlaşılana o ki, Sayın Cumhurbaşkanı Danışmanı Mehmet Uçum'un da söylediği gibi, esasında Cumhurbaşkanı tek kişilik hükümet. Fakat arkadaşlar, bilmiyorum, farkında mısınız ama ben hani sol siyasetten gelen bir insan olarak sizleri şöyle görüyorum: Sizler bu ülkede bir tür Sovyetler Birliği kurmaya çalışıyorsunuz gibi geliyor bana yani -gerçekten tuhaf ama- sizler Bolşevik'siniz, bizler de Menşevik gibi kendimi hissediyorum burada ve Bolşevikler de Duma'da çoğunlukta idi ve onların istediği oldu, onların isteği üzerinden sistem belirlendi ve sistem özü itibarıyla devletçiydi. Yani bir "gros plan" vardı, her şeyi planlıyordu. Kimin ne giyeceğine, kimin ne yiyeceğine neredeyse karar veriyordu.

Süreyya Bey, siz de duyun, Adalet ve Kalkınma Partisini bir tür Sovyetler Birliği, Sovyetler Birliği Komünist Partisine benzettiğimi söylüyordum. Siz de duymuş olun.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Beni görünce mi aklınıza geldi o?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır ama siz de duyun istedim.

Şimdi, burada Ziya Bey'e bir soru sordum, Ziya Bey bana bir cevap verdi. Arkadaşlar, verdiği cevap şuydu: “Devletin çıkarları söz konusu olduğu zaman herkes ona uymak zorundadır.” anlamı çıkıyordu. Sovyetler Birliği'nde de böyleydi esasında; evet, öyleydi. Fakat arkadaşlar, bu tuhaf gelmiyor mu size hakikaten ya? Yani gerçekten, çünkü...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalnız, burada “devlet” dediğimiz kavramın içerisine “millet”i de koyuyoruz. Milletin menfaatleri varsa mesele bitiyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya tabii ki koyuyorsunuz, anlıyorum ama devlet ve millet tek bir bütün değildir ki; farklılıkları vardır, farklı kurumları vardır ve demokrasiler esasında bu farklılıkları bir tür ortak akla getirmeye çalışan mekanizmaları ima eder. Fakat burada, bizim gördüğümüz hakikaten tuhaf bir durum var, üstelik de Cumhurbaşkanlığı sistemi... Yani siyasetin buradan kaçırıldığı... Onu da söyleyeyim size, bunu düşünüyorum. Bugün, Parlamentoda yapılan siyaset değildir arkadaşlar. Siyaseti Sayın Cumhurbaşkanı aldı, 16 bakanıyla ve kendi medyasıyla yukarıya çıkardı ve bizler esasında burada siyaset yapmıyoruz bence, burada münazara gibi bir şey yapıyoruz.

Şimdi, konuya gelecek olursak: Mesela -yine Ziya Bey olsaydı burada, kendisi gitti- Akreditasyon Kurumuyla ilgili savunurken ne dedi? “Avrupa Birliğine de bir hazırlık olmak üzere...” Peki, Kamu İhale Kurumunda niye böyle düşünmüyoruz ki? Yani Kamu İhale Kurumu da esas itibarıyla Avrupa Birliği çerçevesinde dizayn edilebilecek bir kurum. Fakat -diğer arkadaşlar da söylediler- ben bir rakam görmüştüm, “Yüz seksen dokuz ayda 186 değişiklik olmuş.” filan gibi. Yani her ay neredeyse bir değişiklik oluyor. Burada da ÇAYKUR'da bir değişikliğe...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, toparlarsak lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki, toparlayacağım.

Değişikliğin kendisi çok önemli değil, buna destek de verilebilir ama madem mesele buraya geldi. Arkadaşlar, yani...

Neyse ben burada bitireyim ya, boş verin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani dinliyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Önemli değil. Ben burada kendi derdimi anlatmaya çalışıyorum ve bu ülkenin bir insanı olarak bir şey söylemeye çalışıyorum. Dün Genel Kuruldaydım...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz sizi zevkle dinliyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Eyvallah... Ama Genel Kurulda da konuşmamın bir yerinde baktım; bütün millet telefonla konuşuyor, sohbet ediyor. Böyle bir şey olamaz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Öğretmen olduğun için.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya yapmayın, öyle değil esasında. Üniversitede tabii ki öğrenciler dinler ama burada daha da fazla dinlememiz lazım birbirimizi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, yani kötü anlamda söylemiyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Anlıyorum, anlıyorum ama ben de size diyorum ki bu, devletçilikle olmaz arkadaşlar. Cumhurbaşkanının yaptığı yanlışlıktır, Cumhurbaşkanı da bundan çok pişman olacak. Nasıl koca Sovyetler birliği yıkıldı... Bunun o şekilde düzenlenmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, madde 27’de yaptığımız öneri, “Cumhurbaşkanı”yla başlayan ikinci cümlemin çıkarılması konusundaki duyarlılıkları için Sayın Öztürk’e teşekkür ediyorum ve diğer destekleyenleri...

Şimdi neden bu önemli? Çünkü biraz önce sevgili Katırcıoğlu’nun belirttiği gibi... Sayın Altunyaldız gitti galiba ama orada onun sorduğu önemli bir soru vardı: Peki “Bu, Avrupa Birliği standartlarında bir bağımsız idari otoriteyse, özerk ve uzman bir kuruluş ise o zaman oluşumunun da öyle olması gerekmiyor mu?” diye... Fakat onu yanıtlamadan oylama yapıldı, geçildi o.

Burada elimde 4 no.lu CBK var, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi. 703 no.lu Kanun Hükmünde Kararname’yle ilgili kanun değiştiriliyor, kaldırılıyor ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleniyor ve bu standartlara uygun değil. Mademki bu Akreditasyon Kurumu burada bir düzenlemeye kavuşturulacak Avrupa Birliği standartlarında, o zaman onun da o şekilde düzenlenmesi gerekiyordu. Bu bakımdan, tabii ki bütün bu söz alanlar ve konuşanların dile getirdiği üzere, burada bu konuları tartışabildiğimiz ölçüde yasanın amacına uygun olarak bir düzenleme yapabiliriz. Yoksa, hani “İktidar mı, muhalefet mi? Bir anda oyalalım, geçsin.” biçimindeki yaklaşım niçin yerinde değil? Çünkü sayın üyeler, elimde 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi var, 1 no.lu CBK; 539 maddeden oluşuyor ve ben Cumhurbaşkanının bile bunu okuduğundan emin değilim çünkü çok meşgul bir kişi. Peki, kim yazdı bunu, gerekçesi ne, ne kadar zamanda yazıldı, niçin yazıldı; bunu bilmiyoruz. Bunu bilmediğimiz için burada bütçe görüşmeleri sırasında da birçok çelişki ortaya çıktı ve şimdi bunlar yeniden düzenlenecekmiş. Muhtemelen Anayasa Mahkemesinin önünde ve birçok çelişki var. Yani şöyle çelişkiler var: Aslında Anayasa bütünü ötesinde, 6771 sayılı Yasa’yla yapılan değişiklikler dikkate alındığında onunla bile çelişiyor. Bu bakımdan, şimdi buraya yapılan eklemeler açısından konuya baktığımız zaman, ona geldiğim zaman -gerçekten acaba Cumhurbaşkanı haberdar olsaydı, hep “Cumhurbaşkanı”yla başlayan, hani besmeleye benzetmek istemiyorum, kuşkusuz sevenler olabilir ama- sanki “Cumhurbaşkanı” konulmasa bir eksik olurmuş diye sanki bir...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – O benzetme biraz yanlış oldu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Geri alıyorum onu. Ben zaten dinsel söylemler kullanmıyorum, geri aldığımı söyledim ama o kadar yaygın ki bir anda dilim kaydı yani çok yaygın olduğu için.

Fakat belki şöyle bir hayırlı sonucu olabilir: Hani farkında değiller, tam tersini yapmak istiyorlar ama bunları koydukça, bu tür eklemeler yaptıkça bu sistemin çökmesine hizmet ediyor. Yani biz diyoruz ki: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi modalitesine, tarzına uygun düşmüyor böyle bir niteleme; siz “Vardır.” diyorsunuz. Biz sürdürülemez diyoruz, siz “Hayır, sürdürülebilir.” diyorsunuz ama bu tür düzenlemeler aslında -varsa eğer böyle bir şey, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi- çökmesi için yapılan düzenlemeler manzumesinde yer alan eklemelerdir çünkü mümkün değil yani sürdürülebilir olması mümkün değil. Katırcıoğlu’nun belirttiği Sovyetler Birliği... Ben farklı bir açıdan bakıyorum, 9 kurul buradaki... Evet, zaten Sovyetler “kurullar” demektir. O açıdan benziyor Sovyetler Birliği’ne fakat 9 kurulun Anayasa’ya uygunluğu, işlevi, işlevselliği aslında bakanlar tarafından bile bilinmiyor yani bakanların neresinde, üstünde mi değil mi. O bakımdan, bence burada yapacağımız düzenlemeler bu anayasal sistemi daha da içinden çıkılmaz hâle getirici olmamalı. Bunu düzenleyici, Sayın Şener’in özellikle vurguladığı gibi, görev-yetki-sorumluluk ilkesinin en azından Cumhurbaşkanlığının altında yer alan birimler açısından belirgin olması gerekiyor. Akşam dile getirildi, Cumhurbaşkanı sorumluluktan muafır dedim. Gerçekten Anayasa’da Cumhurbaşkanının sorumlu olduğunu gösteren herhangi bir kayıt bulunmuyor cezai sorumluluk dışında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, lütfen toparlayalım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Toparlıyorum, teşekkür ederim.

Biz bu tür istisnaları çoğalttığımız ölçüde istisnalar kural hâline gelir. O zaman şöyle diyebiliriz: Mademki anayasal sorumluluğu bulunmamaktadır Cumhurbaşkanlığının, o zaman Cumhurbaşkanının yaptığı işlemler tamamen ayırık olsun yani kendisi istediği zaman istediği işlemi yapabilsin ama hiç değilse bunun dışında kalan düzenlemeler asgari de olsa hukuk kurallarına uygun olsun. Bu açıdan, hani biz burada gerçekten bir yasama faaliyetinde bulunuyorsak o zaman önerdiğimiz kurum ile tanıdığımız istisnalar uyumlu olsun.

Son cümlem: “Kamu” dediler, Kamu İhale Kanunu... Bunun Anayasa’ya aykırılık başvurusunu ben hazırladığım için... Siz istisnalar tanıyarak hangi kurumların İhale Kanunu’na tabi olacağını sayın o zaman yani Kamu İhale Kanunu’na sürekli istisna koyacağımıza “Şunlar tabi olacak.” deyin, gerisi “kamu” adını taşısa da... Ya da “kamu” kavramını çıkaralım hiç değilse kamu nedir, ne değildir...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Muhalefet belediyeleri...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Çünkü, emin olun -şu anda söylediğimi ben bir parti mensubu olarak değil, hukukçu olarak söylüyorum- bu CBK’ler, bu düzenlemeler Anayasa Mahkemesinin de işin içinden çıkabileceği düzenleme alanları değildir. Muhtemelen uyarıldı ve onun üzerine yeniden düzenleme yapılıyor. Bunlar hem idari yargıyı üstesinden gelemeyecek konuma sokacak hem de Anayasa Mahkemesini. O bakımdan, burada yapacağımız düzenlemeleri biraz daha saydam bir biçimde konuşarak, tartışarak, biraz önce 27’nci maddede yapıldığı gibi “Evet, siz muhalifsiniz ama bu makuldür.” diyebileceğimiz alanlar, ortak paydalar oluşturarak yaparsak daha sağlıklı, daha bir yasanın amacına uygun düzenleme yaparız diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim dikkatiniz için.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaboğlu.

Sayın Arslan, buyurun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız; şimdi, bu yasayla gerçekten hiç beklenmedik bir şekilde istisnalar ortaya konulmaya çalışılıyor ve böylelikle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na, yeni istisnalar getirmek suretiyle, kanunun amacını aşan, kanunun düzenlemesinin ve yürütülmesinin önünde engeller ortaya çıkaran ve yürümesi sırasında da birçok aksaklıkları da ortaya çıkaracak bir düzenleme getiriyorsunuz. Dolayısıyla, bu düzenlemeyle İhale Kanunu’nda yeni bir değişikliği de ortaya koymuş oluyorsunuz. Şimdiye kadar yaptığınız 190’a yakın değişiklikle İhale Kanunu’nu gerçekten amacından sapmış yani kamuda adaleti ve iyi bir şekilde işleyişi ortadan kaldırmış bir duruma da sokmuş oluyorsunuz.

Ayrıca, bu maddeyle ÇAYKUR’a avantaj sağlayarak, doğrudan alım yaparak, bu alanda iş yapan, işletmeleri olan, çay üretimi yapan, bu pazarda iş yapan birçok işletmeye karşı da ÇAYKUR’a ayrıcalık tanımış oluyorsunuz ve böylelikle piyasada “serbest piyasa” dediğimiz bu piyasada bir haksız rekabeti de ortaya çıkarmış oluyorsunuz. Yani devletin eliyle işletmeler arasında eşit uygulamadan vazgeçerek, adaletli uygulamadan vazgeçerek adalette yarattığımız adaletsizliği bu maddeyle, bu düzenlemeyle çay piyasasında da gerçekleştirmiş oluyorsunuz. Onun için bundan lütfen vazgeçin çünkü bunu böyle yaptığınız takdirde birçok alanda farklı uygulamalar ortaya koyarak rekabet şartlarını da ortadan kaldırdığınız bir düzenlemeyi ortaya koyuyorsunuz. Hâlbuki devlet bu tür şartları yani bu tür düzenlemeleri yaparken daha dikkatli olmalı, daha adaletli olmalı, daha eşitlikçi olmalı. E bunlardan

vazgeçerek ÇAYKUR'la başlayıp Cumhurbaşkanına, yürütmeye sağladığımız istisnayı bir maddeyle düzenlemeye kalkıyorsanız gerçekten ülkede adaleti de rekabeti de haksızlığı da maalesef böylelikle ortaya çıkarmış olursunuz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi Cumhurbaşkanına birçok istisna tanıyorsunuz. Tamam ama nihayetinde Cumhurbaşkanının, gerçekten kişinin gücünü bilmesinin veyahut da çalışmasının ötesinde, alt kadrolarda çalışan kişilerin elinde yürütülen birçok işlemle bu yetkilerini kullandığını görüyoruz. İşte, burada, altta oluşacak idarelerin, yapılan organizasyonlarda birçok faaliyette bulunacak insanların eline, oradaki çalışanların eline bu imkânı vermek suretiyle tamamen onlara bir serbestlik tanıyorsunuz ve yapılacak bu tür çalışmalarda da suistimalin de önünü açıyorsunuz. Yani insanın olduğu her yerde eğer kural yoksa, kurala bağlamamışsanız her zaman suistimalin olabileceğini mutlaka görmelisiniz ve buna göre düzenlemeleri yapmak zorundasınız çünkü devlette devamlılık esastır, düzen esastır, sisteminin işleme esastır. Eğer bunu baltalayacak, bunu ortadan kaldıracak, bu sistemi bozacak yeni kuralları ortaya koymaya çalışıyorsanız kesinlikle bu, gelecekte hem devlete hem de millete zarar verecek bir durum ortaya çıkaracaktır.

Ayrıca, yapılan bu tür istisnaların, Kamu İhale Yasası'nda yapılacak istisnaların bütçe dengesini de bozduğunu göz ardı etmeyin değerli arkadaşlarım. Çünkü neyin ne şekilde alınacağını, ne kadara alınacağını ve bu miktarların neye göre belirleneceğini ortaya koymadan bütçede gerçekten yeni kara deliklerin açılmasına ve bu şekilde yapılan fazla harcamalarla bu kontrolün yapılamayacağı bir noktaya devletin bütçesinin taşınmasına neden oluyorsunuz ve böylelikle bütçe açığını da önleyemezsiniz, kontrol edemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arslan, son cümlelerinizi alayım lütfen.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, devlette çok iyi bir şekilde düzeni sağlayan, aslında, Kamu İhale Yasası'dır. Bu maddeye istisnalar konulmak suretiyle sistemin bozulmasına kesinlikle izin vermiyoruz, müsaade etmiyoruz. Bu maddenin bu tekliften çıkarılarak ona göre karar verilmesini teklif ediyoruz, düşüncelerimizi bu şekilde belirtiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, siz iki üç sefer konuştunuz ama bir şey mi söyleyeceksiniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Soru soracağım efendim.

BAŞKAN – Alayım sorunuz.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

ÇAYKUR görevlileri burada mı? Hoş geldiniz.

Şöyle bir soru soracağım: ÇAYKUR niye böyle bir ihtiyaç duydu? Şu anda belediye başkanı aday olan önceki genel müdür şöyle bir uygulama yapmıştı: “Ben geçici işçileri daimî yapacağım yani sürekli işçi olacaklar; bir şartla, o işçiler bir yıllık çay ihtiyaçlarını peşinen ÇAYKUR'dan satın alacaklar.” diye bir şey getirdi. IV. Murat kardeşim, kendi kendine yasa koydu. Ne durumda ÇAYKUR? Gerçekten ÇAYKUR'un ekonomik durumu nedir? Batıyor mu? Bu maddeyi çıkarmazsak ÇAYKUR gidecek mi yani bir bilelim. Niye böyle bir ihtiyaç duyuyor ÇAYKUR? ÇAYKUR Genel Müdürlüğü yetkilisi ÇAYKUR'un ekonomik durumuyla ilgili bir açıklama yapsın diyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bazı vekillerimiz, özellikle, her söz aldıklarında “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi varsa...” diye söze başlıyorlar, bir defa, “varsa”nın “sa”sı fazla; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi var. 16 Nisan referandumunda milletimiz buna karar verdi, bu sistemle artık yönetim şeklimizi belirledik, devam ediyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini her maddede tartışmaya açmak bence hiçbirimize bir şey kazandırmaz. O makamı yıpratıyoruz. Recep Tayyip Erdoğan meselesi değil bu mesele, bugün Recep Tayyip Erdoğan vardır, yarın başka birisi olabilir. Dolayısıyla, arkadaşlar, lütfen, bilhassa, Anayasa hocamız Anayasa’yı çok iyi bildiğinden... Yeni Anayasa buna göre düzenlendi zaten, Anayasa’ya bağlı kalınmasını ve her söz aldığı anda da başka benzetmelere gerek kalmadan bu sisteme herkesin uyum sağlaması gerektiğini düşünüyorum. Hiç kimse kimseyi rencide etmesin, bu şekilde müzakerelerimiz devam etsin istiyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bir adet önerge var, önce önergeyi okutayım, ondan sonra söz vereceğim.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesiyle 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına eklenen (z) bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, bir açıklama alabilir miyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, dikkat ederseniz, bu maddeyle yapılan değişikliğin birinci bölümüne yani (e) bendine eklenen “ÇAYKUR Genel Müdürlüğü” ifadesine karşı çıkmıyoruz, yanlış bulmakla beraber karşı çıkmıyoruz, onun maddeden çıkarılmasını istemiyoruz. Ama şöyle yapılsa daha doğru olurdu: Eğer böyle bir şey varsa yıllardan beri müstahsilin de bir teklifi var “Yaş çayı da ÇAYKUR alsın ve özel sektöre yaş çayı ÇAYKUR versin.” diye bir teklifi var. Bu oluyorsa o da olabilir.

Burada esasen bizim istediğimiz eklenen (z) bendinin metinden çıkarılması. Teklif metninde yer alan bu bendin düzenlenmesinin gerekçesi “Gerçekleşmesi önceden öngörülmeden ve hazırlık için yeterli süresi bulunmayan uluslararası toplantılardaki harcamalar için yılı merkezî yönetim bütçesi kanununda yer alan istisna hükümlerinin ilgili kanun olan Kamu İhale Kanunu'na taşınması amaçlanmaktadır.” şeklindedir. Değerli arkadaşlar, 4734 sayılı Yasa'nın “İstisnalar” başlıklı 3'üncü maddesine eklenen (z) bendi, ülkemiz tarafından tertiplenecek uluslararası toplantılardan Cumhurbaşkanının yapacakları Kamu İhale Yasası'nın kapsamının dışına çıksın diyor. Aslında söz konusu madde hükmüne benzer hükümler daha önce merkezî yönetim bütçe kanunlarının (E) cetvellerine eklenmiş, Anayasa Mahkemesi bunların bütçe kanununa eklenmesini uygun bulmamıştır. Şimdi yapılan bu düzenlemeye Cumhurbaşkanına yetki de verilmektedir. Bu bent hükmü Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini düzenleyen Anayasa'nın 104'üncü maddesi açısından da tartışmalıdır. Biraz evvel değerli arkadaşımız Aydemir “Niye Cumhurbaşkanından söz ediyorsunuz? Niye kafaya taktınız? Sistem tamam.” falan gibi duygusal tepkiler gösterdi. Yok öyle bir şey değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Hiç de öyle değildi, gayet mantıklı tepkilerdi ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Güzel, tamam, ben de cevap vereyim, mantıklı cevaplar vereyim. Bizim, Cumhurbaşkanının kişiliğiyle bir alışverişimiz yok, öyle bir derdimiz yok. Değerli arkadaşlarım, bir tek insan her şeyi yapamaz. Problem sizsiniz. Her maddede... Bakın, bugün 71 madde görüşüyoruz ya, en azından 20'sinde Cumhurbaşkanına yetki veriliyor. Böyle bir şey olmaz, yanlış yapıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Recep Tayyip Erdoğan'a değil, Cumhurbaşkanına.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, şey değil... Bu yanlış arkadaşlar. Burada Recep Tayyip Erdoğan ya da başka bir insan, bu kadar yetkiyle bir insan donatılamaz. Bu kadar çok yetki veriliyorsa bu yetkiye paralel bir denetleme gelmesi gerekiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bunu 16 Nisandan önce söyleseydiniz, milleti aydınlatsaydınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır.

Bütün denetlemeleri kaldır, bütün yetkileri ver. O zaman, diyoruz ki böyle donatılan, bu kadar yetki verilen, bu kadar sorumsuz olan adam melaïke olsa bir süre sonra diktatör olur arkadaşlar. Adamı -biraz evvel sayın bakanımın söylediği gibi- bakın, günah demiyorum, yanlış yaptırmaya, yapmaya zorluyoruz. Siz adama zarar veriyorsunuz, adamlara zarar veriyorsunuz değerli arkadaşlarım.

Bu maddenin gerçekten metinden çıkarılması Cumhurbaşkanınızı da rahatlatacak, Türkiye'deki sistemi de rahatlatacak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu'nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir redaksiyon var, redaksiyon yetkisiyle maddeyi oylarınıza sunacağım. Madde çerçevesinde yer alan “aynı fıkraya” ibaresinin “fıkraya (y) bendinden sonra gelmek üzere” şeklinde değiştirilmesi, bir de (z) fıkrasındaki “ülkemiz” ibaresinin “Türkiye Cumhuriyeti” olarak değiştirilmesi yetkisiyle birlikte maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 31- 4734 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinde yer alan “ve (y)” ibaresi “(y) ve (z)” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Önergeden önce bir açıklama alabilir miyiz maddeye ilişkin.

Buyurun Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, (z) bendine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanımız tarafından düzenlenmesine dair bir bağlı madde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Madde üzerinde Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Aydemir'in açıklamasına bu vesileyle iki cümleyle yanıt vermek istiyorum. Anayasacı olarak bana bir yollama yaptı. Şöyle: Benim yaptığım açıklamanın anayasacılıkla tabii ki ilgisi var ama şimdi, bakın, esasen “Anayasa dışı bir oylama yapalım.” savunması yapsam karşı çıkmanızı beklerdim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Varsa” dediniz, “sa”sı ne oluyor?

İBRAHİM ÖZDENKABOĞLU (İstanbul)–Ama bakın, şöyle bir şey yapmadım: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi kavramı yerine Anayasa madde 2, insan haklarına dayanan, demokratik ve laik hukuk devleti demedim, tabii, onu demek hakkımız, ödevimiz de. Fakat Sayın Aydemir, 104’e baktığımız zaman Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yok orada, madde 104’te Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yok. Beni bağlayan, bizi bağlaması gereken madde 104’teki kurallardır, bağlayıcı kurallardır. Dolayısıyla 104’e göre ben bunu yorumlamak ve anlamlandırmakla yükümlüyüm; aksi hâlde, madde 81’deki yeminime sadık kalmamış olurum. Dolayısıyla bunun tasvir edilmesinde yarar var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bir adet önerge vardır madde üzerinde, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bir önceki önergede (z) bendinin teklif metninden çıkarılması önerildiği için bu maddenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar 14.00’e kadar, yarım saat yemek arası veriyorum.

Kapanma Saati: 13.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.07

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN –Değerli arkadaşlar, 25’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

32’nci madde üzerinde görüşme açıyorum.

32’nci maddeyi okutuyorum:

Madde 32- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Sözleşmelerin tasfiyesi veya devri

Geçici Madde 4- 30/6/2018 tarihinden önce 4734 sayılı İhale Kanununa göre ihalesi yapılan (3 üncü maddesindeki istisnalar dahil) ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler, imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin onayına bağlı olarak feshedilip tasfiye edilebilir veya devredilebilir. Bu durumda devir alacaklarda ilk ihaledeki şartların aranması koşulu hariç fesih ve devirden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir.

Sözleşmenin bu madde kapsamında feshedilerek tasfiye edilmesi veya devredilmesi durumunda yüklenici, fesih veya devir tarihine kadar gerçekleştirdiği imalatlar dışında idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından, işin idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerinin alınması şarttır. Bu kapsamda düzenlenecek fesihnamelerden ve devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz.”

BAŞKAN - Sayın Altunyaldız, 32’nci maddeyle ilgili bize bir açıklama yapar mısınız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, bu maddeyle ilgili olarak özellikle 2018 içerisinde konjonktürel olarak ortaya çıkan kur dalgalanması ve buna bağlı fiyat artışları nedeniyle yüklenicilerin edimlerini, yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlanabilecekleri düşüncesiye, doğrusu ilgili idarenin de onayı ve uygun görüşüyle bu sözleşmelerdeki yükleniciye iki opsiyon sunan bir madde. Bir, ya bir başka yükleniciye idarenin onayıyla devredecek mevcut taahhüt ettiği konuyu ya da fesih ve tasfiyeyle o ana kadar ki gerçekleştirmelerini ve gerçekleştirme üzerinden yaptığı harcamaları aldıysa ilave bir ödeme almaksızın, almadıysa o oranda bir ödeme almak suretiyle işini tasfiye etme imkânı getiriyoruz. Burada yükleniciye ne geliyor? Bir defa ihale yasağı gelmiyor, öyle bir şey sunuşunda. İkincisi de, yüklenici bu kapsamda, işin yürütülmesi noktasındaki sıkıntıdan yani projenin yapılmasına dönük olarak bu konudaki konumunu değerlendirmek suretiyle işi fesih veya tasfiyeyle ya da devir yoluyla projenin yürütülmesine imkân sağlıyor. Ayrıca verilen teminatı yanmıyor yani teminatı da iade ediliyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Kamu İhale Yasası'yla ilgili bir değişiklik yapıyoruz, sözleşmelerin tasfiyesi veya devriyle ilgili bir madde geliyor.

1'inci parti grubundan bir değişiklik önergesi de var, onları da konuşacağız elbette.

Değerli arkadaşlarım, bu maddeye göre ihalesi yapılan yani Kamu İhale Yasası'na göre ihalesi yapılan ya da Kamu İhale Yasası'na göre ihalesi yapılan ihale çok az kaldığı için “3'üncü maddedeki istisnalar dâhil.” demişler ve “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle...” Biliyorsunuz, ihalelerin tasfiyesiyle ilgili şartlar var, daha olağanüstü durumlarla ilgili değişiklikler var yani kanunda bunlar mevcut ama şimdi “İmalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi...” Hayırdır arkadaşlar, hani kriz miriz yoktu yani önce bunu konuşalım. Siz diyordunuz ki hâlâ diyorsunuz ki: “Ne krizi ya? Amerikalılar, kötü adamlar oturdular, Türkiye'ye saldırdılar, biz de onu püskürttük.” Öyle değilmiş değerli arkadaşlar, çok ciddi bir kriz varmış, öyle görünüyor. İlk planda bunu bir defa kabul etmek... Zaten bu yasanın birçok maddesi krize yöneliktir. Ya, bırakın, eğer bu yasa Yeni Ekonomik Program'ın gereklerini yerine getirmek için yapılıyorsa –bu yasanın birçok maddesi böyle gelmiştir- zaten Yeni Ekonomik Program da bir kriz yönetme programından başka bir şey değildir yani. O program ve daha sonra işte, Enflasyonla Mücadele Programı filan gibi bir sürü arka arkaya gelen, birbirine bağlı programlar var ve 2019 yılı bütçesinin tamamı çok ciddi bir krizin olduğunu zaten gösteriyor. Bu maddeyle de bunu kabul etmiş oldunuz değerli arkadaşlar. Eğer şöyleyse böyle masumane yani insanlar gerçekten imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar dolayısıyla iflas etmişler, işi yürütemiyorlar, dolayısıyla kamunun işleri aksiyorsa -yol, köprü, neyse o iş- çok acil bir durum varsa -ki böyle durumlarda ne yapılacağına dair gene düzenlemeler var- böyle bir kanun teklifi, madde getiriyorsanız anlaşılır bir şey, bunu destekleyelim. “İmalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki altmış gün içerisinde yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin onayı...” Nedir buradaki koşullar değerli arkadaşlarım? Yani başvururken ne getirecek, nasıl şey yapacak? Şunu mu diyecek: “Kum fiyatları yüzde 60 oranında arttı. Dolayısıyla ben bu ihaleyi yürütemiyorum.” mu diyecek? Ve siz de yani idare de bunu kabul edecek. Bunlar belli değil.

Bakın, değerli arkadaşlarım, yapılan işleri siz biliyorsunuz, herkes biliyor, görüyor. Adam bir yerde ihaleyi alıyor, kolay işleri çabuk, hemen yapıyor, kazanıyor, hafriyatı mafriyatı yapıyor, paranın yüzde 60'ını da alıyor. Geliyor zor işler, az kâr bırakan işler –çok kâr bırakan işlerin tamamını yapıyor- ondan sonra duruyor arkadaş. Şimdi, bu adam gelecek, o az kâr yapılan işler, işin bir bölümü, yüzde 60'ı, 70'i bitmiş, 30'uyla gelecek “Ben bunu yapamıyorum.” diyecek.

Değerli arkadaşlar yani burada iki tane şey var: Bir, gerçekten, müteahhitler, inşaat sektörü... O konuyla ilgili de henüz bir açıklama yapmadınız. “İnşaat sektörüyle ilgili ciddi bir problem var. Bu problemleri şunlarla çözeceğiz.” filan diye bir şey yapılmadı. Birtakım laflar çıktı ama hiçbirisi henüz daha somut bir tedbire dönmedi. Böyle bir şey mi yapıyorsunuz gerçekten çökmekte olan bir sektörü kurtarmak için ve daha da önemlisi, kamunun burada zarar görmesini önlemek, işlerin bir an evvel yapılması ve hizmetlerin bir an evvel kamuya ulaşması için mi yapıyorsunuz? Yoksa paranın büyüğünü cebine indirmiş yandaşlar, paraları almışlar, büyük işleri yapmışlar, para getiren işleri yapmışlar, küçük işleri, kolay işleri yaptıktan sonra zor işleri de bırakıyorlar, başkasına verilecek. Bu mudur değerli arkadaşlar? Böyle olmadığını art niyetle, böyle olmadığını ben ispatlamayacağım, siz anlatacaksınız, böyle bir şey var. Bu madde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, toparlayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Toparlıyorum.

...birilerine bir kıyak maddesidir bu madde değerli arkadaşlarım, devretme ihalesi.

Sonra burada enteresan şeyler var yani. Teminatı da geri vereceğiz, oh be, ne güzel değil mi yani? Fiyatlar arttı, teminatı da geri vereceğiz. Ya, bu kesinlikle ve kesinlikle bir yandaşa kıyaktır yani zaten ihalelerin büyük çoğunluğunu... Ne oluyor biliyor musun? Çağırıyor, Ahmet, Mehmet, Hasan... 17/25 ya da 15 Temmuz öncesi birçok illerde bunu FETÖ'cüler yapıyordu arkadaşlar; toplanıyorlardı, ben biliyorum Rize'den, bir iş adamları ya da iş insanları derneği vardı, o dernek dağıtıyordu, şimdi sizden birisi dağıtıyor, "Gelin, Ahmet sen şu, Mehmet şu, Fatma şu." diyor, hepsine verildi, onlar işlerin yüzde 70'ini yaptılar, şimdi zor işlerde durdular, fiyatlar da arttı, "Niye zarar edeyim?" diyor, tekrar şey yapıyor; böyle bir kıyak yapıyorsunuz.

Sayın teklif sahibi milletvekili, öyle anlaşılıyor ki sadece bakanlıkları gezmemiş, birtakım yerlere de uğramış ki böyle bir sipariş madde aldı diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kolay gelsin bakalım.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya şimdi muhalif bir partinin müteahhidi aradı, böyle bir şey olur mu, nasıl iftira atıyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Onu da söyledim, onu da söyledim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ancak oraya geliyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Onunla başladım, sen dinlemedin, onunla başladım, dinlemedin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sözünüzün değeri kalmadı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Zaten işiniz gücünüz yapboz, yapboz.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Altunyaldız, bu maddeyi siz mi yazdınız diye soruyorum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Teknik arkadaşlarla yazdık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teknik arkadaşlar Hazineden mi, Maliyeden mi?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Kamu İhale...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kamu İhale ve Hazineden arkadaşlarla yazmışsınız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Tabii, onlarla birlikte, teknik ekip olarak eksik olmasın diye.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Sayın Altunyaldız, şimdi bu maddeyle ülkemizin aslında ciddi bir ekonomik kriz yaşadığını kabul etmiş oluyorsunuz. Ancak arkadaşlar bakın, biz milletin temsilcileri olarak şu kantarın topuzunu çok iyi ayarlamamız lazım. Bu ekonomik krizin maliyetini kime yükleyeceğiz? Evet, ciddi bir çalkantı var, imalat girdilerinde gerçekten çok ciddi artışlar var. Geçmişte ihale almış insanlar biliyorum ki Kamu İhale Kurumunun kapısına geliyor, "Arkadaş, biz bu işi 10 liraya yaparız. dedik ama maliyet 13 liraya çıktı, biz bu işi nasıl yapacağız." diye kapılarını aşındırıyorlar. Siz Kamu İhale Kurumunda mısınız?

Öyle olmuyor mu? Aynen böyle oluyor. Ya fiyat iyileştirme istiyorlar ya şunu istiyorlar, değil mi, böyle taleplerle geliyorlar, “Yoksa yapmayız bu işi, yapamayız.” diyorlar, “İflas açıklarız, şu olur, bu olur.” diyorlar, konkordato ilanları bilmem ne, bir kısır döngü.

Arkadaşlar bakın, burada çok önemli bir nokta var. Bu krizin maliyetini Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri ve devleti kime yükleyecek diye ortada bir soru işareti var. Düşünün ki bakın, biz öğrenci harçlarına yüzde 6 zam yaptık yüzde 25 enflasyon olan ülkede. Kamu desteklerini yüzde 10 artıracığımızı söyledik. Muhtemelen asgari ücret enflasyonun altında artırılacak, memur maaşları muhtemelen yine enflasyon kadar artırılamayacak, emekli zamları öyle. Yani, pek çok sosyal kesimin talepleri yok sayılırken düşünün ki 20, 30, 50 rakamını bilmiyorum, büyük müteahhit, hani büyük projelerden bahsediliyor ya “Arkadaş, biz yandık, bittik, mahvolduk.” diye, hani geçmişte kazandıkları milyarlarca doları vergi cennetlerine kaçırırken o kodamanlar, milyarlarca doları vergi cennetlerine, Man Adalarına, şuralara, buralara, Panama'lara, Malta'lara götürdükleri belligen o paraları orada tutacaklar, yıllarca büyük ihaleler alacaklar ve sonra gidecekler “Arkadaş, ben bittim, yandım, mahvoldum, sen bu projeyi geri çek, fiyatını artır.” Ya arkadaş, iş hayatı risklerle doludur. Bugün gidin iş dünyasına, orta ölçekli KOBİ'lere gidin, hepsinin riskleri var; kiminin döviz borcu var, maliyetleri yükselmiş, şu olmuş, bu olmuş. KOBİ'ler, küçük orta boy işletmeler “Yandım anam, battım, bittim mahvoldum.” diyor, onlara hiçbir şey yok, esnaflara hiçbir şey yok; memura, işçiye, emekliye, öğrenciye hiçbir şey yok. Burada eminim ki sayı 30 veya 50 müteahhittir, daha fazlası olamaz. 30 veya 50 tane müteahhite...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Böyle bir şey olabilir mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, “Büyük projeler.” diyorsunuz Sayın Aydemir, “Büyük projeler.” Bakın, ne diyor: “Ülkemizin kalkınması için çok önemli olan büyük projeler.” diyor, orta projeler değil.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, hepsini içine koyuyor, öyle şey olur mu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, büyük projeler bakın, büyük projeler. Ya, gerekçeyi açın, cümle aynen ne diyor: “Ülkemizin kalkınması için çok önemli olan büyük projelerin aksamaması için...” diyor. Vay, vay, vay, ne kadar önemliymiş bu Cengizler, Kolinler, Limaklar, ne kadar önemliymiş?

BAŞKAN – Gerekçede mi söylüyor onu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gerekçe aynen böyle söylüyor. Arkadaşlar, rezalettir bu. Ya, böyle bir şey olamaz ya.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Gerekçeyi değiştiririm.

BAŞKAN – Gerekçede değişiklik yapamıyoruz biliyorsunuz, teknik olarak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, işte o yüzden çıkaralım. O yüzden çıkaralım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İtiraf, saklamaları mümkün değil. Hepsini biliyorlar, kaç tane firma ne alacak, ne almayacak, hepsi belli.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, her şeyi biliyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben bilmiyorum, onlar biliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi arkadaşlar, bakın, bütün milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Bütün sosyal kesimlere biz dirsek göstermişken, Sayın Cumhurbaşkanı da fedakârlık beklerken sosyal kesimlerden; 10 tane, 20 tane veya 30 tane, hadi bilemediniz 50 tane kodamana yasa

çıkartır bu Plan ve Bütçe Komisyonu, büyük projelerden bahsettiği için. KOBİ'ler mahvolmuşken, esnaflar dükkan kapatırken, siz 30 kişiye, 20 kişiye veya 10 kişiye yasa çıkarıyorsunuz. Ne güçlü lobiymiş ya bu Cengizler, Kolinler, Limaklar...

BAŞKAN – Sayın Paylan, süreniz doldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne kadar güçlü bir lobiymiş arkadaşlar.

BAŞKAN – Süreniz doldu toparlayın lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, bakın, devamında da şöyle diyor: “Fesih ve devir hakkı verilmesi amaçlanmaktadır.” Hangi durumda peki? Objektif şartlar var mı? İflas durumunda mı? Konkordato durumunda mı? Efendim, şirketlerin durumları incelenip gerçekten bağımsız denetçi raporları sonucunda mı?

BAŞKAN – İdarenin onayına bağlı tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama arkadaşlar, hangi objektif kritereler? O idare dediğiniz Cumhurbaşkanı.

BAŞKAN – Olur mu canım?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gidecek sarayın kapısına “Ben yandım, bittim.” Cumhurbaşkanı parmağını...

BAŞKAN – İdare dediğiniz, ilgili kurum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır.

BAŞKAN – Öyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, Roma’da imparatorlara gladyatörler böyle bakardı: Parmağını böyle indirirse bitirin, parmağını böyle kaldırırsa kurtarındı. Cumhurbaşkanı böyle yapacak, kurtaracak; böyle yapacak, parmağını indirecek, bitirecek. Bu kadar basit. İdare dediğiniz budur arkadaşlar. Yani bu anlamda ve büyük projelerse...

BAŞKAN – Hayal dünyanı çok seviyorum Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ha, parmak parmak, böyle yaparsa biter.

BAŞKAN – O hayal dünyan yok mu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle, bu kadar arkadaşlar, durum budur. Kamu İhale Kurumu filan falan... Bu yasa büyük müteahhitleri, o kodamanları, milletin anasına küfredenleri, Cengizleri, Kolinleri, Limakları kurtarmak için yapılmıştır.

Burada da arkadaşlar bakın, gerekçe çok kritiktir “Ülkemizin kalkınması için çok önemli büyük projeler...” diyor. İkincisi de fesih ve devir hakkı konusunda objektif kriterler yok ve bu anlamda bütün... Bakın, krizin maliyetini paylaştıracaksak bütün kesimlere hep beraber bu anlamda düzenleme yapmalıyız, özellikle esnaflara, KOBİ'lere, bakın, en son gerekiyorsa, o da objektif kriterlere bağlı olarak yani iflas, konkordato gibi, bağımsız denetçi raporları gibi objektif kriterlere bağlanarak belki bir düzenleme yapılabilir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aksi takdirde arkadaşlar, bu madde vicdansızdır, adaletsizdir ve gerçekten 81 milyonun hakkına tecavüz eden bir maddedir. Böyle bir şey kabul edilemez.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Siz bir müsaade edin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu çok büyük firmalar tasfiyeye mi gidecek?

BAŞKAN – Arkadaş, ya mesele o mudur yani, tartışmayı yanlış yerden tutuyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Büyük projeleri kim yapıyor? 4 tane müteahhit yapıyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Böyle bir şey olabilir mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 4 tane müteahhit saysana: Cengiz, Kolin, Limak...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onlar tasfiyeye gidecekler?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, hayır, tasfiye etmeyecek, devir hakkı veriyorsun, devir hakkı veriyorsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yapma ya, yapma.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Devir hakkı veriyorsun. Bak ne diyor: “Teminatı da iade edilir.” diyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O firma tasfiyeye gider mi ya, var mı böyle bir şey? Yapar mı böyle bir şey?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye teminatını iade ediyorsunuz? Teminatını niye iade ediyorsunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Laf olsun, torba dolsun, başka bir şey değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Risk almış kardeşim, 10 kere kazanmış, 1 kere de kaybetsin ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sınırlayın o zaman, işin ne kadarını yapmış sınırlayın, niteliğini sınırlayın.

BAŞKAN – Batırın, batırın bence canım, batırın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Altyapısını yapmış, hafriyatını yapmış, paranın yüzde 60'ını almış, sınırlayın, niye sınırlamıyorsunuz?

BAŞKAN – Batırın, batırın hepsini, batırın, tabii.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle değil yani, kesinlikle kıyağa gidiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Büyük proje yapan kaç tane firma var memlekette ya?

BAŞKAN - Sayın Emecan, konuşmayacak mısınız?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Konuşacağım ama konuşmalar bitmiyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Kusura bakmayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok böyle bir şey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle bir şey var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, bize iş vermiyorlar. Hepsi saraydan geçiyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – CHP’li müteahhitler şimdi şunu duysalar ne diyecekler Sayın Bekaroğlu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Onlar da yüzde 70’ini yapmış da milleti kazıklayacaklar, onların da Allah belasını versin.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet, başlayabilir miyim?

Yeni geldiğim için önceki konuşmalara tabii hâkim değilim ama...

BAŞKAN – Ya Sayın Bekaroğlu, Sayın Emecan konuşmaya çalışıyor arkanızda, bakın.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yeni geldiğim için benden önce, tabii, madde üzerindeki konuşmaları dinlemedim. O yüzden tekrar olabilir, farklı bir durum olabilir.

BAŞKAN – Önemli bir şey yok.

Buyurun siz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Şimdi, bu sözleşmelerin, tabii, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmesi Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir deniyor ve ülkemizin kalkınması için çok önemli olan yine büyük –tanımlaması altında- projelerin ve kamu hizmetlerinin aksamamasını ve oluşan mağduriyetlerin giderilmesini teminen yüklenicilere idare onayına bağlı olarak fesih ya da devir hakkı...

Şimdi, burada öncelikle vurgulanması gereken şey, büyük ve küçük diye bir tanımlama var. Yani sanki büyük projelerdeki mağdur olanlar mağdur, küçük projelerdeki vatandaşlar bizim vatandaşımız değil ve mağdur değil. Öncelikle böyle bir tanımlamanın yapılmış olmasını ben doğru bulmuyorum. Yani burada sanki büyük şirketlerin kurtarılması amaçlı gibi bir düzenleme intibası bırakıyor bizde. Hâlbuki bizim görevimiz burada birtakım grupları ya da şirketleri batmaktan, çıkmaktan kurtarmak değil, ülke ekonomisine katkı sunan tüm yüklenicileri, üretici firmaları eğer bir zorluk ve sıkıntı varsa koruyup kollamaktır yani onlar için bir düzenleme yapmaktır.

Yani bu düzenlemenin eksikleri var, tanımlamalarda yanlışlıklar var. Açıkçası, bu düzenlemenin eşitlik ilkesine aykırılıklar içerdiğini ben belirtmek istiyorum. Yani burada ekonomik zarar görmesine rağmen işini yapanlara, işini belli bir seviyeye getirmiş olanlara sanki bir ceza veriliyor. Yani ben bu işi yapamıyorum, iflas ettim diyenler ödüllendiriliyor, işini belli bir seviyeye kadar getirmiş müteahhitler, firmalar cezalandırılıyor gibi bir görüntü var. Şimdi bu görüntünün düzeltilmesi lazım. Toplumda da bu yönde bizlerden bir beklenti var Komisyondan. O yüzden, bu maddeye bazı yeni düzenlemelerin ben eklenmesini önereceğim açıkçası.

Ona gelmeden önce, bu geçici 32'nci maddenin düzenlenmesinde yani ileriye dönük de baktığım zaman ben aldığım notlara, bazı çelişkiler var uygulanmasında. O çelişkilerin de giderilmesi gerekiyor açıkçası. Üretim belli bir aşamaya kadar gelmiş, o üretim o aşamada o firma tarafından bırakılıp başka bir firmaya devri beklenene kadar... Burada ağırlıklı olarak inşaat projelerinden bahsediyoruz ve inşaat projelerinin eğer belli bir seviyede bazı yapılanmaları tamamlanmazsa yıpranma gibi özellikleri var. Bir binayı yaparsınız çatısını kurmadığınız takdirde, bazı imalatları uzun süre yapmadığınız takdirde mevcut imalatta da bir yıpranma olur daha sonra tafisi zor bir şekilde. O yüzden, mesela bunun giderilmesi lazım. Bu nasıl sağlanacak, nasıl giderilecek bu devirlerde? Bu çelişkilerin de giderilmesi gerekiyor.

Mesela aynı kanunla sözleşme yapmış ve öngörülme fiyat artışlarına rağmen süre cezası bile uygulanmasına rağmen işini tamamlamış. Mesela yüzde 80, yüzde 90 işini tamamlamış, belli bir seviyeye getirmiş. Böyle bir firmaya artık tasfiye veya devir hakkı tanınması çok da bir anlam ifade etmiyor. Bu anlamda da bir çelişki var.

İşini yapmayana ya da yapamayana af getiren bu düzenleme aynı şartlarda zarar görerek işini yapan yükleniciler için –dediğim gibi- bir ceza maddesi özelliği taşıyor.

Şimdi, burada, hiçbir fiyat farkı olmadan işini yapmış olanları da kollamamız gerekiyor. Yani zamanında böyle bir anlaşma yapılmış ama bugün ülkenin gelmiş olduğu, ekonomik krizden dolayı şu anda gelmiş olduğu noktada iş yapan bu müteahhitlerimiz, firmalarımız zor durumdadır yani onlara da bu fiyat farkıyla ilgili yeni bir düzenlemeyle açıkçası destek verilmesi gerekiyor. Bir fiyat farkı hakkı tanınması gerekiyor.

Onun dışında yine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Kamuya iş yapan tüm firmalara o zaman bir ek süre verilsin -işte, işini belli bir seviyeye getirmiş, tamamlamak üzere- destek verilsin. Yani sadece “Ben bu işi yapamıyorum, battım, çıktım.” diyen firmaların desteklenmesiyle bu madde eğer geçerse eksik ve kadük bir madde olur. Ben bunun altını çizmek istiyorum yani ek süre uzatımı verilmesi, ilave fiyat farkı verilmesi, tasfiye veya devir hakkı tanınmasının yanında firmalara bu söylediklerimin verilmesi çok daha adil bir uygulama olacaktır.

Şimdilik söyleyeceklerim bu kadar. Oturur oturmaz da söz alınca...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, bizce bu madde bir kere genel bir madde. Burada hangi müteahhidin bundan yararlanacağı şeklinde bir tanımlama maddede yok. Hukukun en genel ilkelerinden genellik ve eşitlik ilkesine bu anlamda uygun. Dolayısıyla burada bu madde kapsamına giren kim olursa olsun bundan yararlanacak demektir.

Burada dikkat çekmek istediğimiz başka bir husus var bizim. İdarenin bunu belirleyeceği ifade ediliyor ancak burada mesela Kamu İhale Kurumu gibi idari bir yapının önceden buna ilişkin bir usul, esas belirlemesi uygulamadaki kargaşanın önüne geçecektir diye değerlendiriyoruz. Dolayısıyla buna da bu madde bu hâliyle de imkân veriyor.

Bir başka dikkat çekmek istediğimiz husus ise tarihle ilgili konudur. Burada 30 Haziran tarihi baz alınıyor ancak unutmayalım ki Türkiye'nin ekonomik savaşa maruz kaldığı dönem seçim sonrası dönemdir, temmuz-ağustos dönemi. Tüm bu gelişmelerin de dikkate alınarak -mağduriyetleri gidermekse maksat- bu anlamda bu tarihin yeniden değerlendirilmesinde yarar var diye düşünüyoruz.

Yine, bir başka ifade etmek istediğim husus da İhale Kanunu'nun geneliyle ilgili konudur. Şüphesiz 2003'ten bu yana 65 farklı değişiklikle 200 küsür maddede değişiklik yapılmış. Bunların yaklaşık 28-30 tanesi de 3'üncü maddeyle ilgili. İstisna maddesiyle ilgili değişiklikler yapılmış. Bu, haklı olarak, niye istisna konuluyor bu kanunda ve istisna konulduktan sonra ne yapılıyor, nasıl bu işler oluyor gibi soruları akla getiriyor. O sebeple, bu istisna düzenlemelerinin de İhale Kanunu içerisinde farklı usuller belirlenerek ama kanun içerisinde kalmak kaydıyla yapılması şeklindeki bir değerlendirmenin daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben daha önce yapılmış bir uygulamayı örnek vermek istiyorum, bir Bakanlar Kurulu Kararı. 26 Aralık 2008 Cuma günü Resmî Gazete’de 27092 sayıyla yayınlanmış. “Ekli 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Kapsamındaki Yapım İşlerinde Beklenmeyen Fiyat Artışları Nedeniyle Uygulanacak İlave Fiyat Farkı Esasları’nın yürürlüğe konulması; Kamu İhale Kurumunun teklifine dayanan Maliye Bakanlığının 15/12/2008 tarihli ve 20884 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanunun geçici 2’nci maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 16/12/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.” “4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Kapsamındaki Yapım İşlerinde Beklenmeyen Fiyat Artışları Nedeniyle Uygulanacak İlave Fiyat Farkı Esasları” diye; Abdullah Gül Cumhurbaşkanı, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Bakanlar Kurulunun imzalarıyla gördüğünüz gibi. “MADDE 1 – (1) Bu Esasların amacı, 31/5/2008 tarihinden önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihalesi yapılmış yapım işlerinde, iş kalemleri veya iş gruplarının imalatında fiilen kullanılan malzemelerden, fiyatlarında beklenmeyen artış olanlara ilave fiyat farkı verilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.” Devamını okumayacağım. Bu bir emsal teşkil eder Değerli Komisyon. Bu emsalin de dikkate alınmasını ben dikkatlerinize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu maddenin tamamen çekilmesini öneriyoruz ama eğer çekilmeyecekse, bakın, maddeler biliyorsunuz gerekçeleriyle beraber bir bütündür Sayın Başkan yani bu gerekçe burada durduğu sürece siz bu maddeyi bütün küçük, orta, büyük işletmeler konusunda teşmil ettiremezsiniz çünkü gerekçe büyük projeleri tarif ediyor. Bu anlamda benim önerim Sayın Altunyaldız, bu maddeyi geri çekin...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başka bir torbaya atın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - ...yeniden eğer ki bir madde ihdası gerekiyorsa onun üzerine tartışalım. Bu gerekçe... Biliyorsunuz, komisyonlar gerekçeleri geri çekemiyorlar; siz de geri çekemezsiniz, biz de geri çekemeyiz. O yüzden geri çekip yeniden bir madde ihdası şeklinde öneriyorum.

Diğer bir konu Sayın Altunyaldız, değerli arkadaşlar; bu objektif kriterleri belirleyelim. Yani, burada objektif kriterler yok. Bakın, ne diyor? “İdare tarafından feshedilip tasfiye edilebilir veya devredilebilir.” Yani son derece muğlak, hangi kriterlere göre... Yok yani belli kriterler koymamız lazım, idareye bu kadar geniş bir yetki vermek doğru değil. Objektif kriterler üzerinde çalışalım derim. Bu maddeyi geri çekin, gelin objektif kriterler üzerinde çalışalım. Burada “küçük boy, orta boy, büyük boy işletmeler” şeyini de kaldıralım ve objektif kriterler koyalım derim eğer tamamen geri çekmiyorsanız. Bu anlamda, önerimi bütün Komisyonun dikkatine sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Ersoy...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada yapılan imalat girdi fiyatlarında meydana gelen beklenmeyen fiyat artışlarından dolayı ve projelerin yarım kalmamasından dolayı olan kısımdaki devir ve fesih haklarını doğru buluyoruz ancak biraz önce İsmail Bey’in de ifade ettiği gibi, tarih konusunda 30/06’yı baz aldığımızda, 30/06’da başlamış olan, sözleşmesi imzalanmış olan bir proje zaten -bugün on ikinci aydayız- altı ay içerisinde mutlaka -resmî sürelerine baktığımızda- başlamıştır diye düşünüyoruz. Eğer bu proje başladıysa bugün fesheden firmanın hak ediş ödemeleri neye göre yapılacak, hangi kalemler üzerinden değerlendirilecek? Eğer

birim fiyatlı iş yapan bir firmaysa -örnek veriyorum- kâr eden kalemlerini önce yaptıysa imalatların, zarar eden kalemler birim fiyatlara göre piyasayla orantıladığımızda nasıl değerlendirilecek? Eğer anahtar teslim bir işe pirsantaja göre ödeme yapıldığını varsayarsak eğer bu nasıl belirlenecek? Yani, bize göre 30/06 tarihi kesinlikle doğru bir tarih değil. 30/06'dan önce sözleşme imzalayan firmalar zaten işine başlamıştır, işin yüzde 10'unu, 15'ini, 20'sini işin büyüklüğüne göre, küçüklüğüne göre tamamlamıştır. Asıl bugün itibarıyla bu baz alınmalı ve sözleşme imzalamış ancak işe başlamamış, henüz iş yeri teslimi yapılmamış işler için bunun daha uygun olacağını düşünüyoruz. Diğer bir taraftan -söylediğim gibi- başlanmış olan işlerde de hak edişlerin neye göre ödeneceği ve bu birim fiyatlı işlere göre yapılan imalatlarda nasıl bir ödeme izleneceğinin takip edilmesi gerekmektedir. Devletimizin bir kayba uğramaması için bunların üzerinde durulması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir şey unuttum Başkanım ya.

BAŞKAN – İlave edin Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Altunyaldız “büyük projeler” dediğinize göre, burada belli bir liste olması gerekir yani “...sıkıntıya giren, ülkemizin kalkınmasında büyük önemi olan projeler...” demişsiniz yazdığımız gerekçede. Bu hangi firmaları içeriyor, hangi büyük projeleri içeriyor, net bir soru soruyorum ve bu büyük projelerin iptali durumunda teminat iadeleri ve diğer gerekçelerle kamunun ne kadar yükü olacak? Çünkü etki analizinde herhangi bir yük belirtmemişsiniz, bu anlamda bilgi verirsiniz sevinirim. Hangi projeler, hangi firmalar ve bununla ilgili teminat iadeleri ve diğer gerekçelerle kamuya ne kadarlık bir yüklenecek?

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben sadece bir soru sormak istiyorum: Şimdi, burada “İmalat girdilerinde meydana gelen beklenmeyen fiyat artışları...” diyorsunuz Sayın Vekil, bu “beklenmeyen” ne demek yani ne olursa, yüzde kaç artarsa beklenmeyen olur, bunu açıklamanızı istiyorum lütfen. “Beklenmeyen” nedir?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Beklenmeyen fiyat artışı gerçekleşti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle mi acaba?

BAŞKAN – Yani tabii, o anlamda geliyor o. Yani önümüzdeki süreçteki beklenene ve beklenmeyene ilişkin bir şey yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yarın da beklenmeyen bir fiyat artışı olabilir.

BAŞKAN – Ama ben bunu özel bir seansta anlatayım Hocam yani size.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Biliyorsanız anlatın da biz de aydınlanalım.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde iki adet önerge vardır ama önergelere önce buyurun.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AVUKAT MUHAMMED ALİ MERMEROĞLU – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Belediyelerimizin de 4734 sayılı Kanun'a göre çokça ihale yaptığı düşünüldüğünde, maddenin doğrudan bizi de ilgilendirdiğini düşünüyoruz. Bu bağlamda, madde metninde yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin onayıyla sözleşmenin feshedilip tasfiye edilebileceği yahut devredilebileceği öngörülüyor. Aynı yetkinin idareye de verilmesinin uygun olacağını yani şu şekilde: “...yazılı başvurusu ve idarenin onayı...” ifadesinden sonra gelmek üzere “...veya idarenin talebi ve yüklenicinin kabulüne...” ifadesine yer verilmesinin uygun olacağını düşünüyoruz.

Ayrıca, bildiğiniz üzere, teminatın iade edilebilmesi için imalatın fen ve sanat kurallarına uygun olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Fakat imalatın bir kısmının tamamlanıp tamamlandıktan sonra sözleşmenin feshedilmesi durumunda, tamamlanan kısmın fen ve sanat kurallarına uygun olup olmadığı imalat tamamlanmadığı için tespit edilemeyebilir. İşte bu nedenden dolayı geçici madde 4'ün birinci fıkrasının son cümlesi olan "Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir." ifadesinin çıkarılarak yerine "Ancak imalatın fen ve sanat kurallarına uygunluğundan kaynaklanan yüklenici sorumluluğu devam eder. Sözleşmenin devri hâlinde yükleniciye teminatın tamamı, feshi hâlinde ise imalatın kalan kısmı nispetindeki tutarı iade edilir. Teminatın idare uhdesinde kalan kısmı imalatın tamamlanmasını takiben yükleniciye iade edilir." şeklinde üç cümlenin getirilmesinin uygun olacağını düşünüyoruz.

Takdir Komisyonunuza aittir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Altunyaldız, konuya ilişkin bir Kamu İhale Kurumundan, bir de sizden açıklama alalım.

Buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, Komisyon üyesi arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Şimdi, öncelikle, Sayın Aksu'nun da ifade ettiği gibi, metnin lafzında herhangi bir kısıtlama yok. Yani bu kapsamda, madde metnindeki idare ile yüklenici arasındaki mutabakat sonucunda her türlü, 36'dan önceki işler devredilebilir ya da feshedilebilir. O yüzden, Komisyonun bu konuda -biraz önce ifade ettiniz ama ben sadece altını çizmek için ve kayıtlara geçsin diye söylüyorum- bir redaksiyon yetkisi varsa "Gerekçe" bölümündeki "büyük" ifadesine "önemli" ya da farklı bir ifade kullanılabilir. Orada o kasıtlı kullanılan bir ifade değil, herhangi bir ifade olarak algılanmasını özellikle rica ediyorum. Bu veçheden hareketle çünkü siz...

BAŞKAN – Bir dahaki tekliflerinizde gerekçeye daha çok dikkat edin Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Biz de notumuzu aldık, teşekkür ediyorum.

Şimdi, konu şu: Sayın Paylan "Kanunlar gerekçe ve metinle bütündür." dedi. Evet, doğrudur ancak kanun lafzında maksat hasıl olduysa gerekçeye gidilmez. Evet, bunu anayasa hukukçumuz buradaysa kendisi de ifade edebilir.

BAŞKAN – O misafirimiz efendim, Komisyonumuzun üyesi değil Sayın Kaboğlu.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Dolayısıyla lafız son derece açık ve uygulanabilir olduğu için de gerekçeye gidilmeyecektir. Kaldı ki gidilse bile sorun yoktur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Objektif kriterler.

BAŞKAN – Sayın Paylan, bir müsaade edin.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, diğer taraftan, şu anda altmış gün süreyle başvuru şartı var, idareyle görüşme var, müzakere var, devir alacağı bulma var. O bakımdan şu anda buna ilişkin elimizde bir envanterin olması söz konusu değil. Buna ilişkin bir doğrudan tahsisli projenin olması söz konusu değil ve buna ilişkin de bir yük ya da rakam vermek de mümkün değil. Bunun da altını çizmek istiyorum.

İsterseniz Sayın Başkan, takdirinizle Kamu İhale Kurumu da bu konuda daha detaylı bilgi verebilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Açıklayacağımız bir şey var mı?

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Bir sürü de bir şey var hani özellikle açıklanması istenen konuyu açıklayabilirim.

BAŞKAN – Açıklayın, buyurun.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Burada bir şey var, idarelerin, sözleşmenin tarafı olan idarelerin amacı kamu hizmetleri ve yatırımların tamamlanması. Yükleniciler ise beklenmeyen maliyet artışları karşısındaki mağduriyetlerin giderilmesi. Burada karşılıklı mağduriyetleri dengeleyecek bir mekanizma önerildi. Aslında Kamu İhale Kanunu’muzda sözleşmenin feshi, tasfiyesi, devri; bunlar detaylı düzenlenmiş durumda. Burada fark ne? “Tasfiye” kelimesini biz uygulamada “karşılıklı anlaşmak suretiyle fesih” için kullanıyoruz. Burada da aslında anlattığımız şey bu. İhale Kanunu’muzda hüküm bulunmayan hâllerde Borçlar Kanunu’na gönderme vardır. Bu aslında mevzuatımızca mümkün fakat bunu açık, objektif bir hâle getirmek istedik. Büyük proje gibi bir ayırımımız yok aslında. “Beklenmeyen fiyat artışları” dediğimiz konu, şimdi bir imalat..

BAŞKAN – Yani Sayın Altunyaldız’ın önerisini destekliyorsunuz.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Tabii efendim, hani öyle bir şey yok. Ya, bizim destekleme şeyimiz yok tabii ki de hani ben şey değil. Büyük proje vurgusu yok asla. Hani gerekçede bir hata yapılmış sehven.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar yazmamış, sadece destekliyorlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim yazmış?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ama burada var, “büyük projeler” diye var.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS –Gerekçede bir hata yapıldığı kesin fakat şey var...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gezerken atıverdik canım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki, beklenmeyen fiyat artışlarına...

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Burada şunu vurgulamak isterim: Etki analizi niye yapılamaz? Etki analizi şu yüzden yapılamaz: Bir imalat girdisinde beklenmeyen bir artış meydana gelmiş olabilir ama projenin bulunduğu seviye ve o imalat girdisinin o projedeki ağırlığı farklılaşacağı için müteahhit eşit oranda etkilenmiş olamaz. O yüzden objektif bir kriteri kanuna yazmak mümkün değil. O yazdığımız şey 2008’de verilen örnekte, hanımefendinin, sayın vekilimizin fiyat farkı kararnamesiydi. Bu fiyat farkı kararnamesi değil.

BAŞKAN – O yok zaten.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Ve burada yüklenicinin alacağı şey de çok yani burada bir ödeme yükü de ne ödeyeceği konusunda...

BAŞKAN – Aslında bunun yazımına baktığında sanki fiyat farkıyla birlikte düzenlenecekmiş gibi düşünülmüş gibi de bir algı yaratıyor bu madde.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – O tarih vurgusu o tadı veriyor efendim, o tarih o yüzden değişebilir de.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Beklenmeyen artışları bir açıklayın bir de. Beklenen artış nedir, beklenmeyen artış nedir?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, maddenin kapsam ve amacında öyle bir şey yok, şerh olarak kayıtlara girsin diye söylüyorum.

BAŞKAN – Başkan olabilirim ama bu, yorumu yapmama engel değil Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Tabii tabii, bende sadece ilave bir açıklamada bulundum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altunyaldız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben bir şey sormak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, siz sormadan önce Sayın Paylan bir şey sormak istiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, bakın, beklenmeyen artışlar muğlak ve diğer bütün ifadeler de muğlak. Yani objektif kriterler yok bu yasada. O açıdan da idareye, dediğim gibi çok geniş bir yetki veriyoruz. Böyle bir şey kabul edilemez. Bakın, yasalarda mutlaka belli kısıtlar olması lazım. Siz de rahat edersiniz. Öbür türlü siz de sıkıntı çekersiniz.

BAŞKAN – Şu an tasfiyeye engel bir hâl var mı karşılıklı anlaşma yapıldığında?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır bir de...

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Yok ama idareler şu kaygıyı güdüyor efendim: Yarın bir gün Sayıştay geldiği zaman aynı işi tekrar ihale ettin, bir maliyet farkı doğdu. Ya, bununla yüzleşmemek için hani bir... Bir de bu genel, yaygın bir durum olduğu için hani bir kanun ihtiyacı karşılıklı açılacak davaları da bertaraf eder. O yönüyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, demek ki kamu bir zarara uğrayacak burada ve bu zararın...

BAŞKAN – Yok, kamu zarara uğramayacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğrayacak, bakın, daha pahalıya ihale edecek aynı şeyi. Bak, Sayıştay gelecek diyor...

BAŞKAN – Canım, daha pahalıya ihale edecek diye bir şey yok, bu yanlış bir söylem.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye o zaman fiyat artışları söz konusu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle, 10 lira yerine 15 liraya ihale edecek.

BAŞKAN – Bakın, müsaade edin.

Yürüten işlerin yarım kalması ya da yeniden ihale edilebilmesi sürecindeki gecikmelerin bu ülkeye ve millete oluşturacağı maliyetin önüne geçmek üzere yapılan bir düzenleme bu, işin özü bu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Fakat Sayın Başkan, beklenmeyen fiyat artışlarını da pek anlayamadık.

BAŞKAN – Evet, Sayın Emecan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, benim sözüm bitmedi, siz kestiniz.

BAŞKAN – Ben kesiyorum zaten.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Sayın Başkanım, “beklenmeyen”i açıklayabilir miyim efendim?

BAŞKAN – Açıklayın önce.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – İhale mevzuatımız 2008 yılında bu, beklenmeyen fiyat artışı kavramını şöyle değerlendirdi: Bizim sözleşmelerimizde maliyet artışları için olağan fiyat farkı mekanizmamız var zaten fakat o fiyat farkı mekanizması çerçevesinde basiretli bir tacir ihale tarihindeki şartlarına göre bir teklif oluşturuyor ve o mekanizmaya göre de bir fiyat artışı alıyor. Fakat o mekanizmanın üzerinde, örneğin genel fiyat endeksi yüzde 20 artmışken çimentoda yurt içi veya dünya piyasalarındaki değişimlerden dolayı yüzde 60 artış varsa o genel endeks ile yüzde 60 arasında müteahhidin öngörmesi gereken bir bant öngörülüyor, yüzde 3-5. Bu da ürün bazlı ve imalat girdisi bazlı farklılaşabilir. Öyle olduğu için de objektif bir kriter olmuyor. Onun, o bandım üzerindeki kısım beklenmeyen.

BAŞKAN – O zaman şunu mu anlıyorum: Temmuz-ağustos aylarında ihale alanlar endekste ki geriye gidişten dolayı şimdi sıkıntılılar, bir yandan da malzemedeki fiyat artışlarından kaynaklanan, akaryakıt gibi.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Yani bu söylediğiniz örnek olabilir efendim. Ama akaryakıtta ÖTV’yle eşel mobil sistem uygulanarak...

BAŞKAN – Zaten eşel mobile geçtikten sonra ama eşel mobilin öncesinde –bir ihaleyi alan bir şeyler yazsın- eşel mobile geçtikten sonra sistem itibarıyla bugüne taşıdığımızda neredeyse yüzde 30 civarında almış olduğu ihalede zarar ettiği görülür.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI MURAT İLBARS – Efendim kâr-zarar konusunda bir de maliyet artışı konusu da çok farklı.

BAŞKAN – Fiyatlardaki düşüşü kastediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Benim öğrenmek istediğim, sayın bürokratımız biraz önce, “Beklenmeyen fiyat artışlarından etkilenen firmalar.” dediniz. Şimdi, etkilenip biraz önce de ifade ettiğimiz gibi, işini hâlâ devam ettirenler var. Şimdi, onlar için o zaman bir ek fiyat uygulamasına gidilmesi gerekir. Bundan neden kaçınıldığını ben bir öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Bir karar verin ama kaldırılım mı bir de fiyat farkı mı verelim üstüne?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Türkiye’nin ekonomisi artık çok oynak, gördüğümüz gibi ve yaşadığımız gibi. Bu koşullarda inşaat sektöründe zaten bir zorlanma var, şişme var inşaat sektöründe, bunun da altını çizmek istiyorum aynı zamanda.

BAŞKAN – Ben bir beş dakika daha sürenizi uzattım.

Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bunun yanında artık şu götürü bedelle, götürü usulle ihale açılması yani götürü bedelle sözleşme türünün de belki kaldırılması gerekiyor. Yani bundan sonra yapılacak olan anlaşmalarda da firmaların bu oynaklığından dolayı fiyat artışlarından etkilenmesi muhtemel. O zaman yeni bir düzenleme yapılması gerekiyor bu sözleşmelerde.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ziya Bey, size soracaktım, ben geç katıldım maddeye ilgili görüşmelere: Etki analizinde vermemişsiniz, 32'nci maddeyle ilgili herhangi bir rakam yok. Bunun kamuya ne kadarlık bir yük getireceğini düşünüyorsunuz? Ya da hesaplanmıştır yani hesaplanmış olması gerekir bu ihalelerin iptali dolayısıyla sonradan tekrar ihale edilmesi ne kadarlık bir maliyet getirecek ilave olarak?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bir de ben şunu da sorayım madem sorunun içerisinde: Gerek kur artışları gerekse enflasyonist etkiler ağırlıklı olarak 30 Hazirandan sonra ortaya çıkan, yani beklenmedik fiyat artışları. Bu hâl böyleyken niye bunu 30 Haziran yapıyorsunuz da mesela 30 Kasıma taşıyorsunuz?

Buyurun Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, Sayın Kuşoğlu'nun sorusuna cevaben, ifade ettiğiniz gibi Sayın Kuşoğlu, biraz önce bunları da konuştuk, şu anda bu kapsamda ne kadarlık bir sözleşmenin bu kapsama gireceğini, gerçekleşme oranlarını, hangisinin devir, hangisinin fesih ve tasfiye olacağını bilme imkânımız yok. O yüzden yapacağımız her türlü etki analizi afaki olur. Bu nedenle de devredilende de zaten kamu aynı şartlarda devam edeceği için bir yük almayacaktır. Diğer taraftan da fesih ve tasfiyede de o ana kadar gerçekleşme imalatı ne kadarsa, 100 üzerinden yüzde 20'sinin gerçekleşmesi, onun bedelini alıp çekilecek.

Dolayısıyla, bütün bu elimizde olmayan, bilinmeyen veriler nedeniyle bir etki analizi yapamadık, yapma imkânımız yok, onu açıklıkla ifade edeyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Alt-üst değerleri olan bir rakam veremez miyiz? En fazla şu kadar, en az bu kadar diye.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Doğrusu Sayın Kuşoğlu, kurumlarla da görüştük, bu konuda onlar da bir projeksiyon yapamadılar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama kamunun böyle bir şey getirirken bir hesaplama da yapmış olması gerekir. “Basiretli tacir” diyoruz ya “basiretli kamu” da böyle bir hesaplama yapmış olmalı.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Şu anki şartlarda bunu üretebilmiş değiliz maalesef.

Sayın Başkan, Haziran ve sonrası konusu... Bunu hazırlık çalışmalarımızda haziran olarak değerlendirdik ancak görüşmelerin akabinde eğer bu anlamda, Genel Kurul aşamasına kadar sonraki tarihlerle ilgili önemli ve dikkate alınması gereken veriler olursa o konu da tabii Komisyon ve Genel Kurulun takdirindedir, değerlendirebilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan, son bir şey daha söyleyeceksiniz galiba.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önergeyi işleme koydunuz mu? Ben onun üzerine söz...

BAŞKAN – Hayır, daha okutmadım önergeleri.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onun üzerine söz verirseniz...

BAŞKAN – Vereceğim, vereceğim.

İki adet önerge vardır, sırasıyla okutuyorum:

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 32'nci maddesi ile 4735 sayılı Kanun'a eklenen geçici 4'üncü maddenin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

“30/6/2018 tarihinden önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihalesi yapılan (3 üncü maddesindeki istisnalar dahil) ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler, imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin onayına bağlı olarak, feshedilip tasfiye edilebilir veya devredilebilir. Bu durumda devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar devir tarihi itibarıyla aranacak olup kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartları aranmaz. Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir.”

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekece:

Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlilik şartlarının aranmaması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, bana söz vermediniz deminki önergeyle ilgili.

BAŞKAN – Önerge sahibine söz verebiliyorum. Ben ikinci önerge sizin zannettim, kusura bakmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır Başkanım, yapmayın!

BAŞKAN – Ama ben önergesiyle ilgili Sayın Bekaroğlu'na söz vereyim, sonra size de söz vereyim.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, aslında hem teklif sahibi hem bürokrat arkadaşlarımızın yapmış olduğu açıklamalar baştan beri Komisyon üyesi arkadaşlarımızın sorduğu soruların hiçbirisine tatmin edici bir cevap teşkil etmedi. Gerçekten yani ülkede öyle bir kanun değişikliği yapılacak kadar, kamuoyu zarara uğratacak büyük projelerde ciddi problemler varsa bu ülkede çok ciddi bir, en azından bu alanda, ekonomik kriz vardır, çok ciddi bir...

BAŞKAN – Önergenizi geri mi çekiyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır efendim.

Bunu birisinin anlatması gerekiyor. Şu şiddette, şu kadar fiyat artışlarına bağlı olarak şöyle bir sıkıntı var diye bir şey söylenmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Vallahi, uzayda yaşıyor gibisiniz Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hiçbir zaman hiçbir sıkıntı yok, hiçbir problem yok, kriz yok filan filan... Ama fiyat artışları da neye göre şey yapılacak, o da tartışmalı. Hangi objektif kriterlerle bütün bunların yapılacağı belli değil. ne kadarı, hangi işlerin, neresinin bittiği...

Demin ben bir iddiada bulundum; yok mu böyle bir şey, hiç rastlamadınız mı? Müteahhit alıyor işi, kolay işleri yapıyor, paranın büyük çoğunluğunu çekiyor. Zor işler kalıyor, ondan sonra durduruyor. Yani ben Artvin-Rize Havaalanı için böyle bir problem... Dolgulardan sonra duracağı endişesi taşıyorum.

BAŞKAN – İşte, o yüzden idarenin onayına bağlanıyor ki bu tarz müteahhitler bundan faydalanmasınlar diye.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi yani ne yapacağız? Yani hiçbir kriter yok. Değerli arkadaşlar, böyle bir ihtiyaç varsa bir itirazımız yok, geri çekilsin. Zaten gerekçe de yanlış yazılmış. Bu geri çekilsin, ondan sonra oturulsun, konuşulsun, tartışılsın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu'nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitirmedim ki söyleyeceklerimi. Son cümleden sonra geri çekecekti herkes ya!

BAŞKAN – Onu duyduk zaten.

Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bana söz verecektiniz.

BAŞKAN – Verdim Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir önceki önergede, Sayın Uğur Aydemir'in önergesinde, hani, “Feshedilen veya devredilen yüklenicinin teminatı iade edilir.” diyor yani herhangi bir kısıt burada da yok. Yani diyelim ki yeni başlamış daha, hiçbir şeye başlamamış, daha çivi çakmamış ama bu riski almış “Teminatı iade edilir.” diyor. Diyelim ki yüzde 99'unu bitirmiş bir kişinin de –yüzde 1'i kalmış, yüzde 3'ü kalmış, 5'i kalmış- bütün teminatı iade edilir. Vallahi, ben olsam ne yaparım? Yüzde 99'u bitmiş bir işi giderim, feshederim. Diyelim ki teminat yüzde 5-10, alırım teminatımı giderim arkadaş. Yüzde 1'ini de ihale etsin hadi bakalım Kamu İhale Kurumu. Ya, böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? “Teminatı iade edilir.” diyorsunuz. Yani hiçbir kriter yok. Buna da bir kriter koymadık Sayın Başkan. Yani Uğur Aydemir önerge vermiş ama iyi çalışmış mı bilmiyorum yani bu önerge üzerinde.

BAŞKAN – Verdi gitti, onun yerine ben çalıştım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Başkan, gerçekten, bakın, hiçbir kriter yok yani. Bu anlamda da kötüye kullanıma riski çok yüksek bu yasanın.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kamu İhaleye yetki verilsin usul ve esasları belirlemeye.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, işte, şunu diyorum: Bir kriter konsa...

BAŞKAN – Tamam, bunu çalışalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, bunu çalışalım ve kriter koyalım.

BAŞKAN – Çalışalım, çalışalım.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33'üncü madde üzerinde görüşme açıyorum.

MADDE 33- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Müsteşarlığa” ibaresi “Bakan Yardımcısına” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü ile” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve yedinci fıkrasının birinci ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN - Sayın Altunyaldız, 33’üncü maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, şimdi, 33’üncü madde Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 4’üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve bu konuda aslında hem özellikle kamu kurum ve kuruluşlarının hazine garantisi olmadan projelerine uluslararası finansman bulmasına izin vermesi dâhil ilgili yasalarda bakanlığın yetkisini müsteşarlığa devredebileceği yönünde düzenlemeler vardı. Şimdi, bu, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmesiyle birlikte doğal olarak değişti ve bakan yardımcılığı geldi. “Bakan yardımcısına devredebilir.” şeklinde bir teknik düzenleme yapıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Altunyaldız’a bir soru sormak istedim bununla ilgili olarak.

Şimdi, burada, tabii, basit bir düzenleme yapıyoruz gibi görünüyor ama “müsteşarlığa” ibaresi “bakan yardımcılığına” şeklinde değiştiriliyor ya, müsteşarlık ile bakan yardımcılığı denk düşebiliyor mu? Yani birisinin idari bir sorumluluğu vardı geçmişte biliyorsunuz.

BAŞKAN – Efendim, öyle değil. Bakan yardımcılığı değil, bakan yardımcısına.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Müsteşarlığa” ibaresi “bakan yardımcısına” şeklinde değiştirilmiş. Dolayısıyla bu buna tekabül ediyor mu? Yani “müsteşarlığa” olmasının farklı sebepleri vardı daha önceki idari yapıda. Şimdi “bakan yardımcısı” bunu şey yapabilecek mi?

BAŞKAN – Yapılanma öyle oldu şimdi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mesela Cumhurbaşkanlığında olmadı yani biliyorsunuz, daha önce en yüksek devlet memurluğu Başbakanlık Müsteşarıydı. Şimdi Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı oldu. Bu buna denk gelecek mi? Doğru bir şey mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakanın birinci yardımcısı mı diyeceğiz? Hangi bakan yardımcısı, hepsi mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir de Sayın Bekaroğlu’nun dediği gibi müsteşar bakanlıkta tekti. Bir karmaşa söz konusu edildi. Şimdi birkaç tane bakan yardımcısı da söz konusu olabiliyor.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Kuşoğlu, sizin de gayet iyi bildiğiniz gibi kamu kurumlarındaki hiyerarşi ilgili daireler, genel müdürlük, müsteşar yardımcılığı ve müsteşar şeklinde devam ediyordu ve ilgili birim bu konuyla ilgili gerekli çalışmalarını yapar ve konu müsteşara kadar giderdi. Özellikle bu konularda öyle olduğunu biliyorum.

Şimdi, malum, yeni Cumhurbaşkanlığı sisteminde bakan yardımcılarını fonksiyonlar itibarıyla idari yapıda -gördüğüm kadarıyla- görevlendiriliyor. Burada da ilgili birim bakan yardımcısına sunuyor ve bakan yardımcısı bunun onayını veriyor. O bakımdan, şu anki sistemdeki süreç yönetimi ve nihai imza ve sorumluluk bu anlamda. Zaten biliyorsunuz, yetkiyi devretmekle bakan sorumluluğunu da devretmiş olmuyor. Bu konuda yasal düzenleme de var malum. Dolayısıyla işlerin yürütülmesi adına böyle bir değişime ihtiyaç var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Müsaade eder misiniz Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle Sayın Altunyaldız, bakın: “Müsteşarlığa” ibaresi demin Başkanın da işaret ettiği gibi “bakan yardımcısına” şeklinde değiştiriliyor. Müsteşarlık bir kişiyi ifade etmiyor, “müsteşarlığa” diye, kurumsal bir ifade var. Burada “bakan yardımcısına” diyor “bakan yardımcılığına” demiyor. Yani müsteşarlık ile bakan yardımcılığı olması lazım birbirine tekabül eden birimlerin. Böyle olmuyor. Onun için bunun buna denk gelmesi, bakan yardımcılarının sayının fazla olması bu yeni idare yapıyla uyuşmuyor, bir sıkıntı doğuruyor, onun için özellikle söylüyorum. Şimdi bu konu, sizin de cevaplayabileceğimiz bir konu değil, ben de biliyorum ama bu konuların aslında görüşülüp konuşulması, tartışılması lazım. Bu çok ezbere yapıldı, onu işaret etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, müsaadenizle bir şey eklemek istiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Yanlış yapılan bazı işler var burada, bunların düzeltilmesi lazım. Bunlar konuşulmadı, istişare edilmedi, hep beraber kamuyla ilgili bu yeni yapılanmanın, sistemin görüşülüp konuşulması lazım. Birçok böyle ince sıkıntı var.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, Sayın Kuşoğlu; aslında “bakan yardımcılığına” mı “bakan yardımcısına” mı hususu teklifi hazırlarken bizim de müzakere ettiğimiz ve konuştuğumuz bir konu. Ancak arkadaşlarımızla vardığımız sonuç “bakan yardımcısına” şeklindeydi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangisine?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – O, bakanın takdiri onu ben bilemem. Dolayısıyla şu an için vardığımız sonuç o.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü maddeyi işleme alıyorum.

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 34- 4749 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “protokol imzalanmadan önce Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığının uygun görüşlerinin, protokol imzalandıktan sonra ise” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Sayın Altunyaldız, 34’üncü maddeyle ilgili bir açıklama rica ediyorum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, bunu biliyorsunuz Cumhurbaşkanlığı sistemiyle birlikte idari yapıda yapılan değişiklikle Devlet Planlama Teşkilatı ve Kalkınma Bankası bu anlamda fonksiyonları itibarıyla ve kurumsal yapısı itibarıyla değiştiği için buradaki uluslararası finansmanda DPT görüşü kaldırıldı. Konu bundan ibaret.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 35’inci maddeyi işleme alıyorum. Bir adet önerge var sonra onu işleme alacağım.

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 35- 4749 sayılı Kanunun 7/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar” ibaresi “Ulusal ve uluslararası borsalarda işlem gören emtiaya ve bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait menkul kıymet ve taşınır ve taşınmazlar” şeklinde, “bedelli veya bedelsiz devir ve” ibaresi “bedelli veya bedelsiz devir, inşa etmek ve inşa ettirmek,” şeklinde, “Müşteşarlığa aktarılmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası” -ibaresi “Bakanlığa aktarılmak veya ulusal ve uluslararası borsalar, diğer likit piyasalar ile borsa dışında işlem yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında, sermayesinin tamamı Bakanlığa ait olan varlık kiralama şirketleri kendilerine devredilen varlıkların, kamu yatırım projelerinin finansmanı’ da dahil olmak üzere ihraç amacına uygun olarak değerlendirilmesini teminen bu madde kapsamında sayılan varlıkları yüklenici sıfatıyla inşa ettirebilir, alt yükleniciler ile inşa anlaşması yapabilir; bu varlıklara ilişkin imtiyaz haklarını devralabilir, bu varlıkları geliştirebilir, varlıkları yönetici sıfatıyla yönetebilir ve söz konusu varlıkları devralmış oldukları veya diğer kurum ve kuruluşlara devredebilirler.”

BAŞKAN – 35’inci maddeyle ilgili bir açıklama rica edeyim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, bu maddeyle özellikle, dün de konuştuk pek çok konuyu, sermaye piyasalarının derinleşmesi adına 2012’de yapılan bir değişiklikle 4749 sayılı Kanun’una eklenen 7/(a) maddesiyle kira sertifikası ihraçları yatırımcı tabanının genişletilmesi amaçlı bir şekilde düzenlenmiştir. Bu kapsamda, yasanın mevcut hâli sadece yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki kira sertifikasının özel bir türü olan sahipliğe dayalı yani icara dayalı model cinsinden ihraç yapılmasına imkân veriyordu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neye dayanarak?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sahipliğe, icara.

Şimdi, bunu genişleten bir yaklaşımla 3 tane yeni unsur getiriyoruz sahipliğe dayalı unsurun yanında. Yönetim sözleşmesine dayalı kira sertifikalarına dair bir husus getiriyoruz. Alım-satıma dayalı kira sertifikalarına dair bir husus getiriyoruz ve eser sözleşmesine dayalı kira sertifikalarının düzenlenmesiyle menkul kıymet piyasalarının sadece varlığa dayalı olmaktan biraz daha zengin ve tabana yayılır bir şekilde genişletilmesini sağlıyoruz. Yapılan değişiklik bu.

Ayrıca, Sayın Başkanım, arzu edersiniz bu konuda biraz daha teknik bilgiyi arkadaşlar verebilecek durumdadılar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Öncelikle saygıyla selamlıyorum heyetinizi.

Sayın vekilimizin söylediği gibi 2012’de yapılan değişiklikle, o zamanki konumuzda, müsteşarlık olarak hem yurt içinde hem yurt dışında kira sertifikası ihraçlarına başladık. Buradaki temel hedefimiz de borçlanma araçlarımızın çeşitlendirilmesi ve yatırımcı bazımızın genişletilmesiydi. Malumunuz bu ürünler faize duyarlılığı olan, yatırımcıların teveccüh gösterdiği ürünler ve biz bugüne kadar beş ayrı işlemde toplam 6 milyar dolarlık yurt dışında işlem yaptık. Bunların da yaklaşık yüzde 50’si daha önce “konvansiyonel” dediğimiz işlemlere talep göstermeyen Asyalı, Orta Doğulu yatırımcılara gitti. Dolayısıyla bu bizim için önemli bir enstrüman. Kullandığımız mevcut modelde yalnızca yüzde 100 fiziki varlık kullanıyoruz, yine sayın vekilimizin arttığı üzere. Bu da tabii, bizim

kamu varlıkları kullanmamızı gerektiriyor. Biz burada Millî Emlake, Maliye hazinesine kayıtlı kamu varlıklarını kullanıyoruz. Bunların ihraç tutarının nominal yüzde 100'ü oranında Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama Şirketine devredip onun karşılığında bu enstrümanları ihraç ediyoruz, vade sonunda da bunlar Maliye hazinesine geri dönüyor. Fakat tabii, burada bir fiziki kısıt söz konusu kamu varlıklarını kullandığımız için. Bu yeni getirdiğimiz modellerden özellikle alım satıma dayalı model uluslararası piyasalarda giderek artan şekilde kullanılıyor. Buradaki amacımız, bunu da kullanarak kullandığımız fiziki varlık oranını düşürmek. Mevcut uluslararası uygulamada yüzde 51 fiziki varlık, yüzde 49 da alım satıma dayalı sözleşmeye girmesi suretiyle aynı enstrümanın ihraç edilmesi mümkün. Dolayısıyla bu bizim elimizi rahatlatacak bir unsur olacak ilerdeki dönemde bu işlemleri yaparken. Yine diğer modellerde de benzer durumlar söz konusu. Mesela, proje finansmanı amacıyla da bu modeller kullanılabilir. Orada da yüzde 34 kadar fiziki varlık yani bir arazi gösteriyorsunuz, orada yapılacak projeyi de dayanak göstererek daha az varlık kullanmak suretiyle yine bu işlemlerin yapılması söz konusu. Dediğim gibi, bunlar uluslararası geçerliliği olan modeller, yurt dışında kullanılan modeller. Ayrıca Sermaye Piyasası Kurulumuzca da 2013 yılında iç piyasa için düzenlemesi yapılmış modeller fakat biz Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak Sermaye Piyasası mevzuatına tabi olmadığımız için burada ayrı bir düzenlemeyle bunları da bizim yapabileceğimiz hâle getirip bu madde içerisine hepsini dercederek düzenliyoruz, amacımız budur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Varlık Fonu'nun bir ilgisi var mı?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Hiçbir ilgisi yok efendim Varlık Fonu'yla.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Emin misiniz?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Yüzde yüz.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, gerekçede şöyle bir ifade var, diyor ki: “7/(a) maddesini tadil ederek Hazine ve Maliye Bakanlığının iç ve dış piyasalarda farklı kira sertifikası türlerinden ihraç yapabilmesine imkân tanımak.” İç ve dışta farklı. Neden iç ve dışta farklı hâle getiriyoruz bunu? Tabii ki yani bu dediğimiz modeller içeride de kullanılır, dışarıda da kullanılır. Neden içeriye farklı, dışarıya farklı olsun ki?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Yani “İkisinde de” anlamıyla yazıldı bildiğim kadarıyla. Yoksa içeride farklı, dışarıda farklı yapalım gibi bir niyetimiz yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “İç ve dış piyasalarda farklı kira sertifikası türlerinden ihracı yapılabilmesine imkân tanımaktadır.” diyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Yok, amaç o değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şey gibi yani içeriye farklı tür otomobil, dışarıya farklı... Yani Amerikan otomobili farklıdır, Türkiye standartları farklıdır. Onun gibi bir şey olmuş bu. Bunu anlamak mümkün değil.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Yani orada anlamı o şekilde okursanız öyle çıkıyor ama aslında amaç zaten içeride de dışarıda da...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bak, ben yazmadım bunu, siz yazdınız ama.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Yok, amaç o değil ama yani içeride farklı yapalım, dışarıda değil, içeride ve dışarıda bu yeni modelleri de kullanalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şu anki kira sertifikaları içeride ve dışarıda pazarlanamıyor mu?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Pazarlanıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Burada neden “İçeride ve dışarıda” demeye gerek hissediyoruz ki. Yani bunun farklı anlaşılması mümkün değil ki.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Herhâlde bir virgül atladık Sayın Vekilim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani “İçeride ve dışarıda” deyince farklı anlaşılması mümkün değil zaten. Mevcut kira sertifikalarının içi dışı yok ki. Yabancılar da gelip alabilir, biz de yani yurt dışında da pazarlanabiliyor, burada da pazarlanabiliyor. “İç ve dışı”, onu anlayamadım.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Yok, amaç, dediğim gibi, o değil, bir virgül atlamışız herhâlde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Bakanlığın “iç ve dış” piyasalarda farklı kira sertifikası türlerinden ihraç yapabilmesine imkân tanımaktadır.” diyor. “İç ve dış piyasalarda farklı...”

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ
KEMAL ÇAĞATAY İMİRGİ – Yani mevcuttan farklı kastımız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Farklı” ifadesinde şöyle diyor..Farklı modellerden ne kadarı mülkiyete bağlı, ne kadarı alım satıma bağlı, onlara göre değişiyor ama burada o ifade yok. “Farklı modellerden kira sertifikalarının pazarlanmasına imkân verilmesi...” Bunu anlıyorum ama “İçeride, dışarıda...” Kira sertifikasında değil ki bu.

Başkanım, bu gerekçenin de çıkması lazım. Yani gerekçeler yetersiz ama yanlış gerekçeye de tahammül etme yani.

BAŞKAN – Ama teknik olarak yapamıyorum. Gerekçeyi çıkarabilmem için maddeyi çıkarmam lazım.

Sayın Altunyaldız, bir daha böyle yapmayın.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu gerekçeler daha sonra görüşülecektir tabii, görüşülürken bir kez daha...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, gerekçeler konusunda biraz daha dikkatli hazırlık yapacağız.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdür Vekilimiz bir yeri tarif etti arkadaşlar konuşmasında. Nereyi biliyor musunuz? Hani İstanbul’da bir kanal açılacak ya tam da orayı tarif etti, Kanal İstanbul’u tarif etti. “Hani Hazinesinin, Millî Emlakin, işte efendim arazileri var, projeleri için de finansman lazım, orada sertifikalar lazım, oradaki arazileri biz teminat olarak göstereceğiz, işte efendim, kira sertifikası yapacağız bunun üzerine, bunu içeride ve dışarıda satacağız, orada ikinci boğazı ihdas edeceğiz ve projeyi finanse edeceğiz.”

Zaten biz Kanal İstanbul'un bir rant projesi olduğunu başından beri söyledik, bir ulaşım projesi değil, hep de böyle anlatıldı zaten. Bununla ilgili de aynen şöyle söyledi: "İşte arazi gösteriyorsunuz Millî Emlake ait, Hazineye ait, onların proje finansmanı için bunlara ihtiyacımız var." dedi. Evet, eğer hâlâ böyle hayaller varsa 2018 Türkiye'sinde, betondan dolayı krize girdiğimiz bir Türkiye'de hani yüksek katma değerli ürün bilmem ne üretme bir yana hâlâ betona dayalı bir otoriter kalkınma modeline devam edelim diyorlar. Maalesef arkadaşlar, bu madde neredeyse tamamen Kanal İstanbul maddesidir. Kanal İstanbul'un yap-işlet-devrete geçirilmesi önerisi buradan geçti iki ay önce, şimdi de bunun finansmanı ile ilgili Hazine ve Maliye Bakanımız bir madde buraya ihdas etmiş ve bu maddede de Kanal İstanbul'un ihalesini yapabilmek için bu Millî Emlake ve Hazineye ait arazileri göstererek proje finansmanı sağlayacak Hazine ve Maliye Bakanlığı.

Sayın Altunkaynak, bunun farkında mısınız? Bunun farkında olarak mı bu maddeyi buraya getirdiniz?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Altunyaldız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Altunyaldız. Kusura bakmayın, iki gündür...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Altunkaynak'ı daha çok sevdiniz ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu madde bir Kanal İstanbul maddesidir. Gerçekten hani ihanet dediklerimizin, Sayın Cumhurbaşkanı "İstanbul'a ihanet ettik." dedi, ihanetlerin en büyüğü olacaktır İstanbul'a ve Türkiye'ye, belki de bütün ekolojiye, ihanetlerin en büyüğü olacağı bir projeye karşı böyle bir madde gelmesini hayırlı bulmuyoruz. Memleketin arazilerinin parsel parsel satılmasını doğru bulmuyoruz. Memleketimizin betona gömülmesini doğru bulmuyoruz. İstanbul'a daha fazla ihanet edilmesini doğru bulmuyoruz arkadaşlar.

Bu konuda da bilgi verirsiniz sevinirim yani hem Altunkaynak hem belki Genel Müdürümüz...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sizin soyadınızı değiştirdik, yapacak bir şey yok.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Paylan hep soyadımı yanlış kullanıyor, lütfen...

BAŞKAN – Sayın Paylan'ın tek suçunun olmadığı yer burası.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu düzenleme, 35'inci madde 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlemesi Hakkında Kanun'un 7/(a) maddesinde düzenleme yapıyor. Düzenlemeyle devletin bir borçlanma enstrümanı olarak kullandığı kira sertifikaları çeşitlendiriliyor. Kiralamaya, ulusal ve uluslararası piyasalarda işlem gören emtia, altın, gümüş, petrol, bakır, tarım ürünleri vesaire gibi bütün varlıklar halka açık olmayan kamu kurum ve kuruluşlarına ait menkul kıymetler dâhil ediliyor. Maddede yapılan bir başka kritik düzenleme ise söz konusu madde gereğince kira sertifikası ihraç etmek üzere kurulan kiralama şirketlerinin yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası ihraç ederek yapacakları borçlanmalarda ulusal ve uluslararası borsalar diğer likit piyasaları ile borsa dışında işlem yapabilmelerine izin verilmesini oluşturuyor. Varlık kiralama şirketleri şimdiye kadar ihraç ettiği kira sertifikalarından sağladığı borçlanmayı Hazineye aktarıyordu. Varlık kiralama şirketlerine ayrıca kendilerine devredilen varlıklar inşa ettiriliyor.

Değerli arkadaşlarım, para bitti, deniz bitti yani on yedi senelik Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarlara dünya kadar kaynak kullandı, topladığı vergileri bir tarafa bırakıyorum, milyarlar, katrilyonlar eski ifadesiyle ama özelleştirmeyle 80 milyar dolara yakın bir para toplandı, kullandı, cari açık falan bir tarafa.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bekaroğlu, konuşuyor diye gürlütlü ediyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Türkiye'nin borçları 230 milyar dolarlardan 460-470 milyar dolara geldi. Yetmedi, projelerin finansmanı kamu-özel ortaklığı, işte yap-işlet-devret gibi modeller bulundu ve bu modellerle de 300... Tam da belli değil çünkü sözleşmeler, sözleşmelerin miktarlarını filan hepsini saklıyorsunuz yani şeffaflık diye bir şey yok. Ama, konunun uzmanlarının yaptığı çalışmalarda 300-325 milyar dolar civarında bir taahhüt söz konusu. Her şey verildi yani geçmişte bizden öncekilerin oluşturduğu varlıkları sattınız, dünya kadar borç yaptınız gelecek kuşaklara, yetmedi, gelecek kuşakların ödeyeceği vergilerle karşılamak üzere taahhütler verdiniz, yaptırdığınız firmalarla. Şimdi, yetmiyor, bütün varlıkların hepsini değişik yöntemlerle tekrar borç almak için kullanacaksınız. Bu bir kriz maddesi, kim ne derse desin, bu torba da bir kriz torbası. Para bulmak için saldırıyorsunuz. Bir taraftan Sayın Cumhurbaşkanı çıkıyor “Faiz şöyledir, faiz böyledir, her kötülüğün babasıdır, enflasyonun temelinde şu vardır, o vardır, bu vardır.” Ama öyle bir şeyler yapıyor ki devletin, kamunun elindeki bütün varlıkları alıyor, sertifikasını çıkarıyor, onun türevin türevi türevi piyasalarda işlem görmesini sağlıyor. Böyle bir çelişki içindediniz değerli arkadaşlarım. Ha “Varlık Fonu'yla falan da kesinlikle ilgisi yok.” dedi. Bu konu da tartışılabilir. Yapılan iş...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye teşekkür ediyorsun, bitirmedim ki daha, daha konuşacağım yani?

BAŞKAN – Önergende konuşabilirsin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devam edebilir miyim?

BAŞKAN – Önergende konuş, önergende vereyim söz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir cümlemi tamamlayayım ya!

BAŞKAN – Ha, bitirin Sayın Bekaroğlu. Şimdi araya reklam alıyorsunuz konuşurken.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok zalim oldun, gaddar oldun, yapma öyle yani. Bugün bitiremiyoruz, görüyorsunuz, bugün bitmiyor; yarın, öbür gün var, pazar günü var, var da var yani, çalışacağız.

BAŞKAN – Bitecek, bitecek, sabaha kadar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye sabaha kadar? Öyle bir şey yok ya. Arkadaşlar, bu çalışma usulleriyle ilgili bir şey yapalım ya, böyle bir şey olmaz!

BAŞKAN – Arkadaşlar, sabaha kadar çalışmayı oylayanlar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, on saat burada oturulur mu değerli arkadaşlarım, on saat burada oturulur mu? Böyle bir şey var mı arkadaşlar ya? Bu zulümdür ya! Bu insan haklarına da aykırıdır, her şeye aykırıdır, böyle bir şey var mı?

BAŞKAN – Ya, İzzet Ağabey, Musa Ağabey, yıllarca “İnsan haklarına aykırı.” dediler dediler, gittiler. Bırak onlar zamanında çok söyledi, sen tekrar etme Sayın Bekaroğlu.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Biz Sayın Bekaroğlu'nu sabahtan akşama kadar çok dinliyoruz, çok yoruluyoruz, çok sabrediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, siz de konuşun ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, şaka yapıyor arkadaşım, arkadaşım şaka yapıyor, iki sebepten. Ben de psikiyatri uzmanıyım, burada biraz psikanaliz yapayım yani. İki tane sebep var, çok rahatsız arkadaşımız, oturduğu yerden söylenenlerden çok rahatsız oluyor. Niye rahatsız oluyor biliyor musunuz? Gerçekler çarpıyor suratına. Biliyor kendisi aslında, susuyor, müthiş bir rahatsızlık duyuyor.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bekaroğlu, toparlayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunu başka bir şekilde yansıtarak söylüyor ve rahatlıyor, şaka yaptı. Hiç de gülünecek güzel bir şaka, sofistike bir şaka değil, burada ciddi bir iş yapıyoruz değerli arkadaşım. Yani milletten toplanan paraları... Gülme Sami Bey kardeşim ya! Ciddi bir iştir ya!

BAŞKAN – Sami Bey’in her zaman yüzü güleçtir ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tüyü bitmemiş yetim hakkı, milletten, gariban insanlardan, ya hastadan, yolcudan, asgari ücretle çalışandan, perişan insanlardan vergi topluyoruz. Kuruş kuruş para toplanıyor arkadaşlar, bu kuruşun burada, nereye, nasıl dağıtılacağına karar veriyoruz ya. Burada nerede komiklik var, bana birisi söylesin. Gülünecek ne var değerli arkadaşlarım? Bu konu üzerinde uzun uzun konuşulması gerekmiyor mu? Yani burada kimden ne aldı, nereye gidecek, adalet terazisini nasıl kullanacağız, bunu konuşmayacak mıyız değerli arkadaşlarım ya?

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Bir dakika, bizim gülmemizin ciddiyetle, ciddiyetsizlikle ilgisi yok Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunu konuşacağız arkadaşlar. Arkadaşınız ifade etti, bundan dolayı rahatsızlık duyuyormuş, ifade etti arkadaşınız ya, tahammül ediyormuş bana, onu ifade etti. Konuşacağız Sayın Başkan.

Evet, şunu diyordum: Siz memleketin, ülkenin bütün varlıklarını bir şekilde piyasada gezebilen araca, enstrümana dönüştürüp rehin olarak veriyorsunuz, borç alıyorsunuz. Gerçekten, sizin on altı senelik idarenenizi... Bu bir kriz maddesi, hiç tartışmasız bir şekilde bir kriz maddesidir. Ülkeyi gerçekten uçurumun kenarına, uçurumun dibine düşürdünüz, şimdi var olan her şeyi veriyorsunuz, olan şey budur burada. Hadi “değildir” diye birisi söz alsın, anlatsın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

“Başkan” dediğiniz için değil, bastığımız için söz veriyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Tamam.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz ve çok değerli bürokratlarımız, basın mensuplarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, buradaki kanunlar ülkenin ihtiyacı. Bu kurumlarımızın veya onun da haricinde milletimizin ihtiyacı. Ve neticede de bu kanunları biz çıkararak ülkeye hizmet ediyoruz. Burada önemli olan bu kanunlardan biz neyi elde etmek istiyoruz, buradaki mahzurlar nedir, faydalar nedir; bunun üzerinde biz müzakereden yanayız. Bundan asla bir derdimiz de bir sıkıntımız da yok ama bu kanunlar üzerinde söz alıp da olayları farklı mecralara çekmek veya siyasi birtakım çıkarlar elde etmek yönünde hareket etmeyi ben doğrusu çok doğru bulmuyorum.

Burada, tabii ki biz Bekaroğlu’nun konuşmasından mesela şikâyetçi değiliz. Bekaroğlu’nun konuyla ilgili konuşmasından rahatsızız, başka konuların da konuşulmasından rahatsızız.

Bekaroğlu psikiyatristtir ama tabii, ben de bir kulak burun boğaz uzmanı olarak bir psikiyatrist kadar psikiyatristten anlamasam da kişilerin psikolojik durumundan ve ne amaçladıklarından az çok anlarım yani.

Şimdi, tabii, Sayın Bekaroğlu içinde bulunduğu ortamdan çok memnun değil yani burayı değiştirip dönüştürememesinden, burada bir demokratik yapı oluşturamamasından son derece rahatsız oluyor benim anladığıma göre. Ve bunun da tabii ki bir yansıması olarak...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Müthiş. Kopya çekmişsin psikiyatriden. Kopya çekip geçmişsin psikiyatri stajından. Bunu mu anladın buradan?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - ...yani ne yapacak? Oradaki rahatsızlığını dile getiremiyor, demokratik bir ortam da yok ve dolayısıyla da...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nereden mezunsun sen?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - ...ve dolayısıyla da bunu ne yapacak? Farklı şekillerde yansıtor.

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) – Niye gülüyorsun?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hocam, biz sizi anlıyoruz, biz sizi anlıyoruz. Bunları anlıyoruz ama tabii ki burada zaman mefhumunu da çok önemsiyorum.

BAŞKAN – Sen de mi psikiyatristsin, anlıyorsun?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Dolayısıyla da ben şunları ifade etmek istedim: Yani bu konu üzerinde gerçekten faydalı, yararlı görüşlerin bildirilmesinden yanayız. Biz de mesela mahzurlu gördüğümüz yerlerde söz alıp söylüyoruz. Durum bundan ibarettir diyorum ben.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, birkaç cümlelik izin verirseniz...

BAŞKAN – Ama Sayın...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama mesleğimi, her şeyi tangır tungur etti.

BAŞKAN – “Tangır tungur” ne demek?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir şey etmedim Başkanım.

BAŞKAN – Efendim, kusura bakmayın. Bir milletvekilinin konuşmasını “tangır tungur” olarak nitelemek bir kere yani faul.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dakikayı geçmeyecek, yarım dakika... Çok kısa...

BAŞKAN – O zaman “tangır tungur”u kaldırdınız değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaldırdım.

BAŞKAN – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/1369) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında şahsına sataşmasına ilişkin açıklaması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Arkadaşım, gerçekten çok kötü...

BAŞKAN – Sayın Sami, gülme sakın.

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) – Kendisi benden çok gülüyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) –...bir psikiyatri okumadan kopyayla filan geçmişsin ama şunu ifade edeyim: Yani “Arkadaşımız bulunduğu yerden rahatsızdır filan.”, “Burayı yeteri kadar değiştiremedi, dönüştüremedi.”

Değerli arkadaşlar, ben Cumhuriyet Halk Partisinin İstanbul Milletvekiliyim. Muhalefet partisi, 2’nci parti milletvekiliyim. Görevim yani milletin bana yüklemiş olduğu, Anayasa’nın, yasanın yüklemiş olduğu görev, görevim, iktidar partisini denetlemektir değerli arkadaşlarım. Buraya gelen yasaları millet adına denetliyorum. Yanlış şeyler de söylemiş olabilirim. Dolayısıyla bunun böyle bilgilerle şey yapılması, küçük düşürmeye, etkisiz hâle getirmeye çalışılması ayıplanacak bir konudur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Anlaşılmıştır.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER(Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ(Devam)

1.- Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1369)(Devam)

BAŞKAN - Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bakın, bu madde çok masumane anlatıldı, tabii, teknik bir arkadaşımız burada, Sayın Altunkaynak da öyle anlattı. Ama inanın kendilerine devredilen bütün varlıkları, istedikleri varlıkları yüklenici sıfatıyla inşa ettirebilir, alt yüklenicilere verebilir, inşa anlaşması yapabilir, bu varlıklara ilişkin imtiyaz haklarını devralabilir şu bu... Son paragrafa baktığımızda, inanın Türkiye’yi parsel, parsel satabilirler bu maddeyle.

Arkadaşlar, hani Bülent Arınç dedi ya: “Ankara’yı parsel parsel sattı.” Bu maddeyle Türkiye parsel parsel satılabilir. Herhangi bir kısıtlama yok.

Sayın Başkan, çok uğultu var ya! Ne yapacağız?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kâğıt satıyor...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kâğıt satıyor da burada üzerine inşaat yaptırıyor. Yani ne diyor? Millî Emlak üzerinden veya Hazine üzerinden şeyleri... Ne diyor? İhale edecek, yüklenici sıfatıyla inşa ettirecek ve yap-işlet-devret projelerin yapacaklar. Yani Kanal İstanbul bunun üzerine bir örnek Mustafa Bey. Yani Kanal İstanbul’un etrafındaki arazilerin bu maddeyle...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, cevap verin.

Ve inşa ettirecekler, alt yüklenicilere verecekler. Başka projelerde de benzer şeyler olacak ve herhangi bir kısıtlama yok, çok geniş bir madde.

Değerli arkadaşlar, böyle olmadığını iddia etsinler, bizi buna ikna etsinler; biz de o zaman diyelim ki: “Tamam, bu madde sakıncasızdır.” Ama bu Kanal İstanbul maddesidir arkadaşlar, açık ve net söyleyeyim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Altunyaldız...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bir açıklamada bulunma ihtiyacı doğdu, o da şu: Sayın Paylan’ın “Bu bir yap-ışlet-devret projesine kaynak sağlamaktır.” sözü teknik ve bilgi itibarıyla doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kanal İstanbul deyin, ben öyle dedim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Zira, yap-işlet-devret modeliyle yapılan projelerin tamamında yüklenici firma proje finansmanını getirmek zorunda. Dolayısıyla kamudan bir kaynak oluşturarak yap-işlet-devret kapsamındaki projeleri yüklenici adına finanse etmek gibi bir uygulama söz konusu değil. Dolayısıyla teknik olarak bu bilgi doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle yapılamayacağını iddia ediyorum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – İkincisi de şu değerli milletvekilleri: Kira sertifikaları yoluyla elde edilen kaynağın tamamı herhangi bir projeye tahsis değil, tamamı hazine kasasına girecek olan bir proje; devlet borçlanmasıdır, devlet enstrümanıdır dolayısıyla hazineye yani bütçeye giren bir kaynaktır. O bakımdan, bunu lütfen bu şekliyle algılayıp ona göre kurgularınızı yaparsanız daha doğru olur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Projeyi niye alt yüklenicilere veriyorsunuz efendim? Burada yetki alıyorsunuz, yükleyici sıfatıyla inşa ettiriyorsunuz, alt yüklenicilere veriyorsunuz.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Paylan, demin ifade ettik ya, burada çeşitlendirme söz konusu yani sahipliğe dayalı değil, diğer unsurların da profesyonel olarak çeşitlendirilmesi söz konusu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Türev o, türev. Çeşitlendirme ne demek?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çeşitlendirmeyi sayayım: Cengiz – çeşit- Kolin, Limak, Rönesans, bu çeşit... 4 tane çeşit var, başka yok çeşit. 4 çeşit, 4.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 4'e kadar mı sayabiliyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 4 tane: Cengiz, Kolin, Limak, Rönesans.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kalyon...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir adet önerge var okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, önergeniz hakkında, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, aslında bütün arkadaşlarımız niçin bu maddenin tekliften çıkarılması gerektiğini söylediler. Bu maddenin gerçekten bu tekliften çıkartılması gerekiyor. Bu madde çok tehlikeli bir madde. Belki şu anda şeyde değiliz ama bu gerçekten ülkenin bütün varlıklarının bir şekilde kağıda dönüştürülmesi, o kağıdın türevinin türevinin yapılması, piyasaya verilmesidir; ülkeye bir şekilde rehin konulmasıdır bu madde.

Bütün dünya böyle de kullanıyor, ediyor. İşte, böyle kullandığından dolayı 2008'de Amerika'da ortaya çıkan kriz bu sebeplerden dolayıydı değerli arkadaşlarım. Evet, geçici olarak para toplamak krizden çıkmaya katkı sağlayacak gibi görünüyor ama orta ve uzun vadede daha başka krizleri tetikleyecek bir maddedir değerli arkadaşlarım. Bu maddenin metninden çıkarılmasının kamuoyuna, milletimize faydası var diyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu’nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 36- 4749 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan “Müsteşarlığın” ibaresi “Bakan Yardımcısının” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN - 36’ncı madde üzerinde görüşme açıyorum.

Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 36’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Madde çıkartılmıştır.

MADDE 37-4749 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu kurum ve kuruluşlarına intikal eden konvertibl olmayan yabancı paralardan banknotlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına, madeni paralar ise Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne haftalık dönemler itibarıyla gönderilir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü bu fıkra kapsamında kendilerine iletilen paralar ile ilgili her türlü tasarrufta bulunmaya yetkilidir.”

BAŞKAN - 37’nci madde üzerinde görüşme açıyorum.

Bir açıklama alabilir miyiz 37’ye ilişkin Sayın Altunyaldız?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanım, kamu kurum ve kuruluşlarımız tarafından farklı kaynaklardan özellikle konvertible olmayan paralara sahiplik sonucunda... Yani bunlar kaçak gelmektedir, farklı usullerle gelmektedir. Bu tür kaynaklar her sene Hazine ve Maliye Bakanlığından -daha önceki düzenlemeyle Maliye Bakanlığından- Merkez Bankasına gönderilmekte ve Merkez Bankası bunlardan dönüştürebildiklerini TL karşılığı hazineye iade etmekte, dönüştüremediklerini de saklaması için iade etmektedir.

Şimdi, Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu konvertibl olmayan ve Merkez Bankasınca da TL karşılığına dönüştürülemeyen paralar herhangi bir değeri olmayan meta hükmündedir. Bunlar tekrar Hazine ve Maliye Bakanlığına saklanması için geri gönderilmektedir. Bu nedenle, şu anda 7 milyon adet konvertibl olmayan yabancı para atıl olarak arşivlerde saklanmaktadır. Dolayısıyla, bu paranın Merkez Bankasına gönderilmek suretiyle Merkez Bankasının tasarrufuna bırakılması amaçlanmaktadır. Aslında, burada dün Sayın Şener tarafından bir şey ifade edildi, kendisi de burada olmadığı için özellikle itinalı kullanıyorum sözlerimi, o da şu: Şimdi, aslında bu para hiçbir şeye dönüştürülemeyen bir meta. “Borçlanmada ya da kaynak aramada nereye geldiğimizi gösteriyor.” dedi Sayın Şener ama bu konseptle gerçekten hiç ilgisi yok çünkü değeri olmayan bir meta niteliğinde çünkü Merkez Bankası paradan anlayan, parayı değerlendirme imkânı olan ya da onu nasıl tasarruf edeceğini daha iyi bilebilecek bir kurum olduğu için bunu belki saklamak yerine farklı şekilde değerlendirecektir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Paradan Maliye anlar ya!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Dolayısıyla bu sadece mevcut bir sorunun ortadan kaldırılmasına dönük bir maddedir Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Kâtip Şirin Ünal geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Altunyaldız, burada kamu kurum ve kuruluşlarına intikal eden, konvertibl olmayan yabancı paralar, banknotlar ve madeni paralardan bahsediyor. Bu kamu kurum ve kuruluşlarına alım satım yoluyla intikal edecek değil, bunlar Emniyete intikal edenler mi yani?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Doğrudur Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O, değil mi sonuç olarak?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Doğrudur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38'inci madde üzerinde görüşme açıyoruz.

MADDE 38- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekinde yer alan (III) sayılı listenin (A) cetvelinin 22.02 G.T.İ.P. numaralı sırasındaki “Mal İsmi” sütunundaki beşinci parantez içi hükümde yer alan “meyveli gazlı içecekler” ibaresi “meyveli gazlı içecekler; şalgam suyu; Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütleri sayılanlar” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Bir açıklama alabilir miyiz Sayın Vekilim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – 38'inci madde, daha önce yapılan bir düzenlemeyle ÖTV kapsamına girdiği ve girmediği konusunda uygulamada tereddüt yaşanan bir hususa açıklık getirmek için yapılan bir düzenlemedir. Burada özellikle şalgamın, bebek ve devam sütlerinin açık bir şekilde ÖTV kapsamında olmadığını düzenliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kayışoğlu.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bursa milletvekiliyim, hem meyve suları hem limonata özellikle tabii Bursa'da üretiliyor ve üreticinin talebi -ki haklı da buluyoruz- limonatadan aynı şekilde özel tüketim vergisinin kaldırılması. Sonuçta, baktığımızda, hem yerli bir içecek hem sağlık açısından gazlı içecekler gibi zararlı değil. O nedenle buradan da özel tüketim vergisinin kaldırılmasını talep ediyoruz. Tabii, gazlı içeceklerle ilgili olarak da bu düzenleme yapılırken yine itirazlar olmuştu, tartışmalar olmuştu ama burada buna da açıklık getirilmesini, diğer hususların da daha sonra değerlendirilmesini talep ediyoruz. Yani yerli içeceğimizi destekleyelim.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 38'inci maddesinde yer alan "meyveli gazlı içecekler; şalgam suyu;" ibaresinden sonra gelmek üzere "limonata" İbaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gerekçe okunsun.

Gerekçe:

Önergeyle limonatanın 4760 sayılı Kanun'un (III) sayılı listesindeki (A) cetvelinde yer alan malların kapsamının dışına çıkarılması suretiyle ÖTV'ye tabi tutulmamasının sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

39'uncu maddeyi görüşmeye açıyorum:

MADDE 39-4760 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ithal veya teslim edilen şalgam suları ile Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütü sayılan içeceklerle ilgili olarak, özel tüketim vergisi ve bu vergiye isabet eden katma değer vergisi bakımından vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez."

BAŞKAN – Söz talebi yok herhâlde.

Bir önergemiz var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Sayılarımızla.

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Abdüllatif Şener

Konya

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Süleyman Girgin

Muğla

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, teklifin 38'inci maddesinde 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun ekinde yer alan (III) sayılı listenin (A) cetvelinin 22.02 G.T.İ.P. numaralı sırasındaki "Mal İsmi" sütunundaki beşinci parantez içi hükümde hükümde yapılan değişiklikle şalgam suyunun ve Türk Gıda Kodeksi'ne göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri ile bebek ve devam sütü

sayılan içeceklerin 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan malların kapsamının dışına çıkarılması suretiyle bu malların ÖTV'ye tabi tutulmamasının sağlanması gerçekleştirilmektedir.

Ancak teklifin 39'uncu maddesinde getirilen hükümlerle ise, söz konusu içeceklerin anılan tarife pozisyonunda sınıflandırılıp sınıflandırılmadığı, bu çerçevede özel tüketim vergisine tabi olup olmadığı hususunda yaşanan tereddütler nedeniyle maddenin yürürlüğü tarihine kadar yapılan işlemler dolayısıyla beyan edilmeyen ve/veya beyan edilip ödenmeyen özel tüketim vergisinin ve özel tüketim vergisine isabet eden katma değer vergisinin aranılmamasının sağlanması amacıyla geçici madde düzenlemesi yapılmaktadır.

Söz konusu geçici madde düzenlemesi, kanunların geriye yürümezliği ilkesine aykırı olduğundan veya bu konuda geçmişte yapılan bazı vergi incelemelerinin ve tarhiyatların sonuçlarını ortadan kaldırdığından bu önerge verilmektedir.

Bu madde tekliften çıkartılsın diyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Değerli arkadaşlarım, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40'ıncı maddeyi görüşmeye açıyorum değerli arkadaşlar:

MADDE 40- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı Cetvelin G'A) Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri" bölümünün 116 ncı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“116) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, daha önce bu maddeyi yeniden değerlendirelim demiştik.

Sayın Altunyaldız, bu maddeyi tekrar değerlendirecektik, sonraya bırakalım demiştik.

BAŞKAN – Arkadaşlar, söz isteyen var mı 40'ıncı madde üzerinde?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, tekrar değerlendireceğiz demiştik.

BAŞKAN – Buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, bunu Başkanlık Divanı Başkanı Süreyya Bey, hatırlarsanız ifade etmişti. Dolayısıyla bu konuda yetki Başkanlık Divanıdır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, “Tekriri müzakere yapacağız.” dendi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bunu da geçelim, Süreyya Bey geldiği zaman...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır hayır, tekriri müzakere yapacağız dedik, bunu sonra yapalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama Süreyya Bey biliyor diyorum.

BAŞKAN – Anlamadım ya, oylayalım mı, devam mı edelim?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Şimdi, uygun görürseniz Sayın Başkan, diğer iki madde de geçmişti, malum. Bunu da oylayalım ama Sayın Süreyya Bey'le birlikte hepsini aynı anda değerlendirelim çünkü bağlı madde yani bu da.

BAŞKAN – Peki, anlaşılmıştır.

40'ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

41'inci maddeyi görüşmeye açıyorum.

MADDE 41- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan “yedinci, sekizinci ve onikinci fıkralarının” ibaresi “yedinci ve sekizinci fıkraları ile onikinci fıkrasındaki askeri öğrenci adayları ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrenci adayları” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, önce bir bilgi alın.

BAŞKAN – Evet, 41'inci madde üzerinde bir bilgi alalım.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; bu maddeyle er ve erbaş olarak askerlik görevini yapmakta olan kardeşlerimizin 2/1/2017 tarihinden itibaren Genel Sağlık Sigortası'ndan yararlanmasına başlanmıştı sizlerin de malumu. Bu çerçevede, er ve erbaşların eş, çocuk, anne ve babaları bakmakla yükümlü oldukları kapsamında sayılmadıklarından Genel Sağlık Sigortası primi ödemek durumunda kaldılar. Bu çerçevede, bakmakla yükümlü olduğu kişiler arasına saymış olduğum eş, anne baba ve çocukları almak suretiyle prim ödemesinin kamu tarafından yapılmasını sağlıyoruz Genel Sağlık Sigortası'na. Yapmış olduğumuz değişiklik bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım az sonra, şimdi...

BAŞKAN – 41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 41'inci madde kabul edilmiştir.

42'nci maddeyi görüşmeyi açıyorum değerli arkadaşlarım.

MADDE 42- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinin sekizinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, biraz yavaş git. Takip bile edemiyoruz ya! Ne var ya! Ne oldu ya!

BAŞKAN – Sayın Vekilim, 42'nci madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, 2008 yılında çalışanların işveren adına ödemesi yapılan SGK primlerinde 5 puanlık bir indirim olmuştu, hatırlayacaksınız. Bu indirim kapsamında bugüne kadar SGK'ya dönük işverenler tarafından yapılan 5 puanlık ödeme hazine tarafından yapılmakta. Yine, bu kapsamda bazı özel sandıklarında yani emeklilik sandığının da 5 puanlık indirime tabi tutulduğu ve bu dönemde onlar için de ödeme yapıldığı malumlarınız. Şimdi, yapılan bu değişiklikle SGK dışındaki emekli sandığı ödemelerinin 5 puanlık hazine katkısının ortadan kaldırılmasına dönük bir değişiklik.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Buyurun.

Evet, kısa olsun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ MEHMET ALİ YELKOVAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bankalar Birliği adına söz almış bulunmaktayım.

Bu maddeyle tüm özel sektöre tanınan yüzde 5 işveren teşviki sadece emekli sandığı olan bankalardan geri çekilmektedir. Yani şu anda yaklaşık 44 özel banka var ve tüm özel şirketler bu 44 özel bankanın sadece 6 tanesinin, sadece emekli sandıkları olduğu için bu madde, teşviki iptal edilmiştir. Bu hakikaten hem Anayasa'ya aykırı hem de sigortasız işçi çalıştırmak, istihdamı artırmak gibi amaçlanan amaca da aykırı bulunmaktadır. Dolayısıyla bizim teşviklerimizin bu anlamda devam etmesi gerekmektedir. Dolayısıyla takdir Komisyonunuza aittir. Bu 44 bankanın sadece 6 tanesinin geri alınması gerçekten bir maddi hata olduğu izlenimi yaratmaktadır. Dolayısıyla, bu konunun tekrar değerlendirilmesini takdirlerinize sunarım.

BAŞKAN – Teklif sahibi vekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, Sayın Paylan'ın sözü üzerine ilave bir bilgi arz edeceğim Komisyonumuza: Şimdi, bu kapsamda 106.265 çalışan var ve aylık ödeme yani 5 puanlık aylık ödmeden toplam ödeme de 40 milyon 863 bin 776 TL gibi bir şey.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, ben geneli sırasında da itiraz ettiğim, Anayasa'ya aykırı olduğunu öne sürdüğüm maddelerden bir tanesi buydu. Biraz önce Bankalar Birliği temsilcisinin de işaret ettiği üzere Türkiye'de özel 44 banka var. Bunlardan emekli olanlarla ilgili olarak hepsiyle ilgili bu yüzde 5 işveren teşviki yapılıyor, şimdiye kadar yapıldı. 6 tanesi özel yardım sandığını haiz. Bunlar İş Bankası, Garanti Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Akbank, TEB, Şekerbank ve Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Anonim Şirketi. Bunların özel yardım sandıkları var ama bu yardım sandıkları ile bankaların hükmi şahsiyetleri ayrı. Oradan emekli olanın artık bankayla ilişkisi kesiliyor, diğer emekliden bir farkı olmayan kişi bunlar yani bazı bankaların yardım sandıklarının olmasının bizim emekliler açısından bir farkı yok ki. O da emekli olmuş özel sektörden bu da emekli olmuş; onu teşvik ediyoruz, bunu etmiyoruz. Bu artık bankayla ilişkisi kesilmiş, hükmi şahsiyeti bankayla farklı, neden burada bu teşviki devam ettirmiyoruz? Bu Anayasa'ya aykırı, eşitlik ilkesine aykırı. Sanki hâlâ bankanın çalışanıymış gibi muamele görüyor, öyle değil ki. 5510'un geçici 20'nci maddesi hep sorun yaratan bir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – SGK temsilcisinden bilgi alalım bir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, SGK'dan da bilgi alalım ama bu bendeki rakamlara göre –Bankalar Birliği daha iyi bilecektir- aşağı yukarı 106 bin kişi bu özel sandıklara tabi olmadan, 88 bin kişi de tabi olarak çalışan var. Niye bu ayrımı yapıyoruz ki? Yani özel bankalardan 2 kişi emekli oluyor, birisi Bank of China Turkey'den emekli olsun, Citibank'ten emekli olsun; öbürü de Türkiye Ekonomi Bankasından emekli olsun. Birisine teşvik veriyoruz, birisine vermiyoruz. Öyle bir anlayış olamaz ki.

Başkanım ben tekrar söz almak istiyorum ama bu konuyla ilgili değerli temsilcimiz burada, o da bir açıklama yaparsa, ona göre söz verirseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Başkanım teşekkür ederim.

Öncelikle Komisyonun değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, 42'inci maddede efendim sandıklara tabi yani sosyal güvenliği sandıklara tabi olan kuruluşları düzeltiyor. Bunların içerisinde oda, borsalar var ve sigorta şirketleri ile bankalar var. Malumunuz, sosyal güvenlik reformundan önce bu yapıda olan birçok banka vardı, bunlardan sürdürülebilir olmayanlar Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından devralındı. Fakat sürdürülebilir olanlar hâlâ daha devam ediyor. 5 puanlık indirim, malumunuz, bütün, iş akdine tabi olarak çalışanlardan herkesi kapsamakta, yaklaşık 14-15 milyon kişiyi kapsıyor. Bu ödemeler doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından değil, Hazine tarafından karşılanıyor. Hazine, Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarıyor. Bunlar işverenlerin 5 puanını karşılıyor.

Sandıklardaki uygulama da şu şekildeydi: Hazine, Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarıyordu, Sosyal Güvenlik Kurumu da bunu sandıklara aktarıyordu. Dolayısıyla aslında bu bir istihdam teşviki. Bu kişilerin oda, borsalarda çalışması veya bankalarda çalışmasının diğer istihdam edilenlerle hiçbir farkı yok.

Buna benzer bir husus da yine sıkıntılı bir dönem şurada oldu Başkanım: Malumunuz, emeklilere biner lira bayramlarda bir ödeme yapıldı yine Hazine tarafından karşılanan. Sandıklara tabi olanlara yine o zaman da ödenmedi. Yani bu sandıkların emeklileri de şu anda o konuda mağdur durumdadır. Herhâlde gözden kaçtığını düşünüyoruz. Şimdi, 14 milyon ve yaklaşık 14-15 milyon istihdam edilen, uygulanan bir teşvikin burada 100 bin civarında kişiye uygulanmaması eşitlik ilkesine ne kadar uygun olur, bilemiyoruz. Kaldı ki şu anda bu sandıklar sürdürülebilir durumda, devletin sırtında yük değerler ama bu teşvikler bu şekilde azaltılırsa bunlar da sıkıntıya girecek. Oda, borsalardan... Çok küçük oda, borsalar var, mali durumu ancak kendilerini yürütebilecek durumda olanlar var, onlar sıkıntıya girecek. Bundan dolayı bu maddenin tekrar gözden geçirilmesini arz ediyoruz.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ NECATİ DURANOĞLU – Ben öncelikle şu hususta bir düzeltme yapmak istiyorum: Her ne kadar özel emekli sandığı olarak bahsedilse de bunlar direkt 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20'nci maddesi uyarınca kurulmuş ve bakanlıkça izin verilmiş kanuni sandıklardır ve Sosyal Sigortalar Kurumunun sağladığı haklardan aşağı olmamak üzere üyelerine haklar sağlamaktadır. Sayın teklif sahibi milletvekilimizin de belirttiği üzere, Mayıs 2008 yılında bu teşvik getirildiği zaman gene geçici 20'inci madde sandıkları madde kapsamı dışında bırakılmıştı. İki ay sonra yapılan değişiklikle bu sandıklar da madde kapsamına alındı Temmuz 2008'de; ilk başta dışında bırakılmıştı, hatadan dönüldü, kapsam içine alınmıştı.

Şimdi, sayılara gelecek olursak...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O düzeltmeler hangi konuda?

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ HUKUK MÜŞAVİRİ NECATİ DURANOĞLU –Teşvikin bu sandıklara da verilmesi konusunda. Yani şimdi, iki ay sonra yapılan düzenlemeden şimdi vazgeçilmeye çalışılıyor. Bankacılık sektöründe 193 bin kişi çalışıyor. Bu sandıklar kapsamında olan kişi sayısı da 88 bin yani yüzde 45'i. Diğer 105 bin kişi teşvikten yararlanmaya devam edecek çünkü onların çalışanları... Denizbank gibi 13 bin çalışanı olan banka, çalışanları sigortalı olduğu için bu teşvikten yararlanacak ama az önce sayılan yedi sandığın banka çalışması teşvikten yararlanamayacak.

Aynı zamanda istihdam politikası için getirilmiş olan bu düzenleme, bankalar halka açık şirketler olduğu için bazı bankalara uygulanması, bazı bankalara uygulanmaması durumunda bilançolarda farklılıklar yaratacak ve haksız rekabete sebep olacaktır.

Onun için, duygularımı ve düşüncelerimi aktardım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz efendim.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, öncelikle burada konunun tam anlaşılması gerekmekte. Şimdi, şunları öğrenmek istiyorum ben konunun daha iyi anlaşılabilmesi adına: Buradaki yüzde 5 prim desteği... İşverenin, yanında çalışan personelin adına ödeyecek olduğu SGK priminden zamanında ödediği prim yönünden yüzde 5 kesinti yapılmakta.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Düzenli müşteriler için bu.

CAVİT ARI (Antalya) – Düzenli müşteriler için. Yani bir sigortaya tabi işveren kendi işçisinin primini düzenli yatırır ise yüzde 5 eksik öder. Bu yüzde 5 de Hazine tarafından desteklenir. Aslında buradaki mantık, hatırladığım kadarıyla şu: Bizim ülkemizde her dönem sıkça çıkarılan, ki bu iktidar zamanında özellikle primleri düzenli ödeyemeyen işvereni rahatlatma adına devamlı çıkarılan bir yapılandırma var. Bu yapılandırmada kim desteklendi veya kimin işi görüldü veya kim bundan menfaat sağladı? Primini normal, düzenli ödemesi gereken kişi ödemiş, sekiz ay sonra, bir sene sonra yapılandırma olmuş, ya faizi silinmiş ya efendim, işte, düzenli, tekrar daha cazip bir şekilde ödeme imkânına kavuşturulmuş. O nedenle, yüzde 5'lik destekle düzenli ödeyene bir destek sağlandı. Bunun mantığı bu değil mi?

Şimdi, buradan yola çıkarak ikinci sorumu sormak istiyorum: Bu sandıklar hangi bankaların? Öncelikle o bankaları bir açıklamanızı talep ediyorum. Tahmin ederim ki bu bankalar tamamen sermayesi yerli ve millî olan yani devletin hisselerinin çoğunluk sahibi olduğu kamu bankaları.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kamu değil de sandığı olanlar.

CAVİT ARI (Antalya) – Sandığı olanlar çoğunlukta.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kamu değil de yerli bankalar, özel bankalar.

CAVİT ARI (Antalya) – Tabii, kamu hisseleri çoğunlukta olan bankalar.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Özel ama yerli, “kamu” demeyin yani.

CAVİT ARI (Antalya) – Tabii, millî. Yani düzeltiyorum o şekliyle, evet, “kamu” demeyelim, “millî” diyelim. İlk cümlem daha doğrudur.

Şimdi, ikinci sorum şu: Bundan, yani bu destekten yararlanan bankalar hangi bankalar ve bugün o bankaların sahipleri kimdir? Yani bugün Türkiye’de özel bankalardan kaç tanesi yerli ve millîdir? Kaç tanesinin sahibi artık yabancıdır? Onları lütfen buradaki bankacı arkadaşlarımız açıklasın. Yani buradan şuraya geliyorum: Bankanın sahibi, efendim, A Bankası Yunan, B Bankası Fransız, C Bankası Hollandalı yani sermaye yabancı. Şimdi, burada yabancı sermayenin sahibi olduğu yani işverenin yabancı olduğu bankayı işveren bazından bakarak destekliyoruz ama daha millî olan, daha yerli olan banka işvereni de burada o destekten mahrum ediyoruz değerli arkadaşlar. Olaya lütfen, böyle bakalım ve kendi millî sermayemizin daha ağırlıklı olduğu bankalara da eğer işveren bazlı, boyutuyla bakarsak aynı desteklemenin devam etmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Bu maddenin de bu şekliyle gündemden çıkarılmasını diliyorum, sorularına da cevap bekliyorum tabii ki.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arı.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu 5 puanlık prim teşviki, maddenin ilk cümlelerine bakarsak özel sektör işverenlerine sağlanıyor ve şartları da şu: Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde SGK'ye verilmesi, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin Maliye Bakanlığına verilmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası veya gecikme zammı borcu bulunmaması şartı aranıyor. Yapılandırılanlar...

CAVİT ARI (Antalya) – Tabii, zamanında ödemezse işveren ödüyor o yüzde 5'i.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ben kanundakini anlatıyorum, uygulamayı anlatıyorum. Neticede bu, düzenli prim ödemeyi teşvik etme amacıyla verilen 5 puanlık indirim. Yani buna o gözle bakmak lazım. Tabii, yıllardır yapılan uygulamanın ortadan kaldırılmasının sonuçlarının da mutlaka değerlendirilmesi lazım. Anladığım kadarıyla, bilmiyorum, kurum temsilcisi bu yönde mi bilgi verecek yani primlerini SGK almıyor, o nedenle mi acaba bunu çıkarmak istiyorlar? Primleri sandıkta kalıyor çünkü benim bildiğim kadarıyla. Sandığın sigortalılarının primi, sandığa ödüyor. Diğer işverenler SGK'ye ödüyor. O ayırmadan dolayı mı böyle bir düzenlemeye gidiyorlar, onunla ilgili, arkadaşlarımız gerekli bilgiyi verir.

İşin aslında bu sandıkların devri sağlanmış olsaydı böyle bir sorun da kalmayacaktı. Yılların meselesi, Bülent Bey de çok iyi bilirler. Ben kurumun, bakanlığın görüşünü öğrenirsek iş daha da açıklığa kavuşur diyorum, bir mağduriyet de oluşmaması gerekir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Koçer...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Çalışanlara 5 puanlık vergi indirimi doğrudur.

CAVİT ARI (Antalya) – Çalışanlara değil, işverenlere.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Tabii, işverenler için, işçi çalıştıran işverenlere. Bu belirtildiği gibi yapılandırmaların olduğu bir dönemde düzenli primini ödeyen işverenler için iyi bir şeydir. Bugüne kadarki uygulamada da devam eden bu uygulamanın bugün değiştiriliyor olmasını ben de anlayamadım. Ayrım yapılmadan tüm çalışanlar için bunun devamının daha doğru olacağını düşünüyorum. Bu nedenle bu teklif sahibinin bunu yeniden değerlendirmesini ve ileriki maddelerde eğer tekrar görüşme olabilirse, tekrar üzerinde değişiklik yapılması öngörülürse değerlendirilmesini ben de talep ediyorum çünkü çalışanlarımız arasında Türkiye'de şu şurada, bu burada, nerede çalıştı diye ayrım yapmadan devlet tarafından verilen bir teşvikin -ki bugüne kadar verilmiş zaten- devam etmesinin daha doğru olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ben bir soru soracaktım, onu geçtim. Yani sandıklara da burada Bankalar Birliği temsilcimize de şunu soracağım çünkü bize geliyor arkadaşlar: Sandıktan emekli olmuş ama bin liralık ikramiyeyi alamıyor. Yani o niye verilmiyor, böyle bir mağduriyet yaratılıyor? Onun da cevabını bekliyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Benim de öğrenmek istediğim şey şu: Yani burada, tabii, istihdamı artırmak için işverene bir teşvik yapıyorsunuz. Yani böyle bir ayrıma gitmenizdeki maksat, amaç nedir? Yani buradan daha sonra tedricen hepsini mi kaldıracaksınız, neden böyle bir şeye gittiniz? Yani onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu maddenin yaptığı düzenleme geçici 20'inci maddeyle yapılan ayırım, farklılaşma gerçekten anlaşılır gibi değil. Hangi haklı nedene dayanılarak Türkiye İş Bankası, Türkiye Garanti Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Akbank, Türk Ekonomi Bankası, Şeker Bankası, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası çalışanları diğer çalışanların, düzenli pirim ödeyenlerin yararlandığı teşvikten yoksun kılındı? Yani şimdi ben Anayasa filan kullanmayacağım veyahut Anayasa Mahkemesi kararları benzer durumda olanların, benzer muameleye tabii tutulması bunu da kullanmaya gerek yok ama gerçekten burada akla ziyan bir ayrımcılık yapılması söz konusu. Dolayısıyla bununla şunu şey yapabiliyoruz. Nasıl yazılıyor bunlar, hangi gerekçeyle yazılıyor ve bu ayrımlar neden yapılıyor? Açıkçası bunu anlamak mümkün değil. Bu bakımdan bütün sektörlerle, biraz önce saydığım ve bunun dışında bırakılan, kalan banka çalışanlarına, emekçilerine de teşmil edilmesi gerekmekte eğer bu madde yürürlüğe girecekse veya oylanacaksa.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Altunyaldız...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, konunun daha iyi anlaşılabilmesi için müsaade ederseniz önce SGK'den ilgili Genel Müdürümüzün bir açıklama yapmasını sonra da Hazine ve Maliye Bakanlığından yine ilgili genel müdürün kısa bir açıklama yapmasını istirham edeceğim uygun görürseniz. Sonra ben de bu konuyla ilgili görüşlerimi ifade edeceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Biz 14 ayrı teşvik uygulamasına aracılık ediyoruz, Sosyal Güvenlik Kurumu olarak. Hâlihazırda 14 ayrı teşvik uygulamasına aracılık ediyoruz. Yani kurum olarak bizim işverenlerden tahsil ettiğimiz prim gelirlerinde esasen bir değişiklik yok. Finansmanını hangi kurum, kuruluş sağlıyorsa teşvik miktarınca Sosyal Güvenlik Kurumuna bu aktarılıyor.

Teşviklerden yararlanmada şartlar var Başkanım. En önemlisi, Sosyal Güvenlik Kurumuna işverenin prim borcunun olmaması, prim belgelerinin süresinde verilmesi, kayıt dışı istihdamda bulunulmaması. İhale konusu işler sebebiyle mesela teşvik vermiyoruz. Sahte sigortalılık bildirimini tespitinde teşvik uygulaması olmuyor. Uluslararası anlaşma hükümlerine göre yapılan işlerde teşvik uygulaması yok. Bu tür böyle şartların bir araya gelmesiyle çeşitli dezavantajlı kesimler açısından farklı farklı teşvik uygulamasına aracılık ediyoruz. 5 puanlık prim teşviki de bunlardan biri. Sosyal Güvenlik Kurumunu da ilgilendiren kısmı, hatırlarsanız, 506 sayılı Kanun kapsamında geçici 20'nci madde sandıkları, ayrı sosyal güvenlik sistemlerini yürütebiliyordu. Her bir bankanın, izin verilen her bir bankanın ayrı ayrı

sosyal güvenlik sistemi ve sandığı var. Hâlihazırda 16 tane sandık bu şekilde faaliyetini yürütüyor. Bu 5 puanlık indirimle ilgili düzenleme geldiğinde, geçici 20'nci madde sandıkları açısından da onların işverenlerinin desteklenmesi amacıyla bu 5 puanlık indirim getirilmiştir.

Şimdi, biz sadece işsizlik sigortası primi açısından İŞKUR'a aktarılabilecek primlerin takip ve tahsilatından sorumlu olduğumuz için banka sandıkları çalışanlarla ilgili bildirimini bize yapıyorlar, biz bu bildirimini alıp teşvik açısından kontrolünü yaptıktan sonra bizim Strateji Geliştirme Başkanlığımız ve Bakanlık aracılığıyla 5 puanlık teşvik aktarımı bu bankalara yapılıyor yani aracılık ettiğimiz husus bu ama uzun vadeli sigortalı kolları açısından bu 5 puanlık indirim sağlanıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Size bir yük getirmiyor.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Yok, bize bir yük getirmiyor. Sadece aracılık ediyoruz, uygulamaya aracılık ediyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Parayı kim ödüyor?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Hazine ödüyor. Hazinesinin parayı ödemesine aracılık ediyoruz biz uygulamada. Uzun vadeli sigortalı kolları açısından 5 puanlık indirim, bu 5 puanlık indirim nasıl sağlanıyor? Kişinin prime esas kazancına uygulanan aslında bir 5 puanlık indirim. Yani kişinin asgari ücret üzerinden geliri olduğunu düşünelim 2 bin lira, 2 bin liranın yüzde 5'i 100 lira aslında bir destek tutarı, o kişi açısından işverene yapılan bir destek tutarı. Bunlar toplam olarak hazine tarafından bizim aracılığımızla banka işverenlerine aktarılmış oluyor. Aslında sandığın prim gelirlerinde bir kayıp yok. İşverenin kendisine 5 puanlık destek olsa da olmasa da bu primini, kendi primini kendi sandığına ödemiş oluyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bu verdiğimiz paralar bankaları mı gidiyor?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Banka işverene yani 16 tane sandık var, biz de aracılık ediyoruz, sadece “Banka işvereni” demeyelim, geçici 20'nci madde kapsamındakilere.

BAŞKAN – Bitirdiniz mi?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Başkanım izin verirseniz, Şekerbank, Yapı Kredi, Ziraat Bankası, Akbank, Garanti Bankası, Sınai Kalkınma Bankası, İş Bankası, İmar Bankası, Fortis Bank, Vakıflar Bankası, Halk Bankası, Esbank, Anadolu Anonim Türk Sigorta, Genel Sigorta, Şeker Sigorta, Millî Reasürans, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin sandıkları, bu sandıklar bunlar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRÜ MEHMET KAYA – Efendim, bu düzenlemeyle ilgili olarak bir iki konuyu özellikle aydınlatmak istiyorum.

Beyefendilerin, değerli hazırlardan konuşmacıların da söylediği gibi, bu, işverene verilen bir destektir, doğru. Yalnız bu 5 puan indirimle ilgili bir iki rakam verildi. 5 puan indiriminden şu anda Türkiye’de yararlanan, çalışan olarak yararlanan kişi sayısı 14 milyon değildir. 2018 yılının ilk dokuz on ayı itibarıyla bu 8 milyon civarında bir rakamdır ve bu kişi başına yaklaşık 100 TL’lik, 101 TL’lik bir destek anlamına gelmektedir.

İkincisi: Sandıklar sanki bu 5 puanı bundan sonra almayacakmış gibi bir algı oluşabilir, o algıyı düzeltmek adına söylüyorum. Bunlar bankalar tarafından sandıklara verilen primler, diğer prim puanlarıyla birlikte bu 5 puan da ödenmemekteydi. Dolayısıyla bunu da devlet, Çalışma Bakanlığımız

ya da Sosyal Güvenlik Kurumumuz üzerinden Hazinemiz -yıllık yaklaşık 500 milyon, gelecek yıl bu biraz daha fazla olacak- bir tutarı işverene SGK üzerinden ödemekteydi. Beyefendinin dediği gibi, SGK burada bir aracıdır ama nihayetinde bu işveren olarak bankalara Hazinemizin bütçesinden 500 milyon lira bir sosyal güvenlik prim desteği olarak da gitmekteydi.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Burada bir şeye itiraz ediyorum.

BAŞKAN – Size söz vereceğim efendim, bir dakika, takiben hemen size söz vereceğim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Tam da buradan bahsediyordu.

BAŞKAN – Ama kesmeyin şimdi, bütünlüğü devam ettirelim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Tam burası için söyleyeceğim yani daha doğru bir yol almak için söylüyorum. Sayın Nejat Bey’in de... Biz burada “bankalar” yerine “işveren” kullansak daha doğru bir tanım olur. Bankalar olunca günah keçisi ilan ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, bitti mi?

KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRÜ MEHMET KAYA – Yok, bitmedi.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Oda ve borsalar Türkiye’nin bütün illerindeki...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, bir bitirsin Genel Müdürümüz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ona göre bitirsin.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU SERMAYELİ KURULUŞ VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRÜ MEHMET KAYA – Ağırlıklı olarak sandığı olan işverenler diyelim. Söz konusu olan... Haklı sayın milletvekillimiz. Sandığı olan bu kuruluşlara verilen bir destektir ve bunun da yıllık maliyetinin yaklaşık 500, 550 milyon civarında olması bekleniyor. Buradan getirilen düzenlemenin biz anayasal olarak bir aykırılık olduğu konusunda ön çalışma yaparken ilgili kurumlarımızın da görüşünü aldık, Aile Bakanlığımızın da görüşünü aldık böyle bir önerge kapsamında, onların teknik olarak görüşü de olumludur. Bunların mevzuata aykırılığı konusunda başta Anayasa’ımız olmak üzere herhangi bir geri dönüşleri bizlere olmadı.

Kaldı ki bizim sosyal güvenlik sistemimize dâhil olan birtakım uygulamalara baktığımızda değerli milletvekillerim, başka farklı uygulamalar da var. Mesela, işte sosyal güvenliğe dâhil olan üyelere devlet adına ödenen yüzde 25 katkı payı vardır ama sandıklar söz konusu olduğunda bu 1/4 oranı ödenmemektedir gibi. Çünkü onlar tüzel kişilik olarak çok farklı bir yapıda; kendi mikro güvenlikleri, sosyal güvenlik yapıları olduğu kabul edilen bünyeler olarak kabul edilmekte. Bu anlamda farklı sosyal güvenlik politikalarında farklı uygulamalar olması, sadece bu olay özelinde demiyorum, farklı kalemlerde de mümkün olabilmektedir, hâlen de şu anda bu uygulanmaktadır.

Benim söyleyeceklerim bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Sayın Tatlıoğlu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, bir saniye...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz de soru sorduk.

BAŞKAN – Yak ışığını, söz verelim, sorarsın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama tam anlatacaktı, tam oraya gelmişti, sizi görünce arkadaşın şeyi bozuldu.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sizi protesto ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkana demen gerekeni bana diyorsun, kusura bakma.

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli Hocam, şunun için söylüyorum...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ben Uğur Bey’e veriyorum söz hakkımı. Size devrediyorum söz hakkımı. Hayır, ben gerçekten devrediyorum, siz konuşun.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Söz veriliyor, devam etsin. Ben soru soracağım ya.

5 puanlık primi neden geri çektiğinizi anlayamadım ben ya, niye vazgeçtiniz ödemekten? Yani bize bunu anlattıysa bir şey anlayamadık Niye? Sırf yük getirdiğinden 500 milyon kazanç olsun diye mi alıyorsunuz?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teklif sahibimize en son söz vereceğim efendim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi, biraz önce Sayın Kalaycı okudu, teşvik özel sektöre verilen bir teşvik, istihdam teşviki yani konu öncelikle istihdamın teşvik edilmesi. Bütün özel sektör kuruluşları için geçerli değil mi bu Sayın Genel Müdür? Bütün özel sektör kuruluşları için geçerli. Sadece burada şu anda getirilen bu düzenlemeyle kendi özel sandığı olan yani emeklilik sistemi kendisine has olan ki bu kanunla biraz önce açıklandığı üzere konulmuştur, düzenlenmiştir, bunları ayırt ediyoruz. Bunun gerekçesi yani teşvikin gerekçesi istihdamı artırmak, istihdam teşviki bu, tutup da neden bazılarını ayırıyoruz? Bunu anlamak mümkün değil, gerekçesini de anlamadık. Ayrıca Anayasa’ya aykırı olmaması da mümkün değil yani. Diğer kuruluşlara, bütün özel sektöre verilen bir teşvikin, bankalara da verilen bir teşvikin sadece özel yardım sandığı olan ya da emeklilik sandığı olan kuruluşlara istisna getirilmesini anlamak mümkün değil, böyle bir gerekçeyi de izah etmediniz, bunu anlatmanız lazım. Bu, Sosyal Güvenlik Kurumuna yük getirmiyor, Hazineye yük getiriyor, Hazine bütün kuruluşlar için bu ödemeyi yapıyor, niçin bunlar için yapmasın? Bunun gerekçesini anlamadım gerçekten. Ha, buradan tasarruf sağlamaya çalışıyorsak o ayrı bir şey, “Buradan tasarruf sağlayacağız.” diyorsanız, bu da Anayasa’ya aykırı, eşitlik ilkesine aykırı bir şey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul)- Naci Ağbal’ı daha kolay ikna ediyorduk.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ben sadece şunu söyleyeceğim... Samimiyetle ben Sayın Aydemir’e, hani onun konuşacağı bir şey var diye şey yaptım çünkü çok şey...

Ben bürokrat arkadaşların, hatta teklif sahibinin neyse ama bürokrat arkadaşların konuşmalarında ihsasirey sayılacak durumda olmamaları lazım. Yani bir konuyu, burada işverenle ilgili bir teşvik var, bu işverenin bankacı olması, efendim otomotivci olması, tekstilci olması bir şey fark etmez. Burada

yani sanayi odalarında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde tecrübesi olan arkadaşlarımız var, gerçekten mesele açıklığa kavuşsun Sayın Altunyalız, kavuşsun ve bu, ortak bir çözüme de kavuşur yani ortak bir oy birliğiyle kabul de edilebilecek bir şekilde gelsin veyahut da çekin yani bunu. Çünkü anladığım kadarıyla, ben burada -SGK ve bizim zaten teşvik sistemimiz- bakın, bunu hep söylüyorum, çok samimiyetle söylüyorum; işte burada, SGK burada, Maliye burada; buna toptan bir çare bulmak lazım. Artık bunun içinden şey çıkamıyor. Sosyal Güvelik Kurumunun Sayıştay raporunda gördük, 14 milyar liralık alacağında tahsil edebildiği miktar yüzde 1'in altında SGK'nin. Ve işin içinden çıkılmaz bir duruma geldi, bu hepimizin problemi. O nedenle, ben bu meselenin mümkünse geçiştirmeden bir açıklığa kavuşturulmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kaboğlu...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben Sayın SGK temsilcisinin açıklaması ile Hazine temsilcisinin açıklaması arasında örtüşme olmadığını gördüm. Yani benim “Eşitlik ilkesinden sapmayı haklılaştırıcı neden nedir?” soruma karşılık, sosyal güvenlikten daha çok hani saydınız, birçok olumsuzluğu saydınız, mesela “kayıt dışı ekonomi” dediniz onlar içerisinde. O zaman, o saydığınız olumsuzluklar içerisinde, örneğin burada yararlanamayan, hani, toplam 193.343 kişi öngörülen ama bunların 105 bini yararlanabiliyor, 105.020 kişi, 88.323 kişi yararlanamıyor. Bunlar da Türkiye İş Bankasından Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Anonim Şirketine kadar uzanan bir dizi, 506 sayılı Kanun'un geçici 20'nci maddesine tabi sandıklar çerçevesinde işleyen kuruluşlar. O zaman, sizin açıklamanızda şöyle bir soru geldi: Bunlar bu olumsuzlukları mı yansıtıyorlar? Yani kayıt dışı ekonomi gibi diğer saydığımız olumsuzluklar bu kuruluşlar... Biraz sonra, sizden sonra yapılan açıklamada ise bir tür “Teşvik konusunda takdir yetkimizi kullandık.” demedi ama yani “Teşvikten yararlandırma konusunda ayırım yapılabilir, bunun da Anayasa'ya aykırı olmadığı yönünde görüşler geldi.” dendi. Doğrusu, her iki açıklama örtüşmüyor ama her iki açıklama da şu ya da bu biçimde anlaşılır olsa da bu eşitsizlik ilkesini, hem negatif eşitsizlik anlamında hem de teşvik verme yönünde pozitif eşitsizlik anlamında gidermiyor bu eşitsizlik ilkesini.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, ben de şunları öğrenmek istiyorum: Tabii, buradaki yani teşvikteki amaç istihdamı artırmak ve neticede bunu Hazine karşılıyor. Burada sandıkların bir kaybı yok, çalışanların da bir kaybı yok anladığım kadarıyla. Yani Hazine burada bazı külfetlerden anladığım kadarıyla kurtulmak istiyor ve burada önemli olan, diyelim ki biz daha çok bankacılık sektörüne ait bu desteği verdiğimiz zaman bankacılık sektöründe istihdamda ne kadar artış oldu? Yani biz bundan ne kadar faydalandık? Veya kanun daha farklı bir şekilde düzenlenebilir mi? Buradaki itirazlardan en önemlisi, diyelim ki bazı bankaların veya diyelim ki bazı kurumların bunun içinde yer alması, aynı işi yapan bazı banka ve kurumları da bu işlemin dışında yer alması. Baktığımız zaman burada tabii ki haksızlık görünüyor. Yani bunların tamamını aynı şekilde değerlendirecek ve daha çok istihdamı artıracak daha farklı bir destek yasası çıkarılması daha uygun değil mi diye ben düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Tabii ki burada Hazinesinin birtakım firmaların ödeyeceği paranın kendisinin ödemesini istememesi bazı yönlerden haklı diye düşünüyorum yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Altunyaldız...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, arkadaşlarımız da açıkladılar biraz önce, Sayın Tatlıoğlu bir şeyde bulundu, kendisi de burada yok ama sadece düzeltme adına kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Ben teklif sahibi olarak bir ihsasireyde bulunmadım, onun altını çizmek istiyorum.

BAŞKAN – Teklif sahibi bulunabilir ya.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Hayır hayır...

BAŞKAN – Zaten teklifle beraber bulunuyor.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Demek istediği farklı bir şey. Sayın Başkanım, siz gelmeden bahsedilmişti.

BAŞKAN – Bürokratlarla ilgili söyledi, ben de duydum canım. Bürokrat arkadaşları kastetti.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Arkadaşımız da onu kastetmedi aslında. Bir dil sürçmesi olabilir.

Bir diğer konu şu: Bu konuyu hepimiz doğru algıladınız da sadece bir kez daha altını çizmek istiyorum. Bu bir istihdam teşviki değil, bu bir işverenin maliyetini düşürme teşvikidir. Zaten istihdam edilenlerle ilgili bir ödeme bu yani. İşveren maliyetini düşürmeye dönük bir teşviktir.

CAVİT ARI (Antalya) – Öyle söyledik zaten. Düzenli prim ödeyenleri teşvik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İstihdam baz alınarak yapılan bir teşvik.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Şimdi, bu çerçevede, şu an itibarıyla hepimizin takdir edeceği gibi, teşvikler aslında zamana ve ihtiyaca göre belirlenen ve süreli olan uygulamalardır. Eğer bir uygulama süreliyse teşvik değildir.

Dolayısıyla şu anda teşvik olarak düşünülen bu unsurun zamana ve zemine uygun yapılan değerlendirmesi sonucunda bu işveren kesimine olan teşvik ödemelerine dair gelinen noktada özellikle Hazineye getirdiği yük nedeniyle bunu değiştirme ya da bu teşvikten vazgeçme söz konusudur. Düzenleme de budur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Altunyaldız, toplam sandığı olan banka sayısı kaçtır?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Efendim, banka artı diğer kuruluşlarla birlikte 16 tanedir. Biraz önce arkadaşımız okudu kayıtlara da geçti. İsterseniz...

BAŞKAN – Sandığı olmayan banka sayısı kaç tanedir? Bu teşvikten yararlanmaya devam edecek olanların sayısı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 38 banka var.

BAŞKAN – Artı ilave...

Peki, eşitliği sağlamak adına bu bankalara uygulanan, kalanlarına uygulanan teşviki kaldırmayı düşünmüyor musunuz?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Değerli Başkanım, evet, bu doğru bir soru. Bu değerlendirmeye muhtaç bir soru. Bunu değerlendirelim.

BAŞKAN – Genel Kurula kadar değerlendirelim. Ama Komisyonun umumi talebi bu yöndedir.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bu teşvik primi işverenlere, bir de düzenli ödemelerini yapan mükelleflere. Onları daha da çok teşvik etmek ve onlara artı sağlamak, pozitif bir ayrıcalık tanımak için bu 5 puan teşviki getirdik SGK olarak.

Şimdi, ben şunu sormak istiyorum: Bu sandıkları olan bankalar ve sandığı olmayan bankalar -personeli, işverenler- SSK primlerini nereye ödüyorlar?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Sandığı olmayanlar Sosyal Güvenlik Kurumuna ödüyor çünkü Türkiye'deki...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz? Siz soruya cevap veremezsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sandığı olanlar ile sandığı olmayan işverenler SSK primlerini nereye ödüyorlar?

BAŞKAN – Sayın Altunyalız...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, demin arkadaşlarımızın da izah ettiği gibi SGK burada bir aracı, Hazine ödüyor tamamen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben başka bir şey soruyorum Sayın Altunyalız.

CAVİT ARI (Antalya) – Soruyu anlamadınız siz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben diyorum ki sandığı olan bankalar, SSK primlerini –işverenler- nereye ödüyorlar?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Kendi sandıklarına ödüyorlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nereye yani? Kendi bankalarının sandıklarına ödüyorlar.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Doğru, kendi sandıklarına ödüyorlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sandığı olmayan bankalar SSK primlerini nereye ödüyorlar?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – SGK'ye ödüyorlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – SGK'ye ödüyorlar.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Doğru.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bu 5 puanlık teşviki biz kime çıkarmışız? SGK'ye çıkartıyoruz değil mi?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Önce SGK'ye, sonra diğerlerine.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değil mi öyle?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – İşverene.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – SGK teşviki değil, işveren teşvigi.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Yani ödemeyi işveren yapıyordu, o yüzden SGK'nin maliyetlerinde bir değişim yok yani ödeme tamamen işverenin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bunu zaten biliyorum, benim uyguladığım şeyler bunlar ama bizim anlamadığımız nokta, az önce de bahsettiğim... Sandığı arkadaşlar ben şöyle zannediyordum: Sandığı olan bankalar da belli bir miktar primini SSK'ye ödüyorlar zannediyordum. Ama öyle bir şey yoksa... Şimdi, işveren kendisi sandık kurmuş, personelini emekli yapıyor ve prim veriyor. Bu, işveren ile kendi çalışanın arasında yani özel bir fon kursanız, özel bir emekli sandığı kursanız SSK veya Hazine

onlara da prim ödeyecek? Yani diyelim ki ayrı bir emekli sandığı kurduk biz, bir ayrıcalık tanıdık, yani SSK'yle alakası olmayan bir şey. Yani o primleri nereye... Size de teşvik verecekler, başkasına da mı teşvik edecek bu bankalar?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama ona gitmiyor, emeklilere gitmiyor o.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, emekliye gitmediğini biliyorum, işverene teşvik olduğunu da biliyorum ama neye teşvik? Sosyal sigortalar primlerini düzgün ödeyen müşterilere, aksatmayan ödeyenlere, beyannamelerini düzenli verenlere ama şimdi sen özel bir sistem kurmuşsunuz, kendi personeline, onlara diyelim ki aylık olarak 5 bin emekli maaşı vereceksin, şunu vereceksin, bunu vereceksin, bilemem ayrıcalıklarının ne olduğunu, şimdi Hazine niye özel şeylere destek versin? Anladığım kadarıyla Hazine bunu ödemekten vazgeçiyor artık. “Kendi sisteminize dönün, biz de kendi sistemimizi çalıştıralım.” diyor, öyle değil mi? Ben öyle anlıyorum. Bunu duymak istiyoruz sizden ama anlat diyoruz, anlatmıyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, buradaki konu şu: Yani bankacılık sektöründe bu işveren payı desteğinden vazgeçiliyor. Burada sandık sahibi olan, sektör çalışanı olarak baktığımızda, yaklaşık olarak 193 bin çalışanın 148 bin küsurundan vazgeçilirken 45 bin tanesinde, 44.959 çalışanı olan, geride kalan bankalarda bu sürdürülüyor. Genel olarak da söylenen şudur: Madem bu sektör kalkıyorsa, sektör içerisindeki eşitsizliği de ortadan kaldıralım, tamamı için bu iş kalsın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hepsini kaldıralım, eşitlik sağlayalım.

BAŞKAN – Evet.

Bu yönde de çalışmayı yapacağız.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, benim sorum şöyle: Sandığı olan bankalara şimdiye kadar verilen Hazine desteğinin kaldırılmasından söz ediyoruz. Peki, Sayın Vekil, bu 5 puanlık teşvikten vazgeçilmesi sonucunda bu farkı kim ödeyecek yani tüketiciler mi ödeyecek? Çünkü sonuç olarak maliyeti düşecek ama bunun kâr marjından da düştüğünü düşünürseniz kim ödeyecek diye bir soru var ortada gibi geliyor bana.

Teşekkür ederim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Altunyaldız, herkesin sorularını alayım, tek seferde size söz verip oylayacağım.

Siz ısrarla basıyorsunuz, Buyurun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ MEHMET ALİ YELKOVAN – Sayın Başkanım, bir yanlış yere gidiyor sanki de onun için, kusura bakmayın, tekrar bir açıklama yapmak istedim.

BAŞKAN – Yok, yanlış yere gitmedi, sizin talebiniz doğrultusunda diğer bankaları da dâhil ediyoruz.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ MEHMET ALİ YELKOVAN – Şimdi, tartışılan konu...

BAŞKAN – İspartalıyız.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ MEHMET ALİ YELKOVAN – İspartalıyım, evet.

Tartışılan konu, sandık ile banka işvereni arasında farklı yerlerdeyiz biz. Biz sandıkları bence tartışmayalım, sandıklar bugün var yarın yok, devir yasasıyla gidecek. Biz burada teşviki iptal ederek bankaları cezalandırıyoruz çünkü bu prim, işveren hissesi prim teşviki yani çalışanları istihdam eden kuruluşun priminden teşvik almıyor. Dolayısıyla, sandıklarla bu işin hiçbir alakası yok. Siz bu kanunu böyle çıkarırsanız şöyle olacak: Garanti Bankası işvereni SSK primini tam ödemek zorunda kalacak ama Denizbankın sandığı olmadığı için Denizbank işvereni...

BAŞKAN – Aynı şeyi söylüyoruz zaten, farklı bir şey söylemiyorsunuz ki.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ MEHMET ALİ YELKOVAN – Dolayısıyla, Odalar ve Borsalar Birliği dâhil herkes yani tüm sandıklar çalışanlarda bir ikili uygulama olacak, onu vurgulamak istedim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Odalar ve Borsalar Birliğinin de dâhil olduğunu biliyoruz, karşı olduğunu da biliyoruz, onda bir sıkıntı yok.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Peki, sizi de dinleyelim o zaman da hak geçmesin.

Buyurun.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Şimdi, Sayın Genel Müdür dediler ki: “Bu teşvikten yararlanan sayısı Türkiye’de 8,5 milyon.” Bizim konuştuğumuz rakam, oda ve borsalar ve sandıkların toplamı da 100 küsur bin. Şimdi 8,5 milyona verilen bir teşviki...

BAŞKAN – 100 küsur bin değil canım, yanlış sayı söylüyorsunuz. Sadece 193 bin banka çalışanı var.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – 500 bin diyelim Başkanım. Bir tarafta...

BAŞKAN – Açık artırma yok, ben sadece bir yanlış düzelttim.

Buyurun.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Teşekkür ederim.

Şimdi 8,5 milyona verilen bir teşvik var ve bu teşvik tamamen istihdama yönelik bir teşvik. Sandıklar veya sosyal güvenlik yapısıyla hiçbir alakası yok. Diğer teşvikler de sosyal güvenliğin aktüel dengesini kesinlikle bozmuyor, o 8,5 milyon Başkanım, tamamen Hazine tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılıyor, Sosyal Güvenlik Kurumu da işveren primlerinden bunu mahsup ediyor. Yani, işverenin sandıklarla bir illiyet bağı yok. Kaldı ki sandıkların sahibi de bankalar değil. Sandıklar, çalışanlardan oluşan... Çoğu sendikalar da dâhil olmak üzere sandıkların sahibi de çalışanlar, bankaların orada hiçbir hissesi yok, sandıklar farklı bir yapıda, Odalar ve Borsalar Birliğinde de aynı şekilde. Sonuçta, bunların istihdama katkısı olan yüzde 5’lik verilen bir katkıyı da ortadan kaldırmış olacağız. İstihdam teşvikidir sonucunda, işvereni kim olursa olsun 8,5 milyona verirken bu tarafa bunu kaldırmış olacağız Başkanım.

BAŞKAN –8,5 milyondaki o küçük KOBİ’lerle falan tabii Odalar ve Borsalar Birliği ve bankaları aynı statüde görmüyor arkadaşlar, biz bir farklılık olmalı diye düşünüyoruz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ziya Bey cevap verecekti.

BAŞKAN – Vereceğim efendim, müsaade edin Sayın Katırcıoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bizim sosyal güvenlik sistemimizde bütün çalışanlar SGK'ye tabidir, bütün çalışanlar primlerini SGK'ye öderler. Emekli Sandığı, BAĞ-KUR ve SSK'li bildiğimiz -eski adlarıyla- bütün çalışanlar zorunlu olarak SGK'ye primlerini öderler. Bir istisna var, sadece özel emeklilik sandığı kuranlar -ki bu da SGK Kanunu'nda yer alır- kendi sandıklarını kurar, emeklilik primlerini kendi sandıklarına öderler. Bazı kuruluşlar için, bankalar için ve TOBB için bu geçerlidir. Bunlar zaman zaman sıkıntıya düşerler, ödemelerini yapamazlar ve SGK'ye devrederler, geçmişte de devretmiştir -Savaş Bey de bilir- bundan sonra da bu 16 sandık her zaman için ödeme yapamaması durumunda SGK'ye devredilecektir, kendi vatandaşımızı dışarıda bırakacak hâlimiz yok.

Hazine 2019'da 185 milyar SGK'ye para aktaracak, transfer yapacak 185 milyar. SGK'ye aktarılacak bu 185 milyar içerisinde yardım sandıklarına aktarılacak olan sizin söylediğiniz 500 milyar yok, o hariç. Onlar yardım sandıklarına ayrıca aktarılıyor ilave olarak. Şimdi, Hazine bu 500 milyondan vazgeçecek, oradan öyle bir tasarruf yapacak, 185 milyar SGK'ye yine aktarılacak. Buradaki tasarruf demin konuşulan o 500 milyon lira olacak. Fakat ileride bu sandıklar, bu sandıklardan sıkıntıya düşen olursa yine SGK'ye devredilecek.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İşveren ödeyecek onu ama.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, işveren ödemeyecek, SGK'ye devredilecek, yine Hazine tarafından karşılanacak bunun parası. Yani Hazine burada şey yapmış değil, sadece erteliyor bazı hususları ve Anayasa'ya da aykırı bir iş yapmış oluyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğerlerini de kaldıracağız o zaman.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Diğerlerini kaldırmak da Anayasa'ya aykırıdır, yani “Sadece bankalar için böyle bir istisna tanımıyorum.”

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ama sektörel bazda...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Demek ki o da Anayasa'ya aykırı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu şekilde de Anayasa'ya aykırı. Yanlış, tümüyle yanlış bir iş bu.

BAŞKAN – Yani Anayasa'ya aykırı olduğunu ben düşünmüyorum çünkü her teşvikten herkes faydalanıyor diye bir şey yok. Yani siz bunu, genel bir...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genel bir teşvik getiriyorsun, neye göre ayırım yapıyorsun?

BAŞKAN – Bu sektörel ayırımı her zaman yapıyorsunuz yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sektör ayırımı da yapmıyorsun, işveren ayırımı yapıyorsun yani sektör ayırımı da değil buradaki.

BAŞKAN – Evet, peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Koçer...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben az önce söz aldım ama küçük bir ilave yapmak istiyorum. Şimdi, bizim önümüze bu farklılıklar bin liralık destekle ilgili kanun teklifinde de geldi, şimdi de geliyor. Aslında bununla ilgili çok daha genel ve geniş bir çalışma yapılması gerektiği ortaya çıkıyor. Ancak konuya şöyle bakıyorum ben: Konu istihdam amaçlı, genel bir konu. Yani her artı bir istihdam yapan ve düzenli vergisini ödeyen gerek sandık olsun gerekse SGK'ye bağlı işveren olsun, bunların teşviki anlamında bakıyorum ben

olaya. Eğer sandık ise, istihdamını devam ettiriyorsa, hatta artırıyor, SGK'nin gözlemleriyle herhangi bir sorunu yoksa o sandığın, sorunsuz istihdamı devam ettiriyorsa bence bu 5 puanlık teşvikin daha da anlamlı olacağını düşünüyorum. Bir sorun teşekkül etmiyorsa ortada ve istihdamını artırıyor...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Evet, ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanım, Nejat Bey de söyledi, bu, emekliye bayramda bin lira konusu sahada hep karşımıza çıkıyor. Sandıktan gelen, mesela Şekerbanktan emekli olan arkadaşlarımız bin lirayı alamıyorlar, her bayramda devamlı bize...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu konuyu gündeme getiriyorsunuz da karşınızda Hükûmet yok, teklif sahibi Sayın Ziya Altunyaldız.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Teklif sahibine diyorum, bankalara soruyorum.

BAŞKAN – Siz milletvekili olarak bu konuda kendiniz bir teklif verebilirsiniz yani.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Tamam, bankalara soruyorum: Bununla ilgili bir çalışmanız var mı, nasıl bir çalışma yapacağız? Tam da yeri.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, konuşmamda sormuş olduğum hususlardan birinci bölüme cevap alabildim yani hangi bankalardaki bu destekleme kalkacak diye. Sadece, şimdi bu yüzde 5'lik desteklemenin devam ettiği bankalar ve de bu bankaların sermayelerinin hangi ülkelere ait olduğu konusunda da bir açıklama yapabilirsiniz...

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Bu konuda elinizde hazır bilgi var mı? Yoksa daha sonra alacağım, oyladıktan sonra.

Buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, Sayın Arı'nın “İkinci bölümle ilgili hususa cevap alamadık.” dediği hususa özellikle değinmek istiyorum. Şimdi, doğrusu, bu başka bir çalışmanın konusu. Yani şu anda emekli sandığı olan bankaları liste olarak verdik. Ancak emeklilik sandığına değil de SGK'ye tabi olan ya da çalışanlarıyla SGK kapsamında çalışan bankalarla ilgili hiçbir çalışma yapmadık, yapmayı da düşünmüyoruz çünkü onların ortaklarının kim olduğu doğrusu bizi ilgilendirmiyor, ilgilenmememiz de gerektiğini düşünüyorum. Zira öneri tamamen ortaklarından bağımsız bir öneri yani hangi bankanın, kimin olduğuna bağlı değil, hangi bankanın emekli sandığı var ya da yok, bununla ilgili. O yüzden bu hususu bu şekilde cevaplamak isterim.

Diğer taraftan, Sayın Katırcıoğlu'nun “Bu konudaki yükü kim alıyor?” şeklindeki sorusu... Bu yükü tamamen işveren alıyor yani ne tüketici alıyor ne çalışan alıyor, dolayısıyla işveren alıyor bu konudaki yükü.

Bunun dışında, Değerli Başkan, diğer konular konuşuldu diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 42'nci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Cavit Arı	Kamil Okyay Sındır	Mehmet Bekaroğlu
Antalya	İzmir	İstanbul
Abdüllatif Şener	Süleyman Girgin	Emine Gülizar Emecan
Konya	Muğla	İstanbul

Gereke:

Teklifin 42'nci maddesiyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin sekizinci cümlesi yürürlükten kaldırılarak 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin matrah, oran ve esaslar üzerinden 506 sayılı Kanun'un geçici 20'nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personel için verilen teşvik uygulamasının kaldırılması öngörülmektedir.

Söz konusu teşvik uygulamasının kaldırılmasının Anayasa hükümleri açısından taşıdığı sakıncalar düşünülerek bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ara verecek misiniz?

BAŞKAN – Yok, ara verecek şeyimiz yok biz koşturuyoruz yani. Yemek arası vereceğim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne zaman vereceksiniz?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Kaçta vereceksiniz? Kaçta vermeyi düşünüyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, bir ara verin, birtakım ihtiyaçları var insanların. Ya, böyle bir şey var mı, sürekli bir şey var mı? Beş on dakika ara verin ya. Nedir bu ya? İstiyoruz... İzmek istiyorum bütün maddeleri tek tek. On dakika ara verseniz ne olur yani.

BAŞKAN – Sizin olmama durumunuzdan faydalanmak istiyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır efendim ya, rica ediyoruz ya, rica ediyoruz, böyle bir hakkımız var ya. Bir on beş dakika ara verin ne olur.

BAŞKAN – Tamam, saat 17.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.47

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.03

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

(Oturum, Sözcü Abdullah Nejat Koçer tarafından açıldı)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, 25’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

43’üncü madde üzerinde müzakere açıyorum.

MADDE 43- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Bu Kanun veya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibariyle yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun I inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil 1.000 TL’den az olamaz. Ölüm sigortasından yapılan ödemeler toplamı ise, bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutardan az olamaz.

Bu Kanun kapsamında hesaplanan aylıklar, bu madde ile belirlenen tutardan düşükse aradaki fark Hazineden tahsil edilir.

Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu madde hükümleri uygulanmaz.”

BAŞKAN - Sayın Altunyaldız, 43’üncü maddeyle ilgili bilgi verecek misiniz?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, bu maddeyle yaşlılık ve malullük kapsamında ücret ödemelerinde yani emekli aylıklarında bin liranın altındaki ödemeleri bin liraya tamamlama yönünde bir düzenlememiz var. Konuyla ilgili, Genel Müdür Yardımcımız var, uygun görürseniz bu konuda kısa bir bilgi versin.

BAŞKAN – Peki, buyurun bir açıklama alalım.

SGK EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – 5510 sayılı Kanun’da ek 19’uncu madde olarak öngördüğümüz bir düzenleme. Malullük ve ölüm aylıklarında 2000 yılı sonrası herhangi bir alt sınır belirlenmemiş olmamasından kaynaklı bir alt sınır düzenlemesi getirerek malullük ve ölüm aylıklarında en az bin TL aylık ödenmesi öngörülmektedir bu düzenlemeyle. Dosya bazında bin TL’nin altında olmamak şartıyla ölüm aylıklarına da her bir dosyaya aylık en az bin TL ödenecek, hak sahiplerinin de hisseleri oranında bu dağılım yapılacaktır. Bu kapsamda bugün itibarıyla yaklaşık 96 bin dosya bulunmaktadır. Yıl sonu itibarıyla da 103 bin civarında bir dosyaya ulaşacağı öngörülmektedir. 2019 yılı için maliyeti 58 milyon TL, 2020 yılı için 42 milyon TL olarak hesaplanmaktadır.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz talebi...

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi “2000 yılından sonra bir alt sınır getirilmedi.” dediniz açıklamanızda emekli maaşlarıyla ilgili. Şimdi, özellikle ekonomik süreçte, ekonomik krizde en fazla etkilenen bir kitleden, emeklilerin olduğu bir kitleden bahsediyoruz. 2000 yılından sonra bir alt sınır getirilmediği gibi 2008 yılında yapılan değişiklikle, katsayılardaki yapılan değişiklikle emekli maaşlarında ciddi bir düşüş yaşanmıştır. Aslında emekli maaşlarının bin TL'nin altına düşmesinin asıl sebebi, yapılan bu düzenlemedir ve on yıldır bu düzenleme uygulanıyor, hiçbir değişiklik yapılmadı. Bizlerin, Sayın Genel Başkanımızın bugüne kadar yapmış olduğu birçok uyarıya, birçok teklife rağmen bu konuda hiçbir düzenlemeye gidilmedi.

Şimdi, bu uygulamada görünen, yine günü kurtarmayla ilgili bir düzenleme gibi geliyor. Yani 2000 yılından beri yapılmadı, bugün mü aklımıza geldi bu düzenlemeyi yapmak? Hâlbuki bunun yerine, hep bizim de önerdiğimiz gibi yapısal düzenlemelerin hayata geçirilmesi çok daha doğru kararlar olur. Yani bu 2008’de yapılan düzenlemeyle oluşturulan katsayıların değiştirilmesi gerekir bu tür uygulamalar yerine. Yine alt sınır getirilsin tabii, alt sınır getirilmesine karşı olduğum için bunları söylemiyorum, alt sınır getirilsin ama bu yeterli bir düzenleme değil, yapısal düzenlemeler gerekiyor emekli maaşlarında düzenleme için.

Bir de ikinci olarak, yürürlüğe giriş tarihiyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Yürürlüğe giriş tarihiyle ilgili, yayım tarihinden sonraki ilk ödeme tarihi yani ocak zamlarından sonrasına bırakılıyor gördüğümüz kadarıyla. Bu durumda yararlanacak olan kişi sayısının da aslında düşeceği öngörülüyor. Bize yansıyan rakamlarda “150 bin kişi” deniyordu. Siz biraz önce, yanlış anlamadıysam “103 bin kişi” dediniz. Aslında sayının düştüğünü siz de burada ifade etmiş oluyorsunuz. Neden bu uygulama ocak ayından sonraya bırakılıyor yani yürürlüğe giriş tarihinden sonraki ödemeler tarihine? Açıkçası ben bunun da değiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani 31/12/2018 tarihinde de yürürlüğe sokulabilir bu uygulama. Daha hakkaniyetli olur, daha amacına ulaşır.

Tasarının geneline baktığımız zaman yani birtakım küçük küçük haklar verilirken birtakım hakların da alındığını görüyoruz. Biraz önceki, bir önceki maddede -42’nci madde- ciddi anlamda tartışıldı bu konu da. Yani maddelerde birtakım düzenlemelerle aslında daha geniş kitlelere daha ulaşılabilir olacağını düşünüyorum ben.

Şimdilik bu kadar Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Emecan.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, arada bir havuz medyasına bakıyoruz, havuz televizyonlarına bakıyoruz. Günlerdir bu torbayla ilgili iki tane madde çok öne çıkarılıyor. Biri, “İşsizlik Sigortası Fonu’ndan yararlanma şartları genişletiliyor.” diye bangır bangır habercilik yapılıyor. Öyle bir habercilik yapılıyor ki sanki milyonlarca işsize binlerce lira para ödeyecekmiz gibi habercilik yapılıyor. Oysa dedim ya, dağ fare doğurdu. Önergeniz 12 bin kişiye yalnızca hak kazandıracak ve 90 milyon lira getiriyor İşsizlik Sigortası Fonu’ndan ve diğer yapılan habercilik de “Emeklilere en düşük maaş bin lira olacak!” Büyük müjde gibi veriliyor. Gördük ki burada da 96 bin kişi yalnızca yararlanıyor.

Değerli arkadaşlar, milyonlarca işsizimiz var, yalnızca bunların 12 bininin yararlanacağı bir madde yapıyoruz, diğer yandan kamu bankalarına 12 katrilyon lira aktardık, sermayeye milyarlarca lira teşvik verdik fondan, işçiye gelen 12 bin kişiye ilave bir yararlanma hakkı. Burada da emeklilerimizin yalnızca 96 bininin veya 100 bininin yararlanacağı bir madde var ve 700-800-900 lira olan maaşlarına 100 lira zam yapıyoruz.

Ya, değerli arkadaşlar, bakın, TÜRK-İŞ'in açıkladığı rakamlara göre açlık sınırı 2 bin TL. Sayın Aydemir, açlık sınırı, "yoksulluk sınırı" demiyorum ha. Yoksulluk sınırı 6.300 lira. Açlık sınırı 2 bin TL memlekette, açlık. Açlık sınırı nedir? Yani üç öğün, hani Sayın Cumhurbaşkanımız bir hesap yapmıştı ya, 4 kişilik bir aile sabah, öğle, akşam yalnızca çay içip simit yese 1.700 TL yapıyor, üç öğün. Hani Sayın Cumhurbaşkanı yapmıştı bu hesabı, "Ey zalimler!" demişti. "Bir asgari ücretli çay içip simit yese asgari ücretle geçinemiyor." diyordu ya, aynı durumdayız arkadaşlar. Yani döndük dolaştık Sayın Cumhurbaşkanının zalim dediği yönetimin aynı durumuna geldiniz, zalimce bir yönetim gösteriyorsunuz. Bin lira maaş veriyoruz, lütfediyoruz, bunu da bangır bangır reklam diye anlatıyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Simitle çayı kaçtan hesaplıyorsun, ben de yapayım hesabı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yap hesabı, yap, yap sen hesabı.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, müdahale etmeyin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 5 kişilik bir aileyi hesap et. Sayın Cumhurbaşkanı 5 kişilik aileye göre hesap etmişti. Yap, hesap et, çay, simit kaç para, sen söyle.

Değerli arkadaşlar, önerimiz şudur: Radikal bir şekilde, arkadaşlar, radikal bir şekilde, bütçede de bunları söyledik, hâlâ bütçe yasası geçmemiş durumda, açlık sınırının altında hiçbir maaşın kalmaması lazım arkadaşlar. Yani yoksulluk sınırını geçtik, 6 bin lirayı verecek bir kaynak şu anda yok çünkü kaynaklar, efendim, silahlara, füzelere, S400'lere, F35'lere gidiyor. Hiç değilse açlık sınırının altında hiçbir ücretlimizin, hiçbir emeklimizin, devletten maaş alan hiç kimsenin kalmaması gerekiyor. Önerimiz bu rakamın yükseltilmesidir. Ben bu konuda bütün grupların destek vereceğini düşünüyorum. Eminim ki Sayın Aydemirlerin de, iki Aydemir'in de bu konuda, en azından simit ve çay parasının üzerine, 5 kişilik bir aileyi çıkaracağını düşünüyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tatlıoğlu, buyurun lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ben bu konuda gerekçelerde de söylemiştim; bu bin lira ne zaman planlandı bilmiyorum ama uygulamayla beraber gerçekten anlamını bayağı yitirmiş olacak. Belki, hani, daha önce, bundan beş altı ay önce planlandıysa aşağı yukarı bu 300 dolar, 350 dolar ediyordu. Yani esasen asgari ücret diye bir kavram var Türkiye'de, bu 1.600 lira civarında. Bunu asgari ücretle eşitlersek daha vicdani bir durum olur diye düşünüyorum. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Bu konuyu belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tatlıoğlu.

Sayın Güneş, buyurun lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben şunu öğrenmek istiyorum. Tabii, bu faydalı bir şey. Yani bin liraya tamamlanması iyi bir şey. Ben özellikle SGK kurum temsilcimizden bu 2008 öncesi emekli olanların... Mesela bunların prim gün sayısı zannedersen dikkate alınmıyordu herhâlde veya dikkate alınıyorsa çok değildi. Prim gün

sayısı en düşük olan kişiler ne kadar emekli maaşı alıyor şimdi? Dileyim ki 2008 öncesi emekli olanlar. 2008'den sonra emekli olanlardan SGK emeklisi olanlar en düşük kaç para alıyor ve kaç günde bunlar emekli oldular? Bunu öğrenmek istiyorum. Bu yasayla aşağı yukarı kaç kişi bundan faydalaniyor? Bunu öğrenirsem en azından ona göre daha sonraki sorularımı sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güneş.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, evet, bu torbanın algı operasyonu bu iki madde üzerinden yapıldı. Bir tanesi en düşük emekli maaşı bin lira. İkincisi de işsizlik maaşı almak çok kolaylaştı.

Değerli arkadaşlarım, en düşük emekli maaşı bin lira hikâyesi 2015'te Cumhuriyet Halk Partisinin seçim bildirgesinde filan vardı, çok geç bir şekilde ama siz bin lira filan da vermiyorsunuz. Niye vermiyorsunuz size anlatayım değerli arkadaşlarım. Biraz evvel Sayın Emecan ifade etti; bakın, bu kanunun yürürlük maddesine madde 70'e bakın: "43'üncü maddesi yayımı tarihini takip eden ilk ödeme döneminde" ocakta... Ya, gerçekten milleti filan yüceltiyorsunuz, milli iradeden meşruluk alıyoruz, her şeyi yaparız filan. Bu milleti toz kadar bile görmüyorsunuz, toplu işne ucu kadar görmüyorsunuz insanları. Sanıyorsunuz ki bunlar hiçbir şey okumaz, dinlemez filan, böyle bir grup; öyle değil ya.

Değerli arkadaşlarım, bakın, siz -yani siz derken devleti kastediyorum, hükümet, her neyse Cumhurbaşkanı- ekim ayı enflasyonundan hareketle yeniden değerlendirme oranını yüzde 23,73 olarak açıkladınız. Şimdi, işte birtakım baskılarla filan, öyle anlaşılıyor ki manipüle ederek, İstatistik Kurumundaki görevliyi alarak, şuna bilmem ne yaparak, depo basarak, ülkede neredeyse –tırnak içinde söylüyorum, yanlış anlamayın- terör estirerek yüzde 20'nin altına düşüreceksiniz ve yüzde 20 civarında mecburen emekliye, memura zam yapacaksınız. Peki, 900 lira alan bir emekli ocak ayında yüzde 20 zam aldığı zaman kaç lira oluyor bu maaşı? Kaç lira oluyor Sayın Genel Müdür Yardımcım, teklif sahibi Sayın Milletvekili arkadaşım?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 1.080 lira.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 1.080 lira. Peki, neyi artırıyorsunuz siz? Ya yazıktır! Bu millete böyle mi yapılır ya! Bir şey artırmıyorsunuz. Yani o 109 bin kişi, 103 bin kişi, 96 bin kişi filan tamamına operasyon yapıyorsunuz, hiçbir zam filan yok. Şimdi, tabii, buradaki haberi yazan muhabir arkadaşlara bir şey söylemiyorum, onların hepsi görevlerinin, ekmeleklerinin peşinde ama o yandaş medya mutfakları var ya, o milletin parasından çalınarak kurulan o medya, havuzlar oluşturularak kurulan o havuz medyası var ya, bunu yazmayacak, bu konuşmamıza bir tek ses çıkarmayacak, o mutfaklar hepsini çizecekler çünkü o patronlarla ilgili biraz evvel buradan yasalar çıkardık, yapmayacaklar. Milleti kandırıyorsunuz, böyle bir şey yok. Bin lira filan, kimseye bin lira vermiyorsunuz.

Peki, bin lira mı verilir değerli arkadaşlarım? Diyelim ki veriyorsunuz -ocak ayında 1.080 lira olacak zaten- bin lirayla bir insan... Allah'tan korkun ya, bin lirayla... Netice itibarıyla sadece emekli maaşına bakan 3 kişilik, 4 kişilik aile yok mu sanıyorsunuz? Bu aileler, kira verenler yok mu sanıyorsunuz ya! Ya, nasıl bir empati kuruyoruz? Nasıl insanlar, nasıl vicdanlar, nasıl taşlaştık böyle arkadaşlar? Bir empati kurun ya, kışın ortasındayız. Gidecek bin lira maaş alacak, kirayı verecek, ondan sonra gidecek gaz alacak arkadaşlar soğukta, insan bunlar insan, bizim gibi insan. Bu memleketin insanı, bizim gibi insanlar. Bunları bir de aldatıyorsunuz, vermeden aldatıyorsunuz. Ya hiç olmazsa

asgari ücret denilemez mi? Ondan sonra kalkıyorsunuz, bunlardan pay alan... Ölümünden sonra bu maaşı 3 kişi alıyorsa onların arasında böleceğiz, 333'er lira para vereceğiz diyorsunuz. Ya, kusura bakmayın arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, bir de verene teşekkür et.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, biraz utanalım! Başımızı eğelim değerli arkadaşlar. Bu olacak bir şey mi ya! Ne yapıyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Para veriyoruz, niye utanacağız?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ha, para veriyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Devlet yardım elini uzatıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, böyle bir şey de var: “Biz veriyoruz.” Bunlar da babalarının paralarını veriyorlar! Bir kuruluş vermezler babalarının paralarından! Bizim babalarımızın paralarını alırlar. Bir de diyorlar ki: “Biz veriyoruz.” Milletten parasını haksız, adaletsiz bir şekilde dağıtıyorlar, ondan sonra ölüm parası veriyorlar, diyorlar ki: “Helalühoş olsun.” Gidiyor, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı aday olacak Meclis Başkanı...

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitirmedim efendim ya! Biraz daha zaman verin.

BAŞKAN – Efendim, lütfen, bağırmadan konuşun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir anlatayım ya, önemli bir şey konuşuyorum.

BAŞKAN – Lütfen ama bağırmadan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye?

BAŞKAN – Bağırmadan konuşun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bağırmayayım, tamam.

Siz de küçük bir empati yapsanız ağlarsanız ya! Yapın empati.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, süreniz bitti. Tamamlamanız için söz veriyorum.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Gerçekten bir miktar empati yapın. Yani bin lira verilir mi insanlara? Siz veriyorsunuz, Hükûmetiniz, kim kimi kandırıyor?

İki: Niye milleti aldatıyorsunuz? Vermiyorsunuz bin lirayı, yok öyle bir şey.

Üç: Hiç olmazsa bir sınır konur, denir ki: “İşte, emeklinin çocukları, eşi paylaşıyorsa bu parayı -işte, ne bileyim, bir sınır konur- asgari ücret verilir, bunlar da bin liranın altında olmaz.” ve bir şey anlamış oluruz ya. Yok, kardeşim, sizin gerçekten -sizin derken iktidarı kastediyorum- vicdanlarınız kurumuş arkadaşlar. Hiçbir şekilde bir şey hissetmiyorsunuz siz arkadaşlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bekaroğlu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, lütfen ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hissedin o zaman.

Biraz sonra önerge vereceğim, önergeyi kabul edin, en azından asgari ücret verelim.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, Komisyon üyelerimizden gelen talebi iletme zorundayım. Arkadaşlarımız, lütfen, bağırmadan konuşulmasını talep ediyorlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, hayhay.

Sayın Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Sayın Başkan...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Suçlu, onun için bağırıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben suçluyum ya! Ben var ya ben, subliminal yöntemlerle Sayın Erdoğan'ın bilinçaltını etkiliyorum, zam verdirmiyorum on altı senedir!

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, nereye konuşuyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Medyaya konuşuyorum.

Zam verdirmiyorum, emekliye verdirmiyorum!

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, sözünüz bitti.

Sayın Bekaroğlu, bakın, lütfen rica ediyorum, arkadaşınıza söz verdim, sözünüz bitti.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, kardeşim, arkadaşımız konuşur.

Ben bir daha anlatayım: Subliminal yöntemlerle Sayın Cumhurbaşkanının bilinçaltına giriyorum ve bütün bu şeyleri...

BAŞKAN – Sayın Girgin, konuşacak mısınız?

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bekaroğlu'nun kaldığı yerden devam etmek istiyorum.

Şimdi, gerçekler acıdır, eyvah! Maddeyle emeklilere ödenen aylıkların bin TL'nin altında olamayacağı düzenlenmekte. Yaklaşık 150 bin kişiydi, 100 bin kişi olduğu söylenmekte ancak bu maddenin yürürlük tarihi olarak da “Bu maddenin yayım tarihten sonraki ilk ödeme tarihinden sonra...” denilerek ocak zamlarından sonra... Yani bütün vatandaşlarımıza, emekli vatandaşlarımıza ocakta zam yapılacak, diyelim ki emekli maaşı 980 lirayı buldu, 20 liralık bir tamamlama yapılarak “Emeklinin hakkı, hukuku korundu.” denilecek. Bu nedenle bu maddenin yürürlük tarihi mutlaka değiştirilmeli ve “31/12/2018 tarihi” şeklinde düzenlenmelidir.

Sayın Komisyon üyeleri; Sosyal Güvenlik Kurumu 2018 yılı Haziran ayı verilerine göre, aylık veya gelir almakta olan toplam kişi sayısı 12 milyon 407 bin 708 kişidir. Bunlardan 7 milyon 602 bin kişi işçi emeklisi, 2 milyon 604 bin 104 kişisi esnaf ve çiftçi ve 2 milyon 201 bin 334 kişisi de memur emeklisidir. Sosyal devletin en önemli görevlerinden biri, emeklilerin ve yaşlıların insan onuruna yakışan bir hayat sürmelerini sağlamaktır. Emeklilerimiz, yaşamı boyunca çalışan, üreten, alın teri döken, ülkenin kalkınmasına katkı sunan, vergi veren, prim ödeyen ve bu emeğin karşılığını hak ettiği biçimiyle alması gereken yurttaşlarımızdır. Ancak ülkemizde emekliler çok zor ekonomik koşullar altında düşük maaşlar sebebiyle yaşamlarını sıkıntı içinde geçirmektedirler. Yıllarca çalışmış, didinmiş, alın teri dökmüş emeklilerimizin bugün bir bankanın kuyruğunda eline geçecek üç kuruş için beklemesi, yoksulluk hatta açlık sınırının altında aldığı emekli maaşını hâlâ evinin geçimi için güç bela yetiriyor olması ülkemizin sosyal güvenlik sisteminin, ülkemizin sosyal devlet anlayışının durumunu gözler önüne sermektedir.

Nitekim 2018 yılı Eylül ayı itibarıyla 2000 öncesi dönemde sigortalı olmuş bir işçi emekli en düşük 1.714 TL emekli aylığı alır iken 2000 yılı sonrasında sigortalı olmuş işçi emekli ise en düşük 1.026 TL emekli aylığı almaktadır. Yine, en düşük esnaf emekli maaşı 1.533 TL iken çiftçi emeklisinin aylığı da 1.164 TL'dir. TÜRK-İŞ Konfederasyonunun verilerine göre, 2018 Kasım ayı itibarıyla 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı 1.943 liradır, yoksulluk sınırı ise 6.328 liradır. Buna göre, emeklilerin büyük bir kısmı açlık sınırının altında aylık almaktadır. Tek bir çalışan için hesaplanan yaşama maliyeti ise 2.385 TL'dir.

Ayrıca emekli aylıkları arasındaki eşitsizlik ve dengesizlikler de giderilememiştir. İntibak düzenlemesi olarak takdim edilen kanunla sadece 2000 öncesi SSK emeklileri için kısmi iyileştirme yapılmıştır. 2000 ve sonrası emeklilerin aylıklarındaki eşitsizlik görmezden gelinmiştir. Esnaf ve çiftçi emeklilerinin mağduriyeti hiç dikkate alınmamıştır. Kamu Denetçiliği Kurumu dâhi 2000 sonrası emeklileri için intibak yapılması konusunda tavsiye kararı almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Girgin, lütfen tamamlar mısınız.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Ancak Hükümet bunu dikkate almamıştır. 2008 yılında yapılan düzenlemeyle emekli aylıklarındaki refah payı yüzde 100'den yüzde 30'a düşürülmüş, emekli aylığı hesabında aylık bağlama oranı indirilmiştir. Bu nedenle eski ve yeni emeklilerin aylıkları arasındaki fark her geçen yıl artmaktadır. Emekli aylıklarının iyileştirilmesi ve emekli aylıkları arasında eşitsizlik ve dengesizliklerin bir nebze giderilmesi amacıyla emeklilere 2019 yılı için asgari olarak 1.200 TL'den başlayan ve 2021 yılında da asgari ücret düzeyinde en düşük emekli aylığı ödenmesi uygun olacaktır.

Ben, burada şunu vurgulamak istiyorum: Genel Müdürümüz burada, 1999'a kadar çalışan bir SSK'linin 99 yılına kadar olan primleri bir havuzda, 2008 yılına kadar olan çalıştığı primler bir havuzda, 2008 yılından sonraki çalıştığı primler ayrı bir havuzda değerlendirme yapılmakta ve buna göre emekli maaşı bağlanmaktadır. Cumhuriyet Halk Partisinin önerisiyle bayramlarda 1 kurban parası -asgari ücret düzeyinde teklifimizi- verilsin dedik ve bundan sonra Hükümet bin TL vermeye başladı. Ancak bunu özellikle vurgulamak istiyorum: 2008 yılından sonra bir işçi iş bulursa ve çalışırsa asgari ücret düzeyinde eğer emekli olabilirse alacağı maaş bugün yatırdığı primin yarısı kadardır.

Ben Muğla'da daha geçen hafta SGK'yi ziyaret ettim. 900 lira emekli maaşı bağlanmaktadır bugün SSK emeklilerine. Yani AKP iktidarı aslında her ay emeklinin cebinden bir kurban parasını geriye almaktadır. Hiç kimse öyle “Kurbanda biner lira para veriyoruz.” demesin...

BAŞKAN – Sayın Girgin, teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – ...her ay bin TL dolayında kurban parası emeklinin cebinden geri alınmaktadır. Emeklilerinin asgari ücret düzeyinde mutlaka emekli maaşı alması vicdani görevimizdir diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok kısa olarak tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum. Burada bahsedilen rakam şöyle belirtilmiş: “2019 yılında 58 milyon lira SGK'ye yük getirecek.” SGK her ay 30 milyar liraya yakın ödeme yapacak 2019'da, her ay 30 milyar liraya yakın emekli ödemesi yapacak. Getirilen yük 58 milyon lira, bütün bir yıl için; bütün konuştuğumuz bu, dikkatinizi çekiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın İbrahim Aydemir, buyurun lütfen

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, efendim, ben tabii önce bir tespit yapmak istiyorum. İnandırıcılık kadar mühim bir şey yok. Konuştuğunuzun karşı tarafta bir aksülamel oluşturması için mutlaka ama mutlaka çelişki, tenakuz taşımaması lazım.

Dün bana, efendim, sınavlarla ilgili “Sizin sayenizde şu sınavları birtakım gruplar manipüle ettiler, devlete sızdılar.” diyenler, bugün “Bu sınav sistemini Ecevit getirdi.” diye burada savunmaya kalktılar. Bu, bir çelişki. Dolayısıyla, inandırıcılığınız yoktur Sayın Bekaroğlu, özellikle size söylüyorum, altını çiziyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne büyük yerden vurdun ya! Çok büyük yerden vurdun ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi de öyle dramatize ediyorsunuz ki mevzuyu öyle dramatize ediyorsunuz ki arkadaş, belgeler, bilgiler bütünüyle sizi burada tekzip ediyor. Bakın, bizim aldığımız zaman 2002’de bir SSK’linin, SSK emeklisinin aldığı maaş var, bugün geldiğimiz noktada enflasyondan arındırılmış hâlde yüzde 75’lere varan bir artış söz konusu, rakamları da veririm; 257 liradan 1.880 liraya gelmiş.

CAVİT ARI (Antalya) – Kaç sene önceden bahsediyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben enflasyondan arındırılmış hâlini söylüyorum, bütünüyle yüzde 75 artış söz konusu.

Şimdi, BAĞ-KUR tarım emeklileri 65 lira alırken yüzde 405 artışla 1.386 liraya kadar çıkarmışız biz. Bu rakamların hepsini tafsilatlı verebiliriz. Ben ayrıntıya girmeyeyim, bunu teklif sahibi kardeşim ifade eder, izah eder. Ama, şunu söyleyeceğim: Değerli arkadaşlarım, özellikle basına dönüp oraya birtakım işaret vermeye çalışanların hakikatle uzak yakın söylemlerinin ilişkisi yoktur. Bunu karşı taraf bildiği için... Ben de gazeteciyim arkadaşlar, gazeteci eğer sahici bir tarafı varsa söylenenin; onu sütunlarına, satırlarına, efendim sayfalarına yahut da ekranlarına yansıtır; değilse, onlar da toplumsal bir vazife yapıyorlar, dolayısıyla toplumu yanlış yönlendirmeme adına orada bir fren mekanizması kullanmak durumundadırlar. Öyleyse, size tavsiyem şu: Hakkı, adaleti dillendirin, söylediğiniz doğru olsun ki karşı taraf da bu sözünüze itibar etsin; satırlarına, sütunlarına yansısın. Gerçekler burada, belgeler burada. Şimdi, “Bin liranın altında bir rakamı biz yukarı çıkaracağız.” diyoruz, çıkarmayın mealine siz burada cevaz veriyorsunuz, böyle bir şey olabilir mi ya? Hiç olmazsa buna bir...

CAVİT ARI (Antalya) – Siz nasıl anlıyorsunuz ya?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne anladınız ya?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gayet tabii, sizin söylediğiniz bu anlama geliyor. Neye itiraz ediyorsunuz? İtirazınız neye, ben onu anlamıyorum?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Kayıtlara geçiyor söyledikleriniz, hiçbirimiz böyle bir şey demedik.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Zam yapıyorsunuz, karşı çıkıyoruz ha?

BAŞKAN – Müsaade edin, o da öyle anlamış.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Teşekkür etmek gerekirken bu mahiyetli bir yaklaşım hakikaten buradan istifade edecek insanlara haksızlıktır, bunu yapmamak lazım, milleti temsil ediyoruz. Bakın, az önce de aynı şeyi müteahhitler için yaptınız, biraz önce de bir başka maddede müteahhitler için yaptınız dolayısıyla inandırıcı olmuyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Sizin işinize gelmiyor, nereden biliyorsunuz inandırıcı olmadığını?

BAŞKAN – Sayın Arı, lütfen...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hakiki ifadelerle buralarda not düşerseniz çünkü tarihe not düşüyoruz, öyle değil mi Değerli Bakanım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sen inanma ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet, ben teşekkür ediyorum. Hakikatleri ifade ettim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Arı, söz talebiniz mi var?

CAVİT ARI (Antalya) – Evet.

BAŞKAN – Daha önce bildirmediniz, madde üzerinde görüşmeler bitti.

CAVİT ARI (Antalya) – Ben bastım Başkanım görüşmeler devam ederken.

BAŞKAN – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Teşekkürler.

Öncelikle burada arkadaşlarımızın kendilerince Cumhuriyet Halk Partisinin fikirlerini, önerilerini böyle farklı bir havaya, yani Cumhuriyet Halk Partisinin önerisinin, söylediğinin anlaşılmağı gibi bir havaya sokmaya çalışmasını ben de şahsen yadırgıyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Belge...

CAVİT ARI (Antalya) - Yani burada bin TL'ye çıkarılmasının eleştirilmesi demek “Bu para verilmesin.” anlamına mı gelir sayın konuşmacı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Zamirinde biraz o var.

CAVİT ARI (Antalya) – Sizin zamirinizde değil, sizin içinizde o var çünkü bu bin TL'nin bile verilmesini çok görüyorsunuz, o yüzden. Evet, bunu bile verirken içiniz titriyor anlaşılır.

Burada Cumhuriyet Halk Partisinden konuşmacı arkadaşların hepsi bu bin TL'nin yeterli olmadığını ifade ettiler, daha fazlasının verilmesi gerektiğini ifade ettiler. Zaten yıl bazında yapılacak artışlarla bin TL'ye en düşük maaşın yaklaşmakta olduğunu, o yüzden bin TL'nin sanki olağanüstü bir artışmış gibi lanse edildiğini dile getirdiler. Bunun neresinde bu para verilmesin diye bir kelam edildiği var? Lütfen çarpıtmayalım ve olayları başka boyutlara siz taşımaya çalışıyorsunuz ve başkalarına başka türlü bir ifade kazandırmaya çalışıyorsunuz; doğru değil.

Bugün emekli eğer her bayramda biner TL alıyorsa bu Cumhuriyet Halk Partisinin önerisidir demiştik.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Vay!

CAVİT ARI (Antalya) - Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının her grup toplantısında emekliye birer maaş ikramiye verileceğine dair taahhüdünden yola çıktınız. Bunu siz de iyi biliyorsunuz. Ve siz ancak bin TL verebildiniz. Bakın, Sayın Genel Başkan bir maaş taahhüdünde bulunmuştu ama siz ancak bin TL verebildiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir maaş onun altına düşüyor. Bir maaş 2 bin liranın altında.

CAVİT ARI (Antalya) – Bir saniye... Bir maaş diyorum, bir maaş, iyi dinleyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyin.

CAVİT ARI (Antalya) – Bugün emeklimiz o bin TL'ye kavuştuyorsa Cumhuriyet Halk Partisi sayesinde kavuşmuştur, sizin lütfunuzla değil.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altunyaldız, maddeyle ilgili görüşmeler bitti, cevaplarınızı alalım. Ardından önergeler var.

Buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Konuyla ilgili işin özeti şu: Şu anda malullük ve yaşlılık ödemesinde bin liranın altında olan ödemeler var ve rakamını da söyledik. Bu rakamı bugünkü imkânlar çerçevesinde bin liranın üzerine taşıyoruz. Tabii ki bu rakam, devletimizin imkânları ölçüsünde eminim önümüzdeki dönemlerde artacaktır. Ancak şunu da ifade edeyim ki gerçekten rakamlara baktığımız zaman çalışanlarımızla ilgili imkânları bütçe imkânları çerçevesinde mütemadiyen artırma gayreti içerisinde olduğumuz çok net. Biraz önce arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi reel olarak ücretlerde önemli artışlar sağlamışız ve yüzde 75 ile yüzde 405 arasında değişen bir reel artış sağlamışız. Dolayısıyla bu konu, tabii ki konuşulabilir ama şu an yaptığımız şey net. Umarım bundan sonraki dönemlerde hep beraber çalışanlarımıza, emeklilerimize daha çok imkân sunarız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altunyaldız.

Madde üzerinde önerge var, okutup oylatacağım.

Plan ve Bütçe Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 43'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Girgin

Muğla

MADDE 43- 5510 Sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 19- Bu kanun veya kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve gelirler 1200 TL'den az olamaz. Ölüm sigortasından yapılan ödemeler toplamı ise bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutarından az olamaz.

Bu kanun kapsamında hesaplanan aylıklar ve gelirler bu madde ile belirlenen tutarda düşüğe aradaki fark hazine tahsis edilir.

Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyalım.

Gerekçe:

Açlık sınırının altında ücret almakta olan emeklilerimizin yaşamlarını bir nebze kolaylaştırmak ve satın alma güçlerini arttırmak amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler...Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 43'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Okyay Sındır

Emine Gülizar Emecan

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

İstanbul

İstanbul

Abdüllatif Şener

Süleyman Girgin

Konya

Muğla

“5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Ek Madde 19- Bu Kanun veya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibariyle yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanununun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil ödemenin yapıldığı tarihteki yürürlükteki net asgari ücretten az olamaz. Ölüm sigortasından yapılan ödemeler toplamı ise, bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutarından az olamaz.

Bu Kanun kapsamında hesaplanan aylıklar, bu madde ile belirlenen tutardan düşükse aradaki fark Hazineden tahsil edilir.

Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Söz istiyorum, gerekçeyi açıklayacağım.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Değerli arkadaşlar, başka anlamlara gelse de bu ülkede açıklık sınırı asgari ücret...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bana mı cevap veriyorsun?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, sana cevap vermiyorum. Ne dedin ki sana cevap vereyim ya.

BAŞKAN – Hayır, efendim, önerge üzerinde konuşuyor, size cevap vermiyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Asgari ücret önemli bir sınır. Dolayısıyla emeklilere bir katkı yapmak istiyorsak daha sonra uğraşmak da istemiyorsak yani alt sınırı asgari ücretle sınırlamayı öneren bir önerge verdik. Bu önergenin kabul edilmesini rica ediyorum.

Sayın Aydemir “Bana mı cevap veriyor?” dedi. Hayır, söylediklerinden hiçbir tanesini cevap vermeye değer bulmuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir önerge daha var.

BAŞKAN – Ne zaman verdiniz onu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çaktırmadan verdim.

BAŞKAN – Buyurun, okuyalım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 43'üncü maddesinde geçen 1.000 TL'lik alt sınırın 2.000 TL'lik alt sınır olarak değiştirilmesini teklif ederiz.

Garo Paylan
Diyarbakır

BAŞKAN – Gerekçe mi, söz mü istiyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gerekçesi yok, söz istiyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Gerekçesi yok ama, öyle bir şey var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vallahi kabul etti başkanlar.

BAŞKAN – Aslında önerge usule aykırı ama size söz veriyorum, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Takdir sizin, oylamayacak mısınız?

BAŞKAN – Takdirimi kullanıyorum, size söz veriyorum.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Umarım takdir edersiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Takdir ediyorum, Allah razı olsun.

Sayın Başkan, arkadaşlar, hepinizden ricam, bakın, biz milletvekilleri olarak devletten önemli maaş alıyoruz ve hâlâ “Bu maaşla bile geçinemiyoruz.” diyen milletvekilleri var.

Size önerim, 1.000 TL'yle bir ay geçinmeyi deneyelim arkadaşlar. Gelin, varın, ocak ayı maaşımız 1.000 TL olsun. Hepimiz diyelim ki: “Biz 1.000 TL'yle bir ay geçineceğiz.” Uğur Aydemir hesabını yapsın. Her gün üç öğün çay içip simit yesek –bakın, üç öğün- başka hiçbir şey yapmayalım arkadaşlar, ailemizle beraber çay içip simit yesek yetmiyor. 1.000 lira yetmiyor, 1.000 lirayla geçinemiyorsunuz yani. 2.000 lira TÜRK-İŞ'in açıkladığı açlık sınırı. Bakın, açlık sınırının içinde kira yoktur, yalnızca mutfak harcamaları yani aç kalmamak için olan rakamdır açlık sınırı, yoksulluk sınırı değildir. Hepimizin çabası şu yönde olmalı: İnsanlarımıza yani devletten maaş alan insanlara veya topyekûn asgari ücret çerçevesinde de açlık sınırının üzerine taşımaktır bütün gelir sahibi olanlarını ve bütün vatandaşlarımızı da yoksulluk sınırının üzerine taşımaktır.

Değerli arkadaşlar, bakın, bazı tercihlerde bulunuyorsunuz. Mesela, bir af yasası getiriyorsunuz, az önce oldu işte...

BAŞKAN – Sayın Paylan, önergenin gerekçesiyle ilgili...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Efendim, önerge üzerinde konuşuyorum.

BAŞKAN - ...lütfen tamamlar mısınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, mesela az önce ihaleleri iptal etme hakkı verdik, büyük projelere, milyarlarca liralık projelere milyarlarca liralık hak verdik; devlet milyarlarca lira zarara uğrayacak çünkü risk almış orada, ihaleyi iptal edecek, iptal etme hakkı verdik, ihaleyi iptal etme hakkını verdik. Hâlbuki o 10 milyarlık proje 15 milyara mal olmuş, adama 5 milyar lira avanta sağlıyorsunuz, devlet 5 milyar lira zarara uğrayacak ama bakın bir işçiye, 1.000 lirayı zor görüyoruz. Veya bakın bir S-400 füzesi alacağız, 20 tane alacağız, tanesi 15 milyar liraya mal oluyor, toplamı 300 milyar lira. 15 milyar TL...

BAŞKAN – Sayın Paylan, gerekçe çok genişledi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tam da gerekçe bu.

BAŞKAN – Evet, yani, lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tercihlerimiz bu. Bakın, emeklileri...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bütün emeklilerimize, bütün devletten maaş alan insanlara –bakın, bir utançtır bizim için- açlık sınırının altında maaş veriyoruz arkadaşlar, açlık sınırı. 2 bin lira açlık sınırındır, gelin, en az açlık sınırı rakamına taşıyalım bütün emeklilerimizi diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 44- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 ve 2018” ibaresi “2017, 2018 ve 2019” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Cumhurbaşkanını, birinci fıkrada yer alan süreyi bitiminden itibaren, sürenin bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir. “

BAŞKAN – Sayın Altunyaldız, 44’üncü maddeyle ilgili Komisyonumuza bilgi verir misiniz?

Buyurun lütfen.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Özellikle imalat sanayi yatırımlarında hâlihazırda uyguladığımız avantajlı kurumlar vergisi uygulaması yani yatırım ve katkı oranının ilave 15 puana kadar artırılabilmesi, kazançta yüzde 100’e kadar indirimli kurumlar vergisi uygulanabilmesi ve yatırım döneminde hak edilecek yatırıma katkı tutarının yüzde 100’üne kadarının diğer faaliyetlerden elde edilen kazançtan indirilebilmesine imkân sağlanması yönündeki mevcut uygulama 31/12/2018 tarihinde sona eriyor. 44’üncü madde bu uygulamayı 2019 yılında da sürdürebilmek ve daha sonrasında da her yıl kanun çıkarma gereği olmasın diye beş yıl süreyle her yıl Cumhurbaşkanlığına süre uzatılabilmesine yetki tanıyan bir düzenleme.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili müzakerelere başlıyoruz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, delaletinizle bir soru sormak istiyorum: Sayın Altunyaldız, bu, çok tartıştığımız, çok özel bir düzenleme. Burada çok olağanüstü bir teşvik söz konusuydu. Maliye Bakanlığının o tarihte ben gerçekte karşı olduğunu da biliyorum yani Maliye Bakanlığı böyle bir teşvik vermez normal olarak, çok önemli yüzdelere teşvik getiriyordu. Şimdi onu da artırıyoruz, (c) bendinde yer alan “yüzde 50” şeklindeki kanuni oran “yüzde 100” şeklinde uygulanır diyor. Diğerleriyle ilgili...

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Bir artırma yok da sadece süre uzatımı var, mevcut uygulamaya süre uzatımı var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, evet, bir süre uzatımı... Yani, oranlar falan çok yüksekti, çok olağanüstü bir teşvikti. Buradan kaç kişi, kaç firma yararlandı daha doğrusu? Ne kadarlık bir teşvik söz konusu oldu, onu öğrenmek istiyorum öncelikle.

44'üncü maddeyle ilgili olarak 900 milyon demişsiniz ama kaç firma için söz konusu oldu bu 900 milyon lira? Düşük kalıyor çünkü 900 milyon lira bu şeyde, oranlarla baktığımız zaman.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir de bir şeyi belirtmek istiyorum: 2017 ve 2018 için getirilen teşviki bu sefer beş yıl yetki vererek Cumhurbaşkanına uzatıyoruz, bu da doğru değil. Kayıtlara girmesi açısından söyledim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Altunyaldız, şimdi, bakın, arkadaşlar, biz bunu ne zaman çıkardık? İki yıl önce çıkardık, değil mi arkadaşlar? 2017'de çıkardık, geçen yıl çıkardık. Olağanüstü teşvikler getiriyorduk ve o zaman şunu söylemiştim bu madde gelirken: “Arkadaşlar, ülkemiz demokrasi standartlarından uzaklaştıkça bu teklifi hep uzatmak zorunda kalacağız, bilin. Bu geçici bir mesele değildir yani ülkeye yatırımlar gelmedikçe, katma değeri yüksek ürünler üretmedikçe, üniversitelerimizde bilim üretilemedikçe bilin ki bu teklifi yıllarca biz uzatırız.” dedim. Çünkü demokrasisiyle, beşerî sermayesiyle yatırım çekemeyen ülkeler ne yaparlar? Teşvik verirler. “Gel ey sermaye, senden vergi almayacağım.” derler. Başka ne derler? “Asgari ücret burada 200 dolar, gel, istediğin gibi işçiyi sömür. Hazine arazileri beleş, gel, sana istediğin kadar hazine arazisi. Gel, yatırım yap. Efendim, elektrik indirimi.” derler ve böylece sermaye daha fazlasını istemeye başlar ve sizin ülkenizde demokrasi standardı kötüleştiği kalitesiz yatırım buraya gelir yani çevrenizi, doğanızı kirleten yatırımlar gelir.

Bütün bu çerçeveleri gördük ve maalesef bir buçuk yıllık süreçte ülkemiz her anlamda, hukuk anlamında, demokrasi anlamında çok daha fazla gerilemiştir ve bu teşviklerde, Sayın Altunyaldız, beş yıl daha uzatma yetkisini Cumhurbaşkanına verme önerisiyle karşımıza geldiniz ve inanın, bu beş yıl değil, belki on beş yıl daha da uzatılır eğer böyle gidersek. Bu anlamda, bu teşviki vermemenin yolu, Sayın Altunyaldız, bu tip palyatif tedbirlerle karşımıza gelmemeniz bütün vekiller olarak önce yapısal tedbirlerimizi çözmemiz, ülkemizin barışını, demokrasisini çözmemiz, üniversitelerimizi bilim üretir hâle getirmemiz ve bu çerçevede de bir daha bu teşvikleri vermeyecek duruma gelmemiz gerekir. Bakın, az önce emeklilere 1.000 TL vermeyi lütuf olarak gördük, oysa sermayeye milyarlarca liralık vergi teşvikiyle karşımıza geldiniz. Bunun hak, hukuk, adalete uygun olmadığını düşünüyoruz.

Bu çerçevede, bu maddeye de ret oyu vereceğimi beyan ediyorum arkadaşlar.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Tatlıoğlu, buyurun lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, önce, belki yine usulle olacak ama bir gün bizim bugünkü Meclise “şipşakçı Meclis” derlerse hakikaten çok yanlış söylemezler. Yani bu 71 madde, inanın, bir Meclisin belki de çok önemli bir zamanını alır. Yani bununla ilgili bir de hiçbir hazırlığımız yok, bir “brief” de yok.

Ben özellikle, bu maddeyle ilgili bir açıklama yapmanızı rica edeceğim. Bu "...5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi kapsamındaki yatırım teşvikleri..." nelerdir, bir bunun üzerine konuşalım yani bunlarla ilgili bir açıklama alalım. Biraz, bir beş dakikanızı verirseniz çok sevinirim.

Sayın Başkan, bundan sonra konuşma hakkımı kullanmak istiyorum. Yani bu açıklamayı bir alalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Olur, olur, tamam.

Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, ifade edildiği gibi Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "2017 ve 2018" ibaresi "2017, 2018, 2019" şeklinde değiştiriliyor ve maddeye de her maddede olduğu gibi Cumhurbaşkanına beş yıl bunu, isterse bir seferde, isterse taksit taksit beş yıl uzatma hakkı veriliyor. İki tane sorun var burada. Bunlardan bir tanesi, bakın, değerli arkadaşlar, yıllardan beri zaten bütün yasalara baktığınız zaman, istisnalara bak... Vergiler, sorumlulukla ilgili yasalarda, işte Kamu İhale Yasası'nda, bütün böyle, istisnalarla dolu. Bunlar teşvik amacıyla getiriliyor ama yani artık bohça yama tutmuyor. Bir tane teşvik getiriyoruz, o bilmem şöyle oldu. Tamam, teşvikler sürelidir filan, konuyla ilgilidir, kabul ediyorum ama hani bir sistematik bir şey olması gerekiyor. Ya, bir sıkıntı çıktı, teşvik. Ama yani belli bir sistem içinde olması lazım. Yoksa nerede duracaksınız, ne olacak, bilemiyorsunuz. Nitekim, anlatıyorsun, ne kadar etki analizi, ne kadar şey olur, ya tahmin edemiyoruz filan yani. İşte şimdi 900 milyon yılda herhâlde değil mi? 2019'da 900 milyon. Öyle mi, değil mi, neye dayanarak yapılmıştır, önceki yıllarda ne kadardı, kaç tane şirket girmişti; bunlar da belli değil.

Aslında yasa çalışmalarını belli bir sistem içinde yapılması gerekiyor. Orta, uzun vadede neyi murat ediyoruz, neyi amaçlıyoruz ülke olarak, hangi teşviklerle neyi amaçlıyoruz, istihdamı ne kadar, üretimi ne kadar artıracak, kalkınmaya, büyümeye, gelişmeye ne katkı sağlayacak? Bir defa böyle bir problem var. O problem burada da çok açık bir şekilde görülüyor.

Değerli arkadaşlarım, burada yani 44'üncü maddeyle aslında 2017 ve 2018'de yürürlükte olan, mükelleflerin imalat sanayisine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamındaki yatırımlarda yatırıma katkı oranının yüzde 55 yerine yüzde 70, 50 milyon liranın üzerindeki büyük ölçekli yatırımlarda yüzde 65 yerine yüzde 80, yatırım indirimi oranı da yüzde 90 yerine yüzde 100 olarak uygulanmasına ilişkin geçici düzenlemenin süresi 2019 yılına uzatılıyor. Bir şey yapılmış, burada rakamları yukarı aşağı çıkarma, yüzde 100'e çıkarma, yüzde 0'a indirme yetkisi verilmemiş Cumhurbaşkanını başkanlığına ama beş yıl.

Değerli arkadaşlarım, yani gerçekten böyle bir ihtiyaç varsa bu ihtiyaç ilgili kanunda bir genel çerçeve içinde, bütün teşviklerin konuşulduğu bir çerçeve içinde getirilmesi herkes için daha uygun olmaz mı? Hem anlama hem kanunu uygulayacak olanlar için son derece verimli olacak ama biz öyle yapmıyoruz. Ne yapıyoruz? İşte biz sıkıştık, bunu bu şekilde uyguluyoruz. Ya da yani bizim demokrasi artık lobi demokrasisine doğru evriliyor, bilgi artıyor, daha sofistike hâle geliyor. Geniş kitleler bu artan ve sofistike olan bilgilere ulaşamıyor. Bunun yerine imkanları daha fazla olan, daha önde olan, uzman çalıştırabilen kuruluşlar, gruplar, toplum kesimleri bunları işliyor, getiriyor, işte kanun için madde

toplayan arkadaşına ya da başka, neyse birisine getiriyor ve burada yasallaştırıyor. Nitekim burada bu kanunu görüşürken bile bu lobilerden birisi geldi, birisi rica etti iktidar partisi milletvekiline, anında değişiklik yapıldı değerli arkadaşlar. Bu yanlıştır.

Eğer gerçekten bir yasa çıkarıyorsak ve bu yasa herkesi ilgilendirecekse herkesin anlayacağı dili kullanmak mecburiyetindeyiz Sayın Altunyaldız kardeşim.

Bak, ismini en doğru olarak ben söylüyorum, bunu da söyleyeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu. Ses tonunuz böyle daha güzel.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, milletin, tüyü bitmemiş yetimin hakkı yenince duramıyorum, tüyü bitmemiş yetim hakkı; böyle öğretti büyükannem bana.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Katircioğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Altunyaldız Bey, bir terslik var ama burada benim anladığım kadarıyla. Şöyle ki geçici 9’uncu maddenin 32/a bendine referans veriyorsunuz. Orada imalat sanayisinden söz etmiyor, finans sektöründen söz ediyor. Yani bu indirimler finans sektörüne yapılacak gibi gözüküyor.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Hayır.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama kanun öyle söylüyor, ben baktım şimdi, nasıl yani. Hayır, siz “imalat sanayisi” yazmışsınız ama 32/a, geçici maddenin... Bakın, “Geçici 9’uncu maddenin birinci fıkrasında yer alan filan filan...” diyorsunuz.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – “Finans sektörü hariç.” diyor başında.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Nasıl hariç diyor?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Evet, evet, “Finans sektörü hariç.” diye başlıyor, finans sektörü bu istisnadan yararlanmıyor hiç.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir daha bakacağım o zaman, peki, tamam.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Öyle başlıyor da tersinden başlıyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu 32 (a) şöyle diyor: “Finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar, iş ortakları, taahhüt işleri, 97 tarihli...” Bilmem ne falan filan ve “Kanun kapsamında yapılan yatırımlar ile redevans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar hariç...”

Peki, tamam, ben yanlış anlamışım.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili müzakereler sona erdi.

Maddeyle ilgili açıklama alalım Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Sayın Tatlıoğlu’nun konuyla ilgili kapsam ve içerik sorusuna istinaden Sevgül Hanım, Genel Müdür Yardımcımız kısa bir teknik bilgi arz edecek.

BAŞKAN – Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ZERGÜL ÖZBİLGİÇ – Teşekkür ederim.

Dün Sayın Komisyona arz etmişim ben, imalat sektöründeki belge sayılarındaki artışı –bariz bir artış görüyoruz biz- elbette ki bu yatırımlardaki artışı etkileyen başka faktörler de var ama biz bu teşvikin de 2016 ve 2017 yılları arasındaki artışta etkili olduğunu düşünüyoruz.

Arzu ederseniz ben size alt kırılımlarını da verebilirim. Hemen her sektörde artış var. Şöyle söyleyebilirim size: Mesela giyim eşyası imalatında çok ciddi bir artış var, sabit yatırım tutarı 3,7 milyarken 7,8 milyara çıkıyor. Onun dışında her sektörde var dediğim gibi, kimyasal madde ürünleri imalatında var, plastik sektöründe var, motorlu kara taşıtlarında var. Bunu ihracatımızın artışından da görebiliyoruz tabii ki. Malumunuz, kasım ayında bir ihracat rekoru da söz konusu oldu, bu yatırımlar artıyor ki ihracata da bu yansıyor. Özellikle, hakikaten motorlu taşıtlar ve tekstil sektöründe de çok önemli bir ihracat artışı var. Malum, marka yarattığınız zaman tekstil ürünleri kilogram başına fiyat olarak ciddi yüksek, hatta bir dönem baktığımda kadın gömleği kilogram başına en yüksek ihracat rakamına ulaşan bir üründü.

Dolayısıyla, arzu ederseniz ben tek tek rakam da verebilirim ama Komisyonu meşgul etmeyeyim. Dediğim gibi, hemen hemen her sektörde bir artış var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altunyaldız, buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Teşekkür ediyorum.

İmalat sanayisi, ülkemizin kalkınması ve büyümesinde ve özellikle teknoloji hamlesinde, üretim yapısının teknoloji alanına doğru evrilmesinde çekici bir sektör. Ve özellikle imalat sanayinin gayrisafi milli hasıla içerisindeki değerini ne kadar artırabilirsek hepimizin çok iyi bildiği gibi o kadar sürdürülebilir bir gelir yapısını oluşturmuş oluruz. Bu nedenle, doğrusu buraya sağlanan her türlü desteğin haklı ve yerinde bir destek olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tatlıoğlu, tekrar bir şeyiniz var mı?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Biz bu maddeye olumlu oy vereceğiz.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Teşekkür ederiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 45- 21/6/2006 tarihli ve 5523 sayılı Cumhurbaşkanlığına Bağlı Ofislere İlişkin Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman personel ve destek personeli” ibaresi “personel” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “Başkan, veya uzman personel olarak” İbaresini madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Sayın Altunyaldız, bir açıklama yapacak mısınız?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – CBK 1’in 528’inci maddesinde çalışma yapısı, ana hizmet birimleri, danışma ve yardımcı hizmet birimleri olarak düzenlenmiş. Bu yapıya uygun olarak yani yarın başka yapılar da bu kapsama girebilir diye tamamına imkân sağlayacak bir personel istihdamı ifadesiyle, sürekli bir uyarılma ihtiyacı olmasın diye bir düzenleme ihtiyacı oldu ve onu yaptık.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu, önerenizle ilgili mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, maddeyle ilgili konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – İsterseniz önerenizi okutayım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Önerge ayrıca.

BAŞKAN – Ayrıca? Hepsine toplam vereyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok. Ne kadar vereceksin?

BAŞKAN – Hayır, önemli değil. pazarlık mı edeceğiz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya yok, o önergede olur.

BAŞKAN – Canınız sağ olsun

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, meramımızı anlatalım.

BAŞKAN – Önergeyi okutmayayım mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Okutun

BAŞKAN – Peki, önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 45’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kamil Okyay Sındır

Abdüllatif Şener

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

Konya

İstanbul

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

İstanbul

Muğla

BAŞKAN – Evet, madde ve önerge üzerindeki konuşmayı Sayın Bekaroğlu’na veriyorum.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, Sayın Altunyaldız açıklama yaparken maddelerle ilgili “Çok net, çok açık.” diyor. Burada da çok net, çok açık: “21/6/2006 tarihli ve 5523 sayılı Cumhurbaşkanlığına Bağlı Ofislere İlişkin Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun’un 10’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan ‘uzman personel ve destek personeli’ ibaresi ‘personel’ şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan ‘Başkan veya...’ diye gidiyor. Bu Cumhurbaşkanlığı ofisinde ya da Külliye’de çalışan destek personeli yani hizmetliler, yardımcılar filan, bunlar personel hâline getiriliyor. Niye? Orada eğer böyle bir şey olacaksa niye bütün kamu kurum ve kuruluşları için böyle bir düzenleme yapılmıyor değerli arkadaşlarım, nedir orası ya? Bu “Külliye” dediğiniz yer nedir? Bildiğimiz bir devlet dairesi değil mi değerli arkadaşlar? Öyle değil mi yani başka bir şey mi burası? Yani kelime ne kadar uygun olur, kutsallık

kelimesini kullanmıyorum ama diğerlerinden farklı ve üstün bir yer mi değerli arkadaşlar? Niye böyle bir şey yapıyorsunuz? Eğer böyle bir şey varsa “Yardımcı personel olmayacak, hepsi personel olacak.” deyin, herkes personel olsun. Mecliste çalışan, filan bakanlıkta çalışan destek personeli olacak, diğer yerlerde olmayacak. Bakın, sizin oraya bakmanız gerçekten çok farklı. Niye böyle bir şey yaptınız? Sayın Altunyaldız arkadaşım, nereden böyle bir ihtiyaç çıktı ya? Yani Plan ve Bütçe Komisyonunu, Türkiye Büyük Millet Meclisini meşgul edecek ne var burada ya, merak ediyorum. Birisi çıksın, söylesin sizden, böyle bir üstünlüğü var. Burası başka bir yer ya, külliye mülliyeye dediğiniz yer öyle bir yer değil. Bir şey söylesin değerli arkadaşlarım ya.

Ya arkadaşlar, bu ülkede A, B; C partisinin genel başkanına hakaret edilir. Bu hakaretle ilgili, ilgili yasa ceza da öngörür, tazminat da öngörür, neyse tazminat yolu da açıktır. Ama ayrıca Cumhurbaşkanını... Ya, o Cumhurbaşkanı farklıydı, partiler üstü bir zamanda yapılmış bir şey. Şimdi, bu Cumhurbaşkanı da normal bir siyasi partinin genel başkanı; geliyor, her hafta Mecliste konuşma yapıyor ama buna hakaret edebilecek ya da iddiasında bulunacak bir söz söylendi mi, ayrıca yargılanıyor, farklı ceza alıyor. Böyle bir şey olur mu arkadaşlar? Ne yapıyoruz ya? Nasıl bir demokrasi kuruyoruz ya; hakikaten nasıl bir demokrasi, birisi çıksın, anlatsın. “Yok, biz böyle yapıyoruz.” diyorsanız tamam ama ben gerçekten anlamak istiyorum. Yani Cumhurbaşkanına, şuna buna bir şeyim yok. Niye sarayda çalışanlar personel olacak da filan bakanlıkta çalışanlar destek personeli olacak, müstahdem olacak, hizmetli olacak, bilmem ne; niye? Bunu birisi gelsin, anlatsın bize.

Bu ya bütün şeylere dağıtılsın ya da tekliften çıkarılsın diye önerge verdik. Destek bekliyoruz arkadaşlar.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bu madde de aslında bir görevlendirme maddesi. Cumhurbaşkanlığına bağlı ofislerde diğer kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirme yapılabilmesini düzenliyor bu madde. Bu düzenleme sırasında da “destek personeli ve uzman personel” kavramı kullanılmış ama gerçekte baktığımız zaman, destek personeli ve uzman personel olmayan personel de var. Mesela genel idareden bildiğimiz, işte memur vesaire, unvansız, uzman olmayan kişiler bu kapsama giremiyor. Anladığım kadarıyla burada herkesi kapsasın diye, görevlendirme kapsamı genişlesin diye bir personel kavramı burada konuluyor. Bunun dışında da başka bir şey yok. Kaldı ki bu tür düzenlemeler birçok kamu kurumunun teşkilat kanununda da, geçmişte de vardır. Bizim personel rejimini düzenleyen, devlet teşkilatını düzenleyen 657 sayılı Kanun, 3046 sayılı Kanunda da genel anlamda bu düzenlemeler zaten vardır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aksu.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 46- 21/3/2007 tarihi ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16/A maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıt, il özel idaresi veya defterdarlık tarafından en yakın rafinericiye satılır. Bu satışta ürünlerin satış bedeli, beyaz ürünlerde benzin, motorin türleri, nafta, gaz yağı, jet yakıtı ve solvent türleri, rafineride bir önceki ay sonunda oluşan ham petrol/devir maliyet fiyatından, diğer ürünlerde ise yüzde altmışından az olamaz. Satış bedeli genel bütçeye gelir olarak kaydedilir. Rafineriler teknik düzenlemelere uygun olmayan, üretim süreçlerine zarar vermeyecek evsafı olduğu numune analiz sonuçlarıyla kanıtlanan kaçak akaryakıtı teslim almakla yükümlüdür. Yapılan analiz sonucunda rafineri işlem süreçlerine zarar vereceği anlaşılan kaçak akaryakıt, bertaraf ve/veya enerji geri kazanımı amacıyla geçici faaliyet belgesi ve/veya çevre lisansı almış olan atık yakma ve beraber yakma tesislerinde bertaraf ettirilir.”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bilgi alabilir miyiz Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, bu konuyla ilgili olarak, özellikle önceki düzenlemede kaçak akaryakıt yakalandığı zaman büyükşehirlerde defterdarlık, büyükşehir olmayan illerimizde de özel idareler aracılığıyla kamu kurumlarının kullanımına veriliyordu bilabel. Eğer akaryakıt doğrudan kullanıma uygun değilse ilgili rafinerilere bedeli karşılığı satılıyor. Geçen zaman içerisinde ortaya çıktı ki bedeli karşılığı satılan akaryakıtın -yani doğrudan kullanılabilenlerde bir sıkıntı yok ama- bedeli karşılığı rafine edilmek üzere, proses edilmek üzere satılan ürünlerde ortaya çıkabilecek standart dışı ürünler, daha doğrusu maddeler nedeniyle rafineriler bunun rafineri sistemine zarar verdiğine dair dönüşler yaptılar. Bu konuda sisteme zarar verilmemesi için bunları haklı olarak alımdan kaçırdılar.

Şimdi, geldiğimiz noktada, şu an yaklaşık elimizde 7 milyon 410 bin litre civarında kaçak akaryakıt var. Bu kaçak akaryakıtın çevre kirliliğine sebebiyet vermeden kaynağında ayrıştırılması ve ayrılması suretiyle geçici faaliyet belgesi veya çevre lisansı almış olan atık yakma ve beraber yakma tesislerinde bertaraf edilmesini sağlamaya dönük bir düzenleme.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

Var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben kısa bir şey söyleyecektim de, bir şey sormak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tabii ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, değerli arkadaşlar, 7 milyon litre yani yaklaşık piyasa değeri olarak 20-25 milyon TL'ye mi tekabül eder. Doğru mu?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Aşağı yukarı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aşağı yukarı 20-25 milyon TL. Ya, arkadaşlar, memlekette milyarlarca liralık kaçak akaryakıt var. Buna oran olarak baktığımızda, bir hesap yapsak... Ben bununla ilgili ne kadarlık bir kaçak akaryakıt memlekete giriyor, bunun bir hesabını yapalım. Araç sayısına, kamyon sayısına bakalım, ne kadarlık bir kaçak akaryakıt... Bence milyarlarca. Bununla ilgili bir bilgi almak istiyorum. Milyarlarca liralık olan kaçak akaryakıttan 20 milyon lirasını yakalayabiliyor idare veya neyse. Burada ciddi bir sorun var. Bu sorunla ilgili nasıl tedbir alınacak? Demek ki eksik bir şey var burada. Bir bilgi alırsak bunun üzerine konuşuruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, siz de biraz bilgi vermiş gibi oldunuz aslında.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ben tahminlerimi söyledim.

BAŞKAN – Garo Bey’in tahminlerine karşılık bilgi alabilir miyiz.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, bir saniye müsaade istiyorum.

Sayın Başkanım, bu konuda yine yüce Meclisimizin ortaya koyduğu iradeyle Kaçakçılık Kanunu’nda yapılan değişiklikle çok önemli düzenlemeler yapıldı. Hapis cezaları artırıldı, marker uygulaması başlatıldı, denetimler arttı ve zaman içerisinde hem kaçak olabilecek kanalları tıkmak hem de etkin denetim sayesinde kaçak akaryakıt miktarı ciddi anlamda düştü. Dolayısıyla, yıllar itibarıyla istatistiklere baktığımız zaman istatistik net rakamları şu an elimizde yok sanırım. Yok değil mi? Var mı, ver bana.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yakalananları sormuyorum, yakalanmayanları soruyorum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Biliyorum, onu. Dolayısıyla hem denetlemeler hem de yakalanan yakalanmayan... Yani şöyle söyleyeyim, şunu net ifade edeyim, Gümrük ve Ticaret Bakanlığında da müsteşarlık yapmış, gümrük müsteşarlığı yapmış bir kişi olarak: Bu konuda çok etkin bir mücadele verdik ve çok önemli düşüşler kaydettik. Daha önce yol üzerlerinde mütemadiyen akaryakıt şeyleri gördünüz ama şu anda böyle bir akaryakıt şeyi görmezsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben görüyorum, siz yola çıkmıyorsunuz galiba.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Paylan, sizin yollar farklı o zaman.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne farkı, Türkiye’nin yolu.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Şimdi, işin özü şu: Gerçekten bu konuda geldiğimiz nokta çok başarılı bir nokta ve tabii ki kesintisiz mücadele de devam ediyor.

Teşekkürler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yüzde kaç kaçak oranı var?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, cevap alamadık.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 47- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- (1) Yurtiçi reasürans kapasitesini artırmak ve ülke genelinde teminat verilemeyen veya teminat verilmesinde güçlükler bulunan Çeşitli riskler sonucu meydana gelebilecek maddi ve bedeni zararların karşılanabilmesini teminen sigorta ve reasürans teminatı sağlamak amacıyla sermayesi Hazine ve Maliye Bakanlığına ait Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmuştur.

(2) Şirket, bu Kanun ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere 6102 sayılı Kanuna ve özel hukuk hükümlerine tabidir. Şirketin, Bakanlığın uygun görüşü alınarak hazırlanan ana sözleşmesi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak ilk genel kurulun onayı ile yürürlüğe girer. Şirketin faaliyet konusu, merkezi, amacı, kaynakları, sermaye yapısı, hisseleri, organları, hesapları ile kârının dağıtımına ilişkin hususlar ana sözleşmesinde belirlenir.

(3) Şirket personeli 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre iş sözleşmesi ile istihdam edilir. Şirkette 4857 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanlarla Şirket arasında çıkan itilaflarda iş mahkemeleri görevlidir. Personelin aylık ücret ve diğer mali hakları Şirket Genel Kurulunca tespit olunur. Genel Kurul bu yetkilerini Yönetim I Kuruluna devredebilir. Personel istihdamına ilişkin diğer hususlarda karar almaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

(4) Şirket ve iştirakleri; 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa; 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanuna, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Karâmameye, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin, Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye, 18/5/1994 tarihli .ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye ve 12 nci maddesi hariç 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali' ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi değildir.

(5) Şirket, her türlü işlemleri nedeniyle 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan; lehe alacağı paralar dolayısıyla banka ve sigorta muameleleri vergisinden muaftır. Şirketin her türlü ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve icranın geri bırakılması taleplerinde teminat şartı aranmaz.”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bilgi alabilir miyiz?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun çok değerli milletvekilleri; dünya uygulamasına baktığımız zaman kamu otoritelerinin zaman zaman sigorta sektöründe teminat sağlanamayan riskleri sigortalamak ve piyasa ihtiyaçları doğrultusunda yeni ürün ve yeni kapasite oluşturmak üzere sigortacılık sektörüne girdiğini görüyoruz. Devlete ait kurulan bu tür sigorta şirketleri aracılığıyla zaman zaman doğrudan zaman zaman da reasürans sağlanması suretiyle sigortacılık sektörü derinleştirilmekte ve kapasitesi artırılmaktadır. Bu kapsamda, reasürans korumasına bağlı teminat verilen sigorta türlerinde ve reasürelerce ülkemiz sigorta sektörü için ayrılan yıllık kapasiteler, zaman zaman bu kapasiteler değişik nedenlerle kısıtlı ya da sınırlı olabiliyor, zaman zaman risklerin yüksek oranda kullanılması nedeniyle kapasiteler yetmeyebiliyor. Piyasalardaki daralma, özellikle küresel daralma nedeniyle yetersiz kalabilmektedir sağlanan sigorta teminatları. Buna bağlı olarak Türk Reasürans Anonim Şirketinin kurulmasıyla değerlendirmelerimize göre, ülkemiz sigortacılık sektöründe yaşanan teminata dair kapasitenin artırılması ve daha etkin proaktif bir yaklaşımla sigortacılık sektörünün yönetilmesi, reasürans imkânlarının artırılmasına dönük sigortacılık sektöründe bu reasürans şirketinin kurulmasına dönük düzenlemeyi yaptık ve Komisyonumuza getirdik.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli üyelerimiz daha fazla açıklama isterlerse ve siz de takdir ederseniz arkadaşımız biraz detay bilgi verebilir.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle yapalım: Görüşmelere başlayalım, arkadaşlarımızdan gelen sorular içerisinde ben ara ara bu sözleri vereyim, öyle yürütelim isterseniz çünkü arada başka sorular da gelecek.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, önermeniz de var, isterseniz ikisini birden söz olarak bu sefer..

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu sefer ayrı ayrı...

BAŞKAN – Peki, ayrı ayrı vereyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Altunyaldız, çok basit, sıradan bir şey yapıyormuş gibi iki cümleyle anlattı. Aslında anlatmadı yani normal bir şirket falan kurmuyor, bu süper bir şirket. Yani Türkiye Cumhuriyeti tarihinde böyle şirketler vardır herhâlde, süper bir şirket. Nedir bu şirket? Ek maddenin (1)'inci fıkrası açıkça söylüyor zaten: “Yurtiçi reasürans kapasitesini artırmak ve ülke genelinde teminat verilemeyen veya teminat verilmesinde güçlükler bulunan çeşitli riskler sonucu meydana gelebilecek maddi ve bedeni zararların karşılanabilmesini teminen sigorta ve reasürans teminatı sağlamak amacıyla sermayesi Hazine ve Maliye Bakanlığına ait Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmuştur.”

Değerli arkadaşlarım “İlk defa mı kuruluyor, böyle bir başka şirket var mı?” diye merak ettim, bir tane şirket buldum, Millî Reasürans şirketi, İş Bankasının, bizim yani öyle mi, öyle mi diyeceksiniz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sonunda sigortacı da oldun ya, sana helal olsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sigortacı da oldum tabii ya. Ya, ben milleti temsilen buraya geldim, siz nasıl geldiniz bilmiyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – İltifat ediyorum sana.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Milleti temsil ettiğim için milleti ilgilendiren konuları çalışıyorum. Sayın Öztürk, çalışıyorum, anlayabildiğim kadar getiriyorum, anlayamadıklarımı burada kanun teklifi getirenlere, uzmanlara soruyorum ve -bu işin ne anlama geldiğini- milletin de anlamasını kolaylaştırmaya çalışıyorum. Böyle bir açıklama yapmak da fayda var.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, “Ben şöyle geldim, siz nasıl geldiniz?” çok hoş olmadı, onu geri alacağınızı tahmin ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangisi, neyi?

BAŞKAN – Yani “Ben şöyle geldim, siz nasıl geldiniz?” hepimiz aynı şekilde...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aynı şekilde geldiyseniz siz de benim gibi davranın lütfen.

Değerli arkadaşlarım, bakın, Cemal Öztürk'ü çok eskiden tanırım, burada bozuldu Cemal Bey. Cemal Bey kimseyi rahatsız edecek, alay edecek, hakaret edecek şeylere girmez.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Geri al derken, vites yükseltti.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Seni seviyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama maalesef bu grup onu da bozdu yani biz Trabzon'dan, Rize'den böyle göndermemiştik Cemal'i buraya.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, madde üzerinde konuşmanız devam edecek mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devam ediyorum efendim, devam ediyorum.

Şimdi, bu şirket normal bir şirket değil değerli arkadaşlar. Amaç şu: Türkiye'de sigortacılık sektöründe ciddi problem var, dünyada da var belli alanlarda ve Türkiye'deki sigorta şirketlerinin sermayesinin büyük çoğunluğu, soruyorum zaten oradaki uzman arkadaşlara, ne kadarı yabancı artık. Türkiye'de sigorta şirketlerinin ne kadarı yabancı sermaye, ne kadarı yerli, millî, yerli deniliyor ya ne kadarı, bunu da söylerlerse memnun olurum. Benim bildiğim kadarıyla çoğu bankalarda olduğu gibi yabancı sermaye, bunlar Türkiye'ye gelmek istemiyorlar. Türkiye' de haklı olarak şirketler gelmeyince, işte böyle riskli konuları sigortalamayınca sıkıntı ortaya çıkıyor, bunu gidermek amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığına ait Türk Reasürans Anonim Şirketi kuruluyor. Ama bu şirket süper şirket değerli arkadaşlarım. Bu şirket yani diğer şirketlerin benzer, aynı amaçlı kurulmuş olan şirketlere asla verilmeyen müthiş avantajlara sahip. Bu şirket ve iştirakleri, Harcırah Kanunu, Basın İlan Kurumu

Teşkiline Dair Kanun, Taşıt Kanunu, Devlet İhale Kanunu, Kamu İhale Kanunu, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmündeki Kararname, devam ediyor yani hiçbir şekilde Türkiye’de geçerli olan kanunların hiçbirisine bağlı değil. Kim yapacak bununla ilgili, neyle sınırlı bu iş? Bu iş sarayda, orada yani saray demeyelim tabii yani sayın bakanımız bu işle ilgili ya böyle bir şey olur mu değerli arkadaşlar?

BAŞKAN – Hangi bakan?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hazine ve Maliye Bakanı. Öyle değil mi? Hazine ve Maliye Bakanlığına ait Türk Reasürans Anonim Şirketi kuruluyor deniliyor, demek ki Sayın Bakana ait. Yani Varlık Fonu Başkan Vekili, biliyorsunuz Türkiye Varlık Fonunun Başkanı Sayın Cumhurbaşkanı, Varlık Fonunun yönetiminin nasıl tespit edileceğine karar verdi, sonra kendisini oraya atadı, damadı da yardımcı atadı. Hiç kızmayın. İşte bu bakanlığa bağlı, Harçlar Kanunu’na göre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, süreniz sona erdi, tamamlamanız için söz veriyorum.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Banka ve sigorta muameleleri vergisinden muafır, şirketin her türlü ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve icranın geri bırakılması taleplerine teminat şartı aranmaz. Böyle bir şirket mi, niye buna şirket falan diyorsunuz, bu şirket falan değil kardeşim, bu başka bir şey. Ama peki, Millî Reasürans şirketi bununla nasıl rekabet edecek arkadaşlar? Böyle bir şey var mı ya hani siz serbest piyasa falan diyordunuz ya bu nasıl...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben anlatacağım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neyi anlatacaksın?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Anlatacağım, anlatacağım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anlatacağın bir şey yok.

BAŞKAN – Sayın Emecan, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devlet şirketi...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben Başak Sigorta Yönetim Kurulu Üyeliği yaptım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya senin de hani ben çok fazla şeyi biliyorum da senin de yapmadığın bu kalmıştı ya.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Süremden alıyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun, sürenizi tekrar başlatıyorum Sayın Emecan.

Arkadaşlar, lütfen...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Çok uzun konuşmayacağım Başkan zaten, sıkıntı yok.

Yani burada “Yurt içi reasürans kapasitesini artırmak ve ülke genelinde teminat verilemeyen veya teminat verilmesine güçlükler bulunan...” Şimdi, burada tabii piyasada, sizler de belirttiğiniz gibi, özellikle yabancı şirketlerin teminat vermediği bazı sektörler var. İşte birkaç örnek verecek olursak, kimyevi maddeler, plastik hammadde imalathaneleri, plastik mamul iş yerleri, antrepo, depo gibi

gerçekten riskli olan ve teminat verilmeyen sektörler. Bu yabancı şirketlerin biraz önce Sayın Bekaroğlu ne kadar olduğunu sormuştu, tekrar etmeyeceğim. Tabii, riski düşük sektörlerden para kazanmayı daha çok tercih ediyorlar gördüğümüz kadarıyla.

Şimdi, 1929 yılından bu yana hizmet veren ve sermayesi de tamamı değil ama bir kısmı Türkiye İş Bankasına ait olan Millî Reasürans şirketi var. Bu yeni kurulacak olan Türk reasürans ile birlikte, bunların arasındaki çalışma farklılıkları, statü farklılıkları ne olacak? Bir Millî Reasürans varken neden tekrar böyle ayrı bir reasürans şirketi kurulmasına karar verildi? Bu soruları cevaplırsanız sevinirim.

Şu an için bu kadar Sayın Başkan, daha sonra belki tekrar isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli arkadaşlar yani biraz garibinize gidecek ama ben sigorta sektöründe de...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sigorta uzmanısın aynı zamanda değil mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen karşılıklı şeye girmeyelim, madde üzerinde görüşlerinizi almak istiyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – ...hakikaten 2003, 2004, 2005 ve 2006 yıllarında o günkü Başak Sigorta...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gurur duyuyorum böyle bir arkadaşım olduğu için, ÇAYKUR Genel Müdürlüğü, FİSKOBİRLİK...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ziraat Bankasının iştiraki olan Başak Sigortada hem denetim kurulu üyeliği yaptım hem yönetim kurulu üyeliği yaptım ve Başak Sigortanın özelleştirilmesinde de bizzat bulunmuş bir arkadaşınızım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sattın yani sonunda, sattın.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani o günkü şartlarda gerekliydi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yazık oldu.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yazık olmadı, 360 milyon para aldık, 368 milyon para, dolar olarak aldık hem de.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, madde üzerinde görüşelim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, yani bu açıklamayı yapmak zorunda kaldım çünkü Mehmet Bey'e takıldım.

BAŞKAN – Efendim, açıklama yapmak zorunda değilsiniz o konuda.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hakkını helal et, yani ben sana takılmadan...

BAŞKAN – Siz madde üzerinde lütfen...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, madde üzerinde, 47'nci maddenin gerekçesini açıklarken sayın teklif sahipleri konuyu açık, sarih dile getirmişler, ne diyorlar: "Sigortacılıkta özellik arz eden risklere karşı teminat sunulamaması ve ürün çeşitliliği konusunda piyasanın yeterli derinliğe ulaşamamasının en önemli sebeplerinden biri olarak reasürans imkânlarına erişimin sınırlı olması gösterilebilir." demiş.

Reasürans nedir değerli arkadaşlar? Türkiye'deki bir sigorta şirketi bir malı, emtiayı, neyse işte, bir varlığı sigorta ettiği zaman, bu riski bir yabancı ülke reasürans şirketine plase ediyor ve aslan payını onlar alıyor. Mesela, bu riski diyelim ki isim vereyim, Türk Hava Yolları, büyük bir kurum. Şimdi bunu yerli bir sigorta şirketimiz sigorta ettiği zaman, bunu yabancı bir veya birkaç reasürans şirketine plase etmesi lazım, aksi takdirde o riski taşıyamaz. Bir hasar oluştuğunda belki onun, o sigorta şirketinin tüm birikimi bunu karşılamaya yetmeyebilir. Zaten şirketler bu tür poliçeleri düzenletirken reasüransına bakıyor, diyor ki: "Kime sen bunu plase ediyorsun, riski kiminle paylaşıyorsun?" Ve tabii ki oradaki primin aslan payını da reasürans şirketleri alıyor. Türkiye'de böyle büyük bir kurumumuz yok ki burada zaten...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Milli Reasürans şirketi var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Milli Reasürans şirketi var, o riskleri alıyor ama yani o dediğiniz gibi İş Bankasının yıllar önce kurmuş olduğu, hakikaten önemli bir kurum fakat yeterli değil. Bakın, burada ne diyor: "Türk Reasürans Anonim Şirketi" diye bir şirket kuruyor devlet. Artık bilmiyorum, yapısı, ortaklığı nasıl olacak? Diğer şeyler katılacak mı buna, o tartışılabilir. Ama Türkiye'de

BAŞKAN – Yazıyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bilmiyorum, benim dikkatimi çekmedi.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Yüzde 100 hazinenin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hazinenin mi tamamı? Tamamı hazineninse... Yani böyle bir kuruma ihtiyaç var. Şimdi risklerin üstlenilmesi lazım, işte biraz önce Emine Hanım da dedi ki şeyde, sanıyorum oradan okudunuz siz, bazı sektörler var ki yabancılar o riski almıyor, diyor ki: "Ben bunu kabul etmem." O zaman ne yapacaksınız? Size yerli bir kurum lazım. Sigorta şirketleri de dünyada fon birikiminde çok büyük şirketler. Diğer ülkelerde bunlar ülke ekonomisi için kaynak sağlıyorlar o fonları değerlendiriyorlar, biriktiriyorlar.

O bakımdan, ben hem kendi şahsi görüşümü hem de grubum adına bunu söylemek isterim: Bu son derece ülke için faydalı bir girişim, hepimizin buna destek olması lazım. Sonuna kadar destek olduğumuzu ben ifade ederek hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Cemal Vekilim, bu kadar önemli bir konuyu siz bu torba yasada görüşmemizi uygun mu görüyorsunuz peki, bu kadar önemli bir konuysa bu? Hani bu torba mı, çorba mı, artık neyse 71 tane madde. Sayın Altunyaldız yorgunluk hâlinde. 40 ayrı yasanın içine, bu çuvalın içine atıp da görüşmemizin doğru olduğunu düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Sayın Paylan, karşılıklı yapmayalım. Madde üzerinde görüşelim lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bu kadar önemli bir konunun buraya müstakil bir yasa olarak gelmesi gerekmez miydi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Gelebilirdi ama şu anda bu şirketin kurulmasıyla ilgili.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle bir şirket olur mu ya? Diğeri ne olacak? Öldü diğeri. Şirket değil ki ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, ama, bakın, bu şirketin ilk düğmeyi atarken doğru düzgün atsak hani kurduk sonradan bakarız diye olmaz ki. Madem bu kadar önemli şirket kurulacak bu müstakil bir yasa olarak görüşülse, tek bir madde olarak değil de daha derinlemesine bir tartışma yürütülse saatlerce, çok daha doğru düzgün bir şirket kurulsu ve uzun yıllar memleketin hayrına hizmet veren bir şirkete dönüşse daha iyi olmaz mıydı?

Değerli arkadaşlar, benim önerim: Bu maddeyi çekelim müstakil bir yasa olarak gelsin, daha geniş olarak tartışalım. Bu saatlerce tartışılması gereken bir konudur. Daha derinlemesine bilgi edinilmesi gereken bir konudur.

Sayın Altunyaldız bu kadar önemli bir konuyu bakın 5 cümleyle anlattı. Niye? 71 maddelik torba bekliyor, gece bitmesi lazım, yarın bitmesi lazım diye. Hâlbuki daha geniş bir brifing almamız gerekir belki bu konuda.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben görüşlerimi söyleyeyim anladığım kadarıyla. Ben tekrar gerekçeye döneceğim, gerekçe yazmışsınız Sayın Altunyaldız.

Şimdi, burada diyor ki: Sigorta sektörü yıllar içinde uluslararası piyasalar daralma dönemlerinde veya büyük afetler yaşandığı dönemlerde darboğaz yıllarında sıkıntılar yaşıyor ve bazı sektörlerin sigorta bulamamasına yol açıyor o dönemlerde.

Şimdi, bu durum, arkadaşlar, bizim kuracağımız şirket için de geçerlidir. Yani düşünün ki Türkiye şu anda ciddi bir finansal krizin içinde, ekonomik krizin içinde. Allah korusun, her an bir afetle karşı karşıya kalabiliriz. Her an Allah gecinden versin İstanbul depremiyle karşı karşıya kalabiliriz. Büyük bir riskle karşı karşıya kalabiliriz.

BAŞKAN – Allah vermesin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya arkadaşlar, bilim öyle söylüyor. Bugün ile otuz yıl içinde olacak diyor bilim. Bu gece de olabilir...

BAŞKAN – Allah vermesin diyelim de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilim bunu söylüyor. Bu her an olabilir. Oluyor bunlar memlekette de. Yani sonuç olarak bilim böyle söylüyor ve her an yaşayabiliriz. Ve kuracağımız şirket de hani diyelim ki büyük kimyasal meseleleri karşılamıyorsa teminat olarak bu şirkete yüklediğinizde...

Adapazarı depreminde ne oldu? TÜPRAŞ yandı arkadaşlar, TÜPRAŞ. Hepsî, kökü de gidebilirdi yani o depremde ve milyarlarca dolarlık bir risk. Star Rafinerisi kuruldu, milyarlarca dolarlık yatırım. Onun riskini karşılayacak belki de reasürans şirketi bulunamıyor çünkü o da deprem bölgesinde yapıldı. Ve her an bir depremle karşı karşıya kalabilir. Bütün bunları karşılayacak millî, yerli bir şirket kurmayı düşünüyorsunuz.

Peki, size soruyorum arkadaşlar: Bilmiyorum bürokratlarla da tanışmadık henüz, hanımefendiyle tanışmadık. Dünyada bu kadar Allianz gibi 100 milyarlarca dolarlık riski karşılayan bir şirket var, onun gibi, Allianz gibi şirketler var. Siz öyle bir şirket kuracaksınız ki bundan daha fazla güvence verecek kadar gücü olacak. Bu ne demektir? Etki analizine sıfır göstermişsiniz Sayın Altunyaldız. Yani milyarlarca liralık, belki milyarlarca dolarlık sermaye koymak gerekir bu şirkete ki bütün sektöre güvence versin, evet, ya ben Allianz'a değil de millî şirkete koyayım ki bu riskimi, yarın, Allah korusun, İstanbul depremi olduğunda ya da TÜPRAŞ'ın yandığında milyarlarca dolarlık hasarı karşılayabilecek kadar gücü olsun. Yani "Onu değil beni tercih edin."i nasıl diyebilirsin? Çok güçlü bir sermaye yapın olur, kaynaklarını çok etkin yerlerde kullanmış olursun ve böylece sektöre de dersin ki: Gel arkadaş, beni tercih et. Bak, ne dediniz az önce -Cemal ağabey mi dedi bilmiyorum- reasürans şirketine bakar şirketler. Çünkü niye? Diyelim ki TÜPRAŞ sigorta yaptıracak, gitti bir sigortacılık şirketine "Sen kime

reasüre ediyorsun bu işi?” diye söyler. “Millîsine yapıyorum.” derse, o millîsinin sermayesine bakar. Yani Türk reasürans şirketinin sermayesine bakar. Arkadaş, benim 5 milyar dolarlık yatırımım var burada. Bakın, ne dedi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, tamamlar mısınız lütfen?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Finansal sektördeki bazı dalgalanmalar sonucu bazı sektörleri sigorta etmiyor, bunun için de millîsi lazım.” dedi. Bunun için de Cemal ağabey, güçlü bir sermaye yapısına sahip bir kurum olacak ki bu anlamda....

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sermaye konulacak, ortaklar bulunacak; biz şimdi onu yapmıyoruz ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İyi de arkadaşlar, yaparken onu tartışmak lazım. Bunun adını ortaya attın... Üniversiteler kurduğumuz gibi kuralım, içini doldurmamalıyım öğretim üyeleriyle, profesörlerle, akademisyenlerle. Ne olur?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Adını koyuyoruz şu anda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, olmaz işte. Böyle olmaz bu iş. Adını koymakla kalırız. Son olarak, bitireyim...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çocuk doğacak, okula gidecek, okuyacak, evlenecek...

BAŞKAN – Sayın Öztürk, hatibe müdahale ediyorsunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hatibe yol gösteriyorum.

BAŞKAN – Hayır, efendim, müdahale etmeyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bununla ilgili, Sayın Altunyaldız, benim önerim, bakın, az önce Cemal Bey’in de söylediği gibi bu iş iyice düşünülmeden önümüze getirilmiş, adını koymakla olmaz. Bu, topyekûn bir kod yasayla, müstakil bir yasayla, sermayesi, yapılanması, organizasyonu, bütün boyutlarıyla tartışılması gereken bir yasa. Bu anlamda bunun teklif metninden çıkarılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.43

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.49

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – 25’inci Birleşim Dördüncü Oturumu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Madde 47, Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Vekilim, arada Cemal Bey’in de söylediği gibi, bu reasürans şirketlerinin çok büyük sermayeyle kurulması lazım, çok büyük sermaye gerektiriyor. Burada “Sermayesi Hazine ve Maliye Bakanlığına ait.” denmiş ama ne kadar sermayeyle kurulacağına dair bir bilgi yok. Böyle bir düzenleme yaptığınıza göre sermayesinin de planlanmış olması lazım. Peki, bu sermaye böyle bir dönemde nereden karşılanacak? Çok büyük bir meblağdan bahsediyoruz.

İkincisi: Sigortacılık sektörünün kötü durumda olduğu falan söylendi ama ekonomi genel olarak sıkıntılı. Geçen sene -yanlış hatırlamıyorsam- 46 milyarlık bir prim üretildi değil mi 2017 için? 2018’de durum nedir, çok mu sıkıntılı? 2018’i bilmiyorum hakikaten.

“Bir de ülkemiz sigortacılık sektöründe yaşanan teminat sorunlarına daha etkin bir proaktif çözüm...” Proaktif çözüm bulabilmek yani geleceği öngörüp ona uygun çözümler üretebilmek için illa böyle bir reasürans şirketi kurulması mı gerekiyor? Nasıl proaktif çözümler getirecek yani sorunları görecektir de nasıl çözüm bulacak? Bildiğim kadarıyla şu anda Türkiye’de 2 tane reasürans şirketi var zaten. Bu, onların çok üzerinde bir sermayeye sahip olmalı ki sigortacılık sektöründe belirleyici olabilmeli.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devlet garantisi de verecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Devlet garantisi de yetmez tabii, bu, devlet garantisi olması değil, garantiyle olsa... Garantiyle değil bu.

Bir de sektörde yaşanan teminat sorunları nedir? Yani Türk sigorta sektörü, dışarıda olduğu gibi... Sigortacılık sektörü, biliyorsunuz, dışarıda bankalara sahiptir, bizde bankalar sigorta şirketlerine sahiptir tam tersine. Teminatı da bizde bankalar verir, sigorta şirketleri teminat vermez. Bununla, bir reasürans şirketiyle teminat sorunlarını çözebilecek noktaya nasıl gelebilecek sektör, onu da doğrusu merak ediyorum, nasıl olabilecek teminat sorunlarına çözüm getirilmesi.

Bir konum daha vardı ama onu hatırlayamadım, hatırlayınca sorarım tekrar.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Plan Ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 47'nci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Kamil Okyay Sındır

Mehmet Bekaroğlu

Emine Gülizar Emecan

İzmir

İstanbul

İstanbul

Abdüllatif Şener

Süleyman Girgin

Konya

Muğla

BAŞKAN – Evet, önerge üzerinde Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, “Bu teklifin 47'nci maddesiyle 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na bir ek madde eklenmek suretiyle Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmakta olup bu şirketle ülkemiz sigortacılık sektöründe yaşanan teminat sorunlarına daha etkin ve proaktif -nasıl olacak bu proaktif, onu da bilmiyoruz- bir biçimde çözüm getirilmesi amaçlanmaktadır.” Öyle yazmış gerekçede.

Sigorta sektörüyle ilgili son raporlar -bu raporlara, bu haberlere hepiniz bakıyorsunuzdur- bu yılın ilk yarısında işlerin iyi gitmediğini ve sektörün küçüldüğünü göstermektedir. Türkiye'de sigortacılık sektörünün büyük ölçüde yabancı sermayenin kontrolünde olduğunu da hepiniz biliyorsunuz.

Reel sektörün sigorta teminatı bulmakta zorlandığı ya da yüksek fiyatla teminat bulabildiği alanlarda Türkiye reasürans havuzunun devreye girerek uygun fiyatla sigortaya erişim olanağının sağlanması ve bunun kamu eliyle yapılması düşünülüyor bu şeyle. Böylesi bir yükün sektörün tamamen yabancı sermayenin elinde bulunduğu bir ülkede gerçekten kamu bunu yapmalı mı, yapabilir mi? Diyelim ki kurduk, diyelim ki kanun maddesinde ifade edildiği gibi müthiş ayrıcalıklarla donattık bu şirketi, başka hiç kimseyi bu şirketle bu alanda hiçbir rekabet yapamayacak şekle soktuk. Bu, gerçekten, Türkiye'nin uluslararası taahhütlerine, anlaşmalarına uygun mudur? Yani böyle bir şirket kurduğumuz zaman, yani sadece sermaye açısından değil... Diyelim ki 1 milyar dolar sermaye koyduk, güçlü bir şirket -devlet var, koyabilir- kurdu. Peki, yani bu şekilde bir şirket yani böyle bir şirket kabul edilebilecek mi? Niye yapıyoruz? Uluslararası büyük bir yatırımı sigorta eden şirketi sigorta edeceğiz, bunun anlamı bu. Yani reasürans: Bir sigorta şirketi gelecek sigorta edecek, daha sonra reasürans şirketi de gidecek o sigorta şirketini sigorta edecek. Peki, bu, genellikle uluslararası çok büyük yatırımlar için söz konusu olacak, öyle görüldü, öyle anlatıldı. Peki, size soruyorum: Böyle bir şirket, yani “Bizim kanunlarımız böyledir, kanun çıkardık, dolayısıyla iş bitmiştir.” diyebiliyor musunuz? Yani Türkiye dünya kadar uluslararası anlaşmalarla kayıtlı değil mi, sınırlı değil mi? Nasıl olacak da bu şirketi uluslararası piyasada... Hadi Türkiye'deki diğer şirketlerle, millî reasürans şirketiyle rekabet etti filan, diğerleriyle nasıl rekabet edecek? Niye güvenecekler yani? Burada şu yapılıyor benim anladığım kadarıyla: Diyorsunuz ki: “Biz devlet olarak garanti veriyoruz. Bunun da yolu budur.” Yani sigorta şirketine diyorsunuz ki: “Siz gelin, sigorta edin, şeyinizi yapın. Biz eğer bir problem ortaya çıkarsa garanti veriyoruz.” Bu hazine garantisi, devlet garantisi arkadaşlar. Yapılan şey budur. Sigorta şirketi böyle olur ancak, bunun teknik yolu da budur diyorsunuz. Ama yani kim buna şey yapacak yani serbest piyasa içinde kim?

Arkadaşlar, Sayın Paylan'ın ifade ettiği bir şey vardı, katılıyorum. Bunu buradan çıkarın. Sigortacılıkla ilgili dünya kadar problem var bu ülkede. Bir sigortacılık yasasında oturuşun, taraflar çağrılınsın, konuşulsun. Uluslararası alanda neler var, hangi sıkıntılar var, bunları aşmak için neler yapılıyor? Bütün bunlar konuşulsun ve bütüncül bir düzenleme yapılsın sigortacılıkla ilgili.

Bu çerçeveden de reasüransla ilgili, biraz evvel Sayın Öztürk'ün, Sayın teklif sahibi Altunyaldız arkadaşımızın ifade ettiği sorunları nasıl aşacağımıza karar verilsin. Ne var yani, kim kovalıyor? Burada ciddi problemler çıkacak.

Bakın, burada söylüyorum, yazın arkadaşlar, bu, dediğiniz amaçlara asla hizmet etmeyecek. Bu şirketi hiç kimse reasürans şirketi olarak görmeyecek dünyada arkadaşlar. Böyle bir şirket olmaz.

Arz ederim efendim.

Önergemizi destekleyin, bu maddeyi tekliften çıkaralım.

Teşekkür ederim.

Başkan tekliften çıkarıldı madde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, çok kısa bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Önerge sizin değil ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Daha cevap vermediği için söylüyorum, cevap vermeden önce.

BAŞKAN – Ha, peki, tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Altunyaldız, ya, bu konuda da Rekabet Kurumundan bir görüş aldınız mı? Çünkü mevcut reasürans şirketleri var ve bu yeni şirkete çok ciddi avantajlar sağlıyorsunuz. Yani pek çok vergi, harç, bilmem ne, şundan bundan muaf tutuyorsunuz. Diğerinin günahı ne? Yani bu, rekabet konusunda rekabet edemez, mevcut şirkete de sermaye de yüklerseniz. Rekabet Kurumundan bir görüş alma gereği duydunuz mu? Neden duymadınız?

Evet, bunu soracaktım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli üyeler; ben özellikle bunu gerekçe maddesinde de belirttim, şimdi, bu, çok önemli bir husus. Yani büyük bir kuruluş oluşturuyoruz aslında hem önemi hem miktarı hem içerisi bakımından. Doğrusu buna, böyle, 70 maddenin içerisine sıkıştırılmış bir madde olarak bakmak ve burada müzakere etmek şanssızlık diye düşünüyorum. Yani hakikaten biraz önce bir kavram buldum ben bize, “şipşakçı”. Hakikaten bu Meclise şipşakçı diyebilirler yani veya boyama küpü mü diyorlardı, ne? Boya küpü, daldır çıkar.

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) – Boyacı, boyacı.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Evet, boyacı küpü, daldır çıkar gibi.

Ya, bunu, en azından bunu -bir tane daha madde vardı- etraflıca konuşalım. Bak, bunlara hiçbirimizin... Ben yani AK PARTİ'li arkadaşların da diğer arkadaşların da gerektiği zaman bilgilendiği kanaatinde değilim bunun boyutlarıyla ilgili. Yani bu, böyle bir madde değil. Diğer maddeleri anlıyorum. Yani vergi harcamalarını, o, bir sürü teşvik ve benzerini anlıyorum ama bu, onların, yani tek başına bu hepsinden daha önemli bir madde. Öyle değil mi Sayın Altunyaldız? Hepsinden daha önemli bir madde. Yani terazinin bir kefesine 70 maddeyi koysak, bir kefesine bunu koysak bu, onlardan ağır basıyor. Ama burada bir karar veriyoruz millet adına ve aşağıda karar vereceğiz. Ne olur yani buna bir yarım saat, bir saat, iki saat, üç saat, bir gün ayırsak? Milli kaynaklarımız... Yani burada milletin emanetini, bütçe hakkını, kaynak kullanımını konuşuyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yarın da çalışacakmışız.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Çalışalım lütfen. Yani Sayın Kalaycı, ben ayrı bir konu olarak... Siz daha iyi takdir edersiniz bunu yani. Bu, böyle bir madde değil, böyle bir konu değil ya. Varlık Fonu gibi bir şey kuruyoruz aslında. Yani bu, sigortacılık dediğimiz konu, miktarları bakımından

dünyada finans sektörünün en ağırlıklı payı. Ama bunu... Ben şaşırıyorum yani. Bunu buraya getirirken cesaretinize... Sizinle beraber bunu çözelim diye gönderen arkadaşların bu 70 madde içerisinde ya. Tekrar ediyorum yani bu 71 maddenin 70 tanesi, 100 üzerinden 10 eder; bu, 90 eder. Bunu niçin gerektiği gibi konuşmuyor ve müzakere etmiyoruz? Bizi bir bilgilendirin, bunun boyutlarıyla ilgili bilgilendirin, riskleriyle ilgili bilgilendirin. Ben de isterim yani böyle bir sigorta, böyle bir yapının oluşturulması, uluslararası yapılara karşı bir güç oluşturulması ama bunu buraya getirerek diğer efendim bankadaki sandıklara bağlı olanlara verilen yüzde 5'lik prim kadar bile konuşulmuyor bu, biliyor musunuz. Neden o kadar konuşulmuyor? Çünkü bu konuda bilgi yok, bilgi yok çünkü bu konuda. Bu sorumluluğumuzu yerine getirelim.

Ben, Sayın Başkan ve AK PARTİ'li arkadaşlardan, Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlardan ve bütün arkadaşlardan rica ediyorum, bu konuya hassasiyetle biraz zaman ayırırım, sona bırakalım, bir etraflıca konuşalım. Yani kafamıza uyarısa "Evet." diyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, sadece Türk Sigortacılık Birliğinden bir görüş alabilir miyiz, onu isteyecektim. Burada olması lazım şeye göre.

BAŞKAN – Kim var arkadaşlar? Arkadaşlar yoklar.

Sayın Altunyaldız sizin söyleyecekleriniz var mı?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu konu gerçekten önemli, sizlerin de ifade ettiğiniz gibi. Gerçekten önemli konu, zira sigortacılık artık günümüz ekonomilerinin çok önemli bir gerçeği. İşte bu nedenle, sigortacılığı gerçekten reasüre etme noktasındaki zaman zaman yaşanan daralmalar nedeniyle de reasüre etme yani sigortayı transfer etme, daha doğrusu riski transfer etme noktasında bir açılımı ülkemiz adına yapmaya çalışıyoruz.

Şu anda iki hususa değineceğim, ondan sonra Sayın Başkan takdir ederse arkadaşlara teknik olarak görüş sorabilir. Şimdi, birincisi, bu sigorta şirketinin şu anki öngörülen sermayesi 500 milyon TL olacak. Ayrıca bahsetmiş olduğunuz, Sayın Paylan'ın bahsetmiş olduğu rekabeti bozucu etkisi şu an Millî Reasürans Şirketine yani İşbankası tarafından kurulan reasürans şirketine tanınan hakları biz burada tanımaya çalışıyoruz yani kamu alanından özel sektör alanına doğru çekerek bir anlamda rekabete eşit başlamalarını sağlayacak noktaya doğru çekmeye çalışıyoruz. Dolayısıyla, düzenlemenin özünde bu var.

Bunun dışında, Sayın Başkan benim söyleyeceklerim bu kadar, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48'inci madde üzerinde görüşme açıyorum.

MADDE 48- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin başlığı "Denkleştirme ödeneği ve belediyelere yardım ödeneği" şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkra üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve mevcut ikinci fıkrada yer alan "birinci fıkrada belirtilen ödenek" ibaresi "birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen ödenekler" şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan belediyelere yardım ödeneğini, belediyelerin talebi üzerine kullandırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. “

BAŞKAN - Sayın Altunyaldız, 48’inci madde üzerinde bir bilgilendirme rica edeyim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, belediyelerin gördükleri hizmetler itibarıyla teklifin geneli üzerindeki konuşmalar üzerinde de konuştuk, burada ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikleri projelerinin gerçekleştirilmesi için Bütçe ve Strateji Başkanlığına bir ödenek konularak buradan desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Kâtip Üye Şirin Ünal geçti.)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bu maddeyi bu torba yasanın içinde gördüğüm zaman ilk düşündüğüm şey, tam da bu 71 madde, sanki bu 48’inci madde için bir araya gelmiş ve bu torba oluşturulmuş değerli arkadaşlar. Yani o kadar anlamlı, o kadar önemli bir düzenlemedir bu yapılan düzenleme. 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun’un 6’ncı maddesinin başlığı “Denkleştirme ödeneği ve belediyelere yardım ödeneği” şeklinde değiştirilmiştir. Mevcut durumuna baktığımız zaman madde 6’nın yani denkleştirme ödeneği olarak “...nüfusu 10.000’e kadar olan belediyeler için kullanılmak üzere denkleştirme ödeneği olarak konulur.” Tamam. “Maliye Bakanlığı, bu ödeneği, mart ve temmuz aylarında iki eşit taksit hâlinde dağıtılmak üzere, İlbank A.Ş. hesabına aktarır. İlbank A.Ş. hesabına aktarılan ödeneğin yüzde 65’ini eşit şekilde, yüzde 35’ini ise nüfus esasına göre dağıtır.” Şimdi, burada, mevcut uygulamada belli kriterler var bu ayrılan bütçenin nasıl dağıtılacağıyla ilgili.

Sonra geliyoruz, devam ediyoruz. Bir ikinci bent eklenmiş buraya. “Belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan belediyelere yardım ödeneğini, -evet- belediyelerin talebi üzerine kullandırmaya...” tabii, her zaman olduğu gibi yine Cumhurbaşkanı yetkili.

Şimdi, arkadaşlar, öncelikle, tam da seçim öncesi, seçimlere üç dört ay kala neden Cumhurbaşkanına böyle bir yetki veriliyor diye ben sormak istiyorum. Yani şu ana kadar konuştuğumuz maddelerin içerisinde birçoğu mantıklı şekilde tartışılabilir maddelerdi. Mantıklı bir şekilde de tartışıldı, karşılıklı görüş alış verişi yapıldı; birtakım belki düzenlemeler, değişiklikler yapılacak. Ama şu 71 maddenin içerisinde koyulmuş bu düzenleme yani gerçekten ben anlayamıyorum, tam seçim öncesi...

Örneğin, merkezî yönetimden bir bütçe ayrılıyor. Ne kadar bir bütçe, neye göre ayrılıyor? Belediyelere yardım örneği olarak. Hangi kriterlere göre, hangi belediyelere bu kaynak aktarılacak Cumhurbaşkanı tarafından? Bu soruların cevabı var mı? Olduğunu sanmıyorum. Bu torba yasanın en kötü maddesi, en kötü teklifidir arkadaşlar bu. Şimdi, tam seçim öncesi AKP’li belediyelere kaynak aktarma maddesi olarak görünüyor, bu maddenin görüntüsü bu kesinlikle yani bunun üzerinden değerlendirmek gerekiyor. Ben mantıklı hiçbir tarafını görmedim.

Çok iyi niyetli koyulmuş bir madde ise eğer benim bir önerim olacak. Tabii ki ilk önerimiz, bu maddenin bu tekliften çıkarılması. Benim önerim, yürürlük tarihinin 2019 Nisana ertelenmesidir. İyi niyetliyse seçimlerimizi yaparız, yeni belediyeler oluşur, ondan sonra da mevcut belediyelere bu destek verilebilir.

Şimdilik ben bu kadar konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bu arada, pardon, bir şey daha eklemek istiyorum.

Şimdi, daha önce yapılan uygulamalara da baktığımız zaman, örneğin metro ihalelerinin birçoğunu Ulaştırma Bakanlığı yapıp belediyelere devrediyor. Aslında bunun tam da işte seçim öncesi AKP’li belediyelere kaynak aktarımı operasyonu olduğunu gösteren şeylerden birisi bu. Kimlere gitmiş mesela bu, hangi bölgelerde bu metro ihalelerini Ulaştırma Bakanlığı üstlenmiş? Ankara’da üstlenmiş, Antalya’da üstlenmiş ama Eskişehir’de değil, İzmir’de değil. Yapılan uygulamalar da benim söylediklerimi doğrular nitelikte.

Şimdilik bu kadar Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Katırcıoğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Yani bu madde hakikaten, hani bir laf vardır ya, zurnanın zırt dediği yer galiba bu madde. Yani bu madde esas itibarıyla bizim şu anda “Cumhurbaşkanlığı sistemi” denilen sistemin de en zayıf yanlarından birini gösteriyor. Şimdi belediyeler söz konusu. Belediyelere yardım, yatırımlarına yardım etmek üzere bir madde bu. Fakat bu maddeyi yürürlüğe sokacak kişi Cumhurbaşkanı ama Cumhurbaşkanı aynı zamanda Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı. Şimdi, düşünün, benim partimin bir belediyesini düşünün veya Cumhuriyet Halk Partisinin bir belediyesini düşünün. Bir yatırım ihtiyacı oldu, bunu karşılamak üzere başvurduğunda Cumhurbaşkanının tarafsız davranacağını varsayıyoruz ama Cumhurbaşkanı tarafsız değil zaten. Bunu hepimiz biliyoruz. Yani hakikaten bu maddeyi görünce ben de Sayın Emecan gibi çok şaşırdım. Yani böyle bir maddeyi nasıl buraya getirdiniz, onu da anlamış değilim ama bu madde çok açık bir şekilde mevcut Cumhurbaşkanlığı sistemi denilen sistemin esasında ne kadar tutarsız bir sistem olduğunu da gösteren bence önemli bir örnek madde gibi gözüküyor.

Yani arkadaşlar, bunu bence geri çekin. Yani böyle bir madde olmaz, olmaması lazım. Yani Cumhurbaşkanı tarafsız olsa idi, gerçekten bütün toplumun Cumhurbaşkanı olmayı seçebilseydi, bunu becerbilseydi, o zaman dediğinizi anlardım, kabul ederdim ama maalesef öyle değil, bunu açıkça görmek lazım. Cumhurbaşkanı toplumu kutuplaştırarak buraya geldi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bunu siz mi belirliyorsunuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben belirlemiyorum. Açın bakın, yani bilimsel çalışmalar var. On altı yıldır Türkiye’de kutuplaşmanın nereden nereye geldiğini görürsünüz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Böyle bir şey yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Var, ben size göstereyim, vereyim çalışmaları. Üstelik de...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Gösterilecek bir şey mi yani? Bunu nasıl göstereceksiniz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, söyleyeyim size. Yani bilimsel verilerle açıkça yapılan, bu konuyu araştırmak üzere yapılan araştırmalarda açıkça ortaya konan şey şudur ki evet bütün dünyada da böyle bir mesele vardır ama bizde özellikle on altı yıldır ve büyük ölçüde Cumhurbaşkanının başkanlığında gelişen bir biçimde Türkiye kutuplaşmıştır. Türkiye bugün birbirini

dinlemeyen insanlardan oluşuyor arkadaşlar. Bakın, biz bile birbirimizi dinliyoruz. Hani dinliyoruz da ama duymuyoruz gibi yani. Dolayısıyla da ben genellikle bu Mecliste yaptığım konuşmalarda altını çizmeye çalıştığım gibi böyle bölünmüş bir toplum olarak Cumhurbaşkanının taraf tutar hâlde olmuş olması bu sistemin zaten zafiyetidir ve sizler gördüğüm kadarıyla her şeyi merkezileştirerek, her şeyi devletleştirerek esasında çok kırılğan bir sistem yapmaya yöneliyorsunuz. Yani daha önceki konuşmamda söylediğim gibi, bizim görevimiz uyarı. Biz sizi uyarıyoruz: Bu maddeyi çekin lütfen. Yani bu madde ileride gerçekten ciddi sıkıntılar yaratacak bir maddedir. Şimdiden bunu düşünelim, tartışalım ama yani bu maddenin gerçekten doğru bir madde olmadığı kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun, belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı bütçesine ödenek konulması ve bu ödeneğin Cumhurbaşkanınca dağıtılması.

Şimdi, bu ülkede her şey Cumhurbaşkanına teslim edilmiş. Ben bu yasa teklifinde kendi bölgem olan Muğla'yla ilgili birkaç önerimi söylemek istiyorum müsaadenizle.

02/07/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesinin başlığı "denkleştirme ödeneği" adına düzenlenmiştir. Yaklaşık on yıldır nüfusu 10 binin altında olan belediyelere uygulanmaktadır. Yerel gelirleri kısıtlı olan belediyelerimizin bütçelerini dengelemede de önemli bir kalem olarak yer almaktadır. Muğla ilimiz göç alan bir ilimizdir, yıllık yüzde 1,62 göç alan bir ilimizdir. Ne yazık ki ilimizde bu ödenekten faydalanan belediyemiz bulunmamaktadır. Oysa Muğla kış nüfusuna göre dağıtılan bütçeyle yüksek yaz nüfusuna da hizmet götüren bir ildir. Denkleştirme ödeneği ve belediyelere yardım ödeneğinden belediyelerin borçlarına kesinti yapılmamaktadır. Yerelde tam turizm sektörünün başladığı mart ve temmuz aylarında can suyu olarak büyük bir katkı sağlayacaktır aslında bu ödemeler. Bu ödeneğin oranını binde 1'den binde 5'e yükselterek nüfus kriterini de 40 bin nüfus baz alındığında yaz kış nüfusunda ciddi artışlar olan ilimizde en az 5 belediyemiz bu imkândan yararlanacaktır. Turizme ve insanımıza hizmet olarak yansıtacaktır. Sizlere bölgemiz ve ülkemiz adına özellikle bunun altını çizerek söylemek istiyorum. Fakat ne yazık ki aslında on senedir uygulanan ve belediyelere nefes aldırın denkleştirme ödeneği daha yararlı ve adil bir hizmet aracına dönüştürüleceğine partili Cumhurbaşkanlığı yetkisine verilerek siyasallaştırılmak istenmektedir.

Bizler merak ediyoruz Sayın Recep Tayyip Erdoğan çıkacak olan bu kanunla yetkilendirdikten sonra Cumhurbaşkanlığı bütçesine geçecek bu ödeneği belediyelere kullandırma noktasında inisiyatif kullanacağı zaman tarafsız Cumhurbaşkanlığı sıfatıyla mı yoksa AKP Genel Başkanı sıfatıyla mı bu kararı alacak, bu yatırımları yapacaktır? Bu yasanın iktidar partisi belediyelerinin projelerinin finansmanlarında kullanılacağı kanaatindeyim. Bu ödeneğin kaynağı ve miktarı belli olmamakla birlikte projenin limiti de tespit edilmemiştir.

Değerli Komisyon üyeleri, çıkarılması planlanan bu yasa siyasadir. Belediyeleri birbirinden ayırır, hizmetleri birbirinden ayırır, insanları birbirinden ayırır. Bunu mutlaka bir kez daha düşünelim, ülkeye ve insana hizmeti siyasallaştırmayalım. Cumhurbaşkanının asli görevi, ülkenin ve sistemin durumunu daha iyiye taşımaktır. Refah, huzur, barış ve büyütmektir, ileriye taşımaktır. Cumhurbaşkanlığı makamı

teleferik yapmaz, Cumhurbaşkanlığı makamı ülkeyi kalkındırır, yasaları ve sistemi düzenler ve o refah ve düzen içinde seçilmiş belediye başkanları da hizmet eder, hizmet götürür. Ben her şeyi yaparım mantığı yanlıştır, bu yanlıştan dönülsün, bu teklif geri çekilsin diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım ve değerli arkadaşlar; şimdi bir ülkede kurumlar arasında bir ayrıcalık, ayrımcılık, haksızlık, hatta siyasi partiler arasında ayrımcılık yapabilme adına çıkarılmaya çalışılan kanunlardan bir tanesiyle karşı karşıyayız. Zaten özellikle bu iktidar döneminde neredeyse siyasallaşmayan bir yapı kalmadı. Yani burada İçişleri Bakanlığı bütçesi konuşulurken de ben söyledim, o nedenle tekrar ediyorum. Seçim dönemi geldiğinde bu devletin birçok kamu görevlisi maalesef siyasi partinin yöneticisiymiş gibi ciddi bir seçim çalışması içerisinde yer aldı ve alıyor. Kaymakamlar muhtarları toplayıp “Oralardan köylerinizden gelecek oylara göre gelip benden hizmet isteyeceksiniz veya ancak isteyebilirsiniz.” dediği bir Türkiye’de yaşıyoruz. Bazı valilerin yine bir il başkanı sıfatıyla çalıştığını, böyle bir görüntü verme gayreti içerisinde olduğunu gördüğümüz, yaşadığımız bir ülkedeyiz. Ben bunları açıkça söylüyorum çünkü bunlar yaşanmış olaylardır, ispatı da mümkündür.

Şimdi şuraya geleceğim, her ortam siyasallaşmış, her şeyi artık belli bir parti düzeni içerisinde yönetilmekte olan bir ülkede siz devletin bir kaynağını sadece Cumhurbaşkanı yetkisiyle... Ki arkadaşım da söyledi, artık mevcuttaki Cumhurbaşkanımız sadece Cumhurbaşkanı değildir, mevcut sistem gereği bir siyasi partinin Genel Başkanıdır. Siyasi kararlarında biz kendi açımızdan genel başkan olarak değerlendiririz. Zaten birçok eylem ve işleminde de o siyasi parti Genel Başkanı olduğunu hiç çekinmeden, çok rahatlıkla hissettiren bir Cumhurbaşkanıyla da karşı karşıyayız. Yani bu tip bir karar alırken tarafsızlığı noktasında ciddi kaygılar oluşturabilecek bir durumda, bir bütçe yönetiminde bu şekilde Cumhurbaşkanına açık yetki verilmesi, hem adalete hem hakkaniyete hem de Anayasa’ya aykırıdır. Yerel yönetimlerin belli gelir kaynakları vardır, genel bütçeden aldığı kaynaklar, bir de artı kendi elde ettiği kaynaklar.

Şimdi, siz birbirine yakın iki belediye düşünün, bir belediye iktidara bağlı belediye, diğer belediye de bir başka partiye. Sıkışmış, altından kalkamamış, becerememiş, kendi bütçesini savurmuş, yatırıma çevirememiş bir belediye, Cumhurbaşkanının desteğiyle ödenek alacak, diğer belediye belki kendi imkânlarını, sınırlı imkânlarını doğru kullanacak ve yatırıma kullanacak. Bu, bir adaletsizlik, eşitsizlik yaratmayacak mı değerli arkadaşlar veya o belediyeye fazla gidecek kaynakla o belediye lehine siyaseten bir avantaj elde edilmeyecek mi? İşte, bunlar, kamu vicdanını yaralayan faktörlerdir. Burada kamu, vicdanen rahatsız olacaktır. Yani keyfe bağlı... Bakın, sadece “Cumhurbaşkanı” olarak burada yazılı olması, bizi tatmin etmeye yetmez çünkü ifade ettiğimiz gibi, artık, Sayın Cumhurbaşkanı bir genel başkandır, bir siyasi partinin Genel Başkanıdır, takdir hakkında da -yüzde yüz demem tabii ki mümkün değil ama- çoğunlukla –bugüne kadar yaşanmış örneklerden yola çıkarak söylüyorum- kendi partisinden olan belediyelere kaynak aktaracaktır. Bu da adaletsizlik yaratacaktır ve Anayasa’ya aykırılık yaratacaktır, eşitsizliğe yol açacaktır. Böyle bir teklifle buraya gelinmiş olmasını ben çok doğru görmüyorum, daha doğrusu hiç doğru görmüyorum. Böyle bir teklifi sayın vekilimizin buraya hangi nedenle koyduğunu veya koydurulduğunu anlamış da değilim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan toparlıyorum.

Önümüzde hele hele bir yerel seçim süreci olduğu şu günlerde böyle bir devlet kaynağının belli belediyelere kullanılması ihtimali olan bu önümüzdeki yakın süreçte dahi kullanılmasının kesinlikle doğru olmadığını düşünüyorum. Bu teklifin gündemden çıkarılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Kırkpınar..

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, tabii, her şeyden önce bir niyet okuyuculuk var, bir kere bunu kabul etmek lazım.

CAVİT ARI (Antalya) – Gördüklerimizi söylüyoruz. Bugüne kadar hangi belediyelerde ne yaptınız, bir açıklayın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Arkadaşlar, bakın, siz konuşunca biz dinliyoruz Sayın Arı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Müdahale edince nasıl oluyormuş?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ben etmiyorum ama müdahale, bakın, dinliyorum.

BAŞKAN – Siz devam edin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Şimdi, biz bir referandum yaptık, daha sonra Cumhurbaşkanımızı seçtik, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtik, bütün bunları halkımızla demokrasinin gereği olarak yaptık. Burada gördüğüm şu: Hâlâ sistemi çok ciddi anlamda sorguluyoruz. Bir kere, bunu kabul etmek lazım: Şu an Cumhurbaşkanı hükümet sistemi içerisindeyiz. Mutlaka Cumhurbaşkanı da bakanların yani daha doğrusu Hükümetin başı. Yani bu ülkenin kurumları var, bu kurumların tamamı da anayasal kurumlar. Dolayısıyla, şimdi, burada bazı konuşmacıların işte Cumhurbaşkanının taraf tuttuğu, Cumhurbaşkanının kutuplaştırdığı, buna benzer ve bunu söyleyenlerin de ülkede birlik beraberlik, barış, kardeşlik, eşitlik nutuklarıyla karşımıza çıktığı ama her seferinde de bunları hatırlattığını görüyoruz. Aslında biz konuşmalarımızı yaparken hem Parlamentoda hem burada hem de seçim bölgelerimizde hep birlik ve beraberlik üzerine ama bunları sahada ve uygulamada da yapıyoruz. Biz bunların söylemden ziyade eyleme dönüştürülmesi taraftarıyız.

Yine, az önce bir konuşmacımız ifade etti kaymakamların, valilerin pozisyonlarıyla ilgili. Biz bu ülkede kaymakamların ilçe başkanlığı, valilerin il başkanlığı dönemlerini yaşadık.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, 1940 arkadaş ya. Ayıp, ayıp!

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi de aynısını yaşıyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Eğer sizin o muhtarlarla ilgili o tip söylemleriniz, o tip gündemleriniz varsa bunları ifade edin, bunları söyleyin.

CAVİT ARI (Antalya) – Var, söylüyoruz. Tamam işte daha başka nerede ifade edeceğiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bunların mercileri var, suç duyurusunda bulunun ama burada farklı maddeler üzerinde, çok önemli maddeler üzerinde konuşma yaparken hiç konuyla alakalı olmayan siyasi içeriklerimizi, farklılıklarımızı kutuplaştırmaya yönelik söylemlerimizle bizim burada örtbas etmeye çalışmış olmamız konunun bütünlüğünden uzak bir noktaya bizi götürüyor ve hem tartışmak istiyoruz çok önemli meseleleri hem de bu önemli meselelerden uzaklaşıyoruz yapmış olduğunuz bu girişimlerle. Dolayısıyla ben bunu ifade etmek istiyorum. Bu tarafla ilgili, bölmekle ilgili, kutuplaştırmakla ilgili bütün söylemleri tutanaklara geçsin diye reddettiğimi bir kere daha ifade etmek istiyor, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sağ ol Sayın Vekilim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu madde gerçekten Türkiye'nin nereye gitmekte olduğunu göstermesi açısından ya da şöyle ifade edeyim: 16 Nisanda geçen referandum işte Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Türkiye'yi nereye taşıdığını göstermesi açısından...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yine sistem tartışması.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, sistem tartışması yapacağım tabii. Tabii biz sistematik konuşuyoruz. Evet, sistem tartışması yapacağız. Türkiye'yi nereye götürdüğünü göstermesi açısından son derece örnek bir düzenleme bu, değerli arkadaşlarım.

Biliyorsunuz 31 Martta yerel yönetim seçimleri var. Yine biliyorsunuz değil mi arkadaşlar, Cumhurbaşkanı artık partili Cumhurbaşkanı, bir partinin genel başkanı Sayın Cumhurbaşkanı. Öyle, sistem öyle. Bir partinin genel başkanına seçimden önce böyle bir yetki verirseniz bütün bu soruları sorarız, sorgularız; bu, bizim hakkımız.

Şimdi, değerli arkadaşım diyor ki... Kırpınar mı, Kırpınar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kırpınar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Erzurumlu musunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Evet.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Erzurumlusunuz, Narmanlı.

Şimdi, diyor ki: "Referandum yapıldı." Evet yapıldı ve yüzde 51,4 müydü referandum geçildi ve sistem yürürlüğe girdi, bak hiç sesimizi çıkarmıyoruz. Cumhurbaşkanı da seçildi, evet Sayın Recep Tayyip Erdoğan gene benzer bir şeyle Cumhurbaşkanlığını kazandı ve şu anda Külliye'de, sarayda oturuyor, Türkiye'yi yönetiyor. Buna bir itirazımız var mı arkadaşlar? Buna hiçbir itirazımız yok. Ama bir şey söylüyoruz biz. Referandumun yapılmış olmasına, Sayın Erdoğan'ın şu anda Cumhurbaşkanı olarak Hükümet etmesine, Türkiye'yi yönetmesine itiraz yok. Neye itiraz var? Bunu hukukun içinde yapacak. Hukuk buradan çıkardığımız kanunlardan ibaret değil. Anayasa hocamız burada değil. Yani hukuk o değil. Yani evrensel bildiğimiz hukuk normlarına, vicdana uygun düzenlemeler içinde yapacak.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, böyle seçim öncesi yapılan bu düzenleme ve bu seçimler gerçekten demokratik seçimler olacak mı? Yani eşitlik, adalet bunlar nedir değerli arkadaşlarım? Bu konuda hukuk ne diyor? Yani tarafsız davranmayan, seçimden önce seçimi etkilemek amacını taşıdığı çok açık olan böyle bir yetki alması yani buna hukuk ne der, evrensel olanı ne der, yerli olanı ne der, din ne der, gelenek ne der?

Değerli arkadaşlarım, hakkaniyetle nasıl bağdaştırılır böyle bir şey? Yani ne düşünülür? Çok basit bir şekilde "empati" diyorum, yapmıyorsunuz, çok basit bir şekilde bakalım yani. Seçimden önce son derece de sıkışmış bir Cumhurbaşkanı bakın neler yapıyor? Meclis Başkanını, eski Başbakanı istifa ettiriyor ve zorlayarak İstanbul'a aday gösteriyor. "Başka adaylarımız da var." falan diyor ama Sayın Başkan biraz naz ediyor, eski Başbakan ve diyor ki: "Ben bütçeyi de yöneteceğim, ondan sonra açıklayacağım." Onu da kabul ediyor. Burada sıkıştığı ne kadar açık, belli. Böyle bir partili Cumhurbaşkanı, seçimden önce böyle bir yetki alıyor ve bize bunun eşitlik, adalet, hakkaniyetle uygun olduğunu söyleyeceksiniz.

Ya, benim sorum şu değerli arkadaşlarım, cevabı da vereceğim ama kendime göre cevap vereceğim. Ya, bunu nasıl içselleştiriyorsunuz, merak ediyorum yani? Böylesine adaletsiz, hakkaniyetten uzak, insaftan, vicdandan uzak, böylesine bir düzenlemeyi ve arkasından gelecek uygulamayı nasıl içselleştiriyorsunuz? Ne diyorsunuz mesela? Şunu merak ediyorum: Buna benzer dünya kadar iş yapıyorsunuz, yani mesela, bir daha söyleyeyim, yine kızacaksınız, işte devlet memurlarıyla ilgili KPSS filan var ama oraya bir mülakat koyuyorsunuz ve o mülakatta işte filandan gelen referansla çok daha iyi durumda olan bir insanı almıyorsunuz, öbürünü alıyorsunuz. Bunu yaparken nasıl bir duyguyla hareket ediyorsunuz? Yani merak ediyorum, ne diyorsunuz yani? Nasıl bunu aklileştiriyorsunuz, vicdanileştiriyorsunuz ve bunu kabul edebiliyorsunuz? Siz sizden olmayanları ki Cumhurbaşkanını böyle gördüğünü defalarca ifade etmiştir. Yani siz, sizden olmayanların hepsini “hain, terörist, öteki, yabancı, düşman” böyle mi görüyorsunuz? Savaş mı açmış durumdasınız? Peki, nasıl içselleştiriyorsunuz? Soruyorum nasıl içselleştiriyorsunuz yani? Siz şimdi Cumhurbaşkanlığı ve Strateji ve Bütçe Başkanlığına konulacak bu ödeneğin Adalet ve Kalkınma Partili belediyeye verildiğinde, diğerine verilemediğinde ne diyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “İyi, bu bizim hakkımızdır. Efendim, işte savaş, hiledir. Dolayısıyla da bir şekilde de bu, savaş sayılır, mücadele sayılır, hile de yapılabilir; bu, bize helaldir.” Bunu mu diyeceksiniz arkadaşlar? Bu, nereye kadar götürür sizi? Yani siz, sizden yani sizin partinizden olmayanları, muhalif olanları böyle mi görüyorsunuz değerli arkadaşlar?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Niyet okuyorsunuz, niyet.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niyet okuyorum yani. Niyet mi okumak bu? Dünya kadar uygulamayla karşı karşıyayız, ayrımcılık yapıldığını görüyoruz, geçmişte gördük, şimdi de görüyoruz, görüyoruz değerli arkadaşlarım. Peki, yarın yapmayacağınızı nereden... Ben geçmişte olanlardan bakıyorum... Peki, bir tane söyleyin yani metro işlerini hangi muhalefet partisinin belediyesinin bulunduğu ilde üstlendi Hükümet? Şimdi de devrediyor belediyeler.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İzmir’de.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nerede yapıldı İzmir’de?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İZBAN.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Beraber mi yapıldı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Evet, beraber yapıldı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, çıkardım. O da seçimden önce yapılmıştır ve Binali Yıldırım seçimi alsın diye yapılmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, teşekkür edelim mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neyse, değerli arkadaşlarım, bin tane uygulamanız var, ayrımcılık yaptığınıza dair bin tane uygulamanız var. Niye Kamu İhale Kanunu’nu 190 defa...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Başka yere geçtin hemen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başka değil, aynı şeyi söylüyorum. Niye Kamu İhale Kanunu’nu 190 defa deldiniz, delik deşik ettiniz, niye? Kendi yakınlarınıza ihale vermek için. Şimdi de onları kurtarmak için yüzde 70’ini yaptılar, kurtarmak için ayrı bir madde çıkarıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, madde üzerindeki bitti herhâlde.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunların hepsini siz yaptınız. Dolayısıyla, böyle bir yetkiyi alacak olan Sayın Cumhurbaşkanı, bu yetkiyi kendi partisinin seçim kazanması için kullanacağı çok açık değerli arkadaşlarım. En azından böyle bir şüpheyle gidiyoruz. Bu seçim daha baştan sakatlanmıştır. Bu seçim, serbest seçim olmaktan çıkmıştır. “Yapmayın babalar!” diyor ve bunu bitiriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, biz ne kadar konuşursak da ferman yazılmış, ben öyle anlıyorum. Fermanı onaylayacaksınız. Ancak, şunu unutmayın: Gün gelecek devran dönecek, siz ya bu tarafta oturacaksınız ya oturamayacaksınız ve bu AK PARTİ-MHP birlikteliği sonsuza kadar sürmeyecek, yarın öbür gün seçmenleriniz size diyecek ki: “Arkadaş, başka bir Cumhurbaşkanı geldi, bizim belediyelerimize ayrımcılık yapıyor. Sen bu maddeye nasıl ‘evet’ dedin, bu maddeye nasıl ‘evet’ verdiniz?” diyecekler? Bugün AK PARTİ-MHP birlikteliği var, ittifakı var, yarın bu ittifak bozulabilir ve MHP, bu maddeye yol verebilir ama yarın ittifak bozulabilir. MHP’li belediyeler diyecek ki MHP’li milletvekillerimize: “Ya arkadaş, sen nasıl bu maddeye evet dedin?” Mümkün. Her şey olur.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya rüya görmeyi bırak, gerçeklerden bahset.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya her şey olur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Rüya görmek insani bir hâldir kardeşim. Rüya görürüz yani. Ne var? Rüyalara da karışacaksınız?

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Rüya serbest.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bakın, rahmetli Özal -çok iyi hatırlıyorum- 1989 yerel seçimlerinde eli kolu bağlanmış bir belediye başkanı fotoğrafını gazetelere çarşaf çarşaf ilan vermişti, hatırlayanlar hatırlar. “Arkadaş, bak, muhalife oy verirken eli kolu bağlanmış belediye başkanının, bana oy verirken o belediye başkanı iş yapar.” demişti. Değerli arkadaşlar, onun da başkanlık hayalleri vardı. Böyle bir başkanlık hayal ediyordu. Şimdi, Tayyip Erdoğan da diyor ki, aynen şunu söylüyor...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Limon reklamı vardı bir de, limon.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir de limon reklamı vardı aynı seçimde, birisi de eli kolu bağlanmış belediye başkanı çizmişti.

Şimdi, geldik, bakın, otuz yıl geçti üzerinden neredeyse, yine aynı noktaya. Tayyip Erdoğan da diyecek ki şimdi: “Arkadaş, bak, ben milletin vekillerinden bu yetkiyi aldım.” Diyor ki bu yetki: Cumhurbaşkanı bundan sonra büyük projelere destek verme yetkisi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yeni bir uygulama değil. Yeni bir uygulama değil.

BAŞKAN – Eskiden beri Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün, Maliye Bakanlığının uhdesinde olan bir şeyi konuşuyoruz ya. Yani çiçek tarlasına dönmüş burası. Yazık vallahi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ve bundan sonra arkadaş, bana oy verirsiniz size hizmet var, bana oy vermezseniz size hizmet yok.

Bakın, ben Diyarbakır Milletvekiliyim. Arkadaşlar, 24 Haziran seçimlerinde bu gözler, kaymakamın milletvekili adaylarıyla birlikte broşür dağıttığımı gördü.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Diyarbakır’daki çukurları da gördünüz mü?

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Türkiye’ye hainlik edenleri de gördünüz mü?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Aynen öyle. Fotoğrafları da var. Belgelerini size gösterebilirim.

Diyarbakır'da kayyumların, atanmış kayyumların milletvekili adaylarıyla beraber gezip oy istediklerini gördü bu gözler arkadaşlar ve bundan sonra da yaptıklarınız yapacaklarınızın teminatıdır. Ama bu millet nasıl 89'da Özal'ın eli kolu bağlı belediye başkanına yol vermediyse, 31 Martta da inşallah bu duruma yol vermeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ondan sonra bu maddeye “evet” diyenler “Yandım anam!” diyecekler söyleyeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Eskiden beri var olan bir şey sen de... On altı yıldır demediler de bugün mü diyecekler?

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bülent Ağabey söylesin. Yok muydu eskiden bu uygulama Sayın Kuşoğlu?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Benim Maliye Bakanlığım döneminde de vardı.

BAŞKAN – Sayın Şener de var olduğunu söylüyor.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ama burada ne diyor? 65'e 30...

BAŞKAN – Siz de adaletli kullandınız o dönem bunu biliyoruz biz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Adaletle ilgili bir oran verilmiş ama yeni konulan bu maddede o adalet yok.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama proje bazlı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nilgün Hanım, keşke hep proje bazlı olsa tabii. Burada “yatırım nitelikli” diyor, yatırım da demiyor. “Yatırım nitelikli projelerin” diyor. Yatırım projeleri de demiyor. Yatırım nitelikli projeye yatırım projesi arasında büyük fark var. Ne olduğu belli değil yatırım nitelikli projenin.

Bir de, dediğiniz gibi, aslında bir kriter konması lazım. Yani Cumhurbaşkanına verilebilir. Cumhurbaşkanı sonuçta devleti yönetiyor ama hangi kritere göre bu ödenekleri dağıtır, o da belli değil. Bunlar yapılmıştır, geçmişte de buna benzer şeyler yapıldı ama bir kriteri olur. Arkadaşlarımız bu konuları eleştirdiler, ben ayrıntılı olarak girmeyeceğim buna. Ama hatırladığım kadarıyla 54 milyar liralık 2019'da ödenek konu yatırımlar için. Ayrıca belediyeler için de birkaç milyarlık bir ödenek var. Zaten fazla bir rakam söz konusu değil. Bununla seçimin falan kazanılması da mümkün değil. Ama böyle bir işlem yapılması sonuç olarak yanlıştır, yapılmaması gerekir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, Türkiye Belediyeler Birliğinin burada olması lazım, bize verdiğiniz yazıda öyle görünüyor. Belediyeler Birliğinin de görüşünü alalım.

BAŞKAN – Belediyeler Birliği dayanamamış gitmiş.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ayrıca, Yaşar Bey dedi de bir şey söylemek istiyorum. Sistem tartışması çok önemli. Bu dönemde bir krize girdi Türkiye. Bir beka sorunundan bahsediyorsak devletin iyi çalışıyor, sistemin iyi çalışıyor olması lazım. Onun için sürekli konuşmamız gereken bir konudur. Sistemle ilgili eleştiriler yapmak sisteme yarar getirir. Doğru eleştiriler ve bunların düzeltilmesi bu dönemde çok önemlidir, çok gereklidir aslında. Bunları yapmamız lazım.

Teşekkür ederim.

Belediyeler Birliğiyle ilgili temsilci varsa dinleyebilir miyiz Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Belediyeler Birliğinden kimse var mı? Yokmuş.

Sayın Şener, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sigorta Reasürans Birliğinden kimse yok, Belediyeler Birliğinden kimse yok.

BAŞKAN – İlgilenmiyorlar demek ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Haber mi veriyorsunuz yoksa...

BAŞKAN – Biz hepsini çağırdık. Bizim kayıtlarımızda da var, görünüyorlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasıl yani? Geldiler gittiler mi, yoksa...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Avukatına söz verdiniz, konuşma da yaptı Başkanım.

BAŞKAN – Belediyeler Birliğine mi?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne zaman?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İki saat önce konuşma yaptı Başkanım, maddeyle ilgili.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bununla ilgili?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gitmiş.

BAŞKAN – İlgili alanlarında olmadığı anlaşılıyor.

Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, öncelikle şunu öğrenmek istiyorum: Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Maliye Bakanlığına bağlı bir birim mi, yoksa Cumhurbaşkanlığına bağlı birim mi?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Cumhurbaşkanlığı.

BAŞKAN – Cumhurbaşkanlığına bağlı bir birim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Cumhurbaşkanlığına bağlı bir birim.

Şimdi, burada üslupla ilgili, redaksiyonla ilgili yine problem olduğu kanaatindeyim. Belediyelere ve il özel idarelerine yardımla ilgili kanunun 6'ncı maddesi üç bent hâlinde görülmüyor önümüzde. Birinci bentte doğrudan Maliye Bakanlığına bağlı olarak ifade ediliyor bu denkleştirme ve belediyelere yardım ödeneğinin. İkinci bentte “Strateji ve Bütçe Başkanlığı” ifadesi geçiyor, bu, Cumhurbaşkanlığına bağlı olduğuna göre şunu öğrenmek istiyorum ikinci aşamada: Denkleştirme ödeneği Maliye Bakanlığına bağlı, bu “belediyelere yardım ödeneği” diye ikinci bir ödenek var da o Cumhurbaşkanlığına mı bağlanıyor?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Doğrudur. Şu an teklimizde öyledir.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, yani denkleştirme ödeneği Maliye Bakanlığına bağlı ve Maliye Bakanı tarafından aktarılan ödeneğin yüzde 65'i eşit şekilde, yüzde 35'i de nüfusa göre dağıtılacak anlamına geliyor. Strateji ve Bütçe Başkanlığı... Biliyorsunuz Bütçe Genel Müdürlüğü eskiden Maliye Bakanlığına bağlıydı, Bütçe Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığına alındığı için -bu belediyelere yardım ve destek ödeneği de daha önce Bütçe Genel Müdürlüğü bütçesinde görünüyordu-yine birlikte mi, aynı yerde mi görünüyor dedim ama ikiye ayrıldığını görüyoruz.

Şimdi, bu yeni konulan ödeneğin ne kadar olacağıyla ilgili herhangi bir ifade yok. Çünkü Maliye Bakanlığı bünyesinde olacak denkleştirme ödeneğinin bütçenin binde 1'i kadar olacağı belirtiliyor ve miktarı belirlenmiş. Bütçe de Komisyondan geçtiğine göre bu belirlenmiş vaziyette. Ama Cumhurbaşkanlığına bağlı Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçesine belediyeler yardım ödeneği konulacağı anlaşılıyor, bu yardım ödeneğinin de Cumhurbaşkanı tarafından dağıtılacağı anlaşılıyor. Buradan geçen bütçede böyle bir ödenek olmadığına göre bu, muhtemelen 2019 yılında kullanılmayacak anlamına mı geliyor? Genel Kurulda da gider artırıcı bir tasarrufta bulunulamayacağına göre 2019'da kullanılmayacak, yer almayacak bir bütçeden mi söz ediyoruz acaba, yoksa aktarma yoluyla bir başka kalemden buraya para mı aktarılacak? Hangi anlama geliyor? Bunun sınırı olacak mı, olmayacak mı? Bu belli değil. Yani objektif kriterlere göre dağıtılacak denkleştirme ödeneğinde bir ölçü, bir sınır bulunurken hiçbir kriter konulmayan, sadece Cumhurbaşkanının inisiyatifine bırakılan belediyelere yardım ödeneğinin sınırsız bir şekilde düzenlenmiş olması uyumlu değil yani (1)'inci fıkrayla (2)'nci fıkra arsında bu açıdan bir uyum görmüyorum. Buraya da bir sınır getirmek lazım yani "bütçe ödeneklerinin şu kadarını geçmemek üzere" diye bir miktar sınırlaması yapılabilir. O sınırlama belki daha makul, mantıklı olur, en azından önümüzü görmemize imkân sağlar. Ama böyle dağıtım esasları belli olmadan yapılan bu düzenlemenin ilerisi için de Sayın Cumhurbaşkanı açısından da çok büyük sıkıntılar ortaya çıkaracağını düşünüyorum çünkü eskiden denkleştirme ödeneğinde de herhangi bir kriter yoktu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – İlave olarak, ne zaman dağıtılacağı da belli değildi, yıl boyunca istediği zaman Maliye Bakanı bu ödeneği dağıtırdı. Her iki konu da büyük sıkıntı meydana getirdiğinden daha sonraki düzenlemelerde belediyeler arasında dağıtımın ne şekilde yapılacağıyla ilgili yüzde 65-yüzde 35 ölçüsü getirildiği gibi, dağıtımın mart ve temmuz aylarında yapılacağı şeklinde bir ölçü de getirilmiş. Daha önceki yıllarda bu madde böyle değildi, bu (1)'inci fıkra. Şimdi (2)'ncisinde de çok acele olarak hem dağıtım esasları belli olmayan hem yıl içinde dağıtım aktarılma ayı belli olmayan bir genişlikte yapmak suretiyle benzer sıkıntılar bu (2)'nci fıkra üzerinde de yaşanacaktır diye düşünüyorum. Onun için bunun böyle genel olarak buradan geçmesinin aslında bir kolaylık, Cumhurbaşkanlığı için bir inisiyatif genişliği olmaktan öte, Sayın Cumhurbaşkanını da rahatsız edecek bir noktaya ulaşabileceğini düşünüyorum. Bu nedenle, bu (2)'nci fıkranın tekrar gözden geçirilerek (1)'inci fıkrayla uyumlu bir şekilde dönüştürülmesinde fayda var diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tatlıoğlu...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, öncelikle ben de daha önce, dün de burada vurguladığım bir konuyu vurgulamak istiyorum. Şimdi, bunların esasında bütçe teklifiyle uyumlu olması lazım Sayın Altunyaldız, değil mi? Öyle. Buradaki birtakım ödenek aktarımları ve harcama kalemlerinin 2019 yılında buradan geçmiş ve Genel Kurulda görüşeceğimiz bütçeyle uyumlu olması lazım veya daha önceden bu uyum sağlandı, şimdi buraya geliyor.

Şimdi, ben maliyeciyim ve çok uzun süredir bütçeleri takip ederim. İlk defa AK PARTİ'nin ve Sayın Erdoğan'ın bütçeyi bir seçim için bu kadar zorladığını görüyorum, bunu ilk defa görüyorum. Samimiyetle söylüyorum, birçok politikaya rağmen bütçeler bu kadar zorlanmıyordu seçim dönemi. Bu 24 Haziran seçimlerinde ilk defa -7 Haziranı saymazsak- AK PARTİ zaten Mecliste çoğunluk değil,

bir düşüş var, herhâlde bu düşüşü durdurma arzusunun olduğunu düşünüyorum. Bakın, bunu bütçede de gördük. Nasıl gördük? 2019 bütçesi 1990'ları çağrıştırıyor. Ne açıdan? Bütçenin dörtte 3'ü transfer bütçesi, transfer personel bütçesi ve bu, giderek de kümülatif olarak artacak. Yani, faiz harcamalarımız yüzde 64 artmış, 117 milyar liraya çıkmış durumda ve daha garip bir şey var -bunu konuştuk ama tekrar vurgulayayım- yatırım harcamaları düşürülmüş bu bütçede. Yani, bunun da ekonomik olarak içinde bulunduğumuz pozisyona olumlu değil, olumsuz bir katkı yapma ihtimali çok yüksek. İnanın, ertelenmiş bir enflasyon, ısmarlanmış işsizlik ve büyüme rakamları bizi çok iyi bir yere taşımaz.

Ben sistemle ilgili bir defa daha bir şey söylemek istiyorum. Tabii ki 24 Haziran seçimleriyle bir Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine girdik ve bu sistemden ileride dönülür mü dönülmez mi bilmiyorum ama dönülme de bir şeyden eminim ki bir gün Cumhurbaşkanının parti genel başkanlığıyla ilişkisi kesilecek, tarihe not düşmek için söylüyorum. Bu bir garabet ve biz bu garabeti uzun süre taşıyamayız. Bakın, bunun nasıl bir sıkıntı olduğunu hep beraber göreceğiz. Sistem belki o zaman çok daha iyi bir yere gelecek. Bizi çok ciddi mağdur eden hatta eskisinden daha berbat hâle getiren budur. Ben tabii bundan bütün değişiklik açısından Türkiye'nin -ne zaman olur ama- vazgeçeceğini düşünüyorum ve vazgeçilmesi gerektiğini yani Cumhurbaşkanının parti genel başkanı sıfatının düşürülmesinin çok doğru bir şey olacağını söylemek istiyorum.

Dolayısıyla belediyelerin durumu hakikaten çok kötü. Bütün arkadaşlar şahittir ki belediyeler batık ve çok ciddi finansal desteklere ihtiyaçları var. Seçim öncesinde böyle bir kaynak aktarımı söz konusu olduğunu düşünüyorum ve bu bütçenin...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bir bitireyim Sayın Başkan, sizinle de ilgili bir şey söylemek istiyorum.

Esasında bu madde bütçeyle uyumlu madde çünkü bütçe de bir seçim bütçesi. Bu madde de onunla uyumlu.

Sayın Başkan, zaman zaman ihsasirey yapıyorsunuz. Siz, bakın, Başkansınız ve AK PARTİ Grubu burada. Bir tavır belirliyorsunuz, bu etkiliyor. İhsasirey yaparsınız, siz bilirsiniz ama ben Başkan olduğunuz için bundan uzak durmanızı rica edeceğim.

BAŞKAN – Ben gözümle kaşımla da yaparım, sorun yok.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Saygılar sunarım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Katırcıoğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, demin bu maddeyle ilgili konuşurken Cumhurbaşkanının aynı zamanda parti başkanı olmasının doğru olmadığına dair bir cümle söyledim ve bunu da Cumhurbaşkanının bizatihi kendi tutumundan kaynaklanarak uzun bir zamandan beri Türkiye'de kutuplaştırıcı politikalar uyguladığını söyledim.

Şimdi, tabii, bilenler biliyor, isteyenlere de ben bu çalışmaların bir dökümünü de veririm bakın, Yaşar Vekilim. BİLGESAM diye -devlete de yakın bir kuruluştur bu- Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezinin yaptığı bir çalışma, 2014'le ilgili yaptığı bir çalışmada çeşitli sorular soruyorlar ve cevaplar alıyorlar. Ben tabii çok ayrıntısına girmeyeceğim. Sadece şöyle bir soru mesela: “Bir Kürt'le evlilik yoluyla akraba olmayı problem olarak görür müsünüz?” sorusunun cevabı olarak yüzde 34 “Görürüm.” diyor veya “Bir Alevi'yle evlilik yoluyla akraba olmayı problem olarak görür müsünüz?” diye

soruyorlar, yüzde 30 çıkıyor. “Bir Alevi’nin Başbakan ya da Cumhurbaşkanı olmasından rahatsız olur musunuz?” diye soruyor, yüzde 21 çıkıyor. “Bir Kürt’ün Cumhurbaşkanı olmasını nasıl karşılırsınız?” diye soruluyor, yüzde 30 çıkıyor. Şimdi, bunlar şunu söylüyor arkadaşlar: Anlatmaya çalışıyorum ama hakikaten yani herhâlde anlatamıyorum, kendimde suç buluyorum. Ama Türkiye toplumu, maalesef, bu anlamıyla bölünmüş bir toplumdur. Bir anlamda, cumhuriyeti kuranların bu topluma giydirdikleri gömlek olmamıştır yani ortak bir kimlik üretmek başılamamıştır. Başarılamadığından dolayı sizler varsınız. Sizler derken daha önceki sizleri kastediyorum çünkü ben sizleri tanımakta zorlanıyorum Adalet ve Kalkınma Partisi olarak. Çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi esas itibarıyla devletçi politikalara ötekileştirilmiş bir Türkiye toplumunun bir kesimi olarak itiraz eden ve o nedenle de siyasette başarılı olan bir siyasetti. Ama görüyorum ki şimdi siz inanılmaz bir şekilde, hakikaten -demin söyledim, duymayanlar vardır- bir Sovyetler Komünist Partisi hâline geldiniz. Hakikaten, tuhaf bir şey ama öyle yani ve Sovyetler Birliği inşa ediyorsunuz neredeyse.

Şimdi, dolayısıyla da buradan şunu söylemeye çalışıyorum: Arkadaşlar, bütün meselemiz şudur: Her ne kadar benim partime “bölücü parti” vesaire gibi laflar edilse de yani bunları çok ciddiye almıyorum ben tabii ki çünkü bölücülük meselesi bağlamında baktığımız zaman, kusura bakmayın ama Adalet ve Kalkınma Partisinin özellikle 2011’den sonraki politikalarına bakın, hepsi kutuplaştırma üzerinedir çünkü kutuplaştırma Sayın Cumhurbaşkanıya kitlesini konsolide etmek imkânı vermiştir ve etmiştir de başarılı da olmuştur. Ama bu başarı toplumun kutuplaşmasıyla sonuçlanmıştır.

BAŞKAN – Bunu Sayın Erdoğan için mi söylüyorsunuz yani?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, evet, Sayın Erdoğan için söylüyorum, evet. Bunu dilediğiniz zaman, dilediğiniz şeyde...

BAŞKAN – Sizin oradan öyle görünüyor demek ki.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, böyle görülüyor tabii.

Yani bırakın onu, şunu da söyleyeyim size: Yani ben yeni milletvekili olmuş bir insanım, bugün Parlamenta bakıyorum, Genel Kurulun tavrına bakıyorum, buraya bakıyorum, Allah aşkınıza, biz eğer toplumun yansımaysak birbirimizi dinlemiyoruz, birbirimizi anlamaya çalışmıyoruz. Yani kaç defa söyledim, biz azınlığız, muhalefetiz, tabii ki görüşlerimizi söyleyeceğiz, size ayna tutmaya çalışıyoruz diyoruz ama siz sürekli itiraz ediyorsunuz. (Gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz de öyle.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika, bir dakika... Cümlem bitsin, müsaade edin.

BAŞKAN – Sayın Paylan eder, Sayın Katircioğlu itiraz etmez, onun için şey yapmayın, evet.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bir Cumhurbaşkanı böyle bir yetki veriyoruz fakat Cumhurbaşkanı aynı zamanda bir partinin başkanı olduğu gerçeği üzerine yapıyoruz bunu. Ben de diyorum ki insanız yani Cumhurbaşkanı da insan. Dolayısıyla da kendine sempatik bulunduğu veya kendine yakın bulunduğu belediyeleri destekler ve yakın bulmadıklarını desteklemezse ortaya çıkacak adaletsizliği nasıl çözeceğiz?

BAŞKAN – Başbakan da bir parti genel başkanıydı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama şimdi bakın, aynı şey...

BAŞKAN – İlk kez gelen bir uygulama değil ki.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Nasıl değil? Ya, Cumhurbaşkanlığı bu yani toplum...

BAŞKAN – Yardım ödeneği değil ki denkleştirme ayrı, yardım ödeneği ayrı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır ama Sayın Başkan, Cumhurbaşkanlığı cumhurun başkanlığıdır. Cumhura biz de dâhiliz.

BAŞKAN – Bırakın da uygulamada görün canım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama öyle demiyor işte, Allah aşkınıza yapmayın. Cumhurbaşkanı kaç defa söyledi, “Aksırıncaya, tıksırıncaya kadar içiyorlar, şöyle, böyle.” dedi. Yani bakın, Adalet ve Kalkınma Partisinin çıkışında böyle bir söylem yoktu arkadaşlar. Onun için ben sizleri kınıyorum. Çünkü gerçekten de aslığınıza dönmeniz lazım. Siz bir itiraz hareketiydiniz ama şimdi bir biat hareketi hâline geldiniz, kusura bakmayın.

Benim söyleyeceklerim bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Erol Bey, “İtiraz ediyorsunuz.” diyorsunuz ama sizin partiniz değil, bizim partimizi “bölücü” gösteriyorsunuz. Sonra itiraz etmediğinizi söylüyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Siz bölücüsünüz.” demedi, “Çankaya Kadıköy, Beşiktaş.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Şimdi müsaade edin. Gerekli cevabı Sayın Erim verir şimdi.

Sayın Kuvvet Bey, buyurun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, sayın milletvekillerim, kıymetli bürokratlar, değerli basın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ben 2014 yılında belediye başkanlığı yaptım. 2004 yılından önce 1999-2004 Meclis üyesiydim Anavatan Partisinden. O zaman Meclis toplantıları dört ayda bir yapılıyordu. Ben Meclis üyesiydim, muhalefet Meclis üyesiydim. Hiçbir şeyden haberimiz olmazdı, sorsak da olmazdı. Böyle, sizin gibi konuşacağız, mümkün değil, konuşamazdık.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye yani şimdi? Kötü örnek, örnek mi olur? Yanlışmış, yanlışmış kim yaptıysa.

CAVİT ARI (Antalya) – Biz de mi konuşmayalım?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Bakın, 1999 yılında da vardı bu yardımlar. Şimdi, proje...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Erol Hocam, siz farkında değilsiniz ama bunların eline fırsat verin, samimi söylüyorum, kimseye söz möz vermez.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sadece şunu biliyorum, Meclis üyesi olduğum zaman partili başkanlara telefonla para geliyordu ama 2004 yılından itibaren nitelikli proje yapana bakanlıklar veriyordu para. O zaman da bir limit yoktu, bakanlıklar veriyordu projenin yüzde 70’ini, yüzde 60’ını, yüzde 50’sini.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben 2010, 2011 dedim. Bakın, 2010, 2011’e kadar Adalet ve Kalkınma Partisinin yaptığı birçok iş doğru işlerdi.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Doğru, yine doğru.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama o tarihten sonra, diyorum size, sizin kimyanız bozuldu arkadaşlar, bozuldu.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yok yok, yine doğru.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanı kendini göğe çıkardı, 16 tane havarisi var etrafında, Türkiye’yi yönetiyor işte kendi kendine. Siz de biz de böyle bu...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yine doğru, daha hızlı.

Bakın, şimdi...

BAŞKAN – Bu ülkenin bakanlarına da “havari” dediniz ya, Sayın Katırcıoğlu, Paylan’a yakışır da size yakışmadı yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, kötü bir şey değil ki havari ya, havari çok önemli bir şey ya.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Havari kötü bir şey değil ki ya, inanmışları yani inanmış...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biat etmişler diyoruz, biat etmişler.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ya, bir dakika, ben sizi dinliyorum akşama kadar. Kırk yılda bir konuşuyorum, bir konuşayım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, özür diliyorum ama laf atıyorlar, ne yapayım?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Laf atan yok ya, nereden laf atılıyor ya.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Şimdi, bakın, bir çöp aracı dağıtılıyordu benim belediye başkanlığım zamanında. Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki... Önce bayan CHP’li milletvekiline verdi, belediyesini hatırlamıyorum şimdi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O eskidendi, o eskidendi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – CHP yoktu o zaman ya, DSP’lidir o.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bunları anlatmanıza gerek yok, burada anlaşabiliriz.

BAŞKAN – Evvelki sene, geçen sene aynı şey oldu.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Şimdi, bizim başkanlarımız da hayıflandı, “Ya eskiden böyle değildi.” diyorlardı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, gelin oturup konuşalım istiyorsanız.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – “Eskiden böyle değildi.” diyorlardı.

Sayın Cumhurbaşkanımız ayırım yapmıyor. Yapsa sıkıntı yok, yapsa zaten bu şekilde on altı yıldır, on yedi yıldır iktidar olmaz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Çankaya, Kadıköy, Beşiktaş; bunlar kaymak tabaka. Bunlar memleketin kaymağını yiyorlar...” 3 tane belediyeye kayyum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, daha önümüzde 30 madde var, rica ediyorum.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Teşekkür ederim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum tekrar.

İyi akşamlar.

BAŞKAN – Sağ olun, ben de size teşekkür ediyorum.

Sayın Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, tabii, kanunla alakalı görüşmeden önce özellikle HDP milletvekilinin bizi kınayan ifadesini kendisine iade ediyorum, biz kendilerini kınıyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu saatte kimse kimseyi kınamasın, saat sekiz ya.

SALİH CORA (Trabzon) – Bir defa halktan habersiz...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – “Halktan habersiz”i nereden çıkardın?

SALİH CORA (Trabzon) – ...halkla iletişimi olmadan, milletle hiçbir diyalogu olmadan, tamamen, öyle bir köşeden okuduğunuz ifadelerle burada ahkâm kesmek ucuz siyasettir.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hiç beklemezdim bir Trabzonludan böyle bir şey.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tonyalı, Tonyalı o.

SALİH CORA (Trabzon) – Bakın, ben size şöyle söyleyeyim: AK PARTİ’den öncesine döndüğümüz zaman değerli arkadaşlar, Refah Partili belediyeler veya muhalefet partisindeki belediyelerin İller Bankasındaki kesintileri yüzde 80'lere kadar ulaşmaktaydı. Ama o zaman iktidar partisine bağlı belediyelerin, yapılan kesintiler yüzde 10'lara kadar düşürülmekteydi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya belediyelere kayyum atadınız, daha ne yapacaksınız? (Gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Değerli arkadaşlar, bu madde üzerinde niyet okumaya gerek yok. Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz. Her kişi kendinden bilir işi. Biz AK PARTİ döneminde bütün belediyelerdeki kesintileri belirli bir standarda kavuşturduk, iktidar-muhalefet ayrımı yapmadan en fazla yüzde 40 kesinti uygulanmaktadır. Bu denkleştirmeye alakalı olarak uygulanan maddede de size soruyorum, hangi belediye, CHP’li, MHP’li, AK PARTİ’li veya HDP’li belediyelerin hangisinde, on bin nüfusa kadar olan hangi belediyede bu ödenek yatırılmamış oldu? Hepsine yatırılmış oldu, hepsine bu ödenek tahsis edilmiş oldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – HDP’li say kaldı mı bakalım? Bizim kalmadı vallahi belediyemiz.

BAŞKAN – Size olmuyor zaten, belediyenize oluyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Dolayısıyla, bu maddede öngörülen, yardım ödeneğiyle alakalı olarak, nitelikli projelere yönelik belediyelere bir can suyu, bir destek amaçlanmaktadır. Burada asla AK PARTİ’li belediyelere bir seçim yardımı veya başka bir niyet okumamak gerekiyor. Tamamen objektif kriterlere göre, hakkaniyetli bir şekilde olacaktır.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Niyet okumuyorum ya Sayın Cumhurbaşkanı kendi demiyor mu ya?

SALİH CORA (Trabzon) – Sonra bu kanun yılbaşından sonra yürürlüğe girecektir. AK PARTİ döneminde belediyelere yaklaşım bizim karnemizdir. Milletimizin şaşmaz ferasetiyle bu millet AK PARTİ’yi kurmuştur, girmiş olduğu bütün seçimlerde de AK PARTİ’yi desteklemiştir, destan yazmıştır. Ve burada belediyelerdeki uygulamalarımız, belediyelere karşı uygulamamız da muhalefet partis belediyeleri tarafından AK PARTİ her zaman alkışlanmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Cora.

SALİH CORA (Trabzon) – Biz teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım teşekkür ediyorum, hayırlı akşamlar diliyorum herkese efendim.

Sayın Başkanım, şimdi tabii bazı konuşmacılar, konuşuyor arkadaşlar onlara bir şey söylemiyorum ama çoğu zaman da siyasi jargon yapıyorlar. Yani şöyle: Gerçekten Türkiye’de bir sistemin değiştiğini hâlen bana göre anlayamıyorlar. Dolayısıyla, her seferinde de AK PARTİ üzerinde algı yapıp bunu da bizim tarafımıza, “Siz şöyle bir yanlış yapıyorsunuz, böyle bir ayrım yapıyorsunuz, belediyecilikte yanlış yapıyorsunuz, vesaire, vesaire...” Şunu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, belki de siz anlatamıyorsunuz, ben size on dakika süre vereyim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum.

İki, her konuştukları cümlelerin en sonunda da şunu söylüyorlar: “Ya siz görürsünüz, eğer bu sıralar değişirse, bir bizim tarafa geçerse...” ve böyle tehdit ediyorlar. Dolayısıyla, Türkiye’de hiçbir insan hiç kimseyi tehdit etme lüksüne sahip değildir, bunu özellikle söyleyeyim.

Dolayısıyla şudur: AK PARTİ Hükümetlerinden önce belki Türkiye’de bu tehdit unsurları vardı ama AK PARTİ geldikten sonra bu tehditler artık rafa kalktı.

İki, AK PARTİ hükümetlerinden önce belediyeler açısından gerçekten bir telefonla veya bir belediye başkanı geldiği zaman, hükümete yakınsa bir sürü yardım gidiyordu ama bizim hükümetlerimiz döneminde bir AK PARTİ’li belediyeye ne gittiyse, a, b, c, d, e belediyelerine de aynı şekilde mali imkânlar gitmiştir, çünkü sistemi oturttuk orada.

Dolayısıyla, yine eleştirilerden bir tanesi kayyum. Daha önce de söyledik, bu devlet kendi milletine ve kendi milletinin gayri safi millî hasılasına her zaman sahip çıkmıştır, sahip çıkmak da zorundadır. Eğer birileri milletin cebindeki paraları başka bir tarafa götürüyorsa devlet bunun gereğini yapmak zorunda, bunu herkesin de böyle bilmesi lazım.

Yine bir konuşmacı arkadaş kaymakamların broşür dağıttığını söyledi. Yani unutmayın ki ben bunu kesinlikle doğru bulmuyorum, onu özellikle söyleyeyim ama geçmiş dönemlerde hem vali olup hem de CHP il başkanlığını yapan bir sürü... Geçmişteki hükümetlerde veya valiliklerde bunu da biliyoruz.

Değerli kardeşlerim, hukuk ne diyor sistemle ilgili? Zaten başkanlık sistemi gelmeden önce bütün üniversitelerde veya bir sürü görüş alınabilecek her yerde alındı ve en sonunda halka gitti ve halk da başkanlık sistemini tasdik edip, getirip ondan sonra zaten biz bu sisteme geçtik.

Ben bu vesileyle, konuşma izni verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çelebi.

Sayın Kalaycı, buyurunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kısaca konuyu açıklamaya çalışacağım. Gerçi Sayın Başkan ifade etti, Abdüllatif Bey ifade etti yani yeni bir durum söz konusu değil. Şimdi, 2018 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun E cetvelinin 61’inci maddesine bakarsak bunun aynı hükmünü orada da görüyoruz, şöyle diyor: “Maliye Bakanlığı bütçesinin tertibinde yer alan ödeneği belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli zorunlu projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanmaya Maliye Bakanı yetkilidir.”

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle, Maliye Bakanlığının, özellikle BÜMKO’yla ilgili, bütçeyle ilgili bazı görev yetkileri Strateji Bütçe Başkanlığına geçti. Bu hükmün E cetvelinde yer almasının Anayasa’ya aykırı olduğu yönünde de Anayasa Mahkemesi kararı var yani 2019 bütçe kanuna konulamadı. Şimdi ilgili kanuna bu hüküm dercediliyor yani bütçe kanununa konulması, Anayasa’ya aykırı olduğu kararı gerekçesiyle şimdi ilgili kanuna konuluyor. Yani yeni bir durum burada söz konusu değil. “Maliye Bakanı yetkilidir.” ifadesinin yerine de “Cumhurbaşkanı yetkilidir.” ifadesi geliyor yani bütün yapılan işlem bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oranlar?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, oranlar yok. Ha, şuna katılırım; bir kriter koyalım deriz, ona katılırım yani.

SALİH CORA (Trabzon) – Önceden de oran yoktu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden yok oran?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, yok, önceden beri yok, uzun yıllardır yok.

SALİH CORA (Trabzon) – Hayır yoktu, önceden de oran yoktu.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Zabıtlara baktım, geçen yıl eleştirin de yok Garo Bey.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ök, buyurun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir de ilave etmek istiyorum. Bunda gerçekten bir değişiklik yok Maliye Bakanlığında.

Ayrıca, bu, seçime yönelik bir projeymiş yani seçim öncesi gibi. Öyle bir şey yok; bu, proje bazlı. Yani diyelim ki işte ocak ayında karar verilecek; ocak ayında eğer proje bazlıysa ihale edecek, askıya çıkacak, projeler hazırlanacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İlan edersiniz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yani bunun sistematik olarak da mümkünatı yok, öyle bir algının da olmaması gerektiğini düşünüyorum.

Bu arada, gerçekten, eski bir belediye başkan yardımcılığı yapmış birisi olarak belediyelerle de çok çalıştık, ilçe belediyeleriyle. Gerçekten nüfusu 10 binin altında olanlarla ilgili çok ciddi sıkıntılar var. Ben bu kaynaktan birçok belediyenin faydalanacağını, özellikle proje bazlı yararlanacağımı da düşünüyorum çünkü yatırımlar anlamında maalesef altından kalkılmıyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 48'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kamil Okyay Sındır

Abdüllatif Şener

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

Konya

İstanbul

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

İstanbul

Muğla

BAŞKAN – Evet, Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, bu görüştüğümüz 48'inci maddeyi, 31 Mart 2018'de yapılacak yerel seçimleri serbest seçimler olmaktan çıkarma ihtimali olan bu maddeyi gerçekten tekliften çıkaralım diyoruz.

Bakın, teklifin 48'inci maddesinde 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesinin başlığı "Denkleştirme ödeneği ve belediyelere yardım ödeneği" şeklinde değiştirilmekte, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere bir fıkra eklenmekte, mevcut ikinci fıkra üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmekte ve mevcut ikinci fıkrada yer alan "birinci fıkrada belirtilen ödenek" ibaresi "birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen ödenekler" şeklinde değiştirilmektedir.

Gereğede de belediyelerin gördükleri hizmetler itibarıyla gerçekleştirilmesinde fayda görülen yatırım projelerinin desteklenmesi ve belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi için Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine belediyelere yardım ödeneği konulması öngörülmekte ve bu da Cumhurbaşkanlığına verilmektedir, bunun dağıtılmasında da Cumhurbaşkanlığı yetkilendirilmektedir.

Değerli arkadaşlar, söz konusu düzenlemeye benzer maddeler daha önceki yıllarda merkezi yönetim bütçe kanunlarının ekinde (E) cetvelinde yer almış -2015 Merkezi Yönetim Bütçesi Kanunu'na ek (E) cetvelinin 64, 2016 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun ek (E) cetvelinin 66, 2017 Merkezi Yönetim Bütçesi Kanunu'nun ek (E) cetvelinin 63- bu maddeler Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesinin kararlarıyla 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin 26/05/2016 tarih ve 2015/7(E), 2016/47 sayılı Kararı, 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin 14/02/2018 tarih ve 2016/47(E), 2018 sayılı Kararı, 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin 14/02/2018 tarih ve 2017/61(E) sayılı Kararı'yla iptal edilmiştir.

Eskiden bütçe kanununa konulan maddelerle Maliye Bakanlığına verilen yetki bu kez Cumhurbaşkanlığındaki Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığına verilmektedir.

Belediyeler arasında ayırmacılık ve kayırmacılık uygulamalarının olduğu böylesine bir dönemde, 2019'un 31 Martında yapılacak seçimden önce, seçimlere dört ay kala böyle bir yetkinin partili Cumhurbaşkanına verilmesi seçimleri sakatlıyor değerli arkadaşlarım, seçimleri serbest seçimler olmaktan çıkarıyor. Bunun hiç kimseye bir faydası yoktur. Bu nedenle bu önergeyi verdik. Bu maddenin tekliften çıkarılmasını istiyoruz. Desteklerinizi bekliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49'uncu madde üzerinde görüşme açıyorum.

MADDE 49- 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Yurtdışında meydana gelen afetler, acil durumlar ve insani krizler sonrasında uluslararası acil yardımların yapılması amacıyla, Başkanlık bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilir. Başkanlık bütçesinde gider kaydedilmek suretiyle özel hesaba aktarılarak kullanılacak bu kaynaktan, Başkanlıkça uygun görülen hallerde, kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin hesaplarına da aktarma yapılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler de, yukarıda belirtilen amaçlarda kullanılmak üzere Başkanlık hesabına aktarma yapabilir. Bu şekilde aktarılan tutarlar, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin özel hesaplarda izlenir. İhtiyaç halinde Cumhurbaşkanlığı kararıyla insani yardım kampanyası başlatılabilir. Yurtdışında meydana gelen afet ve acil durum hallerinde ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması amacıyla sınırlı olmak üzere bu hesaptan ve insani yardım kampanya hesaplarından yapılacak harcamalar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir; aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi, denetlenmesi ve alımlarda kullanılacak ihale yöntemlerine ilişkin esas ve usuller, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

BAŞKAN – Bir bilgi alabilir miyiz Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Burada daha önce, yine, Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu (E) cetvelinde düzenlenen AFAD’ın yurt dışı faaliyetlerine ilişkin olarak hızlı yapması gereken konularla ilgili bir düzenleme var. 4734 sayılı Kanun ve 5018 sayılı Kanun’dan istisna amaçlı bir konu. Dolayısıyla AFAD’ın niteliği gereği hızlı hareket etmesi gereken uluslararası alandaki faaliyetlerinde söz konusu düzenlemeyi yaparak bir anlamda fonksiyonunu daha hızlı yerine getirmesini amaç edindik.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Daha önce E cetvelini de verdik.

İki adet önerge vardır, sırasıyla okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 49’uncu maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Kamil Okyay Sındır

Abdüllatif Şener

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

Konya

İstanbul

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

İstanbul

Muğla

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi...

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kimse konuşmadı mı maddeyle ilgili?

BAŞKAN – Hayır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaçırдық herhâlde.

Değerli arkadaşlar, bir önceki maddedeki sorunlar burada da mevcut.

Şimdi, teklifin 49’uncu maddesi 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun’un 23’üncü maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmekte ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmektedir.

Söz konusu fıkra hükümlerine benzer düzenlemeler daha önce merkezî bütçe kanunlarına ekli (E) cetvellerinde yer almış, ancak bu düzenlemeler de bir önceki maddede olduğu gibi Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir değerli kardeşlerim.

Bu değişikliklerin gerekçesi, her yıl Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (E) cetvelinde uluslararası acil yardımların yapılmasına ilişkin olarak ödenek tefrik edilmektesyken, Anayasa Mahkemesinin 14/2/2018 tarihli ve 2017/61 E sayılı Kararı, 2017 Yılı 6767 sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun (E) cetvelinin 82’nci sırasında yer alan hüküm, uluslararası acil yardım özel hesabından yapılan harcamaların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’ndan muaf tutulmasının bütçe kanunu ile diğer kanunlarda açık ve zımni değişiklik yapılmaması ilkesine aykırılık taşınması sebebiyle iptal edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin Kararında yer alan iptal gerekçesinden yola çıkarak, iptal edilen söz konusu düzenlemenin ilgili kanun olan 5902 sayılı Kanunda yer almasının uygun olması nedeniyle, sunulan teklifte Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilmesi, özel hesaplardan ve insani yardım kampanya hesaplarından yapılacak olan harcamaların 4734 sayılı Kanun ile 5018 sayılı Kanun’dan muaf tutulması ve aktarılan bu tutarların

harcanması, muhasebeleştirilmesi, denetlenmesi ve alımlarda kullanılacak ihale yöntemlerine ilişkin esas ve usullerin, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi öngörülmektedir.

Değerli arkadaşlarım, bunlar yanlış uygulamalardır. Yapılan bu yeni düzenleme, bu özel yapılacak harcamaların 4734 sayılı Kamu ihale Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'ndan muaf tutulması yanlıştır değerli arkadaşlarım. Bu Anayasa'ya aykırıdır değerli arkadaşlarım. Bu yaptığınız iş doğru değildir, yaptığınız bir çok doğru olmayan iş gibi. O nedenle bu maddenin de kanun teklifinden çıkarılmasını talep ediyoruz, önergemize destek bekliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cora ikidir destekliyor.

BAŞKAN – Sayın Cora, ikidir destek veriyorsun, hayırdır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sağ ol Cora.

BAŞKAN – Kayıtlara geçsin bari, ileride lehinde delil olarak kullanılır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) Kanun Teklifi'nin 49'uncu maddesi ile 5902 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesine eklenen ikinci fıkrada yer alan "Başkanlıkça" ibaresinin "İçişleri Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, söz hakkımızı da kestin.

BAŞKAN – Ben yanlış var diye kapattım buradan.

50'nci madde üzerinde görüşme açıyorum.

50'nci maddeyi okutuyorum:

Madde 50- 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine "psikoloji," ibaresinden sonra gelmek üzere "çalışma ekonomisi," ibaresi eklenmiş, 'G, lisans diplomasına sahip bulunanlar için" ibaresi ile lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz yedi yaşını" ibaresi madde methinden çıkarılmış, aynı fıkraya aşağıdaki (g) bendi eklenmiş ve ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "açıldığı" ibaresi "yapıldığı" şeklinde, ' otuz" ibaresi "otuzbeş" şeklinde- değiştirilmiş, aynı bentte yer alan ", lisans diplomasına sahip bulunanlar için" ibaresi ile lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz iki yaşını" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"g) Konsolosluk ve ihtisas memuru olarak görev yapmış olan meslek memurları, başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavında başarılı olmaları şartıyla, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsünde buldukları sürenin yarısını, meslek memurluğu statüsündeki dördüncü, üçüncü ve ikinci unvan-gruplarında geçirmiş sayılabilirler. Dördüncü unvan grubundaki bekleme süresi azami bir yıl, üçüncü

unvan grubundaki bekleme süresi ise azami iki yıl kısaltılabilir. Bu kapsamda, meslek memurluğu statüsündeki unvan gruplarında geçirilmiş sayılan süre dört yıldan, halihazırda Başkatip unvanım kazanmış konsolosluk ve ihtisas memurları için ise altı yıldan fazla olamaz.”

“(11) Meslek memurları ve konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlığa alınabilmeleri için tam teşekküllü bir Devlet hastanesinden verilen, her türlü iklim şartında görev yapabileceklerine dair rapor ibraz etmeleri gereklidir. Hukuk müşavirleri ile danışmanlardan da Bakanlığa alınmaları sırasında bu raporu ibraz etmeleri istenebilir.”

BAŞKAN – Sayın Altunyaldız, kısa bir açıklama alalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Vekil, 56’ya kadar açıklayın.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, Dışişleri Bakanlığımızla ilgili bir dizi mesleğin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için değişiklikler var. Bu kapsamda 50-56 arasında hem meslek memurlarının hem konsolosluk memurlarının hem de yurt dışındaki eğitimle ilgili konular olmak üzere müteferrik değişiklikler var. Doğrusu söz konusu değişikliklerin hizmetin geri olduğunu değerlendiriyor ve bu kapsamda özellikle son kısımda bir vize aracı şirketlerine ilişkin bir uygulamanın yeni bir uygulama olduğunu, ülkemizde de bazı ülkelerin yaptığı bir uygulamanın hızlı ve etkin bir hizmet anlayışıyla özel şirketler aracılığıyla yürütülmesine dönük bir düzenleme var. Genel itibarıyla etkin çalışma, verimli çalışma anlayışına hizmet eden düzenlemeler. Ben Komisyonun takdirine sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, 56’ya kadar bilgi versinler.

BAŞKAN – 56’ya kadar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 56’yı görüşelim yalnız.

BAŞKAN – Tamam.

Yani Dışişlerinin bütün maddeleriyle ilgili bilgi verirseniz 51, 52, 53, 54, 55 ve 56. 56’da önerge var, tamam.

Sayın Altunyaldız, buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkanım, aslında 50-56 arası nitelik itibarıyla aynı, konuşmamda hepsine ilişkin bilgi vermiştim.

BAŞKAN – Peki.

51’inci maddeyi okutuyorum:

Madde 51- 6004 sayılı Kanununun 11 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışı teşkilatında görevlendirilmeleri

Madde 11- (1) Dışişleri Bakanlığı mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışında sürekli görevlere atanabilmelerine ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – Madde 51’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 52’yi okutuyorum:

Madde 52- 6004 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “Meslek memurlarına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve konsolosluk ve ihtisas memurlarına” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Madde 52’yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 53’ü okutuyorum:

Madde 53- 6004 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasına (a) bendine “belgelendirilmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Bakan oluru alınması” ibaresi eklenmiş, ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “%25’i” ibaresi “%30’u” şeklinde değiştirilmiş, (c) bendinde yer alan “%10’unu” ibaresi “%15’ini” şeklinde, “%5 ‘ini” ibaresi “%10’unu” şeklinde değiştirilmiş ve “ilkokul, ortaokul ve lise öğrenimi görenler için” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“Bakanlığın yurtdışı teşkilatı ile ihtisas birimlerinde istihdam edilen Türk uyruklu sözleşmeli personel de bu haktan aynı oranda yararlanır. Bu ödeneğin hesaplanmasında, görev yapılan ülke için belirlenen yurtdışı sözleşmeli sekreter pozisyonu tavan ücreti esas alınır.”

BAŞKAN – Madde 53’ü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

54’üncü maddeyi okutuyorum:

Madde 54- 6004 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “%15’ini” ibaresi “%19’unu” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde 54’ü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

55’inci maddeyi okutuyorum:

Madde 55- 6004 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Yurtdışında sürekli görevle bulunan memurların” ibaresi “Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli Türk uyruklu personelin” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “olağanüstü haller” ibaresinden sonra gelmek üzere yerel sağlık hizmetlerindeki yetersizlikler” ibaresi, “yaralanmalar” ibaresinden sonra gelmek üzere tıbbi komplikasyonlar” ibaresi, “ölümle sonuçlanmayan durumlarda,” ibaresinden sonra gelmek üzere “birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun” ibaresi eklenmiş, aynı fıkra da yer alan “sürekli” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “memurlara” ibaresi “Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli personele” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde 55’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 56’yı okutuyorum:

Madde 56- 6004 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ek Madde 1- Dışişleri Bakanlığı tarafından gerekli görülen durumlarda ve belirlenen ülkelerde, vize başvurularında azami üç yıl geçerli sözleşmelerle ve vize aracı hizmet bedelinin yüzde yirmisinin genel bütçeye aktarılması kaydıyla, vize aracı hizmeti sunacak kuruluş/firmalar Bakan onayıyla görevlendirilebilir. Buna ilişkin işlemlerde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Buna ilişkin usul ve esaslar Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir. Alınacak payın genel bütçeye özel gelir olarak kaydedilmesine ve bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine özel ödenek yazılmasına Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – 56’ncı madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 56’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kamil Okyay Sındır

Emine Gülizar Emecan

Mehmet Bekaroğlu

İzmir

İstanbul

İstanbul

Abdüllatif Şener

Süleyman Girgin

Cavit Arı

Konya

Muğla

Antalya

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu 56’ncı maddede “Dışişleri Bakanlığı tarafından gerekli görülen durumlarda ve belirlenen ülkelerde, vize başvurularında azami üç yıl geçerli sözleşmelerle ve vize aracı hizmet bedelinin yüzde yirmisinin genel bütçeye aktarılması kaydıyla, vize aracı hizmeti sunacak kuruluş/firmalar Bakan onayıyla görevlendirilebilir. Buna ilişkin işlemlerde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Buna ilişkin usul ve esaslar Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.” diyor.

Sayın Vekilim, teklif sahibi arkadaşımız, Altunyalız, daha evvel bunlar nasıl yapılıyordu? Niçin şimdi Kamu İhale Kanunu kapsamının dışına çıkarılmaktadır. Her konuda... O zaman Kamu İhale Kanunu kardeşim, iptal edin ya! Kamu İhale Kanunu diye bir şey yok. Kurumun, Cumhurbaşkanının -her kimse- onun görevlendirdiği insanlara bizim onlara sonsuz güvenimiz var. Var mı sonsuz güveniniz değerli arkadaşım? Yok değil mi? Olmaması lazım ya. Sonsuz güven olur mu? Bahçeli’ye bile sonsuz güvenmeyin ya, o da insandır.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Güveniyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sonsuz güven olmaz değerli arkadaşlarım. Dolayısıyla bunları denetleyecek kurallar olması lazım.

BAŞKAN – Siz Sayın Kılıçdaroğlu’na güvenmiyor musunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sonsuz güven olur mu ya insanlara, kardeşim?

BAŞKAN – Yani Sayın Kılıçdaroğlu duymasın bunu yani kayıtlara da geçti.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Belli kurallar çerçevesinde, ilkeler çerçevesinde güveniyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin programı çerçevesinde güveniyorum, programın dışına çıkıyorsa itiraz ediyorum. Ne demek yani Kılıçdaroğlu insan.

BAŞKAN – Güvenmediğiniz bir yapıda nasıl oturuyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne ilgisi var? Güvenmediğiniz bir yapıyla bir ilgisi yok ki. Burada böyle bir şeyle ilgili yok.

Yani, neyse işin şakası bir tarafa arkadaşlar. Ya, böyle bir şey olmaz, böyle devlet yönetilmez. Kurallar var, kurallar, bu kurallara uyulacak arkadaşlar. O zaman devlet değil ki bu yapı ya! Burada hukuk yok, kimse kimseyi tanımaz, burada adalet, hakkaniyet şeyi olmaz, yaptığımız hiçbir işlem kimseyi tatmin etmez. Sadece sizinkileri tatmin eder, diğerlerini tatmin etmez. O zaman size “bölücüsünüz” denildiği zaman kızmayacaksınız değerli arkadaşlarım.

BAŞKAN – Peki, kızmayalım.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yapacağınız işlemlerin herkesi tatmin edebilmesi için hukukun içinde kalmanız lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her fırsatta hukuktan çıkıyorsunuz, yanlış yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu maddeyi çıkaralım tekliften değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altunyaldız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bekaroğlu “Şimdiye kadar niye yapılmıyordu?” diyor, bu soru biraz klişe oldu çünkü bu ilk defa Sayın Bekaroğlu, çıkıyor, şimdiye kadar yapılamazdı. Çünkü ilk defa, bir şirket aracılığıyla vize hizmetlerine aracı şirket kullanılıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Daha evvel niye kullanılmıyordu?” diye soruyorum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Her şeyin bir ilki var Sayın Bekaroğlu.

Şimdi, dolayısıyla 26 Ocak itibarıyla...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben de o ilki sordum, nereden icap etti bu ilk, ne oldu da bu geldi?

BAŞKAN – Efendim, konsolosluklarda, büyükelçiliklerdeki yığılmayı önlemek için yapılan bir işlem, kolaylaştırmak için.

Turist istemiyor musunuz?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Vize başvuruları elektronik ortama alındı. Yığılmalar var, hızlandıracağız, turistler artıyor, gelen artıyor ve hızlı işlem yapacağız, işin özü bu.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bu uygulama tabii, Batı’da var. Tabii, “Batı” deyince vize talebi çok az. Ben bu işin gerekliliği konusu... Ama yürütülmesinde hassasiyet gösterilmesi gerektiğini söylüyorum yani bunun kayıtlara geçmesi açısından. Gerçekten, Batı’da böyle bir uygulama var ama tabii, tekrar ediyorum, Batı’daki vize talebi ile Türkiye’deki vize talebi arasında büyük bir mesafe var ama bunun hangi kurumlara yani Kamu İhale Kanunu’nun dışarıda bırakılarak yapılması çok mu doğru, o konuyu tartamıyorum. Daha önceki referanslarına bakarak çok olumlu bir şey söyleyemiyorum Hükümetin ihaleleriyle ilgili, hassasiyet gösterilmeli. Çünkü bu çok kişiyi alakadar ediyor, çok olumsuz bir tablo ortaya koyar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 7 Aralık Cuma günü sabah saat 10.30’da buluşmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.26